

Strategie území správního obvodu ORP Šternberk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám.

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024.

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod	6
1.1. Základní informace o strategii	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	8
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	8
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	9
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	10
2.1. Profil území správního obvodu	10
2.1.1. Identifikace správního obvodu	10
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	15
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	29
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	31
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	33
3. Téma 1.: školství.....	35
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	35
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	35
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	37
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	64
3.1.4. SWOT analýza školství	71
3.2. Návrhová část pro oblast školství	72
3.2.1. Struktura návrhové části.....	72
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	74
Problémové okruhy	74
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	77
3.2.4. Indikátory.....	81
3.3. Pravidla pro řízení strategie	83
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	83
Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.....	85
3.3.2. Systém změn strategie	86
3.3.3. Akční plán	86
3.4. Závěr a postup zpracování.....	89
3.4.1. Shrnutí	89

3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	91
3.5.	Přílohy.....	92
4.	Téma 2.: sociální služby.....	94
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	94
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	94
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	95
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	108
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	112
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	113
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	114
4.2.1.	Struktura návrhové části.....	114
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	116
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	121
	Rozhodnutí o volbě cílů	122
4.2.4.	Indikátory	125
4.3.	Pravidla pro řízení strategie	127
4.3.1	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	127
4.3.2.	Systém změn strategie	130
4.4.	Závěr, postup zpracování	134
4.4.1	Shrnutí	134
4.4.2.	Postup tvorby strategie	136
4.5.	Přílohy	136
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	140
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	140
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	140
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	141
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	174
5.1.4.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	180
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	181
5.2.1.	Struktura návrhové části.....	181
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	183
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	188
5.2.4.	Indikátory.....	190
5.3.	Pravidla pro řízení strategie	194

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	194
5.3.2. Systém změn strategie.....	197
5.4. Závěr a postup zpracování	200
5.4.1. Shrnutí	200
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie	203
5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství.....	204
6. Téma 4.: volitelné téma Servis samosprávám.....	230
6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	230
6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	230
6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	232
Komentář k bodu:	232
6.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy	235
6.1.5.Souhrn výsledků analýz (analytické části)	242
6.2. Návrhová část pro volitelnou oblast - servis samosprávám.....	243
6.2.1. Struktura návrhové části.....	243
6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	246
Problémové okruhy	246
6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	249
6.2.4. Indikátory.....	252
6.3. Pravidla pro řízení strategie	255
6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	255
6.3.2. Systém změn strategie	258
6.3.3. Akční plán	259
6.4. Závěr a postup zpracování.....	262
6.4.1. Shrnutí	262
6.4.2. Popis postupu tvorby strategie	264
6.5. Přílohy.....	264
7. Závěr, kontakty	265
8. Seznam příloh	269

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1.1. Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Šternberk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám)
Řešené území	Správní obvod ORP Šternberk
	Počet obyvatel správního obvodu: 23 724
	Počet obcí ve správním obvodu: 21
	Rozloha správního obvodu: 30 669 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Šternberk, Moravský Beroun
	Obce: Babice, Domašov nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Huzová, Hraničné Petrovice, Jívová, Komárov, Lipina Lužice, Mladějovice, Mutkov, Norberčany, Řídeč, Strukov, Štarnov, Šternberk, Žerotín
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Šternberk
Koordinátor tvorby strategie	Josef Londa
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP + ORP Šternberk
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 24. 6. 2014. Schváleno na shromáždění starostů dne Projednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace..., První schválená aktualizace ze dne
Související legislativa	Zákon o obcích, zák. č. 128/2000 Sb.
Doba realizace strategie	2015 -2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP + ORP Šternberk, orgán DSO + Mikroregion Šternbersko
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Šternberk realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Šternberk a se zapojenými obcemi v rámci SO.

	Strategie byla zpracována realizačním týmem podle metodických pokynů řídicího týmu projektu PMOS.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: servis samosprávám v území – zkvalitnění výkonu veřejné správy.
	další komentář podle potřeby

Zdroj: místní šetření

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je 21 obcí, z toho 2 obce mají statut města.

Tab. 1.2. Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Babice		Název obce: Lužice
	Počet obyvatel: 462		Počet obyvatel: 358
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Domašov nad Bystřicí		Název obce: Moravský Beroun
	Počet obyvatel: 504		Počet obyvatel: 3133
	Zapojení do tvorby strategie: ne		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Domašov u Šternberka		Název obce: Mladějovice
	Počet obyvatel: 325		Počet obyvatel: 680
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hlásnice		Název obce: Mutkov
	Počet obyvatel: 205		Počet obyvatel: 50
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hnojice		Název obce: Norberčany
	Počet obyvatel: 618		Počet obyvatel: 300
	Zapojení do tvorby strategie: ne		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Horní Loděnice		Název obce: Řídeč
	Počet obyvatel: 351		Počet obyvatel: 199
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hraničné Petrovice		Název obce: Štarnov
	Počet obyvatel: 137		Počet obyvatel: 686
	Zapojení do tvorby strategie: ano		Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Huzová
	Počet obyvatel: 605
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Jívová
	Počet obyvatel: 579
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Komárov
	Počet obyvatel: 178
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Lipina
	Počet obyvatel: 154
	Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Šternberk
	Počet obyvatel: 13549
	Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Strukov
	Počet obyvatel: 145
	Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Žerotín
	Počet obyvatel: 436
	Zapojení do tvorby strategie: ano

Zdroj: místní šetření

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Šternberk a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Město Šternberk je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Josef Londa.

Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu "Meziobecní spolupráce" pro správní obvod ORP Šternberk, který tvořil Josef Londa (koordinátor), Kateřina Kuncová Kapková (analytik), Petra Mólerová (asistentka) a Mgr. Pavel Roubínek (tematický expert).

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 1.3. Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie
2	Strategický rámec rozvoje eGovernmentu 2014+	http://iio.707.cz/egovernment/strategicky-ramec-egov-2014_
3	Politika územního rozvoje	http://iio.707.cz/egovernment/strategicky-ramec-egov-2014_
4	Plán odpadového hospodářství ČR	http://iio.707.cz/egovernment/strategicky-ramec-egov-2014_
5	Elektronická metodická podpora rozvojových dokumentů obcí	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie
	Kraj	
1	Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/program-rozvoje-uzemniho-obvodu-olomouckeho-kraje-cl-537.html
2	Zásady územního rozvoje	http://www.kr-olomoucky.cz/zasady-uzemniho-rozvoje-cl-185.html
3	Životní prostředí a zemědělství	http://www.kr-olomoucky.cz/zivotni-prostredi-a-zemedelstvi-cl-22.html
4	Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html
5	Sociální záležitosti	http://www.kr-olomoucky.cz/socialni-zalezitosti-cl-17.html
6	Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova v Olomouckém kraji	http://www.kr-olomoucky.cz/koncepce-zemedelske-politiky-a-rozvoje-venkova-v-olomouckem-kraji-cl-540.html
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategický plán rozvoje města Šternberka (2007)	http://dataplan.info/cz/sternberk/rozvojove-zamery/strategie/strategicky-plan-rozvoje-mesta-sternberka-2007?typ=struktura

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Popis území správního obvodu obce s rozšířenou působností Šternberk, který vznikl od 1. 1. 2003. Obvod je rozdělen na dva obvody pověřených obecních úřadů:

1. Obvod pověřeného Městského úřadu Šternberka – počet obyvatel 20 291 (Město Šternberk a 19 obcí): Babice, Domašov nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová (místní části Veveří, Arnoltice), Jívová, Lipina, Lužice, Komárov, Mladějovice, Mutkov, Řídeč, Strukov, Štarnov, Šternberk (místní části Dalov, Chabičov, Krakořice, Těšíkov), Žerotín.

2. Obvod pověřeného Městského úřadu Moravský Beroun – počet obyvatel 3 433 (Město Moravský Beroun a 1 obec): Město Moravský Beroun (místní části Čabová, Nové Valteřice, Ondrášov, Sedm Dvorů), a obec Norberčany (místní části Nová Véska, Stará Libavá a Trhavice).

Obvod výkonu stavebního úřadu tvoří (Město Šternberk a 19 obcí): 20 obcí obvodu pověřeného Městského úřadu Šternberk a navíc zde patří obce Bohuňovice a Hlušovice (ORP Olomouc). Region Šternbersko se nachází v severní části Olomouckého kraje, v okrese Olomouc. Na severu sousedí s Moravskoslezským krajem (ORP Rýmařov), na severovýchodě sousedí s obvodem ORP Uničov, na východě má krátkou hranici s obvodem ORP Litovel na jihu sousedí s obvodem krajského města Olomoucí. ORP Uničov i Litovel rovněž náleží území Olomouckého kraje. Nejjižnější bod se nachází na území obce Štarnov. Nejsevernější bod spadá pod obec Huzová. Nejzápadnější bod leží na území obce Strukov a konečně nejvýchodnější bod patří k území obce Norberčany. V popisovaném území se v současnosti nachází celkem 21 obcí. Při vzniku jich ale bylo 18 (1. 1. 2005. byly k ORP Šternberk přiřazeny obce Huzová, Moravský Beroun a Norberčany, které se dříve nacházely v okrese Bruntál v Moravskoslezském kraji). Nyní jsou součástí SO ORP Šternberk tyto obce: Babice, Domašov nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová, Jívová, Komárov, Lipina, Lužice, Mladějovice, Moravský Beroun, Mutkov, Norberčany, Řídeč, Strukov, Štarnov, Šternberk a Žerotín. Většina obcí spadá do velikostní kategorie do 199 obyvatel, nebo 200 – 499 obyvatel (viz tab.). Z uvedených obcí získaly v minulosti statut města pouze Šternberk a Moravský Beroun. Přímou součástí města Šternberk jsou Dalov, Chabičov, Krakořice, Lhota u Šternberka a Těšíkov. Moravský Beroun je obec s pověřeným obecním úřadem (POÚ). Jeho místními částmi jsou Čabová, Nové Valteřice, Ondrášov a Sedm Dvorů. Kromě osmi obcí (jmenovitě Hlásnic, Hraničních Petrovic, Komárova, Lipiny, Mutkova, Norberčan, Řídeče a Strukova) se ve všech obcích daného správního celku nachází mateřská nebo základní škola v místě bydliště.

Územní vývoj a administrativní členění.

V Olomouckém kraji bylo vytvořeno celkem 13 obvodů obcí s rozšířenou působností. Jmenovitě se jedná o tyto ORP: Hranice na Moravě, Konice, Jeseník, Lipník nad Bečvou, Litovel, Mohelnice, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šternberk, Šumperk, Uničov a Zábřeh na Moravě. Podle §49 zákona 129/2000 Sb. o obcích mohou jednotlivé obce vnitrostátně uzavírat dobrovolné svazky obcí. Většina obcí ORP Šternberk (Babice, Domašov

nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová, Jívová, Komárov, Lipina, Lužice, Mladějovice, Mutkov, Řídeč, Štarnov a Šternberk) vstoupily do dobrovolného sdružení Mikroregion Šternbersko. Postupně do Mikroregionu Šternbersko vstupovaly i obce z SO ORP Olomouc (hlavně z jeho severní části). Jedná se o těchto sedm obcí: Bělkovice-Lašťany, Dolany, Bohuňovice, Hlušovice, Samotíšky, Liboš a Štěpánov. K dnešnímu dni je do Mikroregionu Šternbersko sdruženo celkem 24 obcí (17 obcí z ORP Šternberk a 7 obcí z ORP Olomouc). Obce Domašov nad Bystřicí, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice a Jívová jsou členy obou mikroregionů. Obce ze SO ORP Šternberk, Strukov a Žerotín jsou členy pouze Mikroregionu Uničovsko. Jeho cílem je vzájemná spolupráce v zájmu dalšího rozvoje mikroregionu, jako je získávání informací o jeho jednotlivých částech, propojování vazeb mezi podnikatelskými subjekty, kulturními a společenskými organizacemi i občany.

Kromě mikroregionu Šternbersko existuje na území ORP Šternberk ještě Svazek obcí Mikroregionu Moravskobrounsko. Svazek vznikl 18. srpna 2006 podepsáním zakladatelské smlouvy a schválením stanov. Jeho členy jsou Moravský Beroun, obec Domašov nad Bystřicí, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice a Norberčany. Od 27. Dubna je členem mikroregionu Moravskobrounsko i obec Jívová.

K 31. 12. 2003 žilo v obcích ORP Šternberk celkem 19 547 obyvatel. Správní území obcí ORP Šternberk mělo v roce 2003 celkovou rozlohu 198,70 km². Hustota obyvatelstva v daném území, byla vypočítána na 98 obyvatel/km². Po připojení tří obcí v roce 2005, které se dříve nacházely v okrese Bruntál, se počet obyvatel zvýšil na 23 995 a rozloha obvodu vzrostla na 306,7 km². Tím se samozřejmě změnila i hustota obyvatel, to tak že z 98 obyvatel/km² klesla na 77,1 obyvatel/km². K 1. 1. 2014 žilo na území ORP Šternberk celkem 23 844 obyvatel (zdroj MVČR). Vazby na ostatní regiony. Jednou z výhod popisovaného regionu je jeho strategická pozice.

Centrum obvodu, město Šternberk, se nachází pouze 14 km severozápadně od krajského města Olomouce. Spojení mezi těmito městy je zajištěno relativně dobrou autobusovou, ale hlavně vlakovou dopravou. Další výhodou pro jednotlivé obce, které náleží území daného obvodu, je dobrá dostupnost blízkých center sousedních ORP Litovel (Olomoucký kraj), Uničov (Olomoucký kraj) a Rýmařov (Moravskoslezský kraj).

Přírodní charakteristika.

Správní obvod ORP Šternberk patří do povodí řeky Moravy, úmoří Černého moře. Zájmové území disponuje relativně velkým množstvím malých potůčků a říček, které v oblasti přímo pramení, anebo jí protékají. Přímo centrem regionu, městem Šternberkem, protéká řeka Sítka. Sítka bývá rovněž označována jako Hůzovka, poněvadž pramení asi 5 km severně od obce Huzová.

Geologie a geomorfologie.

Pohoří Nízký Jeseník je jedním z nejstarších geologických celků střední Evropy. Rozprostírá se východně od Hrubého Jeseníku. Na jihu sousedí s Hornomoravským úvalem a na severu se Slezskou nížinou. Oblast na východě uzavírá Moravská brána společně s Ostravskou pánví. Celek Nízkého Jeseníku je tvořen především prvohorními, kulmskými sedimentovanými horninami, slepenci, drobami a břidlicemi. Tento kulmský masiv spočívá na devonském základě předchozích sedimentů a vulkanitů, které vznikly intenzivní sopečnou činností na dně devonského moře. Přirozenou osou úvalu je tok řeky Moravy. Jeho nejvyšší bod měří 345 m.

Hornomoravský úval se dále člení na tyto čtyři podcelky: Prostějovská pahorkatina, Středomoravská niva, Holešovská plošina a Uničovská plošina.

Závěr.

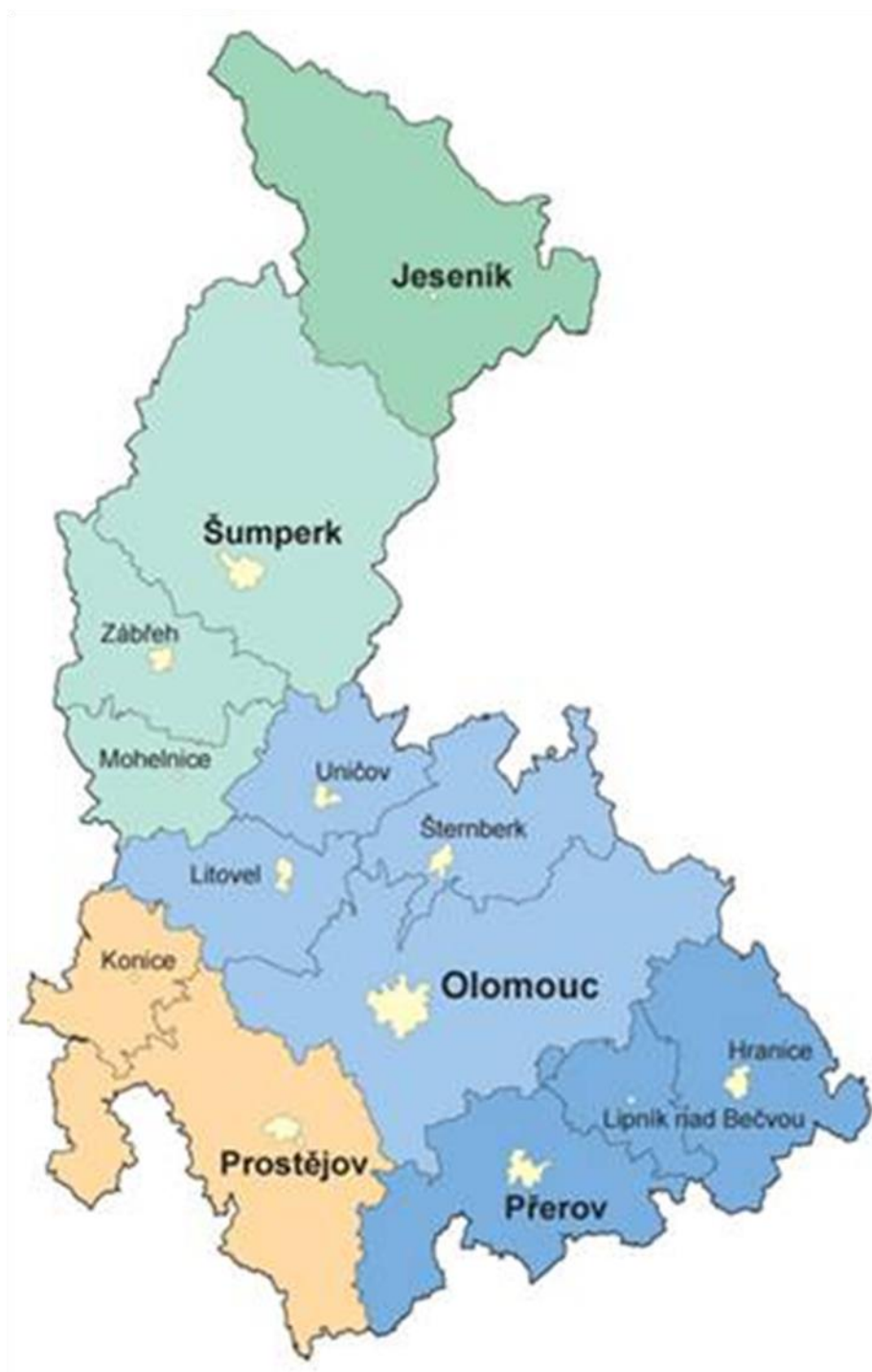
Jednou z výhod správního obvodu ORP Šternberk je blízkost krajského města Olomouce, které působí jako středisko dojížděky za prací pro značnou část obyvatel popisovaného obvodu. V rámci správního obvodu ORP Šternberk jsou hlavními centry zaměstnanosti města Šternberk a Moravský Beroun. Mimo ně působí jako centrum dojížděky město Uničov (sousední SO ORP). Poloha obvodu v severovýchodní části Hornomoravského úvalu zajišťuje výskyt úrodných půd, což vede k jejich zemědělskému využití. Počet obyvatel v SO ORP Šternberk postupně klesá, ale nejedná se o dramatický pokles. Tento jev souvisí s procesem stárnutím populace, který v současnosti problém pro celou Českou republiku. V primárním sektoru národního hospodářství pracuje téměř 17% ekonomicky aktivních obyvatel ORP Šternberk. V ekonomické struktuře dané oblasti má velký význam průmyslová výroba, na kterou připadá 37,6%. V terciálním sektoru pracuje bezmála 40% ekonomicky aktivních obyvatel obvodu, což je srovnatelná hodnota s průmyslovou výrobou. Převažuje podíl veřejných služeb nad komerčními službami. Jedná se zejména o školství a zdravotnictví. Velkým potenciálem regionu je přítomnost atraktivní krajiny Nízkého Jeseníku, existence přírodních památek jako jsou PP Sovinecko a PP Údolí Bystřice, a také volně přístupné minerální prameny. V červnu letošního roku bude dokončena cyklostezka o délce 5 018 m mezi obcemi Bohuňovice a Štarnov. Je to poslední etapa výstavby cyklostezky spojující město Olomouc a Šternberk s dalším napojením do Jeseníků. Jedná se o významnou trasu, která může přispět k větší návštěvnosti zajímavých míst i v Mikroregionu Šternbersko. Rozvoj cestovního ruchu by přispěl k vyšší zaměstnanosti regionu.

Mapa 1.1. Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: MěÚ Šternberk

Mapa 1.2. Členění Olomouckého kraje podle jednotlivých ORP

Zdroj: KÚOK Olomouc

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 2.1. Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	21	21	21	21	21	21	21	21
Počet částí obcí	34	34	34	34	34	34	34	34
Počet katastrálních území	37	37	37	37	37	37	37	37
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	30 669	30 668	30 669	30 669	30 670	30 669	30 670	30 670
zemědělská půda	18 179	18 172	18 170	18 133	18 097	18 063	18 044	18 026
lesní pozemky	10 091	10 098	10 098	10 116	10 153	10 158	10 164	10 183
zastavěné plochy	362	362	362	361	360	358	358	357
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	77,6	77,7	77,9	78,0	77,9	77,7	77,3	77,1

Zdroj: Data ČSÚ Olomouc

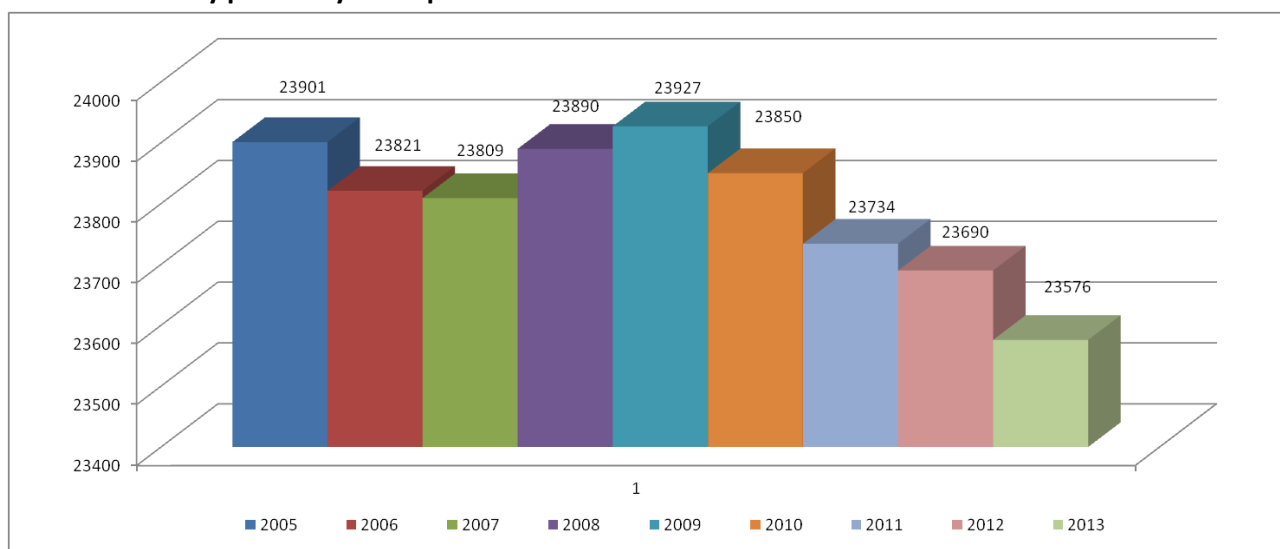
Tab. 2.2. Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		23901	23821	23809	23890	23927	23850	23734	23690	23576
v tom:	muži	11720	11664	11681	11750	11791	11751	11714	11687	11657
	ženy	12181	12157	12128	12140	12136	12099	12020	12003	11919
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	3600	3470	3471	3418	3455	3396	3498	3498	3519
	15 - 64	17113	17137	17114	17125	17033	16927	16551	16299	16061
	65 +	3188	3214	3224	3347	3439	3527	3685	3893	3996
Průměrný věk (celkem)		39,45	39,57	39,8	40,06	40,27	40,6	40,88	41,13	41,4
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		88,50	92,60	92,80	97,90	99,80	103,80	105,30	111,20	113,50
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	1824	1728	1748	1736	1781	1734	1783	1788	1810
	15 - 64	8686	8684	8667	8676	8643	8601	8420	8290	8196
	65 +	1255	1256	1237	1343	1385	1424	1518	1622	1651

Průměrný věk		37,87	38,09	38,33	38,63	38,87	39,2	39,48	39,71	40
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		68,8	72,6	70,7	77,3	77,7	79,9	85,1	90,7	91,2
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	1776	1742	1723	1682	1674	1653	1715	1710	1709
	15 - 64	8427	8453	8447	8449	8390	8326	8131	8009	7855
	65 +	1933	1958	1987	2004	2054	2103	2167	2271	2345
Průměrný věk		40,61	40,99	41,22	41,44	41,62	42	42,25	42,51	42,8
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		108,8	112,3	115,3	119,1	122,7	127,2	126,3	132,8	137,2
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
celková		-4,9	1,3	2,6	1,0	-1,3	-2,6	-0,4	-2,32	-3,4
přirozená		-1,4	1,1	1,9	-0,1	-0,0	1,0	0,7	-2,1	-0,8
stěhováním (mechanická)		-3,5	0,2	0,7	1,1	-1,3	-3,6	-1,1	-0,1	-2,7

Zdroj: Data ČSÚ Olomouc

Graf 2.1. Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: Data ČSÚ Olomouc

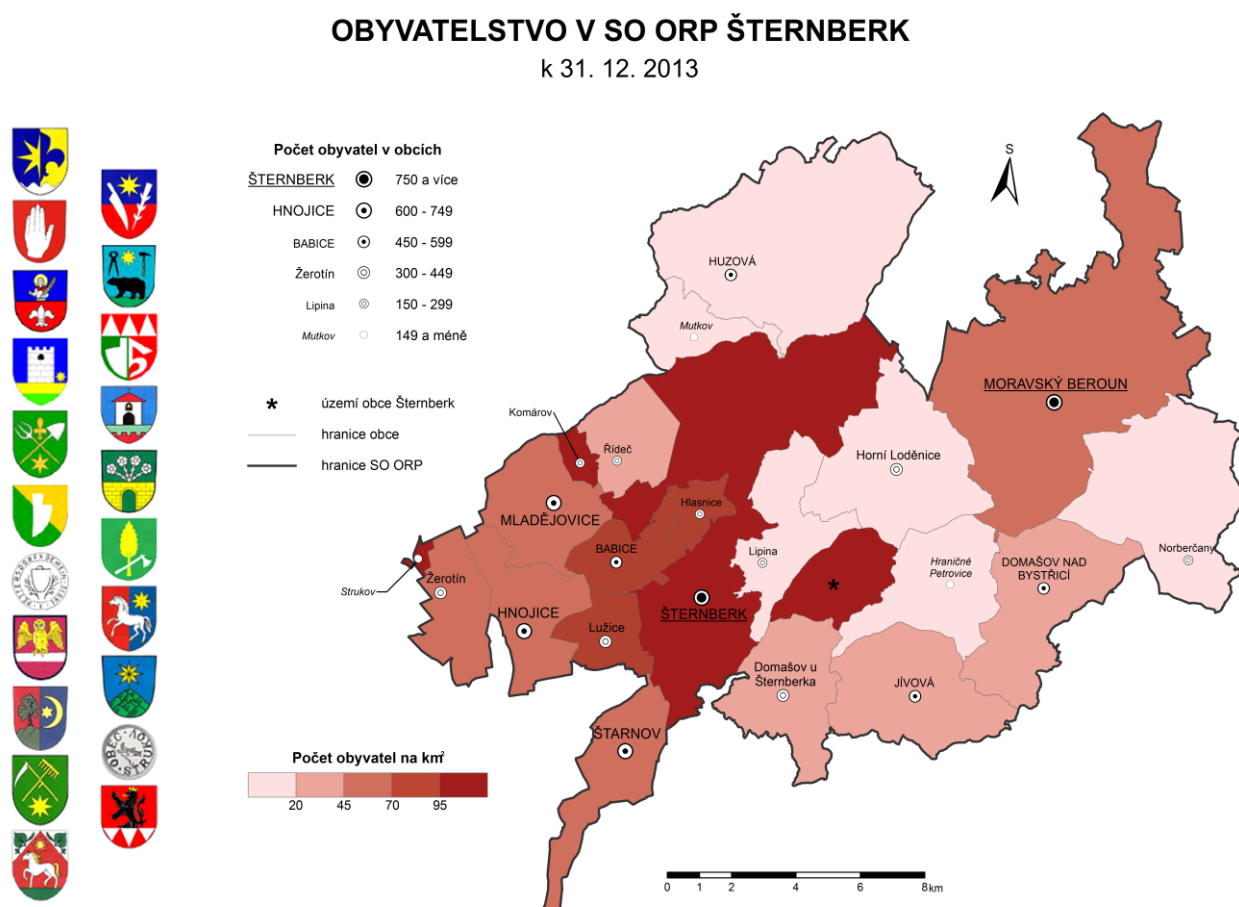
Komentář k tabulce 3: Území ORP jako celek vykazuje za posledních 5 let mírný pokles obyvatelstva o 1,6%, což je dáno tím, že v posledních letech hlavně ve Šternberku výrazně ubylo pracovních příležitostí. Více než 57,2% obyvatel žije ve Šternberku, kde však počet obyvatel dlouhodobě mírně klesá. Naopak v blízkých obcích Štarnov, Babice, Lužice, Mladějovice, Hnojice, Domašov u Šternberka, Jívová a Hlásnice počet obyvatel v posledních letech zase narůstal. V ostatních obcích je počet obyvatel stabilizovaný nebo mírně klesá. V budoucnu lze předpokládat, že k dalšímu nárůstu nebude docházet a naopak vlivem snižování porodnosti bude obyvatel mírně ubývat.

Tak jako v celé republice, tak i v ORP Šternberk populace stárne a zvyšuje se průměrný věk. O migraci obyvatel vypovídají statistické ukazatele „migrační saldo“ a „hrubá míra migračního salda“. Jejich hodnoty svědčí o pokračujících suburbanizačních procesech, kdy se obyvatelstvo stěhuje za kvalitním bydlením. V těchto obcích pak roste bytová výstavba a počet obyvatel. Největší hrubá míra migračního salda je

v obcích sousedících se Šternberkem s dobrou dopravní dostupností a občanskou vybaveností. Naopak Šternberk a obce při okrajích ORP, tedy vzdálenější od Šternberka, s horší dopravní dostupností či menší přírodní atraktivitou migraci ztrácejí.

K 31. 12. 2003 žilo v obcích ORP Šternberk celkem 19 547 obyvatel. Správní území obcí ORP Šternberk mělo v roce 2003 celkovou rozlohu 198,70 km². Hustota obyvatelstva v daném území, byla vypočítána na 98 obyvatel/km². Po připojení tří obcí v roce 2005, které se dříve nacházely v okrese Bruntál, se počet obyvatel zvýšil na 23 995 a rozloha obvodu vzrostla na 306,7 km². Tím se samozřejmě změnila i hustota obyvatel, to tak že z 98 obyvatel/km² klesla na 77,1 obyvatel/km². K 1. 1. 2014 žilo na území ORP Šternberk celkem 23 576 obyvatel (zdroj MVČR). Počet obyvatel v SO ORP Šternberk postupně klesá, ale nejedná se o dramatický pokles. Tento jev souvisí s procesem stárnutím populace, který v současnosti problém pro celou Českou republiku. Počet obyvatel v ORP Šternberk v letech 2005-12 mírně klesal (celkem o 2%). Tímto se nelišil od demografického vývoje v Olomouckém kraji, kde počet obyvatel ve stejném období také mírně klesal.

Mapa 2.1. Administrativní členění dle počtu obyvatel

Zdroj: Lenka Vodehnalová, katedra geografie ÚP Olomouc

Vzhledem k specifickému postavení krajského centra a okolních obcí, které mu tvoří zázemí, předpokládáme, že trend mírného snižování počtu obyvatel v ORP Šternberk bude v dalších deseti letech zachován.

Vývoj v počtu dětí ve věku 0-14 let reaguje na zvýšenou porodnost v letech 2005-2012. Počet dětí bude v letech 2014-2017 mírně stoupat (o 2%) a po kulminaci v roce 2017 již bude mírně klesat a to na úroveň roku 2013. Zvýšení počtu dětí v letech 2014-17 se týká kategorie ve věku od 6-14 let. Další růst počtu dětí

ve věku 0-6 let se již nepředpokládá. K růstu počtu dětí ve věku 0-6 může být v obcích v blízkosti Šternberka, kde probíhá a bude probíhat intenzivní výstavba nových RD nebo bytových domů a s tím dochází k nárůstu počtu mladých rodin s dětmi a zajištění potřeb pro jejich vzdělávání a předškolní výchovu. Naopak počet seniorů se zvyšuje. Při porovnání roku 2013 a predikovaného stavu v roce 2023 v ORP Šternberk dojde ke zvýšení o 28,8 %, jedná se o přírůstek 1 121 seniorů. Tomuto trendu je nezbytné věnovat pozornost.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 2.3. Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	14	66,6	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	6	28,5	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	5	23,8	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013
Počet středních škol:			
-obory gymnázií	1	4,76	Zdroj data ČSÚ - final
-obory středních odborných škol a praktických škol	0	0	
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	4,76	Zdroj data ČSÚ - final
Počet základních uměleckých škol	2	9,52	Zdroj data ČSÚ - final
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	0	0	
Počet vyšších odborných škol	0	0	
Počet vysokých škol	0	0	

Zdroj: viz komentář

Tab. 2.4. Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	15	71,4	Zdroj - Knihovna Olomouc
Stálá kina	2	9,52	Zdroj - telefonické dotazování
Divadlo	0	0	Zdroj - telefonické dotazování
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	1	4,76	Zdroj - telefonické dotazování
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	4,76	Zdroj - telefonické dotazování
Koupaliště a bazény	3	14,28	Zdroj - telefonické dotazování
-z toho kryté			
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	26	123,8	Zdroj - telefonické dotazování
Tělocvičny (včetně školních)	5	23,8	Zdroj - telefonické dotazování
Stadiony otevřené	2	9,52	Zdroj - telefonické dotazování
Stadiony kryté	0	0	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	4,76	Zdroj - telefonické dotazování
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	4	19,04	Zdroj - telefonické dotazování

Zdroj: místní šetření 2014

Tab. 2.5. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	10	47,6	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013

Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	10	47,6	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	17	80,9	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	5	23,8	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013
Nemocnice	2	9,52	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013
Odborné léčebné ústavy	2	9,52	Zdroj - Malý lexikon obcí 2013
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	4,76	
Počet vysokých škol	0	0	

Zdroj: viz komentář

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 2.6. Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

			Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem			11260	6144	5116
v tom:	zaměstnaní		9812	5379	4433
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	7786	4074	3712
		zaměstnavatelé	288	219	69
		pracující na vlastní účet	1197	846	351
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	405	171	234
		ženy na mateřské dovolené	219	-	219
	nezaměstnaní		1448	765	683
Ekonomicky neaktivní celkem			11098	4752	6346
z toho	nepracující důchodci		5602	2237	3365
	žáci, studenti, učni		3278	1606	1672
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			930	522	408

Zdroj: Data ČSÚ Olomouc

Komentář k tabulce 7: Procentuální podíl ekonomicky aktivních obyvatel v ORP Šternberk (47,7% obyvatel ORP Šternberk) což je o 1% nižší než celostátní průměr. Také z hlediska statistiky zaměstnaných obyvatel je

procentuální zastoupení zaměstnaných ORP Šternberk o 2,4% nižší než celostátní průměr (zaměstnaných obyvatel ORP bylo 9 812 tj. 41,5% všech obyvatel ORP).

Největší míru ekonomické aktivity mezi obcemi ORP Šternberk vykazovaly obce v těsném sousedství Šternberka s nejvýraznějšími znaky suburbanizace (Štarnov, Lužice, Lipina, Babice). Nejnížší míru ekonomické aktivity pak obce mezilehlého venkova bez výrazných znaků suburbanizace, s nízkým přírůstkem obyvatelstva, nízkým podílem obyvatelstva ve věkové skupině 0-15 let a nízkou hrubou mírou migračního salda.

Tab. 2.7. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			6 015
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		4 227
	v tom	v rámci obce	1 560
		do jiné obce okresu	2 153
		do jiného okresu kraje	99
		do jiného kraje	353
		do zahraničí	62
	vyjíždějící do škol		1 788
	v tom	v rámci obce	588
		mimo obec	1 200

Zdroj: Data ČSÚ Olomouc

Komentář k tabulce 8: Dojíždění do škol a zaměstnání

- 53,4% ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždí za zaměstnáním. V rámci obce dojíždí 13,8% ek. aktivních obyvatel, dále v rámci okresu dojíždí 19,1%

zanedbatelný počet obyvatel dojíždí za zaměstnáním do jiného kraje nebo do zahraničí. Do škol dojíždí v rámci obce 588 žáků či studentů a mimo obec 1200 žáků a studentů (tj. 15,8% všech ze všech dojíždějících). 85% zaměstnanců i školáků denně dojíždějících se dostane do cíle do 30 min. cesty.

- 10% denně dojíždějícím trvá cesta 45-60 min, 5% cestuje do zaměstnání více jak hodinu.

Z hlediska časové dostupnosti lze konstatovat, že většina obyvatel obcí se vůči Šternberku nachází v časové dostupnosti 30 minut individuální automobilovou dopravou. V ORP Šternberk se nenachází žádná obec, která by měla časovou dostupnost do Šternberka větší než 30 minut, tzn. nemělo by zde docházet k disparitnímu vývoji.

Tab. 2.8. Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				9 263
v tom:	tvořené 1 rodinou			6 039
	v tom	úplné	bez závislých dětí	2 839
			se závislými dětmi	1 896
		neúplné	bez závislých dětí	647
			se závislými dětmi	657
	tvořené 2 a více rodinami			189
	domácnosti jednotlivců			2 697
	vícečlenné nerodinné domácnosti			338

Zdroj: Data ČSÚ Olomouc

Komentář k tabulce 9: V ORP je více jak 9263 hospodařících domácností z toho 65,1% je tvořeno 1 rodinou, 2% dvěma rodinami, 29,1% tvoří domácnosti jednotlivců a 3,6% tvoří vícečlenné nerodinné domácnosti. Úplné rodiny tvoří 47% počtu z rodin tvořených 1 rodinou.

Tab. 2.9. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Evidování uchazeči o zaměstnání	1 849	1 715	1 535	1 291	1 010	1 045	1 790	1 696	1 537	1 546	1 701
Občané se zdravotním postižením	14,3	17,9	20,7	21,9	23,9	22,4	14,9	13,7	11,6	*	*
Absolventi	8,6	6,4	6,2	5,6	3,3	6,7	7,0	5,8	6,8	*	*
Osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	44,2	43,7	40,8	40,9	34,6	25,8	21,5	35,5	37,7	*	*
Volná pracovní místa	71	29	45	93	76	29	25	16	3	*	*
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	26,0	59,1	34,1	13,9	13,3	36,0	71,6	106,0	512,3	*	*
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	14,92	13,84	11,61	9,72	7,52	8,06	14,29	13,29	12,17	12,22	10,29*

Zdroj: ÚP Olomouc

Za rok 2012 uvádíme listopadová data – prosincová nejsou k dispozici.

* data nejsou dostupná

** nový ukazatel nezaměstnanosti – Podíl nezaměstnaných osob (PNO)

Komentář k tabulce 10: Pozn. Podrobná data o nezaměstnanosti za rok 2012 a 2013 nebylo možné získat, protože ÚP (z těchto údajů čerpá i ČSÚ) data sleduje pouze na úrovni okresu.

Do období hospodářské krize nezaměstnanost v území klesala a víceméně byla na hranici, kdy již zaměstnavatelé pociťovali nedostatek pracovní síly. V důsledku hospodářské krize došlo ke snížení možnosti uplatnění a k propouštění.

V současnosti míra nezaměstnanosti se v posledních čtyřech letech stabilizovala na poměrně vysoké hodnotě kolem 10% a tímto mírně převyšovala celostátní průměr (9,4%). Nezaměstnanost v ORP v rámci Olomouckého kraje se přesto pohybuje na nejnižší hodnotě v rámci kraje. Pozitivním jevem je snižující se počet občanů se zdravotním postižením a počet nezaměstnaných osob s délkou evidence nad 12 měsíců v posledních letech mírně poklesl. Rapidně se snižuje nabídka volných pracovních míst.

Tab. 2.10. Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty cel- kem (podle Registru ek. subjektů)	3 558	3 572	4 329	4 325	4 323	4 355	4 307	4 344	4 421	4 325
fyzické osoby celkem	3 196	3 183	3 837	3 815	3 779	3 783	3 697	3 693	3 734	3 621
z toho země- dělství podni- katelé	241	241	333	332	332	330	74	78	82	83
vyjádření v %	14,87	14,93	18,11	18,15	18,15	18,22	18	18,21	18,62	18,25
právnícké osoby celkem	362	389	492	510	544	572	610	651	687	704
z toho ob- chodní spo- lečnosti	131	148	175	180	192	203	215	234	253	262
vyjádření v %	1,51	1,62	2,06	2,13	2,27	2,39	2,55	2,73	2,89	2,97
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	9,3	9,3	10,4	10,4	10,7	10,5	6,2	6,6	6,8	6,8
průmysl cel-	15,6	16,0	15,8	15,2	15,6	15,7	15,8	15,5	15,4	15,4

kem										
stavebnictví	12,8	13,0	14,5	14,6	14,3	14,9	15,9	15,8	15,8	15,7
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba moto- rových vozi- del	30,2	28,9	26,5	27,5	26,2	24,8	23,7	22,4	21,0	20,0

Zdroj: Data ČSÚ Olomouc

Komentář k tabulce 11: V primárním sektoru národního hospodářství pracuje více jak 18% ekonomicky aktivních obyvatel ORP Šternberk. V ekonomické struktuře dané oblasti má velký význam průmyslová výroba, na kterou připadá 37,6%. V terciálním sektoru pracuje bezmála 40% ekonomicky aktivních obyvatel obvodu, což je srovnatelná hodnota s průmyslovou výrobou. Převažuje podíl veřejných služeb nad komerčními službami. Jedná se zejména o školství a zdravotnictví. Počet ekonomických subjektů (právnických i fyzických osob) v posledních 10 letech mírně rostl.

D. Doprava

Správním územím obvodu ORP Šternberk se nachází v oblasti s relativně dobrou dopravní obslužností díky husté síti silnic. Mikroregionem sice neprochází žádná dálnice, ale vede zde rychlostní silnice I. třídy I/45 z Olomouce směrem na Bruntál. Další významnou tepnou mikroregionu je silnice I. třídy č. 46 vedoucí do Moravského Berouna a Opavy. Nejbližší rychlostní komunikací je dálnice E442, vedoucí z Olomouce, přes

Mohelnici do Hradce Králové. Tento komunikační tah je od centra sledované oblasti, města Šternberk, vzdálen přibližně 13 km směrem na jihozápad. Městem Šternberk prochází silnice I. Třídy I/46 a dále silnice II. a III. třídy, které jsou ve vlastnictví Olomouckého kraje. Většina místních komunikací je bohužel ve špatném technickém stavu.

Důležitou komunikací je silnice č. 444 (v současné době na ni probíhá rekonstrukce spojená s rozšířením), která spojuje město Šternberk s centrem sousedního obvodu ORP, městem Uničov. S Olomoucí propojuje území ORP Šternberk silnice č. 46, která danou oblastí prochází v severojižním směru. Budoucí výstavbě obchvatu kolem Šternberka brání problém s vlastníky pozemků v oblasti plánovaného průběhu komunikace. Jedná se zejména o majitele ze zahrádkářské kolonie, kteří se nechtějí svých pozemků ve prospěch obchvatu vzdát. Dále se na území SO ORP Šternberk nacházejí silnice č. 445, která spojuje Šternberk s Rýmařovem a č. 447, která vede do Litovle. Hromadnou dopravu na území regionu vykonává dopravní společnost Arriva Morava a.s. (do roku 2013 Veolia Transport Morava a.s.).

Územím správního obvodu prochází také od jihu k severu jednokolejná železniční trať č. 290, vedoucí z Olomouce do Šumperka. Z území ORP jsou na ni napojeny jenom čtyři obce, a to jmenovitě Štarnov, Šternberk, Babice a Mladějovice. Město Šternberk leží také na trati Olomouc – Šternberk – Jeseník – Krnov, která v Olomouci navazuje na trať Praha – Česká Třebová – Přerov – Bohumín. V pracovní dny vlaky jezdí pravidelně každou hodinu směrem na Olomouc i Uničov. O víkendech přibližně každé dvě hodiny. Ve východní části správního obvodu ORP Šternberk vede ještě železniční trať č. 310 z Olomouce do Krnova. Ze správního obvodu ORP Šternberk jsou na ni napojeny obce Jívová, Domašov nad Bystřicí a Moravský Beroun.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Na území SO ORP Šternberk se nachází řada ložisek nerostných surovin a to zejména stavebního kamene a dále štěrkopísku - ten se vyskytuje pouze v jihozápadní části správního území. V rámci výhradních ložisek jsou vyhlášeny celkem tři chráněné ložiskové území (v jednom případě jde o CHLU štěrkopísku, ve dvou případech CHLU stavebního kamene) a čtyři dobývací prostory, z nichž ve třech probíhá těžba. Dále se zde nachází tři prognózní zdroje (stavební kámen, štěrkopísek), v rámci kterých nebyla těžba dosud zahájena.

Poloha obvodu v severovýchodní části Hornomoravského úvalu zajišťuje výskyt úrodných půd, což vede k jejich zemědělskému využití. Počet obyvatel v SO ORP Šternberk postupně klesá, ale nejedná se o dramatický pokles. Tento je v souvislosti s procesem stárnutím populace, který v současnosti problém pro celou Českou republiku.

V primárním sektoru národního hospodářství pracuje téměř 17% ekonomicky aktivních obyvatel ORP Šternberk. V ekonomické struktuře dané oblasti má velký význam průmyslová výroba, na kterou připadá 37,6%. V terciálním sektoru pracuje bezmála 40% ekonomicky aktivních obyvatel obvodu, což je srovnatelná hodnota s průmyslovou výrobou. Převažuje podíl veřejných služeb nad komerčními službami. Jedná se zejména o školství a zdravotnictví.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Správní obvod ORP Šternberk patří do povodí řeky Moravy, úmoří Černého moře. Zájmové území disponuje relativně velkým množstvím malých potůčků a říček, které v oblasti přímo pramení, anebo jí protékají. Přímo centrem regionu, městem Šternberkem, protéká řeka Sitka. Sitka bývá rovněž označována jako Hůzovka, poněvadž pramení asi 5 km severně od obce Huzová.

Tato říčka protéká celým územím obvodu směrem od severu k jihu. Nedaleko za správními hranicemi obvodu, u obce Chomoutov, se vlévá do řeky Oskavy, a ta dále do Moravy. Řeka Sitka se využívá i k rekreaci. Podél jejího toku, ve šternberské městské části Dolní Žleb, najdeme oblíbený autokempink. V blízkosti Dolního Žlebu se nachází také přírodní koupaliště.

Tak jako Sitka, teče většina vodních toků na území ORP Šternberk směrem sever - jih, což je způsobeno i tím, že se dané území nachází na úpatí Nížkého Jeseníku, a vlévá se do levostranného přítoku Moravy, řeky Oskavy. Jedná se o tyto vodní toky: Aleš, Grygava, Kamínka, Rybný potok, Říčí, Teplíčka a Zlatý potok. Přímo do Moravy se vlévá Trusovický potok, který s sebou odvádí tok Dalovského potoka a Domašovky. V povodí Trusovického potoka se nachází veřejně dostupný pramen železité Těšíkovské kyselky. Na východě ještě tečou Hrušový, Důlní a Studený potok, které se postupně vlévají do řeky Bystřice. V Moravském Berouně – Ondrášově, se na této řece stáčí známá Ondrášovská kyselka. Řeka Bystřice se v Olomouci vlévá do Moravy jako jeden z jejích levostranných přítoků.

V popisovaném území můžeme pozorovat celkem pět klimatických oblastí. Největší plocha připadá na teplé oblasti T2 a T4 v rámci Hornomoravského úvalu. Zde je nejnižší nadmořská výška celého obvodu, a to 250 m n. m. V těchto klimatických oblastech leží obce Babice, Hnojice, Komárov, Lužice, Mladějovice, Řídeč a Strukov, Šternov a Žerotín. Směrem na sever a severovýchod se teplá oblast mění v mírně teplou oblast MT 5 a MT 7. V těchto oblastech leží město Šternberk, dále obce Domašov u Šternberka, Hlásnice, Horní Loděnice a Mutkov. Chladná oblast CH 7, která zaujímá území s nejvyšší nadmořskou výškou 707 m n. m., je situována na území obcí Domašov nad Bystřicí, Hraničné Petrovice, Huzová, Moravský Beroun a Norberčany. Pod-

dolované území může představovat omezení pro rozvoj obcí, například výstavby. Na území SO ORP Šternberk se nachází vyšší množství území, které je evidováno jako poddolované. Jedná se o několik území vedených díky své rozloze jako bodové a velkou řadu plošných, které se nacházejí zejména na území obcí Šternberk, Řídeč, Babice a Hlásnice. Sesuvná území se zde nenacházejí.

Z řízeného hovoru se starosty obcí, které proběhlo v obcích SO ORP Šternberk vyplývají následující skutečnosti :

- Mezi obce, které jsou pravidelně minimálně 1x ročně ohrožované přívaly vody a bahna z okolních zemědělsky obdělávaných pozemků patří Domašov nad Bystřicí, Horní Loděnice (především kolem Trusovického potoka), Štarnov (4 lokality v obci) a v obci Hlásnice.
- Mezi obce, kde jsou na zemědělských pozemcích viditelné projevy vodní eroze patří Domašov nad Bystřicí a Domašov u Šternberka (patrná i větrná eroze). Na území obce Horní Loděnice se již situace po realizaci jednoduché pozemkové úpravy zlepšila. Na území obce Babice proběhly KPÚ (komplexní pozemkové úpravy), které odstranění projevů vodní eroze řeší.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vodovod:

Z provedeného průzkumu vyplývá skutečnost, že v převážné míře je v jednotlivých obcích SO ORP Šternberk zásobování vodou vyhovující, většina obyvatel je napojena na veřejné vodovody, jen malá část obyvatel je odkázána na individuální zásobování pomocí studní. Vodovod byl zaveden do některých vzdálených místních částí spadajících pod města Šternberk a Moravský Beroun. Vzhledem k dobrému stavu zásobování

obyvatel vodou se nepředpokládá rozšiřování vodovodní sítě. Některé stávající vodovody jsou však ve špatném technickém stavu a bude nutná jejich rekonstrukce, např. v obou největších obcích Moravském Berouně a Šternberku.

Podíl osob využívajících veřejný vodovod dosahuje dle výsledků SLDB 2001 ve všech obcích takřka 100 %, nejméně v obci Lipina u Šternberka 96,33 %. Na druhou stranu je tím zvýšena zranitelnost jednotlivých systémů zásobování vodou v případě znehodnocení primárních zdrojů vody pro tyto vodovody.

V rámci SO ORP se nachází jedna obec, která nemá vybudovaný žádný vodovod – jedná se o obec Mutkov. Každý obytný dům má vlastní studnu, kvalita vody je velmi dobrá.

Z dotazníkového průzkumu vyplývá, že obyvatelé obcí SO ORP Šternberk mají dostatek pitné vody v dostatečné kvalitě. Na občasné (ale ne nějak výrazné) výpadky upozorňují obce Domašov u Šternberka, Mladějovice, Štarnov a Hlásnice.

Skupinový vodovod Domašov nad Bystřicí

Z tohoto skupinového vodovodu jsou zásobovány obce Domašov nad Bystřicí, Horní Loděnice, Hraniční Petrovice a Jívová. V návrhu se nepředpokládá rozšíření skupinového vodovodu. Původně uvažované propojení se skupinovým vodovodem Olomouc se předpokládá pouze v případě znehodnocení nebo v případě neřešitelného problému ve zdroji povrchové vody.

Skupinový vodovod Moravský Beroun zásobuje sídla Moravský Beroun, Čabová, Ondrášov, Sedm Dvorů.

Skupinový vodovod Olomouc

Hlavní vodovod pro centrální část Olomoucké kraje. Z prameniště Litovel zásobuje dvě obce v západní části SO ORP Šternberk – Žerotín a Strukov. Ze skupinového vodovodu Olomouc je i posilován vodovodní systém města Šternberk.

Zásobování obyvatelstva vodou.

Podíl obyvatel žijících v trvale obydlených bytech s přístupem k veřejnému vodovodu je vysoký a v žádné z obcí není nižší než 96 %. V některých oblastech, včetně měst Šternberka a zejména Moravského Berouna je nezbytná rekonstrukce stávajících vodovodních řádů. V rámci ÚPD je nezbytné zajistit ochranu všech stávajících zdrojů vody pro jednotlivé vodovodní systémy včetně povrchových – zejména toku řeky Bystřice, jež slouží jako zdroj vody pro úpravnu vod v Domašově nad Bystřicí.

Dále je nezbytné uplatnit preventivní ochranu pro výhledové zdroje podzemní i povrchové vody a zabezpečit tak jejich pozdější bezproblémovou využitelnost, vč. zajištění jejich možnosti budoucího napojení na již existující vodovod. Ochrana budoucích zdrojů má také za úkol zajistit řešení lokálních problémů se zabezpečováním dostatečných zdrojů pitné vody v období sucha nebo v případě katastrof a krizových stavů.

Kanalizace:

Ve většině obcí není vybudována kanalizace vůbec nebo pouze umožňuje odvádění dešťové vody do některé z místních vodotečí. Tyto místní kanalizace bývají často ve velmi špatném technickém stavu. Odkanalizování individuálních objektů je obvykle řešeno jímky s vyvážení nebo dokonce provozem septiků s přepadem do dešťové kanalizace. Jejich další provoz není v souladu se stávající legislativou a je tedy nutná úprava kanalizačního systému. Až na výjimky velmi malých sídel je ve výhledovém období do r. 2015 výstavba kanalizace plánována u větších částí obcí. Vlastní městskou ČOV střední velikosti má město Šternberk od r. 1968. V minulosti prošla rekonstrukcí a rozšířením, a v současnosti může sloužit pro přibližně 25 tis. EO – je tedy kapacitně nevytížená, což umožní v blízké budoucnosti napojení dalších obcí. Menší ČOV se nachází v Moravském Berouně. Tamní mechanicko-biologická ČOV prošla v roce 2002 rekonstrukcí, místní kanalizační síť však vyžaduje doplnění a v centru obce také celkovou rekonstrukci.

Veřejné kanalizace a ČOV.

Na rozdíl od situace v oblasti vodovodů, lze stav v oblasti kanalizací na Šternbersku nazvat velmi neuspokojivým. Žádná z obcí není vybavena systémem kanalizace natolik, aby obsáhl alespoň 80 % obyvatel. Nejvíce je ve městech Šternberku (72 %) a Moravském Berouně (69 %). Z menších obcí je situace uspokojivá pouze ve Šternově (65 %) a Huzové (52 %), Babicích. V některých obcích je část domů napojena na septiky s přepady do dešťové kanalizace, což je v současnosti v rozporu s legislativními požadavky na zpracování odpadních vod. Zbylé objekty jsou povětšinou řešeny formou individuálních jímek s vyvážení.

Z hlediska efektivity výstavby kanalizační sítě není předpoklad odkanalizování úplně všech obcí, neboť u malých obcí s nekompaktní zástavbou by náklady výrazně převýšily přínosy. V takových lokalitách je nejvýhodnější zajistit individuální odkanalizování objektů (jímky s pravidelným vyvážení). Z hlediska územního plánování by však měla být zvážena výstavba kanalizace a potřebných objektů ve všech větších obcích (nad cca 400 obyvatel). Nově budované systémy by měly mít také napojení na ČOV, místní nebo společnou pro několik menších obcí dohromady. Kapacita ČOV Šternberk také umožňuje připojení některých dalších obcí v okolí.

Plyn a elektřina:

Zásobování plynem je třetí důležitou položkou v oblasti technické infrastruktury. Plynofikováno je pouze město Šternberk, částečně také Moravský Beroun a dále obce ležící v jihozápadní části území SO ORP. Více než 80% podíl obyvatel žijících v bytech připojených na plynové vedení dosahují vedle Šternberka pouze obce Komárov, Žerotín a Babice. Naopak podhorské obce v severní, jižní a východní části území nejsou plynofikovány vůbec.

V rámci zpracovávání tématu bylo provedeno dotazníkové šetření v jednotlivých obcích SO ORP Šternberk. V oblasti plynofikace bylo zjišťováno procento domácností používajících k vytápění plyn. Aktuální hodnoty jsou následující: Babice 80 %, Hlásnice 80 %, Hnojice 80 %, Komárov 50 % (původně 75 %), Lužice 96 %, Mladějovice - plynofikace provedená z 95 %, nyní využívá 30 %, Moravský Beroun 60 %, Strukov 40 %, Šternberk 90 %, Žerotín 95 %, ostatní obce 0 %.

Na území SO ORP se nenacházejí klasické zdroje elektrické energie a proto je celé území charakteristické importem elektrické energie z jiných regionů. Ve Šternberku se nachází rozvodna 110 kV, která je napojena vedením ev. č. 598 na rozvodnu u obce Červenka. Využívání alternativních zdrojů elektrické energie je v současnosti poměrně nízké. Je provozován jediný významný zdroj – dvojice větrných elektráren postavených u obce Hraničné Petrovice s instalovaným výkonem 1700 kW. Krajský úřad Olomouckého kraje vydal souhlas s výstavbou Větrného parku Horní Loděnice a Lipina nedaleko Šternberka. V rámci schvalování EIA si však stanovil řadu podmínek, které musí investor dodržet. Vyplývá to z rozhodnutí Olomouckého kraje. Podle podmínek stanovených krajem musí nejprve obce zanést větrné elektrárny do svého územního plánu. Další podmínky se týkají hlavně kontroly hluku, osvětlení větrníků a ochrany spodních vod a živočichů.

Ve zmíněné lokalitě firma Větrná energie Morava postavila v roce 2009 devět větrných elektráren o celkovém výkonu 27 MW. Jedná se o druhý největší projekt stavby větrných elektráren v ČR, který úspěšně prošel procesem EIA.

Jde o investici za tři čtvrtě miliardy korun, která je počtem dvoumegawattových větrníků doposud největším budovaným větrným parkem v Olomouckém kraji.

Plynofikace a dodávky tepla.

Vedle měst Šternberka a Moravského Berouna proběhla plynofikace pouze v některých obcích v jihozápadní části území SO ORP Šternberk. V rámci územních plánů obcí je potřebné vytvořit prostor pro další rozšířo

vání sítě plynovodů v těchto obcích a také uvažovat o možnosti zavedení plynu v dalších větších obcích (např. Jívová, Huzová). Také stále zůstává prostor pro rozšiřování sítě plynovodů v Moravském Berouně. Vedle plynovodů lze připustit možnost zajištění dodávek tepla zajišťovaného z hromadných zdrojů vytápění. Z hlediska udržitelného rozvoje je však nutné uvažovat pouze o alternativních druzích energie, kdy se vzhledem k přírodním podmínkám této oblasti nabízí zejména využívání biomasy a odpadů ze zemědělské výroby.

Telekomunikace

V oblasti telekomunikací je důležité zajistit ochranu radioreléových spojů, pro jejichž provoz je nutné zajistit přímou viditelnost spolupracujících stanic. Proto jsou tyto stanice umísťovány zejména na terénní dominanty (nejvyšší kóty v terénu). Ochrana těchto spojů je prováděna vyhlašování ochranných pásem procházejících paprsků a kruhových ochranných pásem kolem spojových objektů v poloměru 500 m, které mají za úkol

zabránit stínění a rušení těchto spojů. Na území SO ORP Šternberk se projevují zejména ochranná pásma radioreléových spojů směřovaných zejména na vysílač Radíkov (leží na území SO ORP Olomouc).

Signál mobilních operátorů nedosahuje kvalitního pokrytí v některých oblastech Nízkého Jeseníku, zejména v údolí Bystřice, Sítky nebo Trusovického potoka. Naopak dobré pokrytí signálem všech operátorů je v oblasti na západ a na jih od Šternberka, včetně možnosti využívání technologií pro mobilní vysokorychlostní Internet.

Odpadové hospodářství:

Svoz a sběr odpadu zajišťuje na území města Šternberk a širokém okolí firma Remit, s. r. o. Ve svém areálu provozuje dotřídovací linku, výkup druhotných surovin a sběrný dvůr.

Nově vybudovaná kompostárna s kapacitou cca 2000 t/rok je provozována Městem Šternberk blízko tzv. tankodromu. Slouží hlavně pro potřeby zpracování zeleného odpadu Města Šternberka. Kompostování biologicky rozložitelných odpadů od roku 2014 také začalo provádět Město Moravský Beroun. Komunitní kompostárnu s kapacitou přes 200t/rok provozují v obci Huzová.

H. Rekreační, památky a cestovní ruch

Velkým potenciálem regionu je přítomnost atraktivní krajiny Nízkého Jeseníku, existence přírodních památek jako jsou PP Sovinecko a PP Údolí Bystřice, a také volně přístupné minerální prameny. Cestovní ruch může být významným ekonomickým, kulturním a společenským prvkem regionu. Rozvoj cestovního ruchu umožňuje maximální využití endogenních zdrojů rozvoje regionu (přírodní podmínky, kulturně – historické památky apod.), ovlivňuje významně tvorbu hrubého domácího produktu a příjmy do místních rozpočtů, zvyšuje zaměstnanost a přispívá k celkovému rozvoji regionu.

Šternbersko dokáže zaujmout množstvím historických památek a malebnou okolní přírodou. V Programu rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje je Šternbersko zařazeno do oblasti s velmi vysokým potenciálem cestovního ruchu.

Ve Šternberku a okolí se každoročně koná významná motoristická událost, Mistrovství Evropy v závodech do vrchu Ecce Homo a to jak současných, tak historických vozidel. Závodní trať byla poprvé součástí závodů již v r. 1905 pro rychlostní zkoušku v soutěži spolehlivosti Vídeň – Vratislav- Vídeň. V roce 2005 si tedy slavná trať Ecce Homo připomněla 100. výročí od doby, kdy po ní vyjel první závodní automobil. Další významná událost týkající se bezmotorové dopravy, která se uskuteční v červnu letošního roku bude dokončení cyklostezky o délce 5 018 m mezi obcemi Bohuňovice a Štarnov. Je to poslední etapa výstavby cyklostezky spojující město Olomouc a Šternberk s dalším napojením do Jeseníků. Jedná se o významnou trasu, která může přispět k větší návštěvnosti zajímavých míst i v Mikroregionu Šternbersko.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 2.11. Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	21	100	
Počet obcí s plánem v přípravě	6	28,57	Jedná se o pořizování nových územních plánů, které nahradí územní plány stávající.
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	3	14,28	

Zdroj: KÚOK – odd. územního plánování

Mapa 2.2. Obce ORP Šternberk s platným územním plánem

Zdroj: MěÚ Šternberk

Obvod výkonu stavebního úřadu tvoří (Město Šternberk a 19 obcí): 20 obcí obvodu pověřeného Městského úřadu Šternberk a navíc zde patří obce Bohuňovice a Hlušovice (ORP Olomouc). Priority územního plánování na území Olomouckého kraje se stanovují s cílem vytvořit vyvážený vztah podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby

současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích. V souladu s charakterem území kraje jsou v ZÚR OK zohledněny republikové a krajské priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje vyjádřené v dokumentech Politika územního rozvoje ČR, Strategie udržitelného rozvoje ČR a v rozvojových dokumentech pořízených Olomouckým krajem. Na území Olomouckého kraje je nutné respektovat tyto rozvojové oblasti: rozvojovou oblast národního významu navazující na vymezení v Politice územního rozvoje ČR 2008 – OB8 Rozvojová oblast Olomouc a upřesněnou o vymezení RO 1 (seznam obcí): Bělkovice – Laštiny, Bohuňovice, Bukovany, Bystročice, Bystrovany, Dolany, Grygov, Hlubočky, Hlušovice, Hněvotín, Kožušany -Tážaly, Krčmaň, Lutín, Majetín, Mrsklesy, Olomouc, Přáslavice, Samotíšky, Tověř, Velká Bystřice, Velký Týnec, Křelov - Břuchotín, Skrbeň, Příkazy, Náklo, Červenka, Haňovice, Litovel, Uničov, Šternberk, Štarnov, Horka nad Moravou, Liboš, Štěpánov, Slatinice

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří: Na území Olomouckého

kraje je nutné respektovat tyto rozvojové oblasti: viz -

http://portalup.glips.eu/ZUR/pravni_stav/A_ZUR_OK-pravni_stav_po_akt_1-text.pdf

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity. Nejvýznamnější doporučení se týká využívání stávající sítě zařízení pro zpracování nebo odstraňování odpadů. Z nových zařízení je to zejména podpora budování zařízení pro využívání biologicky rozložitelných odpadů včetně kalů z ČOV (kompostáren, bioplynových stanic apod.), zařízení pro třídění komunálních odpadů a zdrojů k energetickému využití odpadů, které budou umístovány v lokalitách pro tento účel vhodných. Stávající zařízení intenzifikovat a modernizovat tak, aby plnila zákonné požadavky a zajistila při stávajícím trendu produkce odpadů dostatečnou kapacitu pro odstraňování odpadů.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Činnost místní akční skupiny.

MAS neboli Místní akční skupina je společenství lidí, obcí, firem a neziskových organizací, kteří mají společný cíl a tím je rozvoj daného regionu či území, které MAS pokrývá. MAS Šternbersko o. p. s. byla založena dne 25. 6. 2013, a v současné době má 59 členů (22 obcí, 18 neziskových organizací, 10 právnických osob a 9 fyzických osob). V novém plánovacím období EU 2014-2020 bude mít příležitost získat na venkov nemalé množství finančních prostředků na rozvojové záměry veřejného a soukromého sektoru prostřednictvím MAS (kromě existence dalších finančních nástrojů EU). Má formu neziskové organizace a uplatňují se v ní mechanismy společného rozhodování a partnerství. Úkolem programového výboru MAS je vytvoření strategie směřující k vytyčení společných priorit a pak mohou být díky programu LEADER realizovány. MAS se prakticky stává žadatelem o dotace v rámci tzv. programu "LEADER", realizovaného v České republice v rámci Programu rozvoje venkova. V případě, že upěje, stává se současně i administrátorem dotace ve vztahu ke konečným uživatelům v daném území – tedy konkrétním obcím nebo jejich svazkům, neziskovým organizacím, podnikatelům a dalším fyzickým a právnickým osobám, které jsou jejími členy. MAS je nositelem strategie rozvoje pro dané území a trvale s ní pracuje. MAS je tvořena vyváženým poměrem zástupců samosprávy, podnikatelů a neziskového sektoru nebo i fyzických osob a zástupců státních a dalších institucí

s působností v regionu, přičemž zastoupení veřejné správy musí být menší než 50%. MAS je nový typ trojstranné vzájemné spolupráce veřejné správy (obcí), podnikatelské sféry (zejména živnostníci a zemědělci) a neziskového sektoru (spolky, hasiči, ...) v území, kde jsou centrální sídla s méně než 20 000 obyvateli, tedy v území, pro které EU používá společný výraz venkov. Za pomoci MAS se dostalo k různým subjektům na území našeho kraje v letech 2007-2013 přes 550 milionů korun. V minulých letech byly prostřednictvím funkčních MAS finančně podpořeny stovky projektů, např. na obnovu strojního vybavení zemědělců, živnostníků, obnoveny sokolovny, hřiště, veřejná prostranství, apod. Pro plnohodnotnou uplatnitelnost MAS v příštím plánovacím období MZe zavedlo proces tzv. standardizace neboli přijatelnost MAS na čerpání EU dotací. Proto v současné době probíhá u každé MAS zpracování SCLLD (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje).

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 2.12. Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Šternberk a Moravský Beroun	2	Tvoří přirozené centrum území (POÚ).
Obec Štarnov	1	Obcí prochází významná cyklostezka spojující Olomouc a Šternberk.
Ostatní obce SO	19	Pečují o rozvoj svého území.
Kraj Olomoucký	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnice Šternberk.
Stát	1	Přes území SO prochází rychlostní silnice, řešení obchvatu města.
Státní instituce - Mze	1	V daném plánovacím období může významně podpořit rozvoj regionu formou finančních příspěvků.
Mikroregion Šternbersko a Moravskobrounsko	2	Aktér kulturních a sportovních aktivit.
MAS Šternbersko	1	Transformace předchozího uskupení MAS Haná pod Jedovou na MAS Šternbersko v roce 2013. Je tvořen celkem 59 členy z toho 22 obcí.
Významný zaměstnavatel	6	Psychiatrická léčebna Šternberk - 490 zaměstnanců, Středomoravská nemocniční a.s. - odštěpný závod Nemocnice Šternberk - 400 zaměstnanců, Invensys Appliance Controls ve Šternberku v lehkém elektrotechnickém průmyslu do 400 zaměstnanců, Grani-tol Moravský Beroun - 330 zaměstnanců, EXCALIBUR ARMY spol. s r. o. Šternberk - do 300 zaměstnanců, Ondrášovka Moravský Beroun - do 100 zaměstnanců.

Škola - Gymnázium Šternberk	1	Zvýšení vzdělanosti a reprezentace města v soutěžích.				
Volejbalový oddíl	1	Reprezentace města - národní liga				
Zdroj: Místní šetření						

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 2.13. SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Kvalitní životní prostředí	1. Dlouhodobě vysoká průměrná míra nezaměstnanosti
2. Atraktivní krajina Nízkého Jeseníku	2. Nedostatečná motivace při nakládání s odpady a snižování energetické zátěže
3. Vhodné podmínky pro tradiční zemědělskou produkci, kvalita půdy kvalita životního prostředí	3. Nedostatek pracovních příležitostí v mikroregionu, nutná vyjížďka
4. Možnost kulturního i sportovního využití	4. Špatný technický stav místních komunikací
5. Blízkost center, růst oblíbenosti bydlení na venkově	5. Finanční náročnost zajištění dopravní obslužnosti
6. Hustá síť místních komunikací	6. Zastarávající technické vybavení zemědělských podniků a jejich pomalá obměna
7. Postupně vyčleňované zóny pro podnikatelské aktivity	7. Celkově nedostatečná vybavenost turistické infrastruktury (ubytovací, sportovní – rekreační služby, nabídka venkovské turistiky)
Příležitosti:	Hrozby:
1. Budování odbytových center tradičních zemědělských výrobků, včetně zpracovatelských kapacit, zlepšení marketingu	1. Další zvyšování počtu nezaměstnaných
2. Revitalizace veřejných prostranství	2. Růst rizikových skupin obyvatelstva (dlouhodobě nezaměstnaní, nepřizpůsobiví)
3. Další rozvoj cyklotras a cyklostezek	3. Nedostatečná připravenost na čerpání zdrojů z fondů a programů EU
4. Rozvoj vzdělávání v obcích se zaměřením na střední generaci	4. Odchod mladých a kvalifikovaných obyvatel z pracovních důvodů

5. Environmentální rozvoj venkova, environmentální výchova a vzdělávání	5. Nedostatek kapitálu na investice do dalšího rozvoje mikroregionu
6. Podpora všech forem odborného vzdělávání, kurzů včetně poradenství	6. V důsledku poklesu porodnosti i odchodu mladých lidí dochází ke stárnutí věkové struktury obyvatelstva
7. Postupné zlepšení stavu památek a historických objektů	7. Nedocení významu kulturního a přírodního bohatství

Komentář:

Strategie území správního obvodu ORP Šternberk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám je v souladu na již zpracované strategické linie, rovněž byla ověřena spojitost s Operačními programy pro období 2014–2020, případně z nich vycházela. Rozbor každého relevantního dokumentu byl včleněn do tabulek, které většinou obsahují oblasti zaměření, vazby na strategické linie Strategie ORP Šternberk, číselné zhodnocení míry vazby, odpovídající priority, cíle a aktivity dokumentu, a nakonec komentář. Na jednotlivých úrovních (dle velikosti území) jsou vybrány relevantní dokumenty, u kterých je vhodné, aby s nimi dále pracovalo. Tam, kde to povaha dokumentu vyžadovala, došlo k úpravám jednotlivých položek tabulky.

Cílem této strategie je, aby na konci příštího plánovacího období EU, tj. 2020 bylo území ORP Šternberk územím, které je atraktivní pro podnikatelské záměry, kde se zemědělství stane konkurenceschopné i díky zvýšené poptávce po regionálních produktech, každý bude mít možnost zvyšovat svou kvalifikaci tak, aby se uplatnil na trhu práce, úspěšně budou vyřešené sociálně vyloučené lokality, a sociální služby s rozšířenou nabídkou o nové potřebné služby, způsob likvidace odpadků nebude zatěžovat životní prostředí, předškolní a základní vzdělávání bude na úrovni vycházející s požadavků řešených touto strategií a technická infrastruktura bude odpovídat možnostem společnosti 21. Století. Občané budou hrdi na svůj region a hojně využívat rozvinutou infrastrukturu pro trávení volného času.

3. Téma 1.: školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Aby byla obec schopna poskytnout dětem předškolní vzdělávání a splnit svou povinnost zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce dětem s trvalým pobytem na území obce, zřizuje vlastní mateřskou školu nebo se domlouvá na využití služeb a volné kapacity MŠ v sousedství s jinou obcí, případně svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu žáků ve školách. Je zde silná tendence posílat žáky do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy žák jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení přeplněnost mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum a pomocná instituce v rozvoji zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje

obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území ORP Šternberk jsou z větší části zastoupena téměř všechna školská zařízení. V 8 obcích (Strukov, Komárov, Řídeč, Mutkov, Hlásnice, Lipina, Hraničné Petrovice a Norberčany) není žádné školské zařízení. V ORP Šternberk se nachází 11 ZŠ, 14 MŠ a 2 SŠ. Počet ZŠ i MŠ je v posledních letech (2006 – 2013) stabilizovaný, v uvedeném období však došlo k nárůstu počtu tříd v MŠ. Nárůst tříd v jednotlivých MŠ byl vyvolán nárůstem počtu dětí předškolního věku ve sledovaném období o cca 10 %. Tomu odpovídá i nárůst počtu tříd z 26 na 29, tedy také o cca 10 %. Naopak ve sledovaném období došlo k poklesu žáků ZŠ o cca 11%. V ORP Šternberk se nenachází jesle, žádné soukromé ani církevní MŠ a ZŠ.

Tab. 3.1. Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Šternberk	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013 *											
-Počet obcí	7	7	5	0	1	0	1	0	0	0	21
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	4	0	0	0	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	6
-Počet MŠ	0	6	5	0	1	0	2	0	0	0	14
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	6
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	3

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

ZŠ 1. a 2. stupně ve městě Šternberku jsou 4 (z toho 3 ZŠ, kde je zřizovatelem obec; z těchto jsou brány údaje v tabulkách, a 1 ZŠ - Olomoucká 76, Šternberk, p. o., kde je zřizovatelem Olomoucký kraj.)

Počet ZŠ jen s 1. stupněm je celkem 6 a to v obcích Babice, Žerotín, Huzová, Jívová, Mladějovice, Štarnov.

Počet MŠ je celkem 14. V obcích Babice, Žerotín (sloučené ZŠ), Domašov n. Bystřicí, Domašov u Šternberka, Lužice, Horní Loděnice (*ředitelství MŠ je ve Šternberku, započteno do počtu (2)MŠ ve Šternberku*), Hnojice, Jívová, Mladějovice, Štarnov, Huzová; Město Moravský Beroun, Šternberk.

Gymnázium Šternberk, zřizovatel Olomoucký kraj.

Jiná zařízení: Základní umělecká škola Moravský Beroun, Základní umělecká škola Šternberk a Dům dětí a mládeže Šternberk (zřizovatel: obec, město).

*Ve sledovaném období, počínaje školním rokem 2005/2006, se údaje neměnily.

Tab. 3.2. Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Šternberk	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	24	14	11	2	1	1	0	1
Babice	1	1	1					
Domašov u Šternberka	1	1						
Domašov nad Bystřicí	1	1						
Hlásnice	0							
Hnojice	1	1						
Horní Loděnice	0	1						
Hraničné Petro- vice	0							
Huzová	1	1	1					
Jívová	2	1	1					
Komárov	0							
Lipina	0							
Lužice	1	1						
Moravský Be- roun	3	1	1	1				
Mladějovice	1	1	1					
Mutkov	0							
Norberčany	0							
Řídeč	0							
Štarnov	1	1	1					
Šternberk	10	2	4	1	1	1		1
Strukov	0							
Žerotín	1	1	1					

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

MŠ v obci Horní Loděnice je pracoviště MŠ Komenského a má ředitelství ve městě Šternberk (zřizovatel: město Šternberk). Speciální třídy ZŠ Olomoucká 76, Šternberk, p. o. (zřizovatel Olomoucký kraj). Základní škola Moravský Beroun, p. o., okres Olomouc, počet speciálních tříd v této ZŠ: 3.

Tab. 3.3. Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	79,182	60,004	19,178
základní školy	143,127	114,618	28,509
základní umělecké školy	20,308	18,308	2
základní školy pro žáky se SVP	18,73	15,78	2,95
školní družiny a kluby	17,285	17,285	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	7,846	4,937	2,909
zařízení školního stravování	38,514	0	38,514
celkem rok 2012/2013	324,992	230,932	94,06
2011/2012			
mateřské školy	77,761	58,807	18,954
základní školy	141,41	112,411	28,999
základní umělecké školy	19,846	17,79	2,056
základní školy pro žáky se SVP	17,88	15,34	2,54
školní družiny a kluby	16,484	16,484	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	7,96	4,958	3,002
zařízení školního stravování	38,944	0	38,944
celkem rok 2011/2012	320,285	225,79	94,495
2010/2011			
mateřské školy	76,082	57,887	18,195
základní školy	143,136	112,592	30,544
základní umělecké školy	19,896	17,518	2,378
základní školy pro žáky se SVP	18	15,51	2,49
školní družiny a kluby	15,695	15,695	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	7,905	4,83	3,075
zařízení školního stravování	38,409	0	38,409
celkem rok 2010/2011	319,123	224,032	95,091
2009/2010			
mateřské školy	75,924	57,828	18,096
základní školy	143,52	112,72	30,8
základní umělecké školy	19,17	17,17	2
základní školy pro žáky se SVP	17,67	15,19	2,48

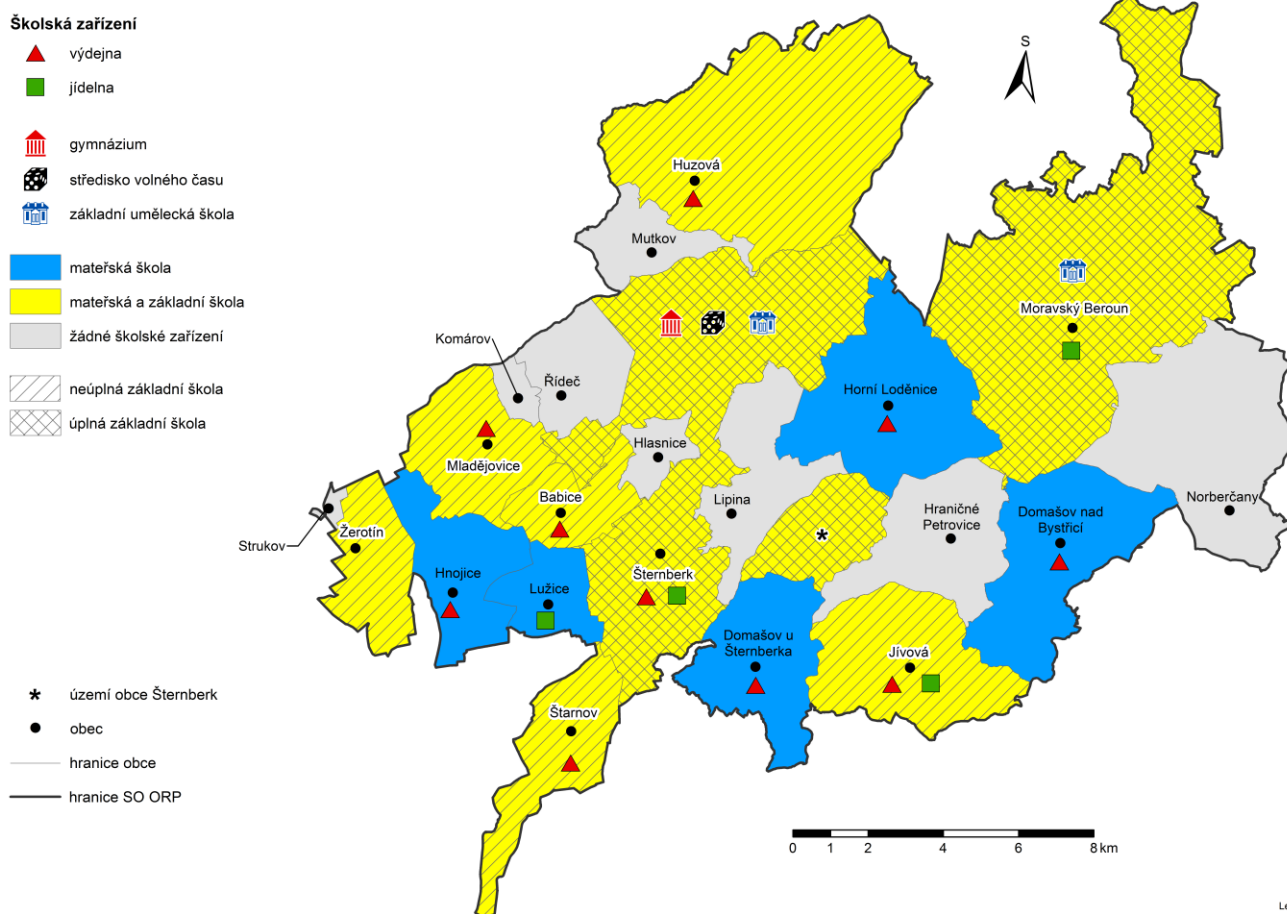
školní družiny a kluby	15,596	15,596	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	7,99	4,99	3
zařízení školního stravování	38,741	0	38,741
celkem rok 2009/2010	318,611	223,494	95,117
2008/2009			
mateřské školy	73,989	55,648	18,341
základní školy	144,992	113,924	31,068
základní umělecké školy	19,001	17,001	2
základní školy pro žáky se SVP	17,6	15,14	2,46
školní družiny a kluby	14,087	14,087	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,286	5,347	2,939
zařízení školního stravování	48,669	0	48,669
celkem rok 2008/2009	326,624	221,147	105,477
2007/2008			
mateřské školy	73,092	54,557	18,535
základní školy	149,174	117,815	31,359
základní umělecké školy	17,898	15,898	2
základní školy pro žáky se SVP	13	10,82	2,18
školní družiny a kluby	13,951	13,951	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,68	5,685	2,995
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	51,57	0	51,57
celkem rok 2007/2008	327,365	218,726	108,639
2006/2007			
mateřské školy	71,124	53,478	17,646
základní školy	152,222	118,491	33,731
základní umělecké školy	18,558	15,631	2,927
základní školy pro žáky se SVP	13	10,82	2,18
školní družiny a kluby	14,594	14,594	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,349	5,152	3,197
zařízení školního stravování	49,856	0	49,856
celkem rok 2006/2007	327,703	218,166	109,537
2005/2006			
mateřské školy	70,574	52,892	17,682
základní školy	160,161	123,887	36,274
základní umělecké školy	19,448	16,138	3,31
školní družiny a kluby	15,292	15,292	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	8,05	4,894	3,156
zařízení školního stravování	49,935	0,227	49,708
celkem rok 2005/2006	323,46	213,33	110,13

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Základní školy pro žáky se SVP: doplněny údaje za ZŠ Olomoucká 76, Šternberk, p. o., zřizovatel Olomoucký kraj, údaje poskytl Olomoucký kraj. MŠ pro děti se SVP v našem ORP nejsou.

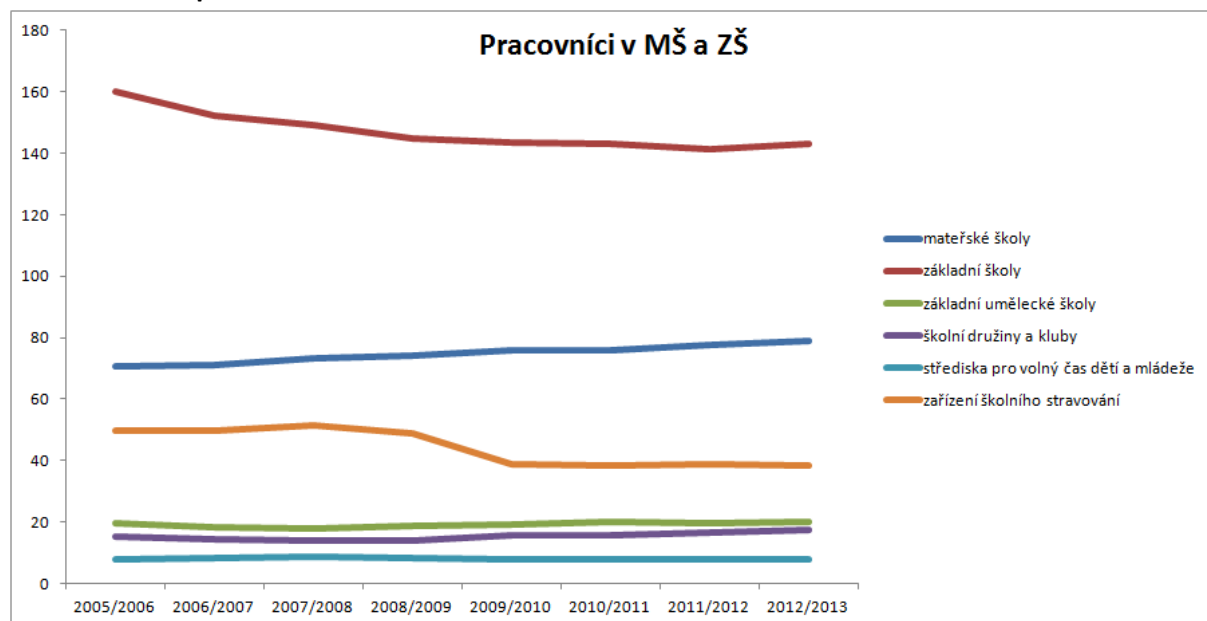
Mapa 3.1. Přehled školských zařízení v SO ORP Šternberk

PŘEHLED ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V SO ORP ŠTERNBERK v roce 2013

Lenka VODEHNALOVÁ
Olomouc 2014

Graf 3.1. Počet pracovníků MŠ a ZŠ ve sledovaném období

Základní vzdělávání

Tab. 3.4. Počet ZŠ za ORP

Za ORP Šternberk	počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2012/2013*			
obec	10	4	6
kraj	1	1	0
celkem	11	5	6

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

V řádku „kraj“ je zahrnuta ZŠ Olomoucká 76 Šternberk, p. o. Není zde zahrnuto Gymnázium - zřizovatel Olomoucký kraj.

*Ve sledovaném období, počínaje školním rokem 2005/2006, se údaje neměnily.

Tab. 3.5. Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Šternberk Název obce	počet škol cel- kem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	6	1	5	0	0	0	0
Babice	1		1				
Huzová	1	1					
Jívová	1		1				
Mladějovice	1		1				
Šternov	1		1				
Žerotín	1		1				

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Tabulka obsahuje pouze obce, ve kterých se školská zařízení nacházejí.

Malotřídní ZŠ (zřizovatel obec): Popis ZŠ i MŠ sloučená - počet 1 dvoutřídní ZŠ je v obcích Babice, Mladějovice, Jívová, Štarnov, Žerotín. 1 jednotřídní, je v obci Huzová.

Tab. 3.6. ZŠ zřizované v ORP

ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedag.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
		ZŠ							
2012/2013	11	5	81	12	1769	114,1	15,50	21,83	160,81
2011/2012	11	5	87	13	1772	107,8	16,43	20,36	161,09
2010/2011	11	5	79	14	1740	107,9	16,12	22,02	158,18
2009/2010	11	5	78	14	1756	107,7	16,30	22,51	159,63
2008/2009	11	5	77	14	1789	107,6	16,62	23,23	162,63
2007/2008	11	5	80	14	1823	112,2	16,24	22,78	165,72
2006/2007	11	5	82	16	1912	115,7	16,52	23,31	173,81
2005/2006	11	5	89	14	2005	119,4	16,79	22,52	182,27

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Tab. 3.7. Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	10	10	14	11	6	12
Babice	1	1	1	1	0	1
Domašov u Šternberka	0	0	1	1	0	1
Domašov nad Bystřicí	0	0	1	0	0	1
Hnojice	0	0	1	0	0	1
Horní Loděnice	0	0	1	0	0	0
Huzová	1	1	1	1	1	0
Jívová	1	1	1	1	1	1
Lužice	0	0	1	0	1	0
Moravský Beroun	1	1	1	1	2	0
Mladějovice	1	1	1	1	0	1
Štarnov	1	1	1	1	0	1
Šternberk	3	3	0	3	0	4
Žerotín	1	1	1	1	0	1

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Tabulka obsahuje pouze obce, ve kterých se školská zařízení nacházejí.

Jiné: Výdejna stravy.

Není zde zahrnuta ZŠ Olomoucká 76, Šternberk, p. o. zřizovatel Olomoucký kraj: má školní družinu a výdejnu stravy; údaje nebyly poskytnuty. Popis součástí ZŠ: Babice: ZŠ využívá zázemí TJ Sokol a FK (fotbalové hřiště); Huzová: malá tělocvična vlastní a venku-zázemí FK; Jívová: nová hrací plocha v obci; Moravský Beroun: ZŠ má vlastní hřiště, tělocvičnu, plánují výstavbu nové sportovní haly - využití pro mládež i mimo ško-

lu; Mladějovice: má vlastní cvičebnu, venkovní pouze zázemí fotbalové hřiště místního FK; Štarnov-zázemí TJ Sokol a FK; Žerotín-FK venkovní hřiště a zázemí kulturní dům-tělocvična TJ sokol, v letních měsících je využíváno obecní koupaliště.

Tab. 3.8. Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Šternberk Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	10	79	1716	39,39	5,93
Babice	1	2	37	37	18,5
Huzová	1	1	15	15	15
Jívová	1	2	38	38	19
Moravský Beroun	1	14	231	231	16,5
Mladějovice	1	2	23	23	11,5
Štarnov	1	2	23	23	11,5
Šternberk	3	54	1333	444,33	24,68
Žerotín	1	2	16	16	8

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Tabulka obsahuje pouze obce, ve kterých se školská zařízení nachází.

V tomto přehledu není zahrnuta ZŠ Olomoucká 76, Šternberk, p. o. - zřizovatel Olomoucký kraj. Jsou zde započítány pouze speciální třídy za ZŠ Moravský Beroun (11 běžných tříd + 3 speciální). Proto je počet škol celkem 10 a ne 11 jako v jiných tabulkách.

Tab. 3.9. Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Šternberk Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	11	5	6
Babice	1	0	1
Huzová	1	0	1
Jívová	1	0	1
Moravský Beroun	1	1	0
Mladějovice	1	0	1
Mutkov	0	0	0
Štarnov	1	0	1
Šternberk	4	4	0
Žerotín	1	0	1

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Tabulka obsahuje pouze obce, ve kterých se školská zařízení nachází.

Popis a počet všech škol v ORP v počáteční tabulce na str. 37. V obci Šternberk zahrnuta i ZŠ, Olomoucká 76 Šternberk, p. o.(úplná škola), zřizovatel Olomoucký kraj.

Tab. 3.10. Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Šternberk		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		189	177,3	160,1
v tom vyučující	na 1. stupni	x	58,2	56,2
	na 2. stupni	x	55,9	40,7

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Zde není zahrnuto Gymnázium Šternberk, zřizovatel Olomoucký kraj. Olomoucký kraj tyto údaje neposkytl, neneviduje. Tak jako v celé ČR i v našem ORP převládá trend, že učitelské povolání vykonávají především ženy.

Tab. 3.11. Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Šternberk		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	13	11	6	6
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	2	2	1,7	1,7
psychologové		2	2	0,4	0,4
speciální pedagogové		2	1	2	1
výchovní poradci		3	3	x	x

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Není zde zahrnuto Gymnázium Šternberk, zřizovatel Olomoucký kraj. Olomoucký kraj tyto údaje neposkytl, neneviduje.

Tab. 3.12. Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	11	1769	114,1	15,50
2011/2012	11	1772	107,8	16,43
2010/2011	11	1740	107,9	16,12
2009/2010	11	1756	107,7	16,30
2008/2009	11	1789	107,6	16,62
2007/2008	11	1823	112,2	16,24
2006/2007	11	1912	95,9	19,93
2005/2006	11	2005	119,4	16,79

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Není zahrnuto Gymnázium zřizovatel kraj. Vycházíme z výpočtů a komentáře tabulky ze strany 45, ZŠ zřizované obcemi, popř. krajem.

Tab. 3.13. Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	1	0	1	1	1	0	1	2	1	0	0	0	0	0
	v 8. ročníku	6	1	9	1	7	4	3	1	4	1	6	2	4	0	2	0
	v 9. ročníku	245	6	234	2	226	4	219	0	191	7	182	5	151	3	158	0
	v 10. ročníku	x	1	x	1	x	0	x	2	x	0	x	0	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	28	0	29	0	31	0	15	0	25	0	23	0	26	0	21	0
	ze 7. ročníku	1	0	3	0	0	0	6	0	1	0	3	0	0	0	1	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		8	0	3	0	4	0	3	0	2	0	0	0	2	0	4	0

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Není zahrnut údaj z Gymnázia Šternberk a ZŠ Olomoucká 76, Šternberk, p. o., zřizovatel Olomoucký kraj. Touto tabulkou sledujeme trend počtu absolventů 5. tříd hlavně u ZŠ zřizovaných obcemi. Z uvedeného přehledu je patrné, že tento přechod je plynulý a školy městského typu jsou schopny ho pojmout.

Tab. 3.14. Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	1	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	1	0	0	0
základní škola praktická	1	1	0	0	0
základní škola speciální	0	1	0	0	0

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk; www.zspraktickastbk.cz.

Základní škola Olomoucká 76, Šternberk, p. o. IZO: 108 012 832, zahrnuje ZŠ praktická, ZŠ speciální a ZŠ při Psychiatrické léčebně Šternberk (dále PL Šternberk). Tato ZŠ má devět ročníků ve čtyřech třídách. Součástí této Základní školy ve Šternberku je také pět tříd ZŠ speciální, ve kterých jsou převážně individuálně vzdělávání především klienti DOZP (Domov pro osoby se zdravotním postižením) Vincentinum, p.o. Škola zajišťuje také odpovídající vzdělávání žáků hospitalizovaných na dětském oddělení Psychiatrické léčebny Šternberk ve čtyřech třídách ZŠ při PL Šternberk. Další součástí jsou školní družina a školní jídelna – výdejna. Jelikož je u této školy zřizovatel Olomoucký kraj, nejsou v tabulkách zaneseny údaje z této školy. V počtu celkem tedy počet 1.

Tab. 3.15. Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,2099	97,12%	1769
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	21,2099	97,12%	1769

2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,5747	96,65%	1762
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	19,5747	96,65%	1762

2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,2785	96,61%	1740
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	21,2785	96,61%	1740

2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,7051	96,41%	1756
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	21,7051	96,41%	1756

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			

- obcemi	22,3247	96,09%	1789
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	29,3247	100,00%	1859

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,95	96,32%	1823
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	21,95	96,32%	1823

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22,317	95,71%	1912
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	22,317	95,71%	1912

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,7865	96,71%	2005
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	21,7865	96,71%	2005

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Tab. 3.16. Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		2546	1794	752	
Základní škola Svatoplukova 7, Šternberk, p. o.	Šternberk	510	442	68	
Základní škola Dr. Hrubého 2, Šternberk, p. o.	Šternberk	600	532	68	
Základní škola nám. Svobody 3, Šternberk, p. o.	Šternberk	540	359	181	
Základní škola Moravský Be-roun, okres Olomouc, p. o.	Moravský Be-roun	540	233	307	
Základní škola a Mateřská ško-la Babice, p. o.	Babice	25	25	0	

Základní a Mateřská škola Huzová, okres Olomouc, p. o.	Huzová	60	21	39	Kapacita je vyšší z důvodu navýšení z dřívějších let, údaj z výroční zprávy školy
Základní škola a Mateřská škola Mladějovice, okres Olomouc, p. o.	Mladějovice	25	24	1	
Základní a mateřská škola Štarnov, okres Olomouc, p. o.,	Štarnov	36	20	16	
Základní škola Jívová, okres Olomouc, p. o.	Jívová	50	38	12	
Základní škola a Mateřská škola, okres Olomouc, p. o.	Žerotín	40	20	20	Kapacita je vyšší z důvodu navýšení z dřívějších let
ZŠ Šternberk, Olomoucká 76, Šternberk, p. o.	Šternberk	120	80	40	Zřizovatel Olomoucký kraj

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Údaje jsou uvedeny k datu 30. 9. 2013. Volná místa neznamenají okamžitou umístitelnost žáků v těchto školách, je třeba zohlednit normy a požadavky požadované k bezpečnému fungování škol. Některé ročníky a třídy jsou naplněny. Základní škola Olomoucká 76 Šternberk, p. o - zřizovatel Olomoucký kraj, kapacita pro školu dohromady je 120 žáků. Součástí školy je i ZŠ praktická; ZŠ speciální a ZŠ při PL Šternberk (Psychiatrická léčebna 29 žáků). Vincentinum (ZŠ speciální)-kapacita 40/žáků 23). ZŠ Olomoucká -28 žáků. Psychiatrická léčebna, dětské oddělení, počty žáků se mění dle obsazenosti dětí-žáků na oddělení.

Tab. 3.17. Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	2546	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	1460	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	1300	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	1794	792	70
Předpoklad ke konci roku 2018	1486	1100	70
Předpoklad ke konci roku 2023	1297	1289	70

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

V současné době je naplněnost ZŠ pouze 70%. Proto se předpokládá, že případný nárůst žáků budou moci v budoucnu školy pojmout. Vyplývá zde jednoznačně klesající trend obsazenosti žáků v ZŠ. Vycházíme zde z tabulky (Popis ZŠ v ORP Šternberk za školní rok 2012/2013 na straně č. 49) a z podkladů odboru školství MěÚ Šternberk. Kapacita vedená v rejstříku škol bude odrážet demografický vývoj, bude více kladen důraz

na odborné pracovníky ve školách. Při sestavování tohoto přehledu jsme vycházeli z údajů poskytnutých Odborem školství a kultury MěÚ Šternberk.

Předškolní vzdělávání

Tab. 3.18. Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	14	748	29	724	2	24
celkem:	14	748	29	724	2	24

2011/2012						
obec	14	728	29	704	2	24
celkem:	14	728	29	704	2	24

2010/2011						
obec	14	703	28	679	2	24
celkem:	14	703	28	679	2	24

2009/2010						
obec	14	705	28	681	2	24
celkem:	14	705	28	681	2	24

2008/2009						
obec	14	684	28	660	2	24
celkem:	14	684	28	660	2	24

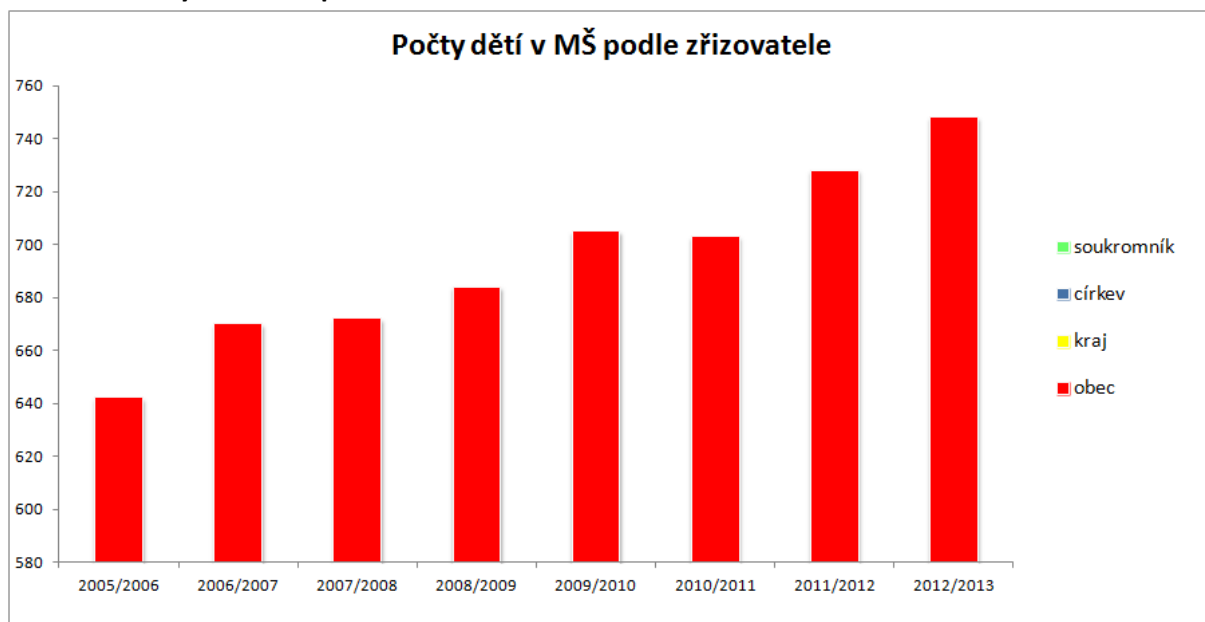
2007/2008						
obec	14	672	27	648	2	24
celkem:	14	672	27	648	2	24

2006/2007						
obec	14	670	27	651	2	19
celkem:	14	670	27	651	2	19

2005/2006						
obec	14	642	26	625	2	17
celkem:	14	642	26	625	2	17

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Graf 3.1. Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Tab. 3.19. MŠ v ORP zřizované obcí

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	Počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	14	8	29	748	63,4	11,79	25,79	53,42
2011/2012	14	8	29	728	58,8	12,38	25,10	52
2010/2011	14	8	28	703	57,8	12,16	25,10	50,21
2009/2010	14	8	28	705	57,1	12,34	25,17	50,35
2008/2009	14	8	28	684	56,4	12,12	24,42	48,85
2007/2008	14	8	27	672	54,8	12,26	24,88	48
2006/2007	14	8	27	670	54,5	12,29	24,81	47,85
2005/2006	14	8	26	642	51,8	12,39	24,69	45,85

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Údaj za školní rok 2012/2013 je k 31. 8. 2013, kdy ve Šternberku nebyla v provozu nová MŠ (Světlověřitelství MŠ Nádražní), čímž byla kapacita míst předškolních zařízení navýšena o 85 míst.

Soukromé ani církevní školky se v našem ORP nevyskytují.

Tab. 3.20. Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP zřizovaných obcemi

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifiková- ní	% nekvalifikovaných
2012/2013	63,4	6,2	10%
2011/2012	58,8	7,8	13%
2010/2011	57,8	3,3	6%
2009/2010	57,1	5	9%
2008/2009	56,4	2,5	4%
2007/2008	54,8	1,5	3%
2006/2007	54,5	0,6	1%
2005/2006	51,8	2,4	5%

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Na základě změny zákona se počet pedagogických pracovníků v obecních MŠ v posledních letech v souvislosti s vyšším počtem dětí v MŠ zvyšoval. Mírně se zvýšil podíl nekvalifikovaných pracovníků a to z 3% na 10% z celkového počtu pedagogů (změna zákona). V našem ORP se MŠ zřizovaná krajem, soukromé, církevní ani firemní MŠ nevyskytují.

Tab. 3.21. Popis MŠ v ORP Šternberk ve školním roce 2013/2014

Název MŠ	Obec	Kapaci- ta	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		860	854	6	
Mateřská škola Lužice, okres Olomouc, p. o.	Lužice	50	50	0	
Mateřská škola Moravský Beroun, p. o.	Moravský Beroun	110	110	0	
Mateřská škola Komenského 44, Šternberk, p. o.	Šternberk	190	470	0	Součástí je pracoviště v obci Horní Loděnice, kapacita 25 dětí
Mateřská škola Nádražní 7, Šternberk, p. o.	Šternberk	280			
Mateřská škola Domašov nad Bystřicí, p. o.	Domašov n/B	20	20	0	
Mateřská škola Domašov u Šternberka, okres Olomouc, p. o.	Domašov u Šternberka	25	25	0	
Mateřská škola Hnojice, okres Olomouc, p. o.	Hnojice	26	25	1	
Mateřská škola Jívová, p. o.	Jívová	28	27	1	
Základní škola a Mateřská	Babice	25	25	0	

škola Babice, p. o.					
Základní a Mateřská škola Huzová, okres Olomouc, p. o.	Huzová	20	19	1	
Základní škola a Mateřská škola Mladějovice, okres Olomouc, p.o.	Mladějovice	25	25	0	
Základní a Mateřská škola Štarnov, okres Olomouc, p.o.	Štarnov	36	36	0	
Základní škola a Mateřská škola Žerotín, p.o.	Žerotín	25	22	3	

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

MŠ v obci H. Loděnice zde není rozepisována, patří pod ředitelství MŠ Komenského Šternberk. Proto je zde počet MŠ celkem 13. Od 1. 9. 2013 bylo vybudováno nové pracoviště, které je součástí MŠ Nádražní Štbk. (ředitelství), tímto došlo k navýšení kapacity nepokrytých míst v předškolních zařízeních ve městě.

Tab. 3.22. Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí/kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	860	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	45	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	45	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	854	6	0,99
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	809	6	0,99
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	809	6	0,99

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Předpoklad úbytku v MŠ ve městě Šternberk jsou 2 třídy tj. cca 45 (2x24 resp. 28) dětí. Obce pravděpodobně nezměněný stav nebo o 1 třídu méně. Obce v tomto výpočtu nejsou zahrnuty právě proto, že se předpokládá nezměněný stav. Předpoklad počtu dětí v MŠ: rok 2018 stejný jako rok 2023. Při sestavování tohoto přehledu jsme vycházeli z údajů poskytnutých Odborem školství a kultury MěÚ Šternberk.

Zařízení typu jesle se na území našeho ORP nenachází.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 3.23. Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	1	7	3	10
obcemi	21	564	1	565
celkem	22	571	4	575
2011/2012				
krajem	1	10	4	14
obcemi	22	594	1	595
celkem	23	604	5	609
2010/2011				
krajem	1	8	4	12
obcemi	21	543	1	544
celkem	22	551	5	556
2009/2010				
krajem	1	7	7	14
obcemi	19	477	0	477
celkem	20	484	7	491
2008/2009				
krajem	1	11	2	13
obcemi	19	470	0	470
celkem	20	481	2	483
2007/2008				
krajem	1	13	1	14
obcemi	19	498		498
celkem	20	511	1	512
2006/2007				
krajem	1	132	0	132
obcemi	19	470	2	472
celkem	20	602	2	604
2005/2006				
krajem	1	8	2	10
obcemi	19	483	0	483
celkem	20	491	2	493

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Školní družiny jsou ve všech školách našeho ORP. Jejich přítomnost ve školách je nezbytná, spousta žáků zde tráví odpolední volný čas a zaplňuje ho aktivitami, které ŠD nabízí, tj. činnosti zájmové výtvarné, hudební i pohybové aj. Školní družiny využívají zázemí škol, jejíž jsou součástí, proto je nutné udržovat vyba-

vení a prostory pro zázemí ŠD. Kapacita ŠD je stabilizovaná a není potřeba ji navyšovat. ZŠ Olomoucká 76, Šternberk, p. o., zřizovatel Olomoucký kraj

Tab. 3.24. Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	1	1	0	0	0	0
obcemi	22	22	0	0	0	0
celkem	23	23	0	0	0	0

Tab. 3.25. Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	0
Moravský Beroun	0	1	0
Šternberk	0	1	0

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Základní umělecká škola Šternberk, p. o., Olomoucká 3, Šternberk, ředitelství, výuka hudebních a literárně dramatických oborů; Kapacita je 600 žáků a obory navštěvuje (k datu 30. 9. 2013) 600 žáků. Zájem o činnost ZUŠ ve městě ze strany rodičů a žáků narůstá. V současnosti jsou obory ZUŠ naplněny, snahou školy a zřizovatele je rozšíření prostor i navýšení kapacit v oborech, požadavek na zvýšení kapacity na ZUŠ je však v rozporu s „Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje“. Součástí je pracoviště-budova ul. Partyzánská 1, Šternberk, kde probíhá výuka oborů výtvarných a tanečních. Odloučené pracoviště v obci Bohuňovice, ul. 6. května 25, 783 14 (území v ORP Olomouc) obor hudební a taneční. Ve Městě Moravský Beroun, Základní umělecká škola, Dvořákova 349, 793 05 Moravský Beroun, zřizovatel Město Moravský Beroun, kapacita 290 žáků, navštěvuje cca 160 žáků, všechny obory. Odloučené pracoviště v obci Jívová, č. 20, obory hudební a výtvarný, v obci Domašov nad Bystřicí, Náměstí 35, obory hudební a výtvarný, v Město Libavá, Náměstí 5, (mimo území našeho ORP), obory hudební a výtvarný.

Z tabulky je patrné, že kapacita zájemců je plně naplněna a další zájem nemůže být podpořen.

Tab. 3.26. Počet zájemců o obory v ZUŠ Šternberk a Moravský Beroun

ZUŠ Šternberk

ZUŠ Moravský Beroun

rok	Taneční	Výtvarný	Literárně-dramatický	Hudební	počet žáků všech oborů za rok	Taneční	Výtvarný	Literárně-dramatický	Hudební	počet žáků všech oborů za rok
2012/2013	117	120	13	319	569	0	74	8	76	158
2011/2012	117	120	10	338	585	16	63	0	63	142
2010/2011	117	120	24	338	599	17	41	0	52	110
2009/2010	117	120	25	336	598	49	29	0	70	148
2008/2009	117	114	21	338	590	61	21	0	71	153
2007/2008	115	93	17	324	549	0	25	0	60	85
2006/2007	105	95	8	312	520	0	25	0	54	79
2005/2006	99	85	0	293	477	0	4	0	7	11

Tab. 3.27. Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	35	23,7
Moravský Beroun	8	4,8
Šternberk	27	18,9

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Tab. 3.28. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Šternberk	0	1	0

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Ve městě působí Dům dětí a mládeže, p. o. Opavská 14, Šternberk, zřizovatel město Šternberk. Nabízí zájmové činnosti - kroužky: hudební, přírodovědné, společensko-vědní, sportovní, taneční a pohybové, výtvarné a rukodělné, dále kroužky pro předškoláky. Dále příležitostná činnost, pobytové akce, jednorázové akce, prázdninová činnost o zimních i letních prázdninách formou táborů a soustředění, pořádání soutěží a umožnění spontánní činnosti. Své činnosti realizuje v objektu DDM na Opavské ul. č. 14 a Dětském dopravním hřišti na Olomoucké ulici ve Šternberku. Dále využívá ke své činnosti i prostory všech základních škol ve městě, hřiště TJ Sokol, tenisové kurty TK Šternberk, Sportovní halu Gymnázia, prostory Městského parku a Státního hradu, sály Městských kulturních zařízení, Městského koupaliště aj. příležitostně pronajaté prostory ve městě a okolí.

Tab. 3.29. SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	83	743	93	16	852
Šternberk	83	743	93	16	852

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Nabídka zájmových útvarů v DDM Šternberk, p. o. zřizovatel město Šternberk: hudební, přírodovědné, společensko-vědní, sportovní, taneční a pohybové, výtvarné a rukodělné, dále kroužky pro předškoláky

Tab. 3.30. Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	Interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. Stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	38	5	5	33	8	3	2,9	5
Šternberk	38	5	5	33	8	3	2,9	5

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Dům dětí a mládeže, p. o., zřizovatel město Šternberk. Zdejší zařízení funguje dlouhodobě, dostatečně pokrývá trend o zájem kroužků pro mládež různého věku, pokrývá oblast výtvarnou, taneční, hudební, sportovní, naučnou (foto, PC aj.)

Tab. 3.31. Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovacích žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	24	2767	771	1291	2840
Babice	výdejna	63	25	34	0
Domašov u Šternberka	výdejna	25	25	0	0
Domašov nad Bystřicí	výdejna	23	20	0	0
Hnojice	výdejna	28	25	0	0
Horní Loděnice	výdejna	29	26	0	0
Huzová	výdejna	39	20	13	0
Jívová	jídelna	130	0	38	130
	výdejna	30	27	0	0
Lužice	jídelna	57	50	0	60
Moravský Beroun	jídelna	205	0	140	400
	jídelna	150	110	0	150
Mladějovice	výdejna	29	0	23	0

	výdejna	28	25	0	0
Štarnov	výdejna	66	36	22	0
Šternberk	jídelna	200	0	0	600
	vývařovna	497	0	341	1500
	výdejna	445	0	401	0
	výdejna	289	0	264	0
	výdejna	179	162	0	0
	výdejna	63	56	0	0
	výdejna	63	56	0	0
	výdejna	62	56	0	0
	výdejna	28	28	0	0
Žerotín	výdejna	39	24	15	0

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Školní jídelny využívá celkem 2 062 žáků. Další volná kapacita kuchyně je využívána zaměstnanci škol a školských zařízení a ostatními zájemci/občané, firmy tzn. cizí strážníci (zde 705 osob).

Tab. 3.32. Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
obcemi	62	40,1

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Financování

Tab. 3.33. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	10 427 000	12 151 280	11 142 690	11 529 040	11 182 520	14 463 110	14 748 420	14 736 140
ZŠ (jen 1. stupeň)	3 499 720	4 837 370	4 415 690	4 455 760	4 317 270	4 526 760	5 622 480	5 252 150
MŠ	5 584 260	5 814 470	7 154 960	6 849 820	6 095 300	6 066 610	6 639 650	5 857 000
Jiné	851 270	2 460 310	1 556 120	1 882 480	1 683 170	1 466 250	1 598 960	1 416 160
celkem	20 362 250	25 263 430	24 269 460	24 717 100	23 278 260	26 522 730	28 609 510	27 261 450

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Jedná se zde pouze o výdaje z rozpočtu obcí poskytnuté zřizovaným organizacím. Jiné: ZUŠ DDM, SVČ. Údaje poskytl odbor školství a kultury MěÚ Šternberk.

Tab. 3.34. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok		2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem		71 872 500	72 004 100	77 896 600	84 327 300
z toho	platy	71 314 500	71 526 100	77 257 600	83 526 300
	ostatní osobní náklady	558 000	478 000	639 000	801 000
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		27 244 200	26 608 600	28 226 500	31 782 900
neinvestiční výdaje celkem		99 116 700	98 612 700	106 123 100	116 110 200

Údaje poskytl odbor školství a kultury MěÚ Šternberk. Za roky 2006, 2007, 2008, 2009 již nedohledány.

Tab. 3.35. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

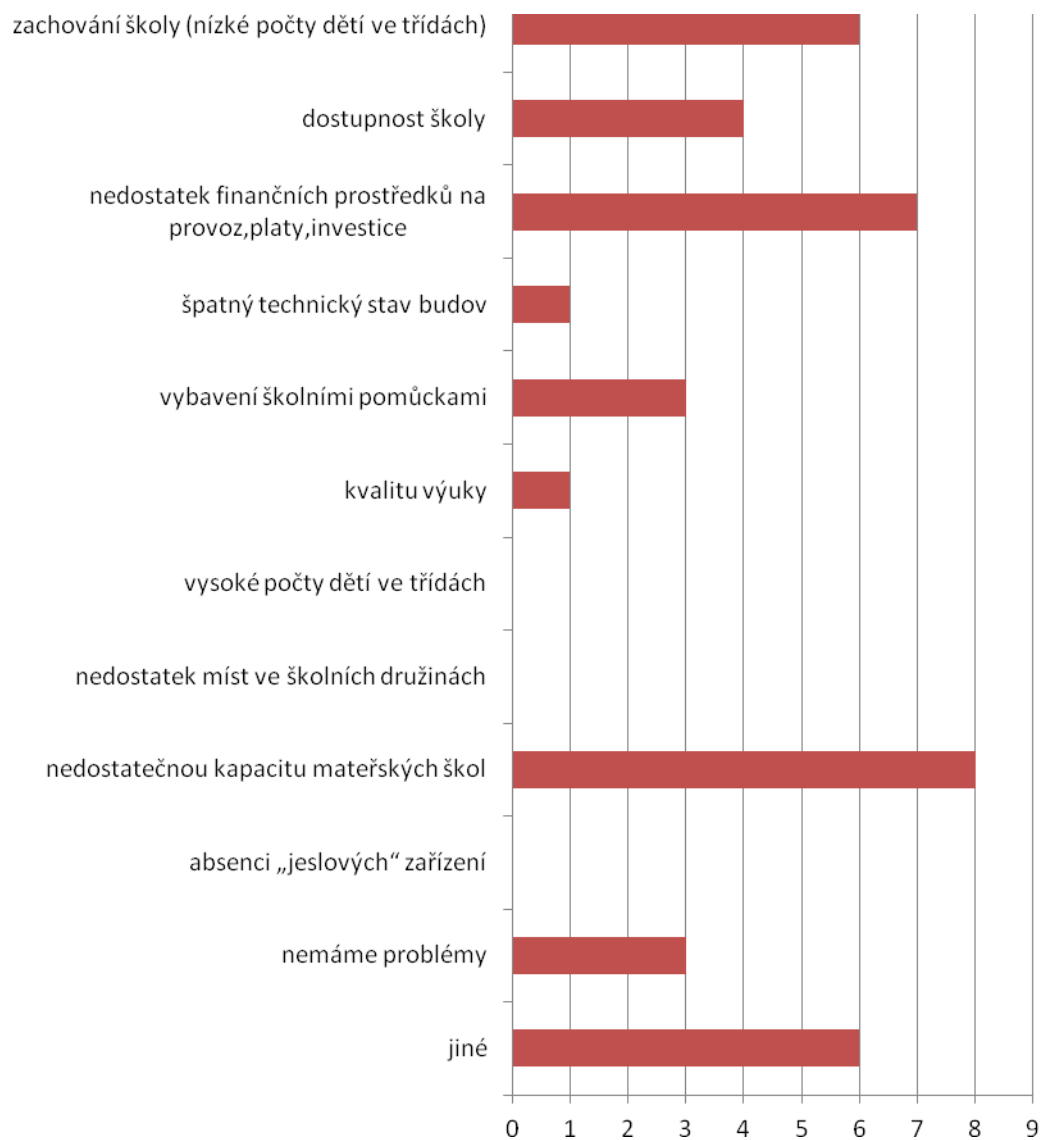
druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	27 587 900	32 648	357
základní školy	61 032 300	35 036	990
stravování MŠ, ZŠ	7 676 700	3 493	64
školní družiny a kluby	6 006 600	9 896	48
základní umělecké školy	10 665 800	14 452	75
využití volného času	3 140 900	2 908	35
ZŠ praktická, Olomoucká 74, Šternberk	7 850 800	98 135	956

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Přidány údaje za ZŠ Olomoucká 76, Šternberk, p. o., zřizovatel Olomoucký kraj, údaje poskytl Olomoucký kraj.

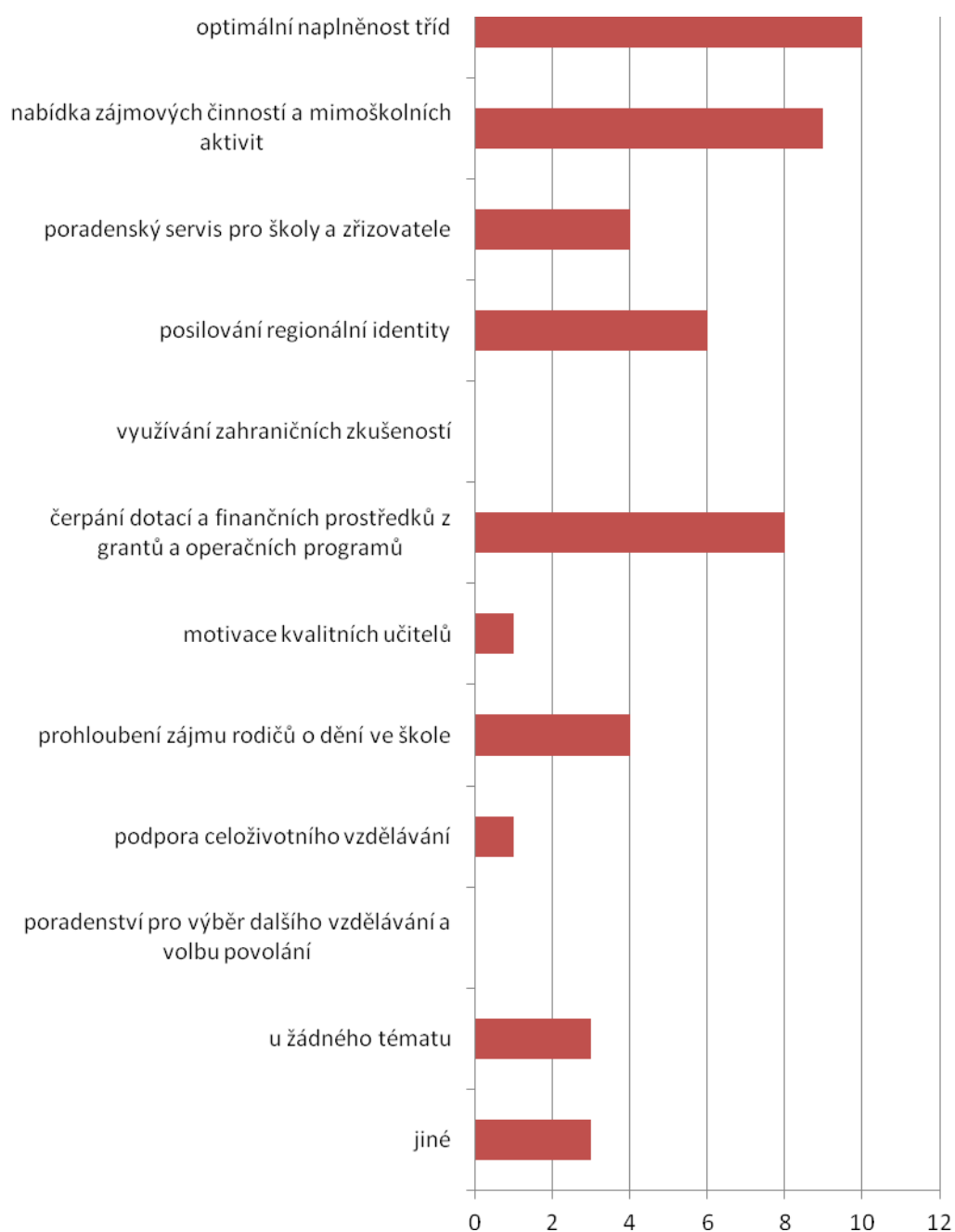
Zde jsou v grafu znázorněny odpovědi na otázky starostů obcí ORP Šternberk z dotazníkového šetření č. 2.

Graf 3.2. Jaké největší problémy v oblasti školství v obci řešíte:

Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Graf 3.3. U jakých témat v oblasti školství by Vaše obec mohla najít shodu s jinou obcí, a bylo by účelné spolupracovat:

Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Tab. 3.36. Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	19 712 000	27 261 450
Babice	496 000	778 710
Domašov u Šternberka	200 000	250 000
Domašov nad Bystřicí	160 000	408 390
Hnojice	200 000	532 110
Huzová	280 000	1 067 610
Jívová	520 000	1 295 660
Lužice	400 000	314 650
Moravský Beroun	2 728 000	5 205 920
Mladějovice	384 000	805 330
Štarnov	472 000	1 611 420
Šternberk	13 544 000	14 157 150
Žerotín	328 000	834 500

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk

Údaje k této tabulce čerpány z www.rozpocetobce.cz rok 2012. Největší rozdíly ve financování jsou patrné u malých obcí a Moravského Berouna. V údajích mohou být zahrnuty jednorázové např. investiční výdaje.

Tab. 3.37. Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka v Kč	Poznámka
celkem			85 970 000	
Babice	Výstavba nové budovy pro předškolní výchovu	2015	23 000 000	
Huzová	Vybudování sportovního hřiště	2016	7 000 000	zatím bez projektu, vyčísleno odhadem, dotace nežádány
Jívová	Má novou hrací plochu v obci. Škola připravuje rekonstrukci a půdní vestavbu na počítačovou učebnu, žádala již před 5-ti lety o dotaci z OPVK, ale neuspěla.	2015	2 000 000	
	Rekonstrukce jídelny, stavební úpravy	2015	2 000 000	

Mladějovice	Vybudování sportovního hřiště, zázemí pro ZŠ	2016	7 000 000	
	Herní prvky ve školní zahradě	2015	3 000 000	
	Atletické hřiště	2018	7 000 000	
Štarnov	Opravy ve školní jídelně	2014	300 000	proběhne 2014
	Vybudování školního hřiště	2015	2 500 000	
	Generální oprava vnitřních prostor školy - obložení, trámy, stropy	2016	3 000 000	
Žerotín	Výměna odpadů a topení	2015	850 000	
	Dovybavení interiérů novým nábytkem a herní prvky na hřiště	2016	400 000	
Moravský Beroun	Vybudování sportovního hřiště a zázemí	2016	8 000 000	
Šternberk, ZŠ Svatoplukova	Rekonstrukce WC a umývárny budova Sadová; obnova povrchů hřiště, rekonstrukce učebny pěstitelských prací, izolace zdiva, půdní vestavba v prostorách nad školní jídelnou. Využití objektu bývalé školní družiny	2015,2016	6 350 000	
Šternberk, ZŠ dr. Hrubého	Stavební úpravy a úprava školního dvora, rekonstrukce el. rozvodů, výměna oken, zateplení tělocvičny.	2015,2016	2 270 000	
Šternberk, ZŠ, nám. Svobody	Vybudování plnohodnotného hřiště, rekonstrukce interiérů tělocvičen i zázemí, obnova střechy.	2015,2016,2017	11 300 000	

Zdroj: Odbor školství a kultury MěÚ Šternberk a místní šetření.

U jmenovaných škol v obcích Babice, Mladějovice, Huzová, Štarnov, Žerotín, Jívová, které mají sloučené ZŠ a MŠ, tyto investiční prostředky budou využity v obou zařízeních.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 3.38. Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené Skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	Možnost umístění dítěte v MŠ nebo v ZŠ. Zvažování mnoha kritérií před umístěním v MŠ/ZŠ (dopravní dostupnost, kvalita výuky/cena, mimoškolní činnosti, logistika do/ze školy aj.). Dostupné a včasné informace o MŠ a ZŠ (letáky a webové stránky školy, dny otevřených dveří, informace v obecním tisku).	Nespokojení rodiče- stížnosti na školu, obec. Omezení uplatnění na trhu práce rodiče, který musí být s dítětem. Dopad na ekonomiku rodin (pouze jeden příjem). Z důvodu nedostatečných/pozdních informací o MŠ a ZŠ a podmínkách přijetí umístění do jiných školských zařízení v jiné obci.	Tiskoviny určené pro rodiče nastávajících předškoláků, školáků. Informace v obecních tiskovinách. Webové stránky školy/obce.	* Informace o činnosti MŠ a ZŠ na webových stránkách školy, obce. * Pozvání rodičů na dny otevřených dveří * Tiskoviny s představením MŠ/ZŠ pro rodiče v dostatečném předstihu před zápisem * Zajištění dostatečné kapacity MŠ/ZŠ * V případě neuspokojených žádostí - informace možnosti umístění jinde, kde kapacita ještě není naplněna. * Usilovat o využití školských zařízení jako centra obce a místní komunity * Využití zkušeností z certifikace "Rodiče vítáni" nebo zkušeností z relevantních programů neziskových organizací

Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Zajímavé a tvůrčí vzdělávání. Laskavý, pozitivní přístup Dobré "klima" ve třídě pro všechny skupiny žáků. Možnosti mimoškolních činností. Chutná strava. Kamarádský kolektiv třídy bez šikany.	Nezájem o vzdělávání, malá motivace. Velký počet dětí ve třídách. Děti předmětem šikany. Zvyšující se počty dětí ve třídách ze soc. slabého prostředí.	Komunikace s učitelem/vychovatelem. Internet (úkoly, činnosti školy). Školní časopisy aj. Dotazníky spokojenosti. Individuální pohovory, školní psycholog.	Podporovat vyučování záživnou a tvořivou formou..
Pedagogové a další zaměstnanci	Dobrý pocit z vykonané práce. Adekvátní ohodnocení. Asistenci při zajišťování specifických potřeb některých dětí. Respekt dětí. Ocenění a respekt ze strany rodičů. Dobrý management a podpora ze strany vedení školy a obce. Kvalitní materiální vybavení. Možnosti dalšího vzdělávání.	Syndrom vyhoření. Nevládání vyššího počtu dětí nebo dětí se specifickými potřebami. Malá komunikace s vedením nebo rodiči. Odchod z profese. Vysoké zastoupení žen.	Komunikace s vedením a dalšími odbornými pracovníky školy. Zjišťování zpětné vazby od žáků. Internet - stránky školy, třídy Třídní schůzky Oznámení na nástěnce Zpětná vazba od rodičů - dotazníky pro rodiče. Další komunikace s rodiči - při plánování a realizaci akcí školy, při řešení problémů žáků.	Další vzdělávání, osobní materiálové vybavení (notebook, apod.) pedagoga, teambuilding, vše formou grantů, dotací, ..., účast na projektu= možnost dalšího finančního příjmu
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	"Záživně" podaná látka, příjemné osvojení dovedností, učitelé laskaví a zároveň autoritou	Návštěva zařízení ne dle kvality ale dle dostupnosti od bydliště nebo dle místa práce rodičů.	V rámci vyučování i mimoškolních aktivit, dětského parlamentu	Realizace (nákup) učebních pomůcek trendu dnešní doby, atraktivní mimoškolní aktivity (z dotace a grantů)
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	Spokojenost dětí, žáků a rodičů=spokojenost voličů. Školské zřízení - zázemí a lidský potenciál pro konání řady akcí. Školské zařízení - předpoklad další	Nezájem a malá podpora při plánování a realizaci investic do školských zřízení. Nedostatek financí na investice.	Obecní tiskoviny, Obecní webové stránky Tiskové zprávy Porady s vedením MŠ/ZŠ	Zajištění vhodných a moderních prostor pro MŠ/ZŠ vč. prostor pro mimoškolní aktivity.

	budoucnosti obce. Doplatek na provoz MŠ/ZŠ nebude zátěží pro rozpočet			
Představitelé obce, kde ZŠ nebo MŠ není	Požadavek na umístění a na zajiš- tění předškolního vyučování a školní výuky ve spádo- vých obcích.	Nejsou přímo motivováni k jednání ve věci zajištění kapacit a kvalitní výuky, financování a vzdělávání.	Velmi omezený - Pouze příjem nebo předávání informací od těch sub- jektů, které školy zřizují. Malá možnost působit nebo usilovat o zlepše- ní.	Zlepšit způsob komunikace mezi obcemi které školská zařízení zřizují a obcemi, která tato zařízení nemají.
Ostatní zřizovatelé (mi- mo obce)	U soukromých - zajištění kvalitní výuky a péče o děti, která převyšuje standardní výuku v MŠ/ZŠ zřizova- ných obcemi. Krajské a soukromé speciální MŠ/ZŠ - zajištění výuky u dětí se specifickými potřebami.	Soukromé komerční - přestanou působit když nebude poptávka, bude dostatečná kapacita obecních MŠ, dojde k poklesu kvality výuky.	Prezentace v médiích vč. internetu. Třídní schůzky. Oznámení na nástěnce Webové stránky školy Dotazníky pro rodiče.	Zajistit infor- movanost o soukromých, církevních a krajských MŠ, ZŠ a ZUŠ obce. a mimoškolních aktivitách dětí.
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO aj.)	Podpora výuky a dalších aktivit dle očekávání nebo požadavků partne- rů	Sponzorské zdroje mo- hou mít vliv na objektivní hodnocení žáků, na umís- ťování skryté reklamy, vytváření lobby. Pasivita ze strany SRPŠ bude mít vliv na snížení zpětné vazby od žáků nebo rodičů.	Informační schůzky. Zasílání zpráv o činnos- ti, využití darů, příspěv- ků - výroční zprávy.	Informovat o činnosti MŠ, ZŠ vč. získávání zpětné vazby. Podpora zájmu o studium tech- nických oborů - spolupráce s firmami v regi- onu.
Představitelé obcí	Kvalitní MŠ a ZŠ v obcích, uspokojení poptávky po umís- tění dětí	Neochota spolupracovat	V rámci Mikroregionu Šternbersko a Morav- skobrounsko, MAS Šternbersko	společné vypra- cování studií demografického vývoje ve vazbě nové investice do MŠ/ZŠ
Kraje	Zajištění kvalitní výuky v MŠ a ZŠ. Soulad aktivit MŠ a ZŠ se strategiemi a koncepty Olomouckého kraje v	Snížení příspěvku na školské zařízení a jiných příspěvků poskytovaných Olomoucký krajem	V rámci jednání s kra- jem dále přes výkazy, inter- net, e-mail	organizace setkání v ORP za účasti krajského pracovníka

	oblasti vzdělávání.			
Stát	zajištění dostatečného financování provozu, investic a mezd.	snížení prostředků plynoucích do školství	přes krajský úřad, ORP	další propracování systému financování školství
Média	Příležitost k informování v dobrém i méně dobrém smyslu. MŠ/ZŠ jako zákazníci nebo cílová skupina médií.	Při špatných zprávách zničení i dobře míněných aktivit	Otevřenost a komunikace s médií při akcích, prezentací výsledků práce	Spolupráce s médii při informování, zajišťování dostupnosti, prezentaci výsledků, partnerů při realizování akcí.

Cílovými skupinami jsou především děti v mateřských školách a žáci základních škol. Další cílovou skupinou jsou jejich rodiče a v neposlední řadě učitelé. Je však potřeba se zaměřit i na obce a další zřizovatele škol. Předškolní děti a mladší žáci vítají, když mohou navštěvovat školu v jim známém prostředí, naplněnou kamarády a dětmi ze sousedství. Zjednodušuje jim to proces osamostatňování se. Starší žáci potřebují cítit, že jsou jejich názory respektovány a jejich individualita přijímána. Ideálním prostředkem ke komunikaci s učiteli je dětský parlament, v němž zástupci jednotlivých tříd tlumočí potřeby a připomínky svých spolužáků k chodu školy a dění v ní. Rodiče očekávají od mateřské i základní školy, mimo dostupné vzdálenosti, zejména dostatečnou komunikaci a informovanost. Potřebou učitelů je odpovídající hodnocení za dobře odvedenou práci, respekt ze strany žáků i rodičů, kvalitní materiální vybavení a možnost dalšího vzdělávání. V opačném případě jim hrozí „vyhoření“ a následně odchod z profese. Obce, které jsou zřizovatelem škol, potřebují spokojené rodiče i děti, aby se nemusely potýkat s odchodem mladých rodin do jiných obcí nebo měst a krajské zřizovatelé usilují o sladění koncepcí jednotlivých školských zařízení s jejich vlastními regionálními strategiemi.

Tab. 3.39. Analýza rizik rozdělená do pěti oblastí s nejvýraznějšími riziky

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	P ¹	D ²	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	Dostatečné navýšení prostředků, které obce získávají z RUD. Spolupráce obcí při vytváření efektivnějšího organizačního zabezpečení vzdělávání např. v malotřídních ZŠ.	Obec zřizující ZŠ, MŠ, stát

Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Využití dotačních titulů na nové investice a modernizaci. Získávat zkušenosti z již zrealizovaných projektů např. z realizace energetických opatření, z projektů ROP	Obec zřizující ZŠ, MŠ, kraj, MŠMT
Nedostatek financí na platy	1	5	5	Požadavek na stabilitu výdajů na platy	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2		Obce ORP Šternberk
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	1	2	2	Spolupráce obcí a města a Šternberk při zhotovení studií vývoje počtu dětí v MŠ/ZŠ. Spolupráce sousedních obcí (využití zkušeností) při plánování investic do MŠ/ZŠ.	Obce ORP Šternberk
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	3	6	Spolupráce obcí a kraje a dopravců při sjednávání a plánování dopravní obslužnosti území.	Obec a kraj v rámci objednávky dopravní obslužnosti
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	1	1	1	Prohlubovat spolupráci mezi obcemi, školami, neziskovými organizacemi aj.	Obce ORP Šternberk
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	1	3	3	Společné jednání s představiteli kraje na dané téma.	Obce ORP Šternberk
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	1	4	4	Zajistit informovanost a využití dotačních titulů na modernizaci.	Obce ORP Šternberk
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	Podrobné projednání změn s odborníky ve školství a navržení opatření, které sníží dopady na kvalitu výuky - předávání zkušeností obcím.	Obce ORP Šternberk
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	Vyčlenění dostatečných prostředků v rozpočtu MŠMT a ze zdrojů fondů EU. Informování obcí o vhodných dotačních titulech a termínech pro podání žádostí.	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	Vyčlenění dostatečných prostředků v rozpočtu MŠMT a ze zdrojů fondů EU. Navázat spolupráci s firmami a organizace, které mohou přispět na zlepšení vybavení škol.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	5	10	Podporovat realizaci projektů na zlepšení řízení MŠ/ZŠ, posílení profesního růstu a rozvoje pedagogů. Poskytovat metodickou pomoc zřizovatelům a ředitelům škol v souvislosti se změnami legislativy.	Obce zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	5	10	Zajistit dostatečnou kvalifikaci pedagogů, jejich průběžné vzdělávání. Dostatečně pracovníky finančně ohodnotit a motivovat. Spolupracovat a předávat si zkušenosti z jiných regionů, projektů příp. zkušenosti z partnerských měst.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	4	8	Zajištění kvalitní výuky a péče v dané MŠ/ZŠ, nabídka mimoškolní činnosti, širší nabídka volitelných předmětů aj. dostatečná informovanost o práci školy, větší spolupráci s rodiči.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	4	8	Zajistit vyšší podíl kvalifikovaných pedagogů. Vytvořit opatření, která budou podporovat motivaci a pozitivní přístup pedagogů. Podporovat inkluzivní vzdělávání ve třídách s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami. Informovat/udělat exkurzi do ZŠ, kde inkluze dětí se specifickými potřebami dobře funguje.	Konkrétní ZŠ, MŠ

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol). Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5:

§ hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a § hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5). Rozsah byl zpracovateli vzorového příkladu zvolen proto, že se to významně týká místních podmínek v daném ORP. Pro konkrétní území je nutné napsat jednoznačné číslo. Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 3.40. SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání

Silné stránky:	Slabé stránky:
Stabilizovaná síť škol v našem ORP. Dobrá dostupnost škol a dopravního spojení. Dostatečná kapacita. Dobrý stav budov MŠ a ZŠ, školních jídelen, DDM, ZUŠ. Stabilizovaný a odborný pedagogický tým, minimum nekvalifikovaných pracovníků. Vzájemná komunikace mezi školami, spolupráce a metodické vedení odborem školství při MěÚ Šternberk. Získávání finančních prostředků z dotačních programů-prostředků-fondů EU. Materiálně -technické vybavení škol pro výuku - velmi dobré. Zájem o MŠ v obcích je veliký, stěhují se zde mladé rodiny- výstavba RD.	Rodiče často volí základní školy mimo obec(vozí děti do měst), na straně obce je následně dofinancování chybějících mzdových prostředků. Malá motivovanost udržet učitele na ZŠ v malých obcích, motivovat (obecní byt) Málo učitelů-mužů.
Silné stránky: Příležitosti:	Hrozby:
Získávání a využívání finančních prostředků z dotačních programů-metodické vedení odborem MěÚ Šternberk. Udržet dostupnost a naplňovat kapacitu škol v malých obcích- využít dobré atmosféry vesnických škol, malého kolektivu, podporovat spolupráci mezi školou, obcí a rodiči. Neustále zlepšovat technické vybavení škol, budování a udržování herních ploch a sportovišť. Prezentace a spolupráce škol při obecních slavnostech.	Nedostatek financí na vybudování a modernizaci sportovišť, nedostatek financí do údržby a oprav školních a ostatních budov. Vlivem demografického vývoje mohou být uzavřeny některé třídy MŠ. Nekvalifikovaní učitelé-snížená kvalita výuky, technický stav budov, nedostatek sportovišť a málo příležitostí na volnočasové aktivity mládeže-výskyt sociálně patologických negativních jevů. U Základních uměleckých škol centrální omezování kapacity.

Na základě všech analytických rozborů ve sledovaném období lze stanovit nejen silné a slabé stránky školství v ORP, ale také příležitosti k dalšímu kvalitnímu a efektivnějšímu rozvoji školství. Upozornění na možné hrozby by měly vést k tomu, aby se zřizovatelé škol nad těmito některými fakty zamysleli a více mezi sebou spolupracovali.

Silnou stránkou základního a předškolního vzdělávání je skutečnost, že síť ZŠ a MŠ v ORP Šternberk je stabilizovaná, má dostatečnou kapacitu a je dobře dostupná i z hlediska dopravního spojení. Budovy, včetně

jídelen, jsou v dobrém stavu a školy využívají finančních prostředků z národních i evropských dotačních programů. Pedagogické týmy jsou na jednotlivých školách poměrně stabilizované, komunikace mezi školami i s odborem školství na MěÚ ve Šternberku funguje. Materiálně jsou školy vybaveny velmi dobře.

Mezi **slabé stránky** patří obliba rodičů vozit děti do městských škol a obce musejí následně provoz obecních škol dofinancovávat. Učitelé jsou nedostatečně motivovaní vyučovat na obecních školách a míří raději do škol městských. Pedagogické kolektivy na školách jsou převážně ženské.

Příležitosti se nabízí poměrně mnoho. Mezi nejdůležitější v oblasti ekonomické patří efektivnější využívání evropských fondů, rozvojových programů, regionálních operačních programů apod. Motivací k umístění dětí do obecních škol by mohly být silné argumenty rodinné atmosféry, individuálního přístupu, budování herních ploch a sportovišť ve zdravém životním prostředí a pěstování pospolitosti.

Hrozbou z pohledu demografického vývoje je stagnace a následně klesající počet dětí v MŠ. Důsledkem potenciálního nedostatku financí budou chátrající školní budovy a jejich sportoviště. Žákům ubudou prostory a příležitosti k trávení volného času a patologické negativní jevy nabydou na intenzitě.

3.1.4. SWOT analýza školství

V ORP Šternberk se nachází 11 ZŠ, 14 MŠ a 2 SŠ. Počet ZŠ i MŠ je v posledních letech (2006 – 2013) stabilizovaný, v uvedeném období však došlo k nárůstu počtu tříd v MŠ.

Nárůst tříd v jednotlivých MŠ byl vyvolán nárůstem počtu dětí předškolního věku ve sledovaném období o cca 10 %. Tomu odpovídá i nárůst počtu tříd z 26 na 29, tedy také o cca 10 %. Naopak ve sledovaném období došlo k poklesu žáků ZŠ o cca 11%.

Dlouhodobé předpoklady počítají s dalším poklesem žáků základních škol – v roce 2023 je odhadováno, že v ORP Šternberk bude až o 30% méně žáků ZŠ než v roce 2013. Vývoj počtu dětí v MŠ je dlouhodobě odhadován jako stabilní s mírným poklesem o cca 0,5 % v horizontu dalších 10 let (do roku 2023).

Provozní výdaje v oblasti školství ve sledovaném období 2006 – 2013 stouply o cca 25%, z toho největší nárůst byl u výdajů pro 1. stupeň ZŠ (téměř 34%), naopak nejmenší nárůst zaznamenaly MŠ i přes nárůst počtu dětí a zvýšení kapacity, a sice provozní výdaje vzrostly o cca 5% v uvedeném období. Největší část nárůstu provozních výdajů tvořily zvýšené náklady na mzdové prostředky. Ceny energií aj. se zde nesledovaly, ty narůstají pravidelně od dodavatele (inflační nárůst).

Ve sledovaném období bylo 85 mil. Kč investováno do infrastruktury ZŠ (hřiště, rekonstrukce budov, rekonstrukce technického zázemí apod.). Technický stav budov je ve většině případů v dobrém stavu a to díky využití různých dotačních titulů, v poslední době to bylo hlavně z OPŽP. Příspěvky na zateplení a výměna oken. Většina školských zařízení by však přivítala dotace na rekonstrukce nebo rozšíření zázemí pro sportovní aktivity.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiný opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců motivujících starostů, členů realizačního týmu a starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střežou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

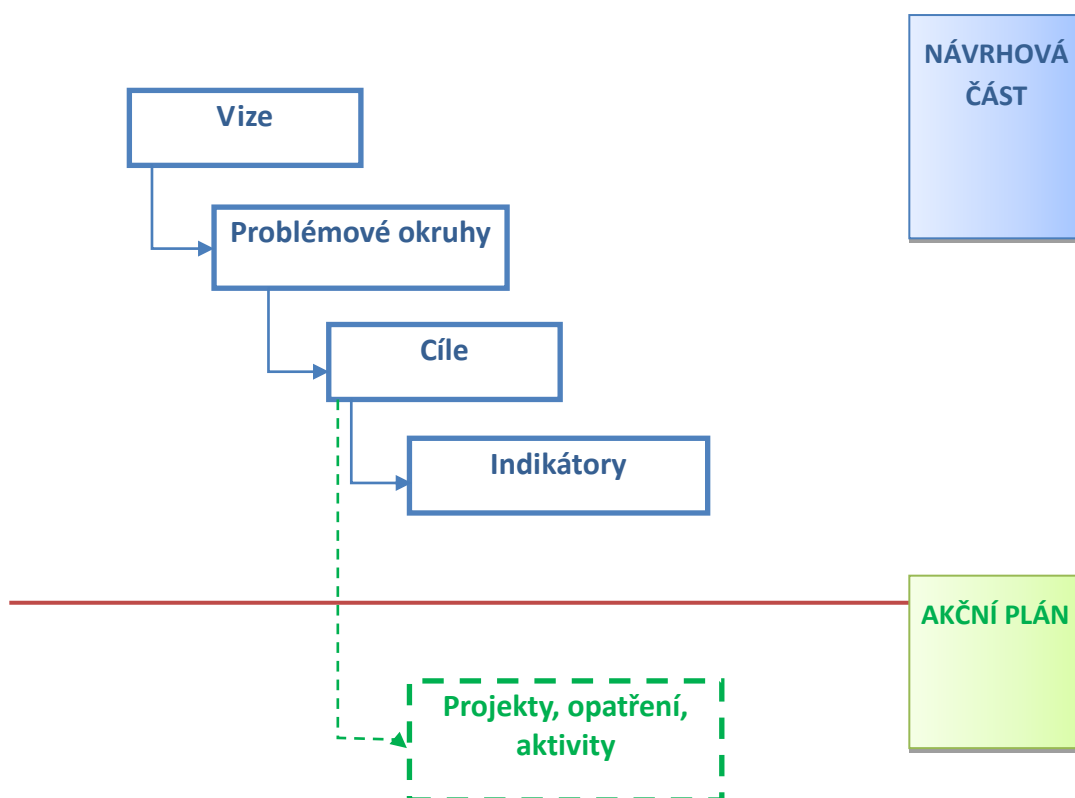
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu:

Vize meziobecní spolupráce		
Školství	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
	cíl 1.1 Zjistit, jaké možnosti pro využití volného času žáci mají školy v SO ORP Šternberk	cíl 2.1 Zlepšit komunikaci mezi školami, organizovat pravidelná setkání

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Spolupráce v rámci DSO usnadní práci při náročných administrativních činnostech v oblasti řízení samosprávy. Bude prospěšná především neuvolněným starostům malých obcí. Řešení v podobě společných sběrných dvorů a kompostáren eliminuje zakládání černých skládek, snižuje náklady na svoz komunálního odpadu a přispívá k ochraně životního prostředí. Dostupná a provozuschopná síť předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro vzdělávání a všestranný rozvoj dětí. Zlepšená komunikace mezi mateřskými a základními školami, výměna zkušeností a zvýšení odborných zkušeností také vedou ke kvalitní, atraktivní a vyhledávané mimoškolní činnosti dětí. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb zohledňuje potřeby regionu a hledá způsoby, jak vyhovět co největšímu počtu klientů. Zprovoznění cyklostezky „Hvězdná“ utvrzuje nezaměnitelnou pozici Šternberska, které je v rámci cestovního ruchu považováno za most mezi Hanou a Jeseníky.

Slogan: **Šternbersko – jdeme společně za svým cílem**

Problémové okruhy

Problémový okruh 1: Školy nemají odpovídající zázemí pro volný čas dětí

1. Věcné argumenty

Z dotazníkového šetření, které proběhlo na jaře roku 2014 v rámci projektu podpory meziobecní spolupráce, vyplynula jednoznačná potřeba obcí v ORP Šternberk rozšířit sportovní a volnočasové zázemí pro děti v mateřských i základních školách. Po vybudování hřiště naléhavě volají obce Jívová, Mladějovice, Štarnov, Moravský Beroun, ale také Šternberk, konkrétně pro ZŠ Nám. svobody. Bez toho školy nejsou schopny zajistit svým žákům potřebnou úroveň a rozsah tělovýchovy.

Obnova stávajících a budování nových sportovišť by současně splnila poptávku po rozšíření nabídky mimoškolních činností. Klasické zájmové aktivity ztrácejí svůj lesk a rodiče i jejich děti mají zájem o atraktivnější způsoby naplňování volného času. V oblíbě jsou moderní tance a sportovní hry, jako např. zumba, tae bo, orientální a společenské tance, diskotance, florbal, pozemní hokej apod.

Školám chybí nejen potřebné zázemí pro volnočasové aktivity dětí, ale i další nezbytná vybavení pro specifické zájmové kroužky. Proto nabízejí a provozují jen takové mimoškolní činnosti, pro které mají podmínky. O ty je však nedostatečný zájem. Rodiče i děti sledují moderní trendy a chtějí udržovat krok s dobou. Na to, aby mimoškolní činnost organizovaly žákům jiné instituce, nemají školy finanční prostředky.

Řešením by byla vzájemná spolupráce škol, kdy každá z nich by nabízela jinou specifickou zájmovou činnost. Děti by nebyly omezeny ve výběru a mohly by navštěvovat zájmový kroužek i na jiné škole, než na té, kterou navštěvují. Zbývalo by už jen dořešit jejich bezpečný přechod nebo přejezd mezi školami. Zřejmě by zde byla nezbytná pomoc rodičů. Dalším řešením by bylo prolnout mimoškolní zájmovou činnost dětí z MŠ a ZŠ. Pomůcky pro tuto společnou mimoškolní činnost by se tak daly čerpat z více zdrojů a dotace by mohla být dosažitelnější.

Obnovu zastaralých sportovišť by vyřešilo posílení dotační podpory z národních nebo evropských prostředků.

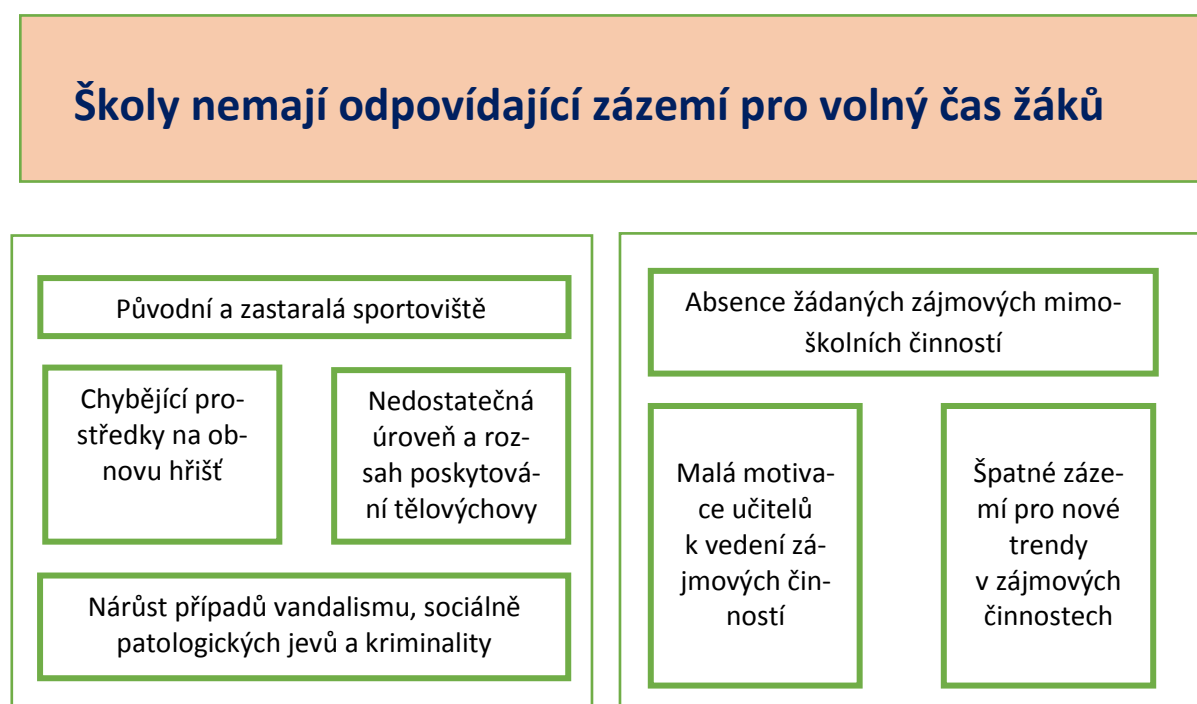
2. Příčiny problému

Sportoviště jsou na Šternbersku v mnoha případech původní a zastaralá. Školy ani obce však nemají dostatek finančních prostředků na jejich obnovu. Nabídka zájmových činností je již řadu let neměnná a nedrží krok s módními trendy a poptávkou rodičů a dětí. Důvodem je i v tomto případě nedostatek finančních prostředků, ze kterých by byla pořízena výbava a zázemí pro nové aktivity. Finance nejsou ani na platy učitelů, kteří zájmové kroužky vedou. Ti je v současné době často vedou ve svém volném čase a úplně zdarma, bez odměny či mzdy.

3. Důsledky neřešení problému

Pokud děti nebudou mít k dispozici sportoviště na odpovídající úrovni a ze zájmových kroužků nebudou schopni si vybrat ten, který by naplňoval jejich potřeby a představy, přijdou o možnost smysluplně trávit volný čas. V důsledku toho reálně hrozí nárůst případů vandalizmu, sociálně patologických jevů a kriminality. Bez dostatečného množství a kvality zájmových činností přijdou děti o jednu z mála možností objevit a prohloubit svůj talent, podpořit svou kreativitu, naučit se disciplíně, schopnosti pracovat v kolektivu a navazovat mezilidské vztahy. To se v budoucnu neblaze promítne na jejich začleňování do společnosti a pracovního procesu.

Strom problémů

Problémový okruh 2: Rodiče žáků dávají přednost městským školám

1. Věcné argumenty

Současný a čím dál častější trend je umisťovat děti, žijící v obcích, do základních škol ve městech. Obecní školy se tak vyprazdňují a městským školám bude brzy chybět kapacita. Řada obcí už musela školu zrušit, protože nízký počet žáků přinesl snížení dotací a obec nebyla schopna provoz školy a mzdy učitelů dofinancovat. Některé školy ve městech se naopak začínají potýkat s přebytkem žáků. Počet dětí ve třídách se zvyšuje a kvalita výuky tím brzy utrpí.

Řešením by bylo zvýšit mezi lidmi povědomí o přednostech obecních škol, nabízejících rodinnou atmosféru, zdravější životní prostředí, klidnější tempo výuky i životního stylu. Přínosem by také byla motivace pedagogů vyučovat v obecní škole, např. nabídkou obecního bytu, hrazením nákladů na zvýšení kvalifikace apod. Obecní školy by také měly být podpořeny v mimoškolní zájmové činnosti, aby byly schopny zaměstnat děti i po vyučování, než se rodiče vrátí z práce.

2. Příčiny problému

Rodiče vozí děti do městských škol, neboť sami ve městech pracují. Tím řeší svou starost, jak děti zaměstnat po škole, v době jejich volného času. Městské školy totiž nabízejí širší škálu zájmových kroužků nebo družinu. Obecní školy navíc nejsou vždy schopny nabídnout tak kvalitní pedagogy jako školy městské. V mnoha případech se však jedná pouze o předsudek, který je nutno překonat.

Tab. 3.41. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			6 015
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		4 227
	v tom	v rámci obce	1 560
		do jiné obce okresu	2 153
		do jiného okresu kraje	99
		do jiného kraje	353
		do zahraničí	62
	vyjíždějící do škol		1 788
	v tom	v rámci obce	588
		mimo obec	1 200

Zdroj: Data ČSÚ Olomouc

Do škol dojíždí v rámci obce 588 žáků či studentů a mimo obec 1200 žáků a studentů (tj. 15,8% všech ze všech dojíždějících).

3. Důsledky neřešení problému

Pokud budou děti z obcí odcházet do městských škol, hrozí čím dál vyššímu počtu obecních škol zánik. Děti navíc nezískají ke své domovině vztah a budou mít tendenci stěhovat se v dospělosti do měst. Obce se začnou vylidňovat a začne jim rovněž hrozit zánik - nebo sloučení s jinou obcí či městem.

Školám ve městech naopak přestane dostačovat kapacita. Třídy budou předimenzované a to se negativně odrazí na kvalitě výuky. V současné době je trendem spíše individuální přístup k žákovi, což přeplněné školní třídy neumožňují.

Strom problémů

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Popis cílů je stěžejní složkou návrhové části Souhrnného dokumentu. Na základě provedených analýz jsou stanovené **cíle, které povedou k řešení identifikovaných problémových okruhů** a které budou následně naplňovány prostřednictvím akčních plánů. Každý cíl musí být jasně popsán s uvedením jeho garanta. Při tvorbě návrhu cílů se vycházelo ze zpracovaných Nástinů opatření.

Tab. 3.42. Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Školy nemají odpovídající zázemí pro volný čas žáků
Cíl 1.1.	Zjistit, jaké možnosti pro využití volného času žáků mají školy v SO ORP Šternberk
Popis cíle	Každá škola v SO ORP Šternberk má jiné možnosti z hlediska prostorové kapacity, vybavení učeben, tělocvičen, hřišť, heren a kabinetů, personálního obsazení a financí na provoz a mzdy. Není reálné, ale ani nutné, aby každá škola měla tyto možnosti stejné. Pokud např. v obci (části města) XY zakoupila škola keramickou pec a v sousední obci (části města) investovala jiná škola do pingpongového stolu, může škola s pecí učit vyrábět keramiku nejen své vlastní žáky, ale i děti ze sousední školy. Ta na oplátku naučí hrát stolní tenis i přespolní školáky. Pro maximální využití pece i stolu se pak otevírá možnost otevřít večerní výuku také pro dospělé zájemce. Pokud by mezi sebou školy takto spolupracovaly, rozšířila by se v SO ORP Šternberk nabídka zájmových kroužků. V současné době je taková praxe spíše ojedinělá. Do sousedství dojíždějí některé děti za svou zálibou prakticky jen proto, že v jejich obci (místní části) není zájmový kroužek žádný. Pokud tam přece jen nějaká nabídka mimoškolních činností je, spokojí se s ní nebo nenavštěvují žádný kroužek.
Hlavní opatření	A.1 Analýza aktuálního stavu • vypracování analýzy, která by popsala možnosti a vybavení jednotlivých škol z kapacitního, personálního a finančního hlediska • zahájení jednání s jednotlivými školami o možnostech a ochotě spolupráce s okolními školami v oblasti zajištění volnočasových aktivit pro děti a mládež • vypracování nabídek mimoškolních činností jednotlivých škol pro školáky a rodiče ze sousedství B.1 Zahájení komunikace s rodiči • oslovení rodičů a žáků s nabídkou zájmových činností, které nabízejí školy z blízkého okolí • hledání řešení bezpečné dopravy dětí do sousedních obcí - hromadně autem, hromadně autobusem s doprovodem dospělé osoby (u mladších dětí), na kole po cyklostezce apod. C.1 Motivace žáků • vhodný nábor do kroužků v sousedství – atraktivní propagace • zajímavá obsahová náplň (u tvořivých zájmových činností) • podnět k soutěživosti mimo „domácí“ území (u sportovních kroužků) • podpora talentu (u umělecky zaměřených aktivit)
Název indikátorů k hodnocení cíle	INDIKÁTOR VÝSLEDKU: 1. POČET MÍSTNOSTÍ PRO MIMOŠKOLNÍ (I ŠKOLNÍ) ČINNOST INDIKÁTOR VÝSTUPU: 1.1. PODÍL NEVYUŽITÝCH PROSTOR ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ
Správce cíle	Vedoucí odboru školství a kultury MěÚ Šternberk Mgr. Jana Kameníčková

Tab. 3.43. Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Školy nemají odpovídající zázemí pro volný čas dětí
Cíl 1.2.	Zlepšit komunikaci mezi školami, organizovat pravidelná setkání
Popis cíle	Analýza možností naplňování volného času školou povinných dětí by vytvořila základ pro pravidelná setkávání představitelů škol s představiteli obcí v SO ORP Šternberk. Smyslem těchto schůzek by bylo vzájemné předávání informací mezi školskými institucemi a samosprávami o aktuálních potřebách žáků a rodičů z hlediska naplňování volného času dětí a mládeže. Školy by tak byly schopny v rámci svých možností pružně reagovat na podněty a připomínky rodičů k mimoškolním aktivitám jejich dětí. Na těchto schůzkách, kam by byli občas zváni také rodiče, by se rovněž řešily aktuální potřeby a problémy z hlediska přepravy dětí mezi jednotlivými obcemi. Školy, které by takto navázaly vzájemný kontakt a spolupráci, by se otevřely podnětům zvenčí, začaly by společně organizovat sportovní, kulturní a společenské akce, rozšířily by dětem obzory o tom, jak probíhá školní a mimoškolní výuka v jiných školách apod. Nyní probíhá takováto spolupráce jen v omezené míře a lokálně. V některých obcích dávají spíše přednost prolínání aktivit v základních a mateřských školách, kdy děti z obou skupin tráví část dne společně – pokud to poměry dovolují (např. společná budova pro ZŠ i MŠ).
Hlavní opatření	A.1 Výzva školám k setkávání - vysvětlení školám a obcím, v čem jim může vzájemná spolupráce na mimoškolních aktivitách pomoci - průběžné iniciování schůzek mezi školami navzájem a s rodiči - zaznamenávání výstupů z jednotlivých schůzek pro lepší přehled o „posunu“ nabídky mimoškolních aktivit v obcích A.2 Výzva rodičům k setkávání - vysvětlení rodičům, v čem jim může spolupráce a setkávání se školou pomoci - apel na rodiče, aby přicházeli s novými nápady - zapojení rodičů do organizování mimoškolních akcí pro jejich děti B.2 Vybízení škol ke zlepšování nabízených služeb - aktivní hledání finančních možností na obnovu hřišť a rozšiřování vybavy učeben, heren, tělocvičen - sledování módních trendů volnočasových aktivit - pružné přizpůsobování poptávce žáků a rodičů po mimoškolních aktivitách (v rámci možností) - absolvování seminářů a další způsoby vzdělávání v oblasti zájmových kroužků (knihy o výtvarných technikách, metodická DVD apod.)
Název indikátorů k hodnocení cíle	INDIKÁTOR VÝSLEDKU: 1. POČET MÍSTNOSTÍ PRO MIMOŠKOLNÍ (I ŠKOLNÍ) ČINNOST INDIKÁTOR VÝSTUPU:

	1.2. Počet setkání představitelů školských zařízení/rok
Správce cíle	Mgr. Jana Kameníčková

Tab. 3.44. Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Rodiče žáků dávají přednost městským školám
Cíl 2.1	Zvýšit atraktivitu škol na venkově
Popis cíle	Venkovské školy nabízejí žákům rodinné prostředí a pohyb na čerstvém vzduchu, umožňují individuální přístup k dětem a stírají problémy, pramenící z anonymity a neznalosti rodinného prostředí dítěte. Tyto přednosti by měla školská zařízení na venkově dokázat „prodat“. Řešením by byla větší osvěta na webových stránkách jednotlivých škol a častější organizace Dnů otevřených dveří. Velkým přínosem by také bylo proškolení venkovských pedagogů na vhodných seminářích nejrozličnějšího zaměření, čímž by se zvyšovala jejich kvalifikace. Prostor ke zvýšení své atraktivity mají venkovské školy i v nabídce mimoškolních činností. Náplň zájmových kroužků na školách v malých obcích by mohla vycházet z tradic, které jsou venkovu blízké. Pamětníci a zruční řemeslníci by mohli dětem předávat své znalosti, učit je šikovnosti a objevovat jejich talent. Rodiče by neměli obavu, jak tráví jejich dítě volný čas po skončení vyučování, neboť by bylo pod dohledem dospělého až do pozdních odpoledních hodin.
Hlavní opatření	A.1 Výzva venkovským školám k větší publicitě svých předností - vysvětlení školám, v čem je jejich kredit - apel na školy, aby zvýšily svoji publicitu zveřejněním svých předností na svých webových stránkách A.2 Organizace Dnů otevřených dveří na venkovských školách - vysvětlení rodičům, v čem je venkovská škola výhodnější ve srovnání se školou městskou - zapojení dětí do propagace školy – děti mohou dělat návštěvníkům průvodce a svou vlastní šikovností jim demonstrovat, že venkovská škola vychovává právoplatné občany B.2 Zapojení starší generace do výchovy dětí - oslovení pamětníků a řemeslníků, kteří se věnují tradičním řemeslům - rozšíření zájmových kroužků na venkovských školách o tradiční venkovské činnosti – řezbářství, kovářství, pečení chleba apod. C.1 Zvyšování kvalifikace venkovských učitelů - aktivní vyhledávání seminářů, které by pedagogy vzdělávaly v oblasti psychologie, práce s dětmi, individuálního přístupu k žákům apod.
Název indikátorů k hodnocení cíle	INDIKÁTOR VÝSLEDKU: 2. PRŮMĚRNÝ POČET ŽÁKŮ VE ŠKOLNÍ TŘÍDĚ V RÁMCI ORP INDIKÁTOR VÝSTUPU: 2.1. PODÍL DĚTÍ DOJÍŽDĚJÍCÍCH DO MĚST
Správce cíle	Ing. Alfons Mynařík

Stanovisko fokusní skupiny k navrženým cílům: Většina navržených opatření je na bázi dobrovolnosti. Stejně tak, jako škola nemůže být přinucena k investování prostředků do pomůcek a zázemí pro žáky z jiných škol (zapůjčováním keramické pece nebo tenisového stolu „cizím“ dětem), ani rodiče nemohou být nuceni k odvážení svých dětí do kroužků v okolních městech nebo obcích. Společné aktivity školy a rodičů jsou také nepovinné, ale zvýšením jejich atraktivity jsou naplnitelné. S pomocí správné motivace učitelů je reálné zapojit je do mimoškolních činností, což je snadnější na vesnicích, kde více funguje pospolitost. Při zřizování specializovaných místností, učeben a sportovišť je potřeba dobře odhadnout, jak časté pak bude jejich využití a zda není zájem o danou mimoškolní či zájmovou činnost pouze dočasný; zde hrají roli módní trendy, které s sebou přinášejí např. nové sportovní aktivity, o něž ale může brzy opadnout zájem. Jednoznačným přínosem jsou pro pedagogy semináře a školení pro zvýšení jejich kvalifikace a nábor nových zkušeností.

3.2.4. Indikátory

Tab. 3.45. Karta indikátorů – problémový okruh 1

Problémový okruh 1	Školy nemají odpovídající zázemí pro volný čas žáků		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET MÍSTNOSTÍ PRO MIMOŠKOLNÍ (I ŠKOLNÍ) ČINNOST		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství MěÚ Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		25	25
Skutečnost	22		
Popis měřítka:	K tomu, aby byla uspokojena aktuální poptávka po zájmových činnostech v duchu současného trendu, by bylo vhodné vypracovat analýzu, která odhalí, kolik prostor je momentálně ve školních budovách nevyužito a dodá podnět ke zřízení místností se speciálním vybavením. Ty by sloužily k provozování školních činností, které na školách chybějí a po kterých školy volají. Indikátor umožňuje sledovat, zda v SO ORP Šternberk těchto upravených prostor přibývá. Nárůst o 3 bude dostačující.		
Metodika a výpočet:	Součet místností pro mimoškolní činnost za celý SO ORP Šternberk		
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství MěÚ Šternberk		

Tab. 3.46. Karta indikátorů – cíl 1.1.

Cíl 1.1.	Zjistit, jaké možnosti pro využití volného času mají školy v SO ORP		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	PODÍL NEVYUŽITÝCH PROSTOR ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ		
Měrná jednotka	Procentuální podíl		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství MěÚ Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	20

Skutečnost	30		
Popis měřítka:	Počet žáků bude podle demografického vývoje neustále klesat. Školní prostory se tak budou postupně vyprazdňovat a tím vznikne příležitost přebudovat je na místnosti speciálního určení. S pomocí indikátoru vznikne přehled o tom, jakým tempem se prostory na školách uvolňují, a díky tomu bude možno v předstihu plánovat jejich další využití.		
Metodika a výpočet:	Výše kapacity škol k počtu žáků ve všech ZŠ v SO ORP		
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství MěÚ Šternberk		

Tab. 3.47. Karta indikátorů – cíl 1.2.

Cíl 1.2.	Zlepšit komunikaci mezi školami v SO ORP Šternberk		
Číslo indikátoru	1.2.		
Název indikátoru	POČET SETKÁNÍ PŘEDSTAVITELŮ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ/ROK		
Měrná jednotka	Počet/rok		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství MěÚ Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	2
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Setkávání představitelů škol probíhá v ORP Šternberk dostatečně často. V rámci těchto pravidelných setkávání by se měly školy navzájem informovat o aktuální kapacitě svých zařízení, o případném vzniku nového prostoru se speciální výbavou, o možnostech spolupráce na naplnění volného času dětí a mládeže. Základem pro tato jejich setkávání by měla být analýza možností naplňování volného času, mapující mimoškolní potřeby žáků formou poptávky po zájmových kroužcích, postavenou proti jejich momentální nabídce. Hodnota indikátoru by neměla mít klesající tendenci.		
Metodika a výpočet:	Prezenční listiny budou vypovídat o tom, jaká školská zařízení se schůzek účastní a mají zájem v této oblasti spolupracovat		
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství MěÚ Šternberk		

Tab. 3.48. Karta indikátorů – problémový okruh 2

Problémový okruh 2	Rodiče žáků dávají přednost městským školám		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	PRŮMĚRNÝ POČET ŽÁKŮ VE ŠKOLNÍ TŘÍDĚ V RÁMCI ORP		
Měrná jednotka	Průměrný počet		
	Vedoucí odboru školství MěÚ Šternberk, Mgr. Jana Kameníčková		
Roky	2013	2017	2020
Plán		21	21
Skutečnost	21		
Popis měřítka:	Je zapotřebí sledovat naplněnost tříd základních škol v obcích i ve městech a tyto údaje srovnávat. Pokud by průměrný počet žáků v obecních školách dramaticky klesal a ve školách městských naopak neúměrně		

	narůstal, mohlo by časem hrozit v obcích rušení škol a ve městě naopak předimenzování kapacity. V současné době je situace uspokojivá. Pokud průměrný počet žáků ve školách zůstane na stávající úrovni, není třeba se hrozbou znepokojovat.
Metodika a výpočet:	Srovnání průměrného počtu žáků ve třídě v jednotlivých ZŠ v SO ORP
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství MěÚ Šternberk

Tab. 3.49. Karta indikátorů – cíl 2.1.

Cíl 2.1.	Zvýšit atraktivitu škol na venkově		
Číslo indikátoru	2.1.		
Název indikátoru	PODÍL DĚTÍ DOJÍŽDĚJÍCÍCH DO MĚST		
Měrná jednotka	Procentuální podíl		
Správce měřítka	Vedoucí odboru školství MěÚ Šternberk, Mgr. Jana Kameníčková		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	10
Skutečnost	15,8		
Popis měřítka:	Se zvýšením publicity venkovských škol a se zahájením výuky řemesel na těchto školách je šance na to, aby děti neměly důvod jezdit do městských škol. S pomocí indikátoru vznikne přehled o tom, jakým tempem se zvyšuje počet žáků, kteří se vzdělávají ve školách na území venkovských obcí v ORP Šternberk		
Metodika a výpočet:	Srovnání počtu dětí, navštěvujících školy v obcích a městech		
Zdroj čerpání dat:	Odbor školství MěÚ Šternberk		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Ing. Stanislav Orság, motivující starosta - starosta města Šternberk, předseda správní rady MAS Šternbersko
Ing. Pavel Horák, předseda MAS Šternbersko
Ing. Roman Sobkuliak, vedoucí odboru strategického rozvoje a investic MěÚ Šternberk
Mgr. Jaromír Sedlák, ředitel ZŠ Svatoplukova Šternberk
Ing. Alfons Mynařík, starosta obce Babice

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Zjistit, jaké možnosti pro využití volného času žáků mají školy v SO ORP Šternberk	Mgr. Jana Kameníčková
1.2.	Zlepšit komunikaci mezi školami, organizovat pravidelná setkání	Mgr. Jana Kameníčková
2.1.	Zvýšit atraktivitu škol na venkově	Mgr. Jana Kameníčková

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Počet místností pro mimoškolní (i školní) činnost	Mgr. Jana Kameníčková
1.1.	Podíl nevyužitých prostor školských zařízení	Mgr. Jana Kameníčková
1.2.	Počet setkání představitelů školských zařízení/rok	Mgr. Jana Kameníčková
2.	Průměrný počet žáků ve školní třídě v rámci ORP	Mgr. Jana Kameníčková
2.1.	Podíl dětí dojíždějících do měst	Mgr. Jana Kameníčková

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie: KMOS ORP Šternberk	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů: oblast školství: vedoucí odboru školství MěÚ Šternberk	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie: KMOS ORP Šternberk	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestor indikátorů: ▪ vedoucí odboru školství MěÚ Šternberk	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer a gestor v jedné osobě	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně ve 2. čtvrtletí
Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního	manažer a gestor v jedné	každoročně v 1. - 2.

plánu za předchozí rok	osobě	čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně ve 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok¹. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

¹ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.² Tam, kde

² V současné době jsou na www.strukturalni-fondy.cz k dispozici návrhy operačních programů, které procházejí procesem schvalování v Evropské komisi. Na základě připomínek Evropské komise budou ještě zčásti přepracovány, nicméně nepředpokládá se jejich zásadní revize. Proto je vhodné vycházet z aktuální verze operačních programů, do zdroje financování uvést nejen název operačního programu, ale i jeho konkrétní specifický cíl.

je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Návrhová část tohoto strategického dokumentu obsahuje především:

- **Slogan** - jedná se o větu či hlavní heslo, které je pro ORP Šternbersko typické a se kterým se lidé mohou ztotožnit:

Šternbersko – jdeme společně za svým cílem

- **Vizi** - jedná se o souhrnnou vizi pro všechny 4 oblasti strategického dokumentu. Vize staví na silných stránkách, které jsme identifikovali ve SWOT analýzách dílčích oblastí. Vizi chápeme jako reálný stav, který má nastat na konci strategického období tohoto dokumentu (předpoklad 2020) a současně jako nástroj marketingu.
- **Problémové okruhy** – Na základě provedených analýz jsme sestavili sadu 2 problémových oblastí, které jsou v souladu se zformulovanou vizí. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena z představitelů jednotlivých spolků a NNO, ze starostů zúčastněných obcí, motivujících starostů a realizačního týmu. Cílem fokusní skupiny bylo ověřit, zda problémové okruhy, které navrhl realizační tým, odpovídají realitě a zda se jedná o ty nejzávažnější problémy v ORP Šternbersko. Popis problémového okruhu obsahoval: věcné argumenty, příčiny problému a důsledky neřešení problému. Identifikované problémové okruhy jsme znázornili graficky tzv. stromem problémů, v němž jsou zřejmé příčiny a důsledky problémů.
- **Cíle** – Dalším krokem v návrhové části strategického dokumentu bylo stanovit cíle, které vedly k řešení identifikovaných problémových okruhů a které budou následně naplňovány prostřednictvím akčních plánů. Pro jeden problémový okruh jsme stanovili dva cíle, pro druhý okruh jeden cíl. Finalizovány byly členy realizačního týmu. Ke každému cíli byl přiřazen správce, který bude v daném území dohlížet nad plněním příslušného cíle. Na pracovní schůzce proběhla diskuse nad výběrem správců jednotlivých cílů, konečnou personalizaci provedli členové realizačního týmu – viz kapitola 3.3.1 – Správci cílů.
- **Indikátory** - jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů jsme se pokusili popsat míru změny. Zvolili jsme snadno dostupné (zjistitelné) indikátory, byla určena výchozí hodnota a stanovena cílová, vytvořili jsme jednotlivé karty indikátorů. Vybrali jsme jeden problémový okruh, ke kterému jsme přiřadili 1 indikátor (tzv. indikátor výsledku) a vytýčili tři cíle, z nichž ke každému jsme přiřadili 1 indikátor (tzv. indikátor výstupu).

Zároveň byli určeni gestoři indikátorů (správci měřítka, kteří zodpovídají za zjištění hodnot indikátorů v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu) - viz kapitola 3.3.1 – Gestoři indikátorů. Indikátory i gestory stanovili členové realizačního týmu pro předchozí diskusi na pracovní schůzce.

- **Systém monitorování a hodnocení realizace strategie** - Pro řízení strategie byly ustanoveni: manažer strategie, řídicí skupina, správci cílů a gestoři indikátorů.
- **Systém změn strategie** - V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími tak vnitřními faktory.
- **Akční plán** - upřesňuje strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Vzhledem k tomu, že strategický plán se bude schvalovat na II. shromážděním zástupců samospráv na jaře 2015, je tato kapitola prozatím nedokončená.

PŘEHLED PROBLÉMOVÝCH OKRUHŮ, CÍLŮ A INDIKÁTORŮ V OBLASTI ŠKOLSTVÍ:

Problémový okruh 1.

Školy nemají odpovídající zázemí pro volný čas žáků

Indikátor výsledku 1.

Počet místností pro mimoškolní (i školní) činnost

Cíl 1.1.

Zjistit, jaké možnosti pro využití volného času žáků mají školy v SO ORP Šternberk

Indikátor výstupu 1.1.

Podíl nevyužitých prostor školských zařízení

Cíl 1.2.

Zlepšit komunikaci mezi školami v SO ORP Šternberk

Indikátor výstupu 1.2.

Počet setkání představitelů školských zařízení/rok

Problémový okruh 2.

Rodiče žáků dávají přednost městským školám.

Indikátor výsledku 2.

Průměrný počet žáků ve školní třídě v rámci ORP

Cíl 2.1.

Zvýšit atraktivitu škol na venkově

Indikátor výstupu 2.1.

Podíl dětí, dojíždějících do měst

ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ Z POHLEDU NEJPALČIVĚJŠÍCH PROBLÉMŮ ORP V OBLASTI ŠKOLSTVÍ:

V ORP chybí souhrnný a podrobný přehled o tom, jaké zájmové kroužky a činnosti se školou povinným dětem nabízejí. Každá škola a školní instituce (např. Dům dětí a mládeže) má ty informace uvedeny na svých webových stránkách, ale ne vždy je jednoduché se v této komplexní nabídce zorientovat. Není zde také zvykem, aby se žáci jedné školy věnovali mimoškolním aktivitám na jiné škole. K uvedení této myšlenky do praxe by bylo zapotřebí důkladné analýzy a spolupráce všech zúčastněných stran – škol, jejich zřizovatelů, rodičů a dětí.

Pokud budou školy vzájemnému prolínání mimoškolních aktivit napříč katastry nakloněny, pravděpodobně nebude obtížné pořádat pro ně pravidelná setkávání nad analýzou a jejím dalším rozpracováváním.

Dalším cílem pro ORP Šternberk je zvýšit atraktivitu venkovských škol tak, aby o ně neklesal zájem a časem nehrozilo jejich uzavření. Pro rodiče je praktické vozit děti ráno s sebou do měst, kde sami pracují. Jedním z důvodů je však i to, že na vesnici děti po škole nemají téměř žádné organizované vyžití pod dohledem dospělého. Řešením by bylo rozšířit v obcích nabídku zájmových činností nebo zorganizovat odpolední převoz dětí do některé ze sousedních obcí, kde tuto širší nabídku mají. I zde je však zapotřebí vzájemné spolupráce všech cílových skupin – krajů, obcí, škol, rodičů i dětí.

SHRNUÍ Z POHLEDU MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE:

V říjnu proběhly volby představitelů místních samospráv. V ORP Šternberk došlo ke změně u pěti obcí a u jedné obce proběhla volba znovu v březnu příštího roku. Oba motivující starostové (Ing. Stanislav Orság a Ing. Stanislav Nykl) byli opětovně zvoleni do funkce starosty. Všichni nově zvolení starostové byli jak písemně tak i ústně informováni o probíhajícímu projektu MOS. Nepředpokládáme, že by tyto změny mohly mít negativní dopad na realizaci projektu PMOS.

Meziobecní spolupráce je v Mikroregionu Šternbersko trvale na dobré úrovni. Starostové jednotlivých obcí se scházejí min. čtyřikrát ročně na jednání mikroregionu, aktivně spolu komunikují a spolupracují. Členové realizačního týmu se pravidelně účastní těchto jednání, průběžně informují přítomné starosty o pokračujícím projektu PMOS. Samotní starostové se svými názory a připomínkami osobně podílejí na tvorbě dílčích částí strategického dokumentu (problémové okruhy, cíle a indikátory).

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část strategie ORP Šternberk byla realizována od září do prosince 2014. Do její tvorby bylo zapojeno cca 6 členů realizačního týmu, oba motivující starostové (Ing. Stanislav Orság a Ing. Stanislav Nykl), 1 externí pracovník ředitel MAS Šternbersko a ostatní zainteresované osoby.

Postup zpracování návrhové části strategického dokumentu, harmonogram prací, formulace, finalizace a schvalování jednotlivých částí je uveden v předchozí kapitole 3.4.1.

3.5. Přílohy

3.5.1 Vazba na OP VVV – PO 3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) – prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání – najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.2 Seznam zkratk

DDM	dům dětí a mládeže
KÚ	krajský úřad
MěÚ	městský úřad
MŠ	mateřská škola
MŠMT	ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OK	Olomoucký kraj
ORP	obec s rozšířenou působností
OŠ	odbor školství
OÚ	obecní úřad
PL	psychiatrická léčebna
ROP	regionální operační program
RUD	rozpočtové určení daní
SO	správní obvod
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	speciální vzdělávací program
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna

ŠK	školní klub
TJ	tělovýchovná jednota
TK	tenisový klub
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních slu-

žeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V ORP Šternberk je podle dat Registru poskytovatelů sociálních služeb (dále jen RPSS) je celkem 22 zařízení sociálních služeb. Většina zařízení má své sídlo ve městě Šternberk (13 549 obyvatel a menší míru zastoupení mají zařízení sociálních služeb ve městě Moravský Beroun (3 133 obyvatel). Výrazné zastoupení ve městě Šternberk má zařízení VINCENTINUM, p. o. - Domov pro osoby se zdravotním postižením, zřizovatel Olomoucký kraj, který má 207 klientů různých věkových skupin. Uvádíme zde vysvětlení k údajům z Registru poskytovatelů SS, podloženým vlastním šetřením: Domov pro osoby se zdravotním postižením má registrované 2 sociální služby z důvodu odlišných adres svých zařízení, Chráněné bydlení celkem 3 registrované služby CHB z důvodu odlišných adres svých zařízení (toto zařízení existuje pouze pro potřeby-klienty Vincentinum, p. o., jeho existence se datuje od roku 2013, proto je zde uváděn počet 1, tak jako u DOZP - počet 1.

Tab. 4.1. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	
Týdenní stacionáře	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	1
Domy na půl cesty	
Zařízení pro krizovou pomoc	
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
Noclehárny	
Terapeutické komunity	
Sociální poradny	2
Sociálně terapeutické dílny	
Centra sociálně rehabilitačních služeb	
Pracoviště rané péče	
Intervenční centra	

Služby následné péče	
Ostatní	14
Celkem	22

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb (dále jen RPSS, Střednědobý plán rozvoje a vlastní šetření.

Charita Šternberk poskytuje tyto služby: Centrum denních služeb (Rozkvět), Nízkoprahové denní centrum (UZEL), Pečovatelská služba, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (JILORO). Sociální služby, p. o. Šternberk, zřizovatel město Šternberk, Domov pro seniory, Azylový dům, Pečovatelská služba, Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Pečovatelská služba Moravský Beroun, zřizovatel město Moravský Beroun. Občanské sdružení ECCE HOMO, o. s. - SAS pro rodiny s dětmi, SAS pro seniory a osoby se ZP, Sociální poradenství, Terénní programy. REMASIAS p. Švenda Moravský Beroun, osobní asistence. OLUNG, p. o. zřizovatel Olomoucký kraj, sídlo Moravský Beroun - Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních.

HELP_IN, sídlo Bruntál, působnost Moravský Beroun, Sociálně Aktivizační Služby pro rodiny s dětmi.

Podané ruce, o.p.s. se sídlem v Olomouci, působí ve městě terénní program (osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, vedou rizikový způsob života).

Středisko rané péče SPRP Olomouc: (sídlo Olomouc) - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní programy.

Poradna pro občanství a lidská práva, (PPO a LP) o. s., sídlo Praha (sociální poradenství).

Ostatní: do tohoto počtu byly zahrnuty tyto služby - celkem 14.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: celkem 4x služby od těchto poskytovatelů: Ecce Homo, o. s., Charita Šternberk (Jiloro), HELP-IN, o. s. (Olomouc), SPRP Olomouc

Osobní asistence: 1x pan Švenda REMASIAS (Moravský Beroun)

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením: 2x, Sociální služby Šternberk, p. o. , Ecce Homo, o.s.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče OLUNG, p. o. Moravský Beroun.

Terénní programy: 3 služby Ecce Homo Šternberk, o. s., Podané ruce, o. p. s, SPRP Olomouc.

Pečovatelská služba: 3 služby od těchto poskytovatelů: Charita Šternberk; Pečovatelská služba Moravský Beroun; Sociální služby Šternberk-pečovatelská služba.

Tab. 4.2a Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	1
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	1
Nízkoprahová denní centra	1
Sociální poradny	2
Ostatní	14
celkem	22

Z dotazníkového šetření vyplývá, že jakoukoliv zachycenou poptávku po chybějící sociální službě je možno zprostředkovat.

Tab. 4.2b Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP Šternberk

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	HELP-IN, o. p. s.	SP: SAS pro rodiny s dětmi	O.P.S.	Bruntál
2.	Sdružení Podané ruce, o. s.	SP: terénní programy	O. S.	Olomouc
3.	Společnost pro ranou péči o. s. (SPRP) Olomouc	SP: raná péče	O. S.	Olomouc
4.	Poradna pro občanství Občanská a lidská práva	SP: SAS pro rodiny s dětmi, terénní programy	O. S.	Praha

Počet typů zařízení sociálních služeb působících ve SO ORP je téměř shodný s počtem uvedených v registru poskytovatelů SS. Nabídka je pokrytá ve větším krajském městě Olomouc, chybějící služby je možné konzultovat s pracovníky sociálního odboru Městského úřadu nebo s pracovníky Úřadu práce. Některé služby mají sídlo mimo území ORP a v našem působí, jedná se o organizace HELP-IN, Podané ruce, SPRP Olomouc a Poradna pro občanství. Výčet působících služeb je v předchozí tab. č. 1. Zdroj dat je RPSS a vlastní šetření.

Tab. 4.3. Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	2
	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	3
	Centra denních služeb	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	1
	Chráněné bydlení	1
Služby sociální prevence	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
	Azylové domy	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
	Terénní programy	3

Služby sociální péče a služby sociální prevence jsou na území našeho ORP zastoupeny rovnoměrně. Údaje získány z registru poskytovatelů sociálních služeb, neliší se s vlastním šetřením. Vycházíme z počtů a komentáře v první tabulce (počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP).

Přehled služeb: **Služby sociální péče** dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách:

Domov pro osoby se zdravotním postižením a Chráněné bydlení: VINCENTINUM, p. o. (jeden poskytovatel)

Osobní asistence: Středisko rané péče SPRP Olomouc (sídlo mimo území našeho ORP).

Pečovatelská služba: Charita Šternberk, PS Moravský Beroun, Sociální služby Šternberk, p.o.

Centrum denních služeb: Charita Šternberk, Rozkvět.

Domov pro seniory: Sociální služby Šternberk, p. o.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních: Olung, p. o. Moravský Beroun (zřizovatel Olomoucký kraj).

Přehled služeb: **Služby sociální prevence**, dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Azylový dům: Sociální služby Šternberk, p. o.

Nízkoprahové denní centrum: Uzel, Charita Šternberk.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením: Sociální služby Šternberk p. o., Ecce Homo, o. s. Šternberk.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: Ecce Homo, o. s., Charita Šternberk (Jiloro), HELP-IN, o. s. (Olomouc), SPRP Olomouc, o. s. (sídlo mimo území našeho ORP, působnost v našem ORP Šternberk).

Terénní programy: Ecce Homo Šternberk, o. s.; HELP-IN, o. s. (sídlo Bruntál-jiné ORP, působnost v našem ORP Šternberk, SPRP Olomouc, o. s.

Tab. 4.4. Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	2
	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	3
	Centra denních služeb	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	1
	Chráněné bydlení	1
Služby sociální prevence	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
	Azylové domy	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
	Terénní programy	3

Služby sociální péče a služby sociální prevence jsou na území našeho ORP zastoupeny rovnoměrně. Vycházíme z počtů a komentáře v tabulce č. 1. Na základě vlastního šetření nebyly zaznamenány výrazné odlišnosti od údajů v RPSS.

Přehled služeb: Služby sociální péče dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách:

Domov pro osoby se zdravotním postižením a Chráněné bydlení: VINCENTINUM, p. o. (jeden poskytovatel)

Osobní asistence: Středisko rané péče SPRP Olomouc (sídlo mimo území našeho ORP).

Pečovatelská služba: Charita Šternberk, PS Moravský Beroun, Sociální služby Šternberk.

Centrum denních služeb: Charita Šternberk, Rozkvět.

Domov pro seniory: Sociální služby Šternberk.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních: Olung, p.o. Moravský Beroun.

Přehled služeb: Služby sociální prevence, dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Azylový dům: Sociální služby Šternberk.

Nízkoprahové denní centrum: Uzel, Charita Šternberk.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením: Sociální služby Šternberk p. o., Ecce Homo, o. s. Šternberk.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: Ecce Homo, o. s.; Charita Šternberk (Jiloro), HELP-IN, o. s. (Olomouc), SPRP Olomouc (sídlo mimo území SO ORP, působnost v SO ORP Šternberk).

Terénní programy: Ecce Homo Šternberk, o. s; HELP-IN (sídlo Bruntál-jiné ORP, působnost v našem ORP Šternberk, SPRP Olomouc.

Tab. 4.5. Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod						
Centra denních služeb				1		
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
Domovy pro seniory			1			
Chráněné bydlení		1				
Azylové domy			1			
Nízkoprahová denní centra				1		
Sociální programy						2
Ostatní						14
celkem	0	2	2	2	0	16

Na území SO ORP se rovnoměrně podílí zřizovatelé sociálních služeb tj. obec, kraj, církev. Výrazné zastoupení mají neziskové organizace, občanská sdružení aj.

Tab. 4.6. Počet sociálních služeb dle zřizovatele

Služby sociální péče	typ sociální služby						
	Sociální poradenství						2
	Osobní asistentství						1
	Pečovatelská služba			2	1		
	Centra denních služeb				1		
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
	Domovy pro seniory			1			
	Chráněné bydlení		1				

Služby sociální prevence	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče		1				
	Azylové domy			1			
	Nízkoprahová denní centra				1		
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				1		3
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením			2			
	Terénní programy						3
	Celkem	0	3	6	4	0	9

Na území SO ORP se rovnoměrně podílí zřizovatelé sociálních služeb tj. obec, kraj, církev. Výrazné zastoupení mají neziskové organizace, občanská sdružení aj.

Tab. 4.7. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	Šternberk						
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb -Charita Šternberk, Rozkvět	846 000		34 000		216 005	80 965	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením, Vincentinum, p. o. Šternberk	19 207 000			20 909 000	31 751 358	135 556	8 729 564
Domovy pro seniory - Sociální sl., p. o. Šternberk	1 177 000			2 299 444	3 080 000		210 000
Azylové domy - Sociální sl. Šternberk, p. o.	1 253 000	1 532 000		779 000	2 350 000		54 000
Nízkoprahová denní centra - UZEL, Charita Šternberk	77 000		40 000		19 363	198 935	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi JILORO, Charita Šternberk	327 000		31 000		27 448	541 531	150 000
Sociální služby poskytované v zařízeních lůžkové péče, OLUNG, p. o. Moravský Beroun	38 000				20 440		152

Příjmy za výkony od zdravotních pojišťoven - zařazeno do jiné finanční zdroje.

Příjmy z příspěvku na péči - úhrady uživatelů.

Vincentinum, p. o. zřizovatel Olomoucký kraj, má službu Chráněné bydlení zapsanou v RPSS, ale v roce 2012 ještě samostatně nefungovala, proto se s ní v ekonomických ukazatelích (tabulkách) nepočítá.

Celkové finanční prostředky, které dle poskytovatelů na financování sociálních služeb jsou ve výši 102 564 932 Kč. MPSV přispívá nejvyšší částkou 26 867 000 tj. 26% a částku 25 342 046 Kč přispívají zřizovatelé (tj. 25%) úhrady od uživatelů částka 38 293 051 Kč tj. 37%.

Komentář k úhradám služeb:

Úhrady služeb jsou řešeny zákonem a vyhláškou. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

Vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, stanoví maximální výši úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb.

Centrum denních služeb ROZKVĚT, Charita Šternberk: zapsána sečtená celková částka (dotace obec 30.000,- Kč + dotace z okolních obcí 4.000,-Kč).

Dopsána organizace OLUNG, p. o. Moravský Beroun, zřizovatel Olomoucký kraj, poskytuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče dle § 52 zákona o sociálních službách.

Dopsána služba JILORO (SAS pro rodiny s dětmi, §65 zákona o sociálních službách, sociální prevence, Charita Šternberk: zapsána sečtená celková částka (dotace obec 30.000,-Kč+dotace z okolních obcí 1.000,-Kč).

Pečovatelská služba Charita Šternberk: zapsána sečtená celková částka (dotace obec 10.000,-Kč+dotace z okolních obcí 7.000,-Kč).

Tab. 4.8. Kapacita zařízení sociálních služeb

	Pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb						10									
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	207			207											
Domovy pro seniory	24			17											
Domovy se zvláštním režimem															
Chráněné bydlení															
Azylové domy	76			36											
Domy na půl cesty															
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra						40	2764	495							
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež															
Noclehárny															
Terapeutické komunity															
Sociální poradny															

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi JILORO, Charita Šternberk						21		1447				12	118			
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi ECCE HOMO o.s. (Šternberk a Moravský Beroun						80	100					20	50			
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP, Sociální služby Šternberk a Ecce Homo, o.s.,						60						20				
Sociálně terapeutické dílny																
Centra sociálně rehabilitačních služeb																
Pracoviště rané péče																

Azylový dům pro rodiče s dětmi, patří pod Sociální služby, p. o., údaj je rozdílný se zapsanou kapacitou. Kapacita 36 osob (9 dospělých a až 27 dětí), během roku 2012 se zde vystřídalo až 76 osob.

Nízkoprahové denní centrum - NPC UZEL, Charita Šternberk, ambulantní služba + nárůst kontaktů. Slouží jako zařízení pro občany bez domova, je zde k dispozici denní místnost s okamžitou kapacitou až 40 osob, k dispozici hygienická zázemí, teplá strava a charitní šatník. Zajištěn kontakt se sociálním pracovníkem.

Jsou doplněny údaje za organizace, jež vykonávají dle zákona č.108/2006 Sb. Sociálně aktivizační služby dle §65 a §66. Je doplněno zařízení OLUNG p. o., zřizovatel Olomoucký kraj, 4 lůžka (Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče dle §52 zákona o sociálních službách).

Všeobecně narůstá poptávka po navýšení kapacit v některých sociálních službách, z důvodu nedostačující stávající kapacity v těchto zařízeních.

Tab. 4.9. Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

Název organizace	Příjmy z úhrad uživatelů	Výdaje	Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu
Pečovatelská služba (Charita Šternberk)	363 437	1 226 569	863 132
Pečovatelská služba Moravský Beroun	92 735	433 635	340 900
Pečovatelská služba (Sociální služby Šternberk, p. o.)	2 350 000	6 894 602	4 544 602
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP, SS Šternberk, p. o.)	16 200	1 437 004	1 420 804

Údaje jsou sledovány v těchto výše uvedených zařízeních.

Tab. 4.10. Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	32

Zde evidujeme počet neuspokojených zájemců v roce 2012 o Sociálně aktivizační služby pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením v zařízení Sociální služby Šternberk, p. o., zřizovatel město Šternberk. V žádném jiném zařízení se zájem neeviduje. Taktéž se nevyskytuje poptávka tudíž nezáměr o ostatní jmenované služby. Veškeré chybějící služby řeší zaměstnanci a klienty a ve svých zařízeních neodkladně. Nabídka služeb ve SO ORP je dostačující.

Tab. 4.11. Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Posuzovaný správní obvod - celkem	Centra denních služeb		Denní stacionáře		Zařízení pro krizovou pomoc				
	Děti a mládež do 18 let	dospělí	Děti a mládež do 18 let		dospělí	Děti a mládež do 18 let		dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
	1	4	5						

Posuzovaný správní obvod - celkem	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí dohromady M+Ž	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
				4	109	85	0	3	14

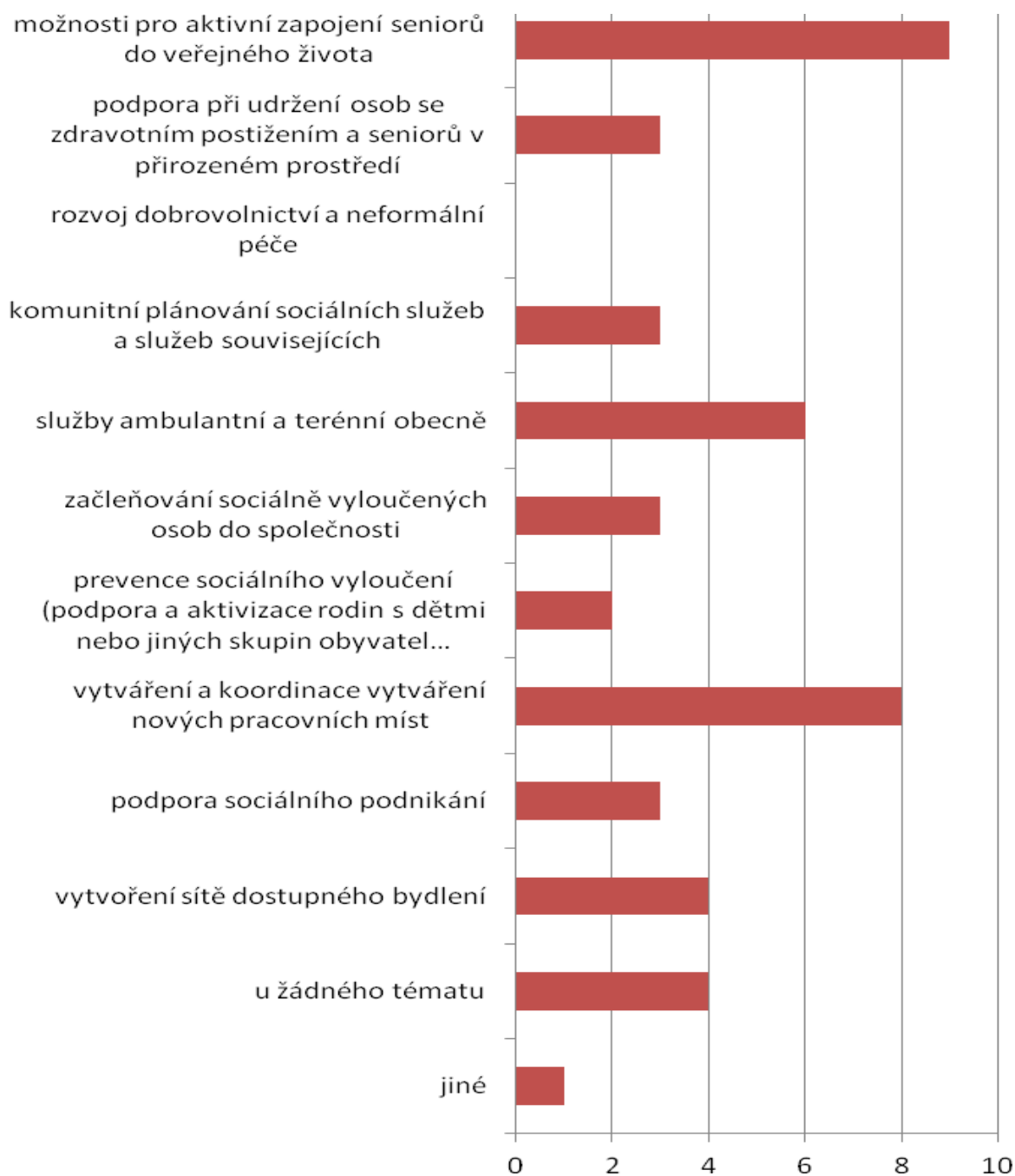
Posuzovaný správní obvod - celkem	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí dohromady M+Ž	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
							27		9

Sociální poradny: údaje z poradny pro občanství nezískány.

V grafu znázorněny odpovědi na otázky starostů obcí ORP Šternberk z dotazníkového šetření č. 2.

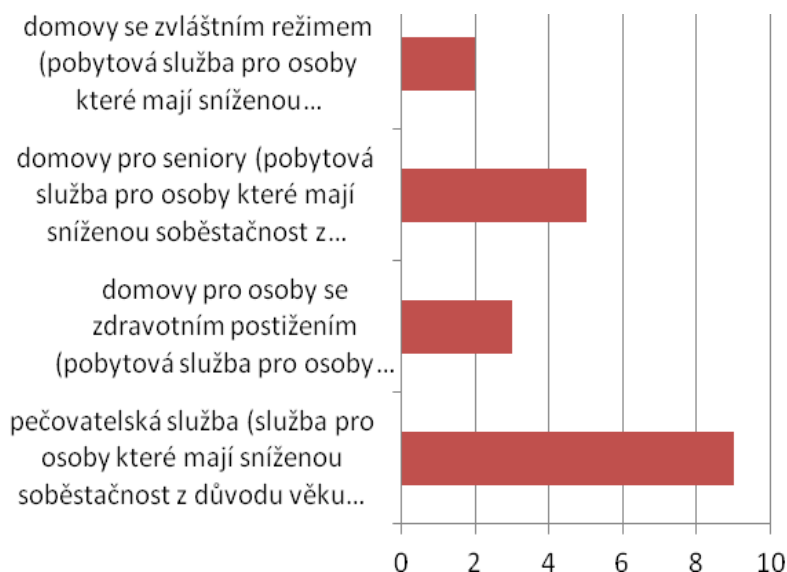
Graf 4.1. Jaké největší problémy v oblasti sociálních služeb v obci řešíte

U jakých témat v sociální oblasti by Vaše obec mohla najít společný zájem s jinou obcí, a bylo by účelné spolupracovat:

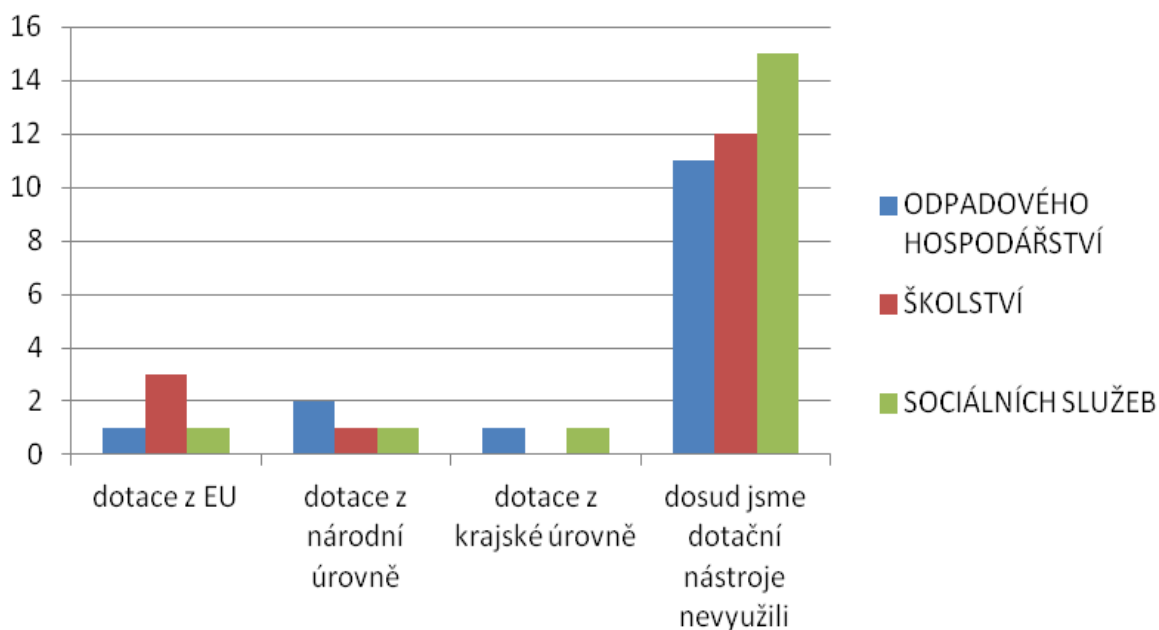
Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Graf 4.2. Které služby v oblasti sociální péče by podle Vašeho názoru mohly obce zajišťovat

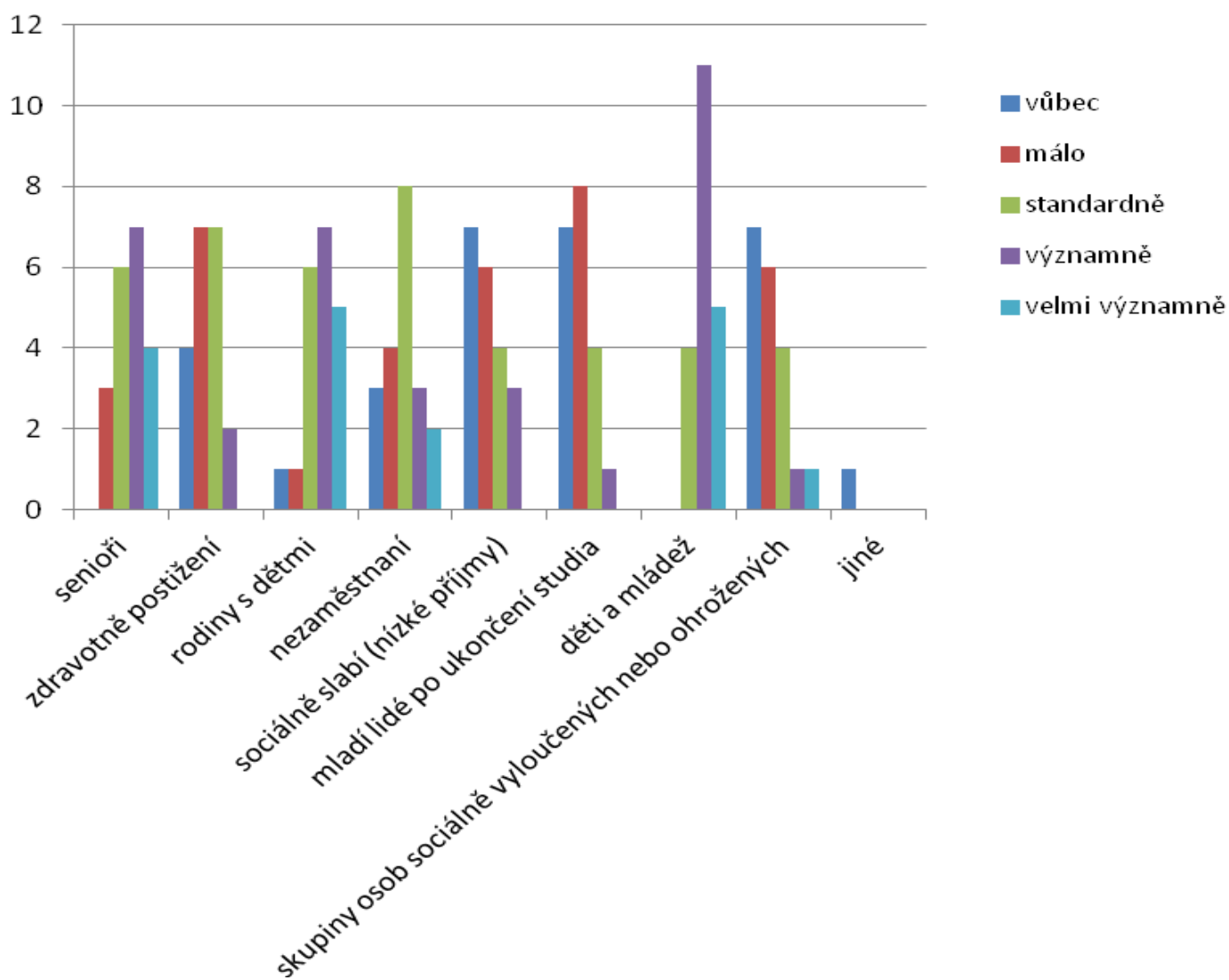
Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Graf 4.3. Využíváte nebo jste v minulosti využili dotace pro financování aktivit v oblasti:

Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Graf 4.4. Na jakou skupinu občanů se v současné době zaměřují aktivity vaší obce

Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Tab. 4.12. Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb (Rozkvět, Charita Šternberk)	1 176 970	560		
Domovy pro osoby se zdravotním postižením, (Vincentinum, p. o. Šternberk)	80 373 000			1 101
Domovy pro seniory (SS Šternberk, p. o.)	6 731 221			1 084
Azylové domy (SS Šternberk, p. o.)	6 398 915			900
Nízkoprahová denní centra (UZEL, Charita Šternberk)	335 298	30		
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních (OLUNG p.o. Moravský Beroun)	624 802			1 460
Služby následné péče				

Zdroj: Místní šetření 04/2014

V tabulce jsou doplněny pouze údaje, které nám oslovená zařízení poskytla.

Vincentinum, p. o. zřizovatel Olomoucký kraj, nejvyšší položka v našem ORP, klientů cca 200, náklady na 365 dnů v roce.

Olung, p. o. Moravský Beroun, zřizovatel Olomoucký kraj, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních, 4 klientská místa.

V tabulce jsou uvedené pouze průměrné náklady. Je zřejmé, že nejdražší služby jsou služby pobytové, pohybují se v rozmezí 900 - 1460,-Kč na jednoho uživatele. Přidané jsou terénní pečovatelské služby, ty jsou nejvíce zastoupené na našem území ORP Šternberk a pohybují se v rozmezí 49 - 152,-Kč na jednoho uživatele na den.

V ORP Šternberk v letech 2010, 2011, 2012 a 2013 není evidována žádná dobrovolnická organizace u zkoumaných subjektů - v sociální oblasti.

Středomoravská nemocniční a.s., Jívavská 20, 785 01 Šternberk, dobrovolnický program v léčebně dlouhodobě nemocných, funguje od roku 2013; web: www.nemocnicesternberk.agel.cz

V poslední době se mnoho dobrovolnických programů dostává do podvědomí a počítá se s jejich využitím v sociálních službách.

Tab. 4.13. Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
osobám zdravotně postiženým		1	1
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách	1	1	1
při sbírkových charitativních akcích	1	1	1

Dobrovolnictví v nemocnici od roku 2013: Středomoravská nemocniční, a.s. na geriatrickém oddělení, mají 3 stálé dobrovolníky viz- tab. 4. 13.

V tabulce uvedeny projekty Charity Šternberk, která má projekty ve jmenovaných oblastech v rámci celé ČR. Naše místní Charita se pravidelně podílí zejména na sbírkových charitativních akcích, při přírodních, ekologických a humanitních katastrof (materiální a mimořádné finanční sbírky), dále se věnuje osobám zdravotně postiženým.

Dobrovolnická činnost nabývá v posledních letech rychlý vývoj a posun, dá se očekávat, že se i v našem území ORP a u většiny jmenovaných subjektů sociálních služeb DČ rozšíří.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 4.14. Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Poskytovatelé služeb	- dostatek finančních prostředků - zájem uživatelů - podpora ze strany obcí, kraje, státu	- nízká kvalita poskytované služby - absence potřebné služby - nedostatek kapacity a financí - neochota spolupracovat	- pravidelná setkání internet - dopisy, mail - výroční zprávy	- komunitní plánování sociálních služeb - pomoc poskytovatelům s prezentací jejich nabídky a výsledků
2.	Uživatelé služeb	- vysoká kvalita služby - dostupnost služby v rámci území i v době potřeby - nízká cena služby	- nezáměr o službu v daném čase - neochota a neschopnost hradit služby - neadekvátní požadavky - malá informovanost	- webová prezentace - informační tiskoviny do schránek - informace v tisku	- pravidelně informovat o nabídce sociálních služeb
3.	Rodinní příslušníci	- dobrá dostupnost a kvalita služby - nízká cena služby	- nezáměr o službu - nedostatečná informovanost - neadekvátní požadavky	- webová prezentace - informační tiskoviny do schránek - informace v tisku	- Dostatečná informovanost směrem k rodinným příslušníkům
4.	Veřejnost (nečerpající služby)	- efektivita služeb, nízké náklady - Povědomí o nabídce služba a místech, kde je čerpat	- Nezáměr o sektor soc. služeb, pocit „protežování“ některých skupin obyvatel	Prezentace v médiích, otevřenost služeb veřejnosti	- Zlepšit komunikaci v médiích - Pravidelně informovat o výsledcích - Pořádat kulaté stoly, setkání s veřejností
5.	Představitelé obcí SO ORP	- uspokojení poptávky vlastních občanů - optimalizovat výdaje na příspěvky nebo dotace - přehled o službách v obci	- nejasné kompetence obcí - nedostatek a zájmu a finančních zdrojů - nejasná strategie obcí v oblasti soc. služeb - neochota spolupracovat	- jednání mezi obcemi - komunikace s odborníky	- zajištění přísunu pravidelných informací od poskytovatelů - zajištění kontaktu s uživateli soc. služeb - Prosazování společných zájmů
6.	Kraje	- Uspokojení poptávky os občanů kraje - Koordinace vytváření sítě služeb a dohled nad kvalitou - Zajištění optimálního financování soc. služeb	- nevhodná alokace zdrojů - preference financování pouze krajem vlastních služeb - nejasná strategie - nedostatečná komunikace s obcemi a zřizovateli	- komunikace s odborníky, obcemi, poskytovateli služeb - transparentní systém poskytování příspěvků	- společné jednání kraj, pověřené obce, poskytovatelé - koordinace poskytování služeb - supervize kvality
7.	Stát	- uspokojení poptávky občanů ČR - vytvoření optimální sítě sociálních služeb	- nedostatečné vyčlenění financí - nejasné strategie - změny způsobu financování	- komunikace s obcemi, kraji, zájmovými sdruženími, F11zástupci poskytovatelů	- prosazování společných zájmů - být partnerem státu - víceleté financování - vymezení a stabilizace

		-stabilizace nákladů na služby	- rozhodování od stolu		kompetencí mezi obcemi, krajem a státem
8.	Partneři poskytovatelů (dárci, sponzoři ...)	- dobré fungování a kvalita služby - propagace partnera	- nedostatečný počet ochotných sponzorů - nedostatečná komunikace se sponzory - přerušení spolupráce - neodborné zásahy do rozhodování o službách	- osobní dopisy - pozvánky na akce a na jednání o službách	- informovat o poskytování služeb, o výsledcích, dobrých příkladech - oslovovat potenciální sponzory
9.	Zaměstnanci v sociálních službách	- dobré pracovní podmínky vč. odměňování - vyšší prestiž	- rizika spojené s přetížeností a přílišnou administrativou	- standardní	- využití zdrojů EU a jiných dotačních zdrojů na zlepšení pracovních podmínek - podpůrná péče o zaměstnance vč. školení a motivace proti syndromu vyhoření
10.	Média	- hledání témat zajímající veřejnost - ochota zveřejňovat především senzace	- i malé pochybení mohou se zveličít a poškodit velké množství dobře vykonané práce	- partnerství s T médii	- pravidelná komunikace - nabídka zveřejňování dobré praxe - zlepšení nálady ve společnosti

Tab. 4.15. Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nevyjasněnost způsobu financování	3	3	9	Spolupráce (legislativní, ekonomické) při prosazování společných zájmů	Poskytovatel
Nedostatek financí na zajištění běžného provozu (obec zřizovatelem poskytovatele)	3	4	12	Získávání sponzorů Společné jednání s krajem na podpoře financování Zlepšení stavu budov - snížení provozních výdajů Sdružené nákupy energií. Meziobecní financování společných služeb. Systémovost při poskytování soc. služeb a jejich podpory.	Poskytovatel Obec je-li zřizovatelem/podporovatelem služby Zřizovatel
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Využití fondů EU a jiných dotačních zdrojů. Společné projekty a společné investice obcí.	Poskytovatel Obec je-li zřizovatelem/podporovatelem služby Zřizovatel
Uživatelé neplatí za službu	5	4	20	Změna systému výběru plateb. Zlepšení informovanosti vůči klientům a společnosti	Poskytovatel

Jednoleté financování projektů	5	5	25	Tlak na změnu způsobu financování	Poskytovatel
Udržitelnost projektů financovaných ze strany EU – neschopnost udržet službu	2	4	8	Reálně posuzovat možnosti udržitelnosti před podáním projektu. Posuzování podmínek dotace. Vytvářet modely fungování bez financování z EU.	Poskytovatel Obec
Organizační riziko					
Špatné rozmístění poskytovatelů a zařízení v rámci ORP (chybějící kapacita a dostupnost služeb)	3	3	9	Komunikace obcí v oblasti zajištění služeb - meziobecní spolupráce	obce
Příliš mnoho/málo uživatelů v čase (demografický vývoj)	3	5	15	Realizace opatření na vytvoření dostatečné kapacity. Průběžná analýza poptávky po službách	obce, poskytovatelé
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	Zlepšit informovanost a výměnu informací. Meziobecní spolupráce při řešení společných problémů	obce
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	3	4	12	Upozorňování a lobbying na možné dopady změn zákonů	obce, kraj, poskytovatelé
Nevhodné reformy či změny zákonů	4	5	20	Upozorňování a lobbying na možné dopady změn zákonů	obce, kraj, poskytovatelé
Technické riziko					
Nevhodné prostory, špatný technický stav budov	4	3	12	1. Využití fondů EU, sponzorských darů aj. financování	Poskytovatel Zřizovatel
Špatný technický stav vybavení, zastaralé či nevyhovující vybavení	5	5	25	1. Využití fondů EU, sponzorských darů aj. financování	Poskytovatel Zřizovatel
Věcné riziko					
Špatné řízení poskytované služby (stížnosti občanů)	2	4	8	1. Zlepšení kvalifikace vedoucích pracovníků 2. Tlak na zkvalitnění - podmínky na kvalitu provázet s příspěvky na službu	Poskytovatel Zřizovatel

Nízká kvalita konkrétní služby	2	5	10	1. Sledování kvality - tlak na zlepšení 2. Zvýšení kvalifikace řízení služby a personálu 3. Zlepšení financování	Poskytovatel
Nezájem uživatelů či rodinných příslušníků o konkrétní službu	2	4	8	1. Zajištění informovanosti o nabídce služeb 2. Užší analýza a příp. optimalizace 3. Podpora rodiny jako přírozeného poskytovatele soc. služby	Poskytovatel
Personální rizika (Nedostatečné nebo nevhodné personální zabezpečení služeb)	4	5	20	1) Vzdělávání zaměstnanců 2) Příslib dlouhodobého zaměstnání 3) Vyšší platy	Poskytovatel Zřizovatel- poskytovatel finančních zdrojů financování

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol). Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5: § hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a § hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5). Rozsah byl zpracovateli vzorového příkladu zvolen proto, že se to významně týká místních podmínek v daném ORP. Pro konkrétní území je nutné napsat jednoznačné číslo. Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 4.16 SWOT analýza sociálních služeb v území ORP

Silné stránky	Slabé stránky
1. Kvalitní poskytovatelé sociálních služeb na profesionální úrovni	1. Nedostatečné zdroje financování
2. Pestrá nabídka některých sociálních služeb	2. Nedostatečná kapacita některých sociálních služeb
3. Málo neuspokojených žadatelů o sociální službu	3. Absence poradenství, dluhového poradenství
4. Pestrá nabídka činností neziskových organizací	4. Nezáměr malých obcí při koordinaci sociálních služeb
5. Postupný růst dobrovolnictví, realizace projektů	5. Málo pracovních příležitostí pro rodiny s dětmi, dlouhodobě nezaměstnané
6. Realizace dlouhodobého plánu rozvoje sociálních služeb	6. Absence sociálního podnikání, vysoká nezaměstnanost
7. Ochota poskytovatelů spolupracovat	7. Nízká nebo žádná spoluúčast klientů na financování sociálních služeb
8. Komunitní plánování na území ORP již fungující	8. Bezdomovectví
Příležitosti	Hrozby
1. Vícezdrojové financování, využití dotačních programů	1. Nedostatečná spolupráce ze strany etnických skupin, Romové
2. Větší finanční podpora ze strany krajů	2. Nedostatek financí, může vést až k zániku organizací
3. Podpora fungujících poskytovatelů sociálních služeb a jejich zachování.	3. Narůstající počet sociálně-slabých rodin, ekonomická krize, zadluženost, nezaměstnanost, ohrožená funkčnost a absence rodiny
4. Dostatečný rozsah sociálních služeb a dostatečná kapacita	4. Zvyšující se počet seniorů, narůstající počet osob s civilizačními chorobami
5. Stabilizované pracovní podmínky pro pracovníky soc. služby a kvalitní řízení subjektů poskytujících soc. služby	5. Změna legislativy vedoucí k vynuceným investicím a zvýšením provozních nákladů,
6. Vznik nedostačujících sociálních služeb	6. Zneužívání a nedostupnost sociálních dávek aj.
7. Pravidelná spolupráce a vzájemné setkávání poskytovatelů sociálních služeb, zaměstnanců sociálního odboru MěÚ, Úřadu práce, zástupců školských zařízení, policie, neziskových a jiných organizací.	7. Změny v legislativě, nárůst provozních nákladů a vynucených investic

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Šternberk působí 22 typů zařízení sociálních služeb. U poskytovatelů je třeba rozlišit zřizovatele sociálních služeb. V našem území je jeden s největších poskytovatelů sociálních služeb zařízení Vincentinum, p. o. - Domov pro osoby se zdravotním postižením, jehož zřizovatelem je Olomoucký kraj. Zařízení poskytuje své služby až 200 klientům různého věku a různého postižení. Zařízení je zařazeno do procesu transformace sociálních služeb. V jejím důsledku lze předpokládat vznik nových sociálních služeb, které se však budou týkat pouze klientů Vincentina, p.o.

Dalším významným poskytovatelem sociálních služeb jsou zařízení, jejichž zřizovatel je město Šternberk a město Moravský Beroun. **Město Šternberk a Moravský Beroun se soustřeďuje na poskytování sociálních služeb, zejména pro cílové skupiny senioři a osoby se zdravotním postižením, částečně pak na rodiny s dětmi. Chybí zde služby, kde cílovou skupinou jsou Romové, osoby ze sociálně znevýhodněného prostředí, osoby bez domova, osoby závislé na drogách a jiných látkách.**

V území působí církevní organizace Charita Šternberk, která činností své pečovatelské služby vykryvá téměř celou oblast území ORP, dále neziskové organizace a obecně prospěšné společnosti, které výrazně doplňují některé chybějící služby. I v našem území se nachází prostor poptávky po nenaplněných službách ze strany veřejnosti, tyto se snaží všichni poskytovatelé řešit operativně, aby bylo možno náročnost a proměnlivost požadavků ze strany uživatelů ihned doplnit, či najít pro ně vhodné řešení.

Obec vykonává zajištění sociálních služeb na svém území v rámci výkonu samostatné působnosti. V roce 2006 schválením zákona o sociálních službách 108/2006 Sb. a vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., které zásadně transformovaly sociální oblast a pomohly tak obcím ke zkvalitnění služeb pro občany jak v oblasti sociální péče tak i sociální prevence. Velkým přínosem pro oblast je zpracování Komunitního plánování sociálních služeb, které odpovídá místním potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zajišťuje, že finanční prostředky vynakládané na služby budou efektivně využívány. V současné době je pro naše území vypracován Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (SPRSS) na období 2013-2016. Cílem (SPRSS) je zajistit ve Šternberku a jeho okolí fungování efektivního systému sociálních služeb, který bude podporovat sociální začleňování u nejvíce ohrožených skupin obyvatel. Jeho cílem je taktéž potlačovat nárůst počtu osob ohrožených sociálním vyloučením. Chce dojít v maximální míře k dohodě mezi uživateli, zadavateli a poskytovateli sociálních služeb.

Oblast sociálních služeb je velmi finančně náročná, její finanční náročnost bude vzhledem k demografickému vývoji spíše narůstat. Je třeba neustále hledat nové zdroje financování a vyhovět proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb. K tomuto dialogu a zvyšování kvality sociálních služeb je potřebná meziobecní spolupráce, která se může tímto procesem nastartovat ke spokojenosti všech aktérů.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců motivujících starostů, členů realizačního týmu a starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

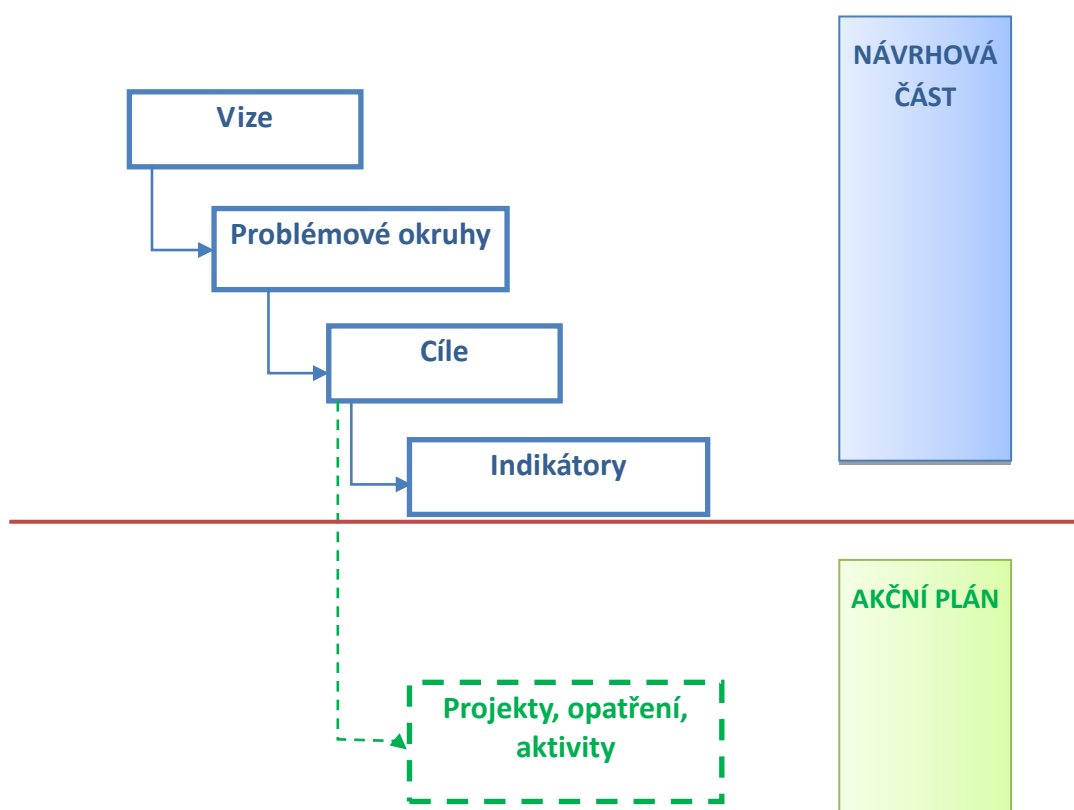
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Spolupráce v rámci DSO usnadní práci při náročných administrativních činnostech v oblasti řízení samosprávy. Bude prospěšná především neuvolněným starostům malých obcí. Řešení v podobě společných sběrných dvorů a kompostáren eliminuje zakládání černých skládek, snižuje náklady na svoz komunálního odpadu a přispívají k ochraně životního prostředí. Dostupná a provozuschopná síť předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro vzdělávání a všestranný rozvoj dětí. Zlepšená komunikace mezi mateřskými a základními školami, výměna zkušeností a zvýšení odborných zkušeností také vedou ke kvalitní, atraktivní a vyhledávané mimoškolní činnosti dětí. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb zohledňuje potřeby regionu a hledá způsoby, jak vyhovět co největšímu počtu klientů. Zprovoznění cyklostezky „Hvězdná“ utvrzuje nezaměnitelnou pozici Šternberska, které je v rámci cestovního ruchu považováno za most mezi Hanou a Jeseníky.

Slogan: **Šternbersko – jdeme společně za svým cílem**

Problémové okruhy

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině.

Vize meziobecní spolupráce		
Sociální služby	Problémová oblast 1 Udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb, podpora komunitního plánování na území ORP	Problémová oblast 2 Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb (např. sociální bydlení pro mladé rodiny s nízkými příjmy, startovací byty aj.)
	cíl 1.1 Podpořit stávající komunitní plánování na území ORP Šternberk, udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb na území ORP	cíl 2.1 Odstranit nedostatečnou kapacitu některých sociálních služeb na území ORP Šternberk

Problémový okruh 1: Udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb, podpora komunitního plánování na území ORP

ORP Šternberk v rámci projektu meziobecní spolupráce na základě provedených analýz a nástinů opatření v území sestavila problémové okruhy, které jsou v souladu s formulovanou vizí.

Formulovanou vizí pro území ORP Šternberk v oblasti sociální lze shrnout do jedné věty. „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb zohledňuje potřeby regionu a hledá způsoby, jak vyhovět největšímu počtu klientů. Fokální skupina ve složení: členové realizačního týmu, motivující starostové a vedoucí sociálního odboru MěÚ Šternberk ověřila, že funkčnost střednědobého plánování na území ORP je jednoznačně přínosem. Komunitní plánování je cyklicky se opakující proces, který by měl reagovat na změny poptávky po sociálních službách ve všech oblastech tj. oblast sociální péče, sociální prevence a sociálního poradenství a to i na základě požadavků uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb, ale i z potřeb široké veřejnosti a neustále reagovat na poptávku po službách. Komunitní plánování v ORP Šternberk byl zahájen již v roce 2011. Slouží jako analýza stavu dostupnosti sociálních služeb na daném území.

1. Věcné argumenty

Město Šternberk jako přirozené regionální centrum území ORP Šternberk (21 obcí) se snaží za pomoci komunitního plánování sociálních služeb podporovat a nastavením dobré spolupráce zachovávat funkčnost sociálních služeb na území na základě potřeb a priorit uživatelů i poskytovatelů. Nyní je vypracován Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Šternberska na období 2013-2016. Cílem popisu sociálních služeb v ORP Šternberk bylo zjistit prostřednictvím analýz mezi zadavateli a poskytovateli, uživateli a veřejností v dotčených lokalitách, s jakými se potýkají problémy v oblasti sociálních služeb.

Město Šternberk zejména podporuje ve svém rozpočtu organizaci Sociální služby Šternberk, p. o., jehož je zřizovatelem a ta zajišťuje na území města tyto služby: pečovatelskou službu (12 klientů), domácí ošetrovatelskou péči (až 300 klientů), sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (až 120 klientů), domov pro seniory (17 uživatelů), bydlení pro matky/otce v tísní (36 klientů). Zajišťuje i půjčování kompenzačních pomůcek. Organizace Sociální služby Šternberk, p. o. zřídila novou sociální službu od letošního 1. 7. 2014 - odlehčovací služba (4 klienti), která vyhověla navýšené poptávce po této službě. Je pochopitelné, že rozpočet města počítá v rozdělení finančních prostředků zejména na své zařízení.

Další z větších organizací poskytující sociální služby v obci je Charita Šternberk, která je mimo jiné finanční zdroje ve své činnosti podporována ze strany města Šternberka i od ostatních obcí v území. Pro město Šternberk zabezpečuje sociální služby v oblasti zřízení a provozu nízkoprahového denního centra UZEL. Posláním sociální služby je poskytnutí denního zázemí, materiální pomoci (jednoduchá strava a teplé nápoje) a hygieny lidem bez přístřeší ve městě Šternberku. Služba dále nabízí činnosti poradenství, pomoc a podporu jedince při řešení jeho nepříznivé situace. Dále Charita zařizuje pečovatelskou a charitní ošetrovatelské služby-domácí hospicovou péči v obcích území ORP Šternberk a půjčování kompenzačních pomůcek.

Město Moravský Beroun je zřizovatelem pečovatelské služby. Ta zahrnuje ambulantní (20 klientů) a terénní služby (50 klientů). Klienty jsou zejména senioři a osoby se zdravotním postižením.

Stabilní poskytování financí do oblasti sociálních služeb je prvořadým úkolem sociální komise města, která každoročně na základě podaných žádostí poskytuje příspěvek organizacím, které si o něj požádají. Předpokladem pro čerpání příspěvku pro sociální komisi je samozřejmě skutečnost, že podporovaná služba je zařazena do komunitního plánu sociálních služeb ORP Šternberk.

2. Příčiny problému

Zjištěním dochází k jednoznačné podpoře procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb ORP Šternberk a tím k udržení a rozvoji stávající sítě sociálních a návazných služeb. Ve financování sociálních služeb jde zejména o rovnoměrné rozdělení finančních prostředků a jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi.

Jedním z cílů Města Šternberka jako smluvního partnera projektu Svazu měst a obcí ČR „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních odborů obcí s rozšířenou působností“ je zapojení co největšího počtu obcí v jeho správním obvodu do systému komunitního plánování a tímto také zajistit rozvoj stávajících a podporu nových kvalitních a dostupných sociálních služeb.

Kladem meziobecní spolupráce v této oblasti by mělo být zajištění dostatečné nabídky, úrovně, kvality a kapacity služeb v oblasti sociální péče, sociálního poradenství a sociální prevence. Zachování existence služeb a nalézání jiných forem financování v rámci možností měst a obcí.

3. Důsledky neřešení problému

Starostové obcí jsou na pravidelných setkáních informováni o dění v sociální oblasti, co může sociální odbor poskytnout, jaké poptávané služby je možné na území našeho ORP využívat, pokud některé z nich na území chybí, je možné tyto zprostředkovat dobrým přehledem, který odbor nabízí. Odbor sociálních věcí je schopen poskytovatele dohledat nejen na území kraje, ale i v rámci ČR. Využití nabídky organizace sociálních služeb, p. o. je přednostně umožněno pro občany s trvalým pobytem ve Šternberku, na ostatní žadatele se přihlíží jen v případě nepokrytí zájmu samotnými občany města Šternberka.

Rozšíření, udržení a rozvoji stávající sítě sociálních a návazných služeb musí být věnována patřičná pozornost, je třeba zajistit dostatečnou péči občanům, kteří jsou závislí na pomoci jiných osob tj. na fungování sociálních služeb a tím napomáhat ke zkvalitnění jejich života. Je nutné nastavit veškeré služby tak, aby pomáhaly potřebným účelně a komplexně, pomoc potřebuje také rodina, která poskytuje péči svému blízkému.

V oblasti sociální péče lze doporučit rozvoj osobní asistence, pečovatelské služby, odlehčovací služby, domova pro seniory, domovů se zvláštním režimem.

V oblasti odborného sociálního poradenství (poradny), je třeba rozšířit pomoc osobám, které potřebují potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situaci.

V oblasti sociální prevence lze identifikovat potřebné skupiny osob, které jsou ohroženy sociálním vyloučením. Jedná se zejména o tyto služby: terénní služba raná péče, azylové domy, nízkoprahová denní centra pro mládež, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

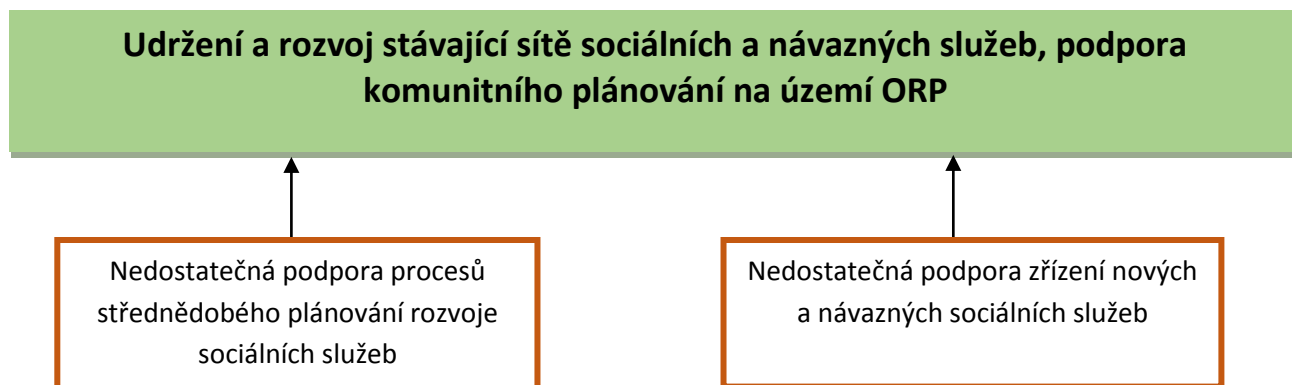
Fokusní skupina se dohodla se ostatními obcemi v rámci meziobecní spolupráce na podrobné a důkladnější spolupráci při hledání finančních prostředků ve svém každoročním rozpočtu a tím podpoře zejména nezis-

kových organizací, o. s., které jako poskytovatelé zajišťují a vyplňují oblasti sociálních služeb, po kterých se vyskytuje během roku zvýšená poptávka.

Komunitní plánování a spolupráce obcí v rámci nastavené meziobecní spolupráce má plně identifikovat poptávku po těchto službách. Meziobecní spolupráce nabízí prostor pro spolupráci a pravidelná setkání u kulatých stolů a společně řešit problémy v sociální oblasti a zajišťovat větší propagaci sociálních služeb na území ORP Šternberk.

K dispozici občanům města i obcí území ORP Šternberk je k dispozici přehledný katalog poskytovatelů sociálních služeb na Šternbersku, který vytváří ucelenou nabídku dostupných sociálních služeb.

Strom problémů

Problémový okruh 2: Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb

Problémové okruhy, které jsou v souladu se zformulovanou vizí, byly sestaveny na základě provedených analýz, Nástinů opatření včetně vize. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Následně byly zobrazeny ve stromu problémů, který ukázal vzájemné provazby problémů, příčiny a následky.

Základním podkladem byla SWOT analýza. Vycházeli jsme zejména ze slabých stránek a ohrožení. Realizační tým sestavil problémy podle významnosti a pokusil se je seskupit do určitých tematických celků, které představovaly základ problémových okruhů.

1. Věcné argumenty

Město Šternberk a Moravský Beroun se soustřeďuje zejména na poskytování sociálních služeb cílovým skupinám seniorů a osoby se zdravotním postižením, částečně na rodiny s dětmi. Na území města Šternberka i Moravský Beroun se jeví kapacita domovů pro seniory nedostatečná, navýšení kapacit domovů pro seniory je neustále v řešení, s nárůstem civilizačních chorob a zvyšujícím se podílem stárnoucího obyvatelstva se vyskytuje i poptávka po domovech se zvláštním režimem. Tyto se na území našeho ORP nevyskytují. Při řešení požadavků ze strany budoucích uživatelů, jejich rodinných příslušníků a popř. starostů obcí, kteří byli požádáni při pomoci řešení, je schopen sociální odbor městského úřadu Šternberk pomoci zúčastněným tento vyhledat a zprostředkovat kontakt. Je však žádoucí tyto nedostatečné služby zajistit na svém území

ORP. Na území ORP chybí služby pro cílovou skupinu, kterou tvoří Romové, osoby se sociálně znevýhodněného prostředí, osoby bez domova, osoby závislé na drogách a jiných látkách.

Je pochopitelné, že zřizovatel podporuje zejména své poskytovatele. Z menších obcí se ozývají hlasy starostů na poptávku pro zřízení nových domovů pro seniory přímo u nich v obci, deklarují tak argumenty typu, že stárnoucí občan bude bydlet v domově pro seniory v blízkosti svého bydliště. Svým rozpočtem nemohou vyhovět potřebám seniorů a zřizovat domy pro seniory.

Meziobecní spolupráce dává prostor k řešení této situace spoluprací a koordinací mezi obcemi při výstavbě a zřizování objektů sloužících pro poskytovatele při zajištění sociálních služeb. Taktéž je žádoucí rozšíření terénní pečovatelské služby, která napomáhá seniora udržet co nejdéle v jeho přirozeném prostředí a je cenově dostupnější, než cena za pobyt v zařízení typu Domov pro seniory aj. Je potřeba podpořit vznik nových sociálních služeb, které na území ORP chybí, zejména i pro cílovou skupinu osob ze sociálně znevýhodněného prostředí, Romy, osoby bez domova, osoby závislé na návykových a jiných látkách.

2. Příčiny problému

Demografický vývoj v celé ČR a všeobecně vývoj společnosti vyžaduje kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Malé obce, jak již vyplynulo z Dotazníkového šetření I. a II., tuto oblast velmi neřeší, pouze okrajově a až na základě identifikace problému v obci. Starostové ale naznačují vůli řešit v sociální oblasti např. výstavbu Domova pro seniory. Deklarují tak argumenty typu, že stárnoucí občan bude bydlet v domově pro seniory v blízkosti svého bydliště. Svým rozpočtem nemohou vyhovět potřebám seniorů a zřizovat domy pro seniory sami ze svých rozpočtů.

Svým rozpočtem však obce nemohou vyhovět potřebám seniorů a zřizovat domy pro seniory a jiné sociální služby.

Je třeba na místě upozornit na velké pořizovací náklady takovýchto zařízení, nalezení vhodného provozovatele a hlavně udržitelnosti takového objektu i s plným spolufinancováním samotných uživatelů domova. U těchto je prozatím zakořeněna neochota platit veškeré náklady na služby. Je třeba věnovat pozornost výběru vhodného provozovatele, aby se zamezilo novodobé možnosti „sociálního podnikání“ a za pár let na území obce nevznikly z takto postavených domů ubytovny pro sociálně slabé a nepřízpůsobilé občany. Nejlepší by bylo zkoordinovat vývoj výstavby takovýchto objektů, aby byla poptávka optimálně pokryta a nedocházelo k nedbalému porušování pravidel zřizování potřebných objektů. **Předcházením těchto jevů by měla pomoci meziobecní spolupráce.**

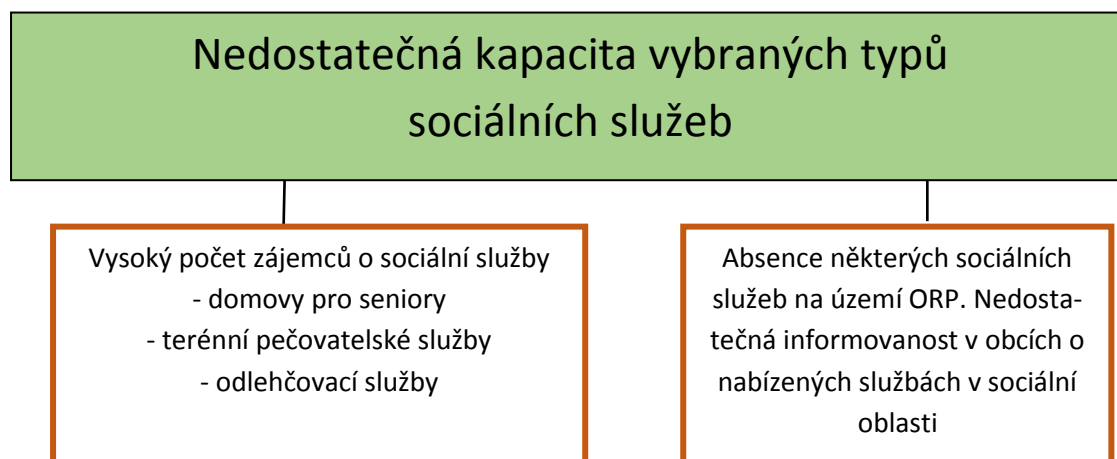
3. Důsledky neřešení problému

Pokud se na obce občané neobráť s pomocí o zajištění sociální služby jako prvotního nositele informací, tak obec v podstatě tuto oblast neřeší, je věcí občana, jakým způsobem si své potřeby zajistí. (Vyplynulo i z dotazníkového šetření I. a II.)

Problémem je tedy nedostatečná kapacita služeb pro seniory a nedostatek lůžek v domově pro seniory popř. v domově se zvláštním režimem. Tato poptávka ve městě Šternberku je potvrzena pořadníkem v Domově pro seniory, který zajišťuje péči seniorům na území města Šternberka. Domov pro seniory je součástí příspěvkové organizace Sociální služby, p. o., jejímž zřizovatelem je Město Šternberk. V současnosti je to až 30-40 míst pro Šternberk a okolí.

V malých obcích a odlehlých od centra (Šternberka) je potřeba podpořit terénní sociální služby, kdy občané, kteří pomoc potřebují a jejich rodinní příslušníci, o možnostech mnoha organizací, kteří jsou poskytovatelé sociálních služeb v regionu ani neví. Ve městech Šternberk a Moravský Beroun je žádoucí věnovat se v sociální oblasti i cílovým skupinám: osoby ze sociálně znevýhodněného prostředí, Romové, osoby bez domova a osoby závislé na drogách a jiných látkách a odstranit nedostatek sociálních služeb pro tyto občany.

Strom problémů

Byly prodiskutovány všechny navržené problémové okruhy, formulace zpřesněny a upraveny.

Nová formulace tedy zní: Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Popis cílů je stěžejní složkou návrhové části Souhrnného dokumentu. Na základě provedených analýz jsou stanovené cíle, které povedou k řešení identifikovaných problémových okruhů a které budou následně naplňovány prostřednictvím akčních plánů. Každý cíl musí být jasně popsán s uvedením jeho garanta. Při tvorbě návrhu cílů se vycházelo ze zpracovaných Nástinů opatření.

Na základě vydefinovaných problémových okruhů - (1. Udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb, podpora komunitního plánování na území ORP a 2. Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb) v sociální oblasti budeme nadále sledovat v naplňování cílů v sociální oblasti v ORP Šternberk a to:

1. CÍL Podpořit stávající komunitní plánování na území ORP Šternberk, udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb na území ORP.

2. CÍL Odstranit nedostatečnou kapacitu některých sociálních služeb a území ORP Šternberk.

Pro sledování cílů v našem projektu úzce spolupracujeme s vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk Ing. Jitkou Zajacovou, která bude nadále dohlížet na sledování cílů v našem projektu v sociální oblasti.

5. Definice cílů

K návrhům cílů došlo jednoznačně po osobních setkáních a diskuzích se starosty všech obcí ORP Šternberk, které vedl realizační tým projektu MOS v rámci dotazníkového šetření I. a II.

Po diskuzích s několika starosty z obcí z území našeho ORP vyplynula jednoznačně jejich nedostatečná znalost nabídky všech možných sociálních služeb (péče, poradenství, prevence), která je v nabídce současného komunitního plánu ORP Šternberk (Střednědobý plán sociálních služeb ORP Šternberk na období 2013-2016), ale současně došlo i k poptávce po některých sociálních službách pro občany v malých obcích.

Rozhodnutí o volbě cílů

1. CÍL Podpořit stávající komunitní plánování na území ORP Šternberk, udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb na území ORP.

Proces komunitního plánování na území ORP Šternberk by měl účinně a pružně reagovat na změny poptávky po sociálních službách ve všech oblastech tj. oblast sociální péče, sociální prevence a sociálního poradenství a to i na základě požadavků uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb, ale i z potřeb široké veřejnosti a neustále reagovat na poptávku po službách. Komunitní plánování v ORP Šternberk bylo již v roce 2011 zahájeno. Nyní je vypracován Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Šternberska na rok 2013-2016.

Jedním z cílů Města Šternberka jako smluvního partnera projektu Svazu měst a obcí ČR „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních odborů obcí s rozšířenou působností“ je zapojení co největšího počtu obcí v jeho správním obvodu do systému komunitního plánování a tímto také zajistit rozvoj stávajících a podporu nových kvalitních a dostupných sociálních služeb. Každá obec by měla pojmenovat požadavky v sociální oblasti, ty které požaduje zajistit pro své obyvatele v obci. Kladem této meziobecní spolupráce by měla být koordinace požadavků a jejich zahrnutí do komunitního plánování. Následně by mělo docházet ze strany města Šternberka k zajištění dostatečné nabídky, úrovně a kapacity služeb v oblasti sociální péče, sociálního poradenství a sociální prevence. Podporovat zachování funkčních existujících služeb a nalezení jiných forem financování v rámci možností měst a obcí.

2. CÍL Odstranit nedostatečnou kapacitu některých sociálních služeb na území ORP Šternberk.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu – území ORP Šternberk, odpovídající skutečným potřebám. Vhodně nastavenou spoluprací obcí v rámci meziobecní spolupráce se pokusíme plně identifikovat poptávku a nalézt optimální řešení při podpoře vzniku nových sociálních služeb, ať již nalezením vhodného poskytovatele, nebo navýšením kapacit stávajících služeb. Poptávka po některých zatěžuje nejen města, ale i obce v území ORP Šternberk. Hledat vhodné a nové způsoby financování sociálních služeb.

Demografický vývoj naší společnosti naznačuje předpoklad pro rozvoj kapacit v domovech pro seniory, domovy se zvláštním režimem, nárůst terénních služeb. V současné době narážíme i na území našeho ORP na nedostatečnou kapacitu služeb, zvýšenou poptávku po místech, zejména v domově pro seniory. Město Šternberk je v současné době zřizovatelem Domova pro seniory (Sociální služby, p. o.), ale pouze s kapacitou 17 osob, dále má dům s pečovatelskou službou (kapacita cca 90 osob), ale upřednostňuje občany Šternberka. Zájem projevují i některé obce, např. mají zájem o zřízení domova pro seniory na svém území, malé obce nejsou schopny ze svých rozpočtů financovat takto rozsáhlou sociální službu ze svých rozpočtů. Spoluprací obcí směřovat zejména v podpoře zajištění terénních pečovatelských služeb. Na území ORP chybí služby pro cílovou skupinu, kterou tvoří Romové, osoby se sociálně-znevýhodněného prostředí, osoby bez domova, osoby závislé na návykových a jiných látkách.

Tab. 4.17. Cíl 1

Problémový okruh 1	Udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb, podpora komunitního plánování na území ORP
Cíl 1.1.	Podpořit stávající komunitní plánování na území ORP Šternberk, udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb na území ORP
Popis cíle	Pro budoucnost našeho regionu se jeví rozšiřování a udržení stávajících sociálních služeb jako velmi potřebné. Jedním z cílů Města Šternberka jako smluvního partnera projektu Svazu měst a obcí ČR „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních odborů obcí s rozšířenou působností“ je aktivní zapojení co největšího počtu obcí v jeho správním obvodu do systému komunitního plánování a tímto také zajistit udržitelnou optimální síť sociálních služeb, rozvoj stávajících a podporu nových kvalitních a dostupných sociálních služeb. Každá obec by měla pojmenovat požadavky v sociální oblasti, ty které požaduje zajistit pro své obyvatele v obci. Pojmenované a identifikovatelné problémy z obcí zahrnout do komunitního plánování následného období 2016-2020 v ORP Šternberk. Zohlednit potřeby z jednotlivých obcí, udržet a podporovat rozvoj nových a koordinovat součinnost návazných služeb sociální péče – poradenství – prevence na celém území ORP. V maximální míře využít služeb běžných systémů a neformálních přirozených zdrojů. Kladem této meziobecní spolupráce je koordinace požadavků a jejich zahrnutí do komunitního plánování.
Hlavní opatření	A. <i>znalost legislativy</i> B. <i>znalost finanční problematiky</i> C. <i>věcná opatření - aktualizace poskytovatelů sociálních služeb</i> -<i>identifikace poptávky po sociálních službách</i> -<i>setkávání se zástupci obcí u kulatých stolů</i> -<i>znalost legislativy a financování sociálních služeb</i> -<i>zajistit větší propagaci sociálních služeb na území ORP Šternberk</i> -<i>připravit komunitního plánování sociálních služeb na území ORP Šternberk na nové období 2016-2020 a odstranění nedostatků v identifikované poptávce po sociálních službách v co nejkratším možném termínu</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	1. 1. POČET TYPŮ NABÍZENÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB. 1. 2. VZÁJEMNÁ INFORMAČNÍ A KOORDINAČNÍ SETKÁNÍ POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ORP ŠTERNBERK.
Správce cíle	Určeným gestorem pro náš cíl je vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk. Motivující starostové: starosta města Šternberka a starosta obce Šternov.

Tab. 4.18. Cíl 2

Problémový okruh 2	Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb
Cíl 2.1.	Odstranit nedostatečnou kapacitu některých sociálních služeb na území ORP Šternberk
Popis cíle	Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu – území ORP Šternberk, odpovídající skutečným potřebám. Vhodně nastavenou spoluprací obcí v rámci meziobecní spolupráce se pokusíme plně identifikovat poptávku a nalézt optimální řešení při podpoře vzniku nových sociálních služeb, ať již nalezením vhodného poskytovatele, nebo navýšením kapacit stávajících služeb. Poptávka po některých finančně zatěžuje nejen města, ale i obce v území ORP Šternberk. Hledat vhodné a nové způsoby financování sociálních služeb. Demografický vývoj naší společnosti naznačuje předpoklad pro rozvoj kapacit v domovech pro seniory popř. domovy se zvláštním režimem, nárůst terénních služeb a pečovatelských služeb, které by byly místně a časově dostupné obyvatelům obcí a podpořily je v životě v přirozeném prostředí. V současné době narážíme i na území našeho ORP na nedostatečnou kapacitu některých služeb, mj. i zvýšenou poptávku po místech, zejména v domově pro seniory. Město Šternberk je v současné době zřizovatelem Domova pro seniory (Sociální služby, p. o.), ale pouze s kapacitou 17 osob, dále má dům s pečovatelskou službou (kapacita cca 90 osob), ale upřednostňuje občany Šternberka. Zájem projevují i některé obce, např. mají zájem o zřízení domova pro seniory na svém území, malé obce nejsou schopny ze svých rozpočtů financovat takto rozsáhlou sociální službu ze svých rozpočtů. Jedná se spíše o komerční záležitost, je třeba promyšleně poskytovatele vybrat a udržet v obci chod objektu, který na jejich území poskytovatel vybuduje. Na území ORP chybí služby pro cílovou skupinu, kterou tvoří Romové, osoby se sociálně-znevýhodněného prostředí, osoby bez domova, osoby závislé na návykových a jiných látkách. Také nedostatek bydlení pro sociálně znevýhodněné rodiny. Obec – město Šternberk, vystupuje jako koordinátor a garant pro definování a ověřování při řešení problematiky finančního a organizačního zajištění sociálních služeb na území ORP Šternberk.
Hlavní opatření	<i>A. znalost legislativy</i> <i>B. znalost finanční problematiky</i> <i>C. věcná opatření - dodržení Standardů kvality sociálních služeb SQSS</i> <i>ověření počtu zájemců o některé sociální služby, personální, finanční, legislativní zajištění služby dle platných zákonů</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	2. 1. POČET MÍST V DOMOVECH PRO SENIORY 2. 2. SPOLUPRÁCE OBČÍ V OBLASTI PODPORY NABÍDKY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SVÉ OBČANY
Správce cíle	Starosta města Šternberka Vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk

4. 2. 4. Indikátory

Tab. 4.19. Karta indikátorů – cíl 1.1. (Problémový okruh 1)

Cíl	Podpořit stávající komunitní plánování na území ORP Šternberk, udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb na území ORP		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET TYPŮ NABÍZENÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		27	29
Skutečnost	22		
Popis měřítka:	V současné době jsou v komunitním plánu zahrnuty organizace, které pokrývají poptávku po stávajících sociálních službách v území ORP Šternberk. Neustálým vývojem potřeb občanů vzrůstá poptávka po nových typech sociálních služeb. Indikátor bude sledovat nabídku sociálních služeb a její rozšiřování.		
Metodika a výpočet:	Analýza stávajícího stavu bude průběžně srovnávána s aktuální poptávkou na území ORP Šternberk. Reakcí na její zvýšení bude podpora a vznik nových sociálních služeb, které v současné době nejsou na území SO ORP k dispozici.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních služeb MěÚ Šternberk, RPSS.		

Tab. 4.20. Karta indikátorů – cíl 1.2. (Problémový okruh 1)

Cíl	Podpořit stávající komunitní plánování na území ORP Šternberk, udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb na území ORP		
Číslo indikátoru	1.2.		
Název indikátoru	VZÁJEMNÁ INFORMAČNÍ A KOORDINAČNÍ SETKÁNÍ POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ORP ŠTERNBERK		
Měrná jednotka	Počet setkání		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Spolupráce všech zahrnutých poskytovatelů, zadavatelů a zástupci uživatelů, dále s představiteli obcí do komunitního plánu SO ORP Šternberk. Pravidelnou konzultací zjišťovat stav poskytování sociálních služeb v dané lokalitě (obci) a zároveň potřeb, které nejsou naplněny. Setkání se zástupci obcí.		
Metodika a výpočet:	V průběhu roku hodnotit dostupnost, funkčnost a potřebnost všech poskytovatelů a organizací působících v sociálních službách na území SO ORP Šternberk. Hledat zdroje financování v obecních rozpočtech a další možnosti financování. V návaznosti na zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách vyhledávat, podpořit, nové a stávající typy sociálních služeb. Setkání u kulatých stolů, dle potřeby, zejména 1-2x ročně.		

Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních služeb MěÚ Šternberk, Poskytovatelé sociálních služeb. Analytické podklady.
---------------------------	--

Tab. 4.21. Karta indikátorů – cíl 2.1. (Problémový okruh 2)

Cíl	Odstranit nedostatečnou kapacitu sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	POČET MÍST V DOMOVECH PRO SENIORY		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		28	35
Skutečnost	17		
Popis měřítka:	V současné době je v SO ORP Šternberk seniorům k dispozici Domov pro seniory s kapacitou 17 míst. Zřizovatel však eviduje zvýšenou poptávku po volných místech v tomto zařízení.		
Metodika a výpočet:	Existuje pořadník odmítnutých žadatelů (čekatelů). Jakmile bude jejich počet tak vysoký, že by naplnil kapacitu nového sociálního zařízení, bude potřeba jej zřídit.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních věcí MěÚ Šternberk. Analytické podklady.		
Poznámka:	Indikátor bude doplněn a upraven dle aktuálního vývoje situace. Obec určí, na kterou službu se v budoucnu nejvíce zaměří.		

Tab. 4.22. Karta indikátorů – cíl 2.2. (Problémový okruh 2)

Cíl	Odstranit nedostatečnou kapacitu sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	SPOLUPRÁCE OBCÍ V OBLASTI PODPORY NABÍDKY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SVÉ OBČANY		
Měrná jednotka	Počet zapojených obcí		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		24	25
Skutečnost	21		
Popis měřítka:	V současné době je v SO ORP Šternberk do komunitního plánování zapojeno všech 21 obcí ORP. Možnosti malých obcí s nízkým obecním rozpočtem neumožňují samotné financování sociálních služeb, které by byly v obci nejvíce zapotřebí. Jedná se zejména o podporu takových služeb, které neovlivní každodenní život občana obce v jeho přirozeném prostředí, zejména terénních a pečovatelských služeb. Spoluprací obcí, by bylo možné podpořit rozvoj těchto potřebných služeb pro občany.		
Metodika a výpočet:	Ve spolupráci se starosty obcí sledovat poptávku po terénních a pečovatelských službách přímo od občanů obce. Míra počtu žadatelů o službu, by měla odrážet potřebu těchto služeb v obci. Indikátor bude potřeba sledovat a naplňovat průběžně.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních věcí MěÚ Šternberk, starostové obcí na území ORP.		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Komentář k bodu:

Za účelem dosahování cílů stanovených ve strategii je nutné sledovat, jak se strategie realizuje. Za monitorování a hodnocení realizace strategie je zodpovědný realizační tým. Optimálním složením týmu je manažer, řídicí skupina, správci cílů a gestoři indikátorů. Konkrétní role a procesy budou popsány v samotném souhrnném dokumentu (viz Příloha č. 1 této metodiky).

Výběr **manažera** závisí zejména na společném rozhodnutí starostů. V případě dobrovolného svazku obcí se bude nejčastěji jednat o určeného zaměstnance DSO, který tuto agendu bude mít v náplni práce. Pokud bude meziobecní spolupráce naplňována neformální spoluprací obcí, může být manažerem např. externí subjekt či osoba, nebo určený zaměstnanec jednoho z městských úřadů, který takovou činnost bude mít uvedenou v náplni práce (nemusí jít o plný úvazek, může se jednat o doplňkovou agendu k jiným činnostem, které v rámci svého zařazení vykonává – důležité však je, aby takovému zaměstnanci byl dán reálný prostor činnosti spojené s řízením strategie vykonávat).

Členy **řídicí skupiny** by měli být zejména starostové dotčených obcí. Může být také doplněna o další významné členy, kteří mají přímý vliv na rozvoj území. O členství těchto osob by se měli konsensem shodnout starostové dotčených obcí.

Správci cílů by již měli být uvedeni v šablonách jednotlivých cílů, stejně jako **gestoři indikátorů** v šablonách jednotlivých indikátorů. V souhrnném dokumentu je vhodné uvést jednoduchý tabulkový přehled s uvedením správce cíle. Nejsou-li v době zpracování ještě všechny pozice správců cílů obsazeny, budou doplněny v dalších fázích dopracování souhrnného dokumentu.

Postup:

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídicí skupina**. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plá-

nu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Ing. Stanislav Orság, starosta města Šternberk
Ing. Stanislav Nykl, starosta obce Šternov
Josef Londa, koordinátor projektu meziobecní spolupráce
Ing. Jitka Zajacová, vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Šternberk

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů v sociální oblasti		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Podpořit stávající komunitní plánování na území ORP Šternberk, udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb na území ORP Šternberk	Ing. Jitka Zajacová, Ing. Stanislav Orság, Ing. Stanislav Nykl
2.1	Odstranit nedostatečnou kapacitu některých sociálních služeb na území ORP Šternberk	Ing. Jitka Zajacová, Ing. Stanislav Orság

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1	Počet typů nabízených sociálních služeb	Ing. Jitka Zajacová
1.2	Vzájemná informační a koordinační setkání poskytovatelů sociálních služeb SO ORP Šternberk	Ing. Jitka Zajacová
2.1	Počet míst v domovech pro seniory	Ing. Jitka Zajacová
2.2	Spolupráce obcí v oblasti podpory nabídky sociálních služeb pro své občany	Ing. Jitka Zajacová

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Hlavní zodpovědnost v procesu implementace strategie:

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie: KMOS ORP Šternberk	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů: oblast sociální: Ing. Jitka Zajacová, vedoucí odboru sociálního MěÚ Šternberk; Ing. Stanislav Orság, starosta města Šternberk; Ing. Stanislav Nykl, starosta obce Štarnov	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie: KMOS ORP Šternberk	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů: ▪ Vedoucí odboru sociálního MěÚ Šternberk ▪ KMOS ORP Šternberk ▪ starosta města Šternberk ▪ starosta obce Štarnov	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.- 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí
Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.- 3. čtvrtletí

Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2 Systém změn strategie

Komentář k bodu:

Strategie je střednědobým plánem rozvoje. Zároveň by se mělo jednat o živý dokument, který může být podle potřeb upravován. Nemělo by však docházet k neřízeným, nekontrolovaným revizím.

Pro průběžné vyhodnocování úspěšnosti slouží indikátorová soustava. Pokud na základě monitorování a vyhodnocování (viz kapitola 2.2) bude zjištěn neuspokojivý vývoj, je potřeba analyzovat příčiny a přijmout příslušná opatření.

Může se jednat o dílčí opatření, která se naplní tím, že se do akčního plánu následujících let zařadí takové projekty, které umožní efektivnější plnění strategie. Pokud se však dlouhodobě nedaří plnit cíle, je nutné provést hlubší analýzu, která by měla odhalit příčiny problémů. Pokud analýza shledá, že příčinou je chybně naformulovaný cíl (např. proto, že na jeho splnění nemají klíčoví hráči vhodné nástroje – problematika např. vyplývá z legislativy), pak je prostor pro dílčí změnu strategie.

Změna by vždy měla být důsledně prodiskutována v širším týmu obdobně, jako se diskutovalo zaměření strategie při její tvorbě (vhodné je např. opět vytvořit fokusní skupinu). K navrženým změnám je nutné opět nastavit vyhovující indikátory. Navržené změny musí projít stejným schvalovacím procesem jako při samotném schvalování původní strategie. Konkrétní role a procesy jsou popsány v oddíle: Postup.

Postup:

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o pře-

formulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3 Akční plán

Vzhledem ke specifickým podmínkám projektu je možné akční plán připravit speciálně pro mezi-obecní spolupráci. Jde o to, že cíle stanovené ve strategii jsou relativně velmi konkrétní (oproti standardním strategiím, kde bývají cíle stanoveny většinou obecně). Z tohoto důvodu mohou být v akčním plánu uvedeny spíše jednotlivé kroky vedoucí k naplnění cílů (nemusí se nutně jednat o ucelené projekty, ale klíčové kroky).

Akční plán se sestavuje vždy v návaznosti na schválený strategický plán. Návrhová část strategie bude schvalována na setkání starostů až na jaře roku 2015. Může být schválena bez výhrad, nebo bude doporučena její úprava. Jakmile budou zapracovány navržené změny a takto upravená strategie schválena, může být zahájeno plnění strategie prostřednictvím každoročních akčních plánů. Bude-li vysoká pravděpodobnost schválení strategie již na nejbližším setkání starostů, může být na totéž jednání připraven také hrubý návrh akčního plánu. Oba dokumenty se pak mohou schvalovat zároveň. V tomto případě je nutné jej pro toto setkání připravit. **Bude-li na nejbližší rok zároveň připraven konkrétní akční plán, uveďte se do příloh souhrnného dokumentu.**

Postup:

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok³. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

³ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuty v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.⁴ Tam, kde

⁴ V současné době jsou na www.strukturalni-fondy.cz k dispozici návrhy operačních programů, které procházejí procesem schvalování v Evropské komisi. Na základě připomínek Evropské komise budou ještě zčásti přepracovány,

je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

nicméně nepředpokládá se jejich zásadní revize. Proto je vhodné vycházet z aktuální verze operačních programů, do zdroje financování uvést nejen název operačního programu, ale i jeho konkrétní specifický cíl.

4. 4. Závěr, postup zpracování

4.4.1 Shrnutí

Návrhová část tohoto strategického dokumentu obsahuje především:

- **Slogan** - jedná se o větu či hlavní heslo, které je pro ORP Šternberk typické, a se kterým se lidé mohou ztotožnit:

Šternbersko – jdeme společně za svým cílem

- **Vizi** - jedná se o souhrnnou vizi pro všechny 4 oblasti strategického dokumentu. Vize staví na silných stránkách, které jsme identifikovali ve SWOT analýzách dílčích oblastí. Vizi chápeme jako reálný stav, který má nastat na konci strategického období tohoto dokumentu (předpoklad 2020) a současně jako nástroj marketingu.
- **Problémové okruhy** – Na základě provedených analýz jsme sestavili sadu 2 problémových oblastí, které jsou v souladu se zformulovanou vizí. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena z motivujících starostů, s vedoucími odborů MěÚ a členů realizačního týmu. Cílem fokusní skupiny bylo ověřit, zda problémové okruhy, které navrhl realizační tým, odpovídají realitě a zda se jedná o ty nejzávažnější problémy v tématu ORP Šternberk. Popis problémového okruhu obsahoval: věcné argumenty, příčiny problému a důsledky neřešení problému. Identifikované problémové okruhy jsme znázornili graficky tzv. stromem problémů, v němž jsou zřejmé příčiny a důsledky problémů.
- **Cíle** – Dalším krokem v návrhové části strategického dokumentu bylo stanovit cíle, které by vedly k řešení identifikovaných problémových okruhů, a které budou následně naplňovány prostřednictvím akčních plánů. Ke každé problémové oblasti jsme přiřadili dva cíle. Jednotlivé cíle byly definovány na schůzkách realizačního týmu v průběhu roku 2014 v souladu s tzv. pravidlem SMART. Finalizovány byly členy realizačního týmu. Ke každému cíli byl přiřazen správce, který bude v daném území dohlížet na plnění příslušného cíle.
- **Indikátory** - jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů jsme se pokusili popsat míru změny. Zvolili jsme snadno dostupné (zjistitelné) indikátory, byla určena výchozí hodnota a stanovena cílová, vytvořili jsme jednotlivé karty indikátorů. Ke třem problémovým okruhům jsme přiřadili 2 indikátory (tzv. indikátory výsledku) a k jednotlivým cílům 3 indikátory (tzv. indikátory výstupu). Zároveň byli určeni gestoři indikátorů (správci měřítka, kteří zodpovídají za zjištění hodnot indikátorů v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu) - viz kapitola 6.3.1 – Gestoři indikátorů. Indikátory i gestory stanovili členové realizačního týmu po předchozí diskusi na pracovní schůzce.
- **Systém monitorování a hodnocení realizace strategie** - Pro řízení strategie byli ustanoveni: manažer strategie, řídicí skupina, správci cílů a gestoři indikátorů.

- **Systém změn strategie** - V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími tak vnitřními faktory.
- **Akční plán** - upřesňuje strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Vzhledem k tomu, že strategický plán se bude schvalovat na 2. Oficiálním setkání starostů obcí k projektu na jaře 2015, proto je tato kapitola prozatím nedokončená.

PŘEHLED PROBLÉMOVÝCH OKRUHŮ, CÍLŮ A INDIKÁTORŮ V OBLASTI sociální:

Problémový okruh č. 1:

Udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb, podpora komunitního plánování na území ORP Šternberk.

Cíl 1.1:

Podpořit stávající komunitní plánování na území ORP Šternberk, udržení a rozvoj stávající sítě sociálních a návazných služeb na území ORP.

Indikátor 1.1:

Počet typů nabízených sociálních služeb.

Indikátor 1.2:

Vzájemná informační a koordinační setkání poskytovatelů sociálních služeb ORP Šternberk.

Problémový okruh č. 2:

Nedostatečná kapacita vybraných sociálních služeb.

Cíl 2.1.:

Odstranit nedostatečnou kapacitu některých sociálních služeb na území ORP Šternberk.

Indikátor 2.1:

Počet míst v domovech pro seniory.

Indikátor 2.2:

Spolupráce obcí v oblasti podpory nabídky sociálních služeb pro své občany.

SHRNUTÍ Z POHLEDU MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE:

Meziobecní spolupráce je v území ORP Šternberk a Mikroregionu Šternbersko je nastavena na dobré spolupráci. Meziobecní spolupráci vnímají starostové obcí jako trvale aktivní spolupráci v oblastech, ve kterých je potřeba malým obcím pomáhat při odstranění nedostatků, které pociťují v pokrytí potřeb v sociální oblasti pro své občany. Dobrou informovaností a aktivního zapojení do komunitního plánování v oblasti sociálních služeb je možné jejich poptávku uspokojovat. Starostové obcí s představiteli realizačního týmu a s představiteli města aktivně komunikují a spolupracují. Jsou pravidelně informováni o fázích projektu MOS. Samotní starostové se svými názory a připomínkami mohou aktivně podílet na tvorbě dílčích částí strategického dokumentu (problémové okruhy, cíle, indikátory). Dochází k tomu při osobních setkáních se členy realizačního týmu (zejména s KMOS) a s představiteli města na pravidelných setkáních obcí Mikroregionu Šternbersko.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

V říjnu proběhly volby představitelů místních samospráv. V ORP Šternberk došlo ke změně u pěti obcí a u jedné obce proběhnou volby znovu v březnu příštího roku. Oba motivující starostové (Ing. Stanislav Orság a Ing. Stanislav Nykl) byli opětovně zvoleni do funkcí starosty. Všichni nově zvolení starostové byli jak písemně tak i ústně informováni o probíhajícím projektu PMOS. Nepředpokládáme, že by tyto změny mohli mít negativní dopad na realizaci projektu PMOS.

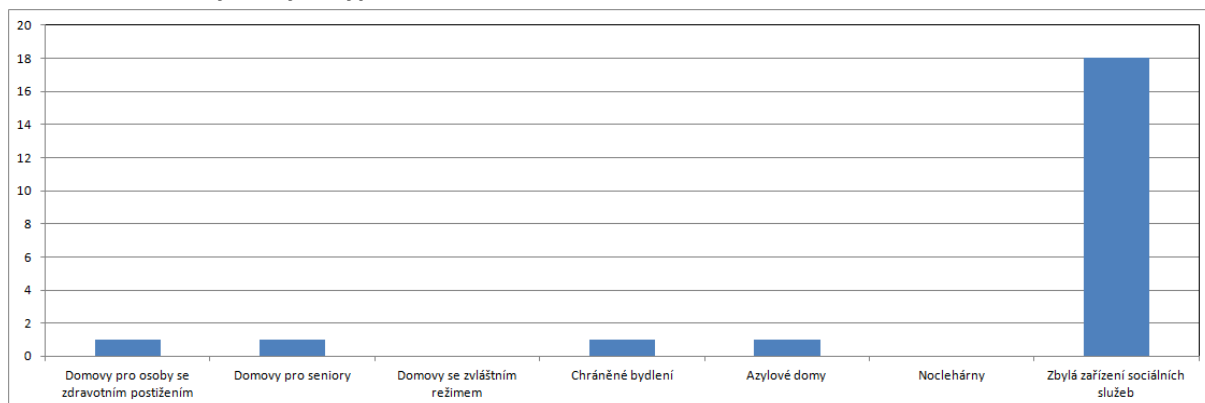
Meziobecní spolupráce je v Mikroregionu Šternbersko trvale na dobré úrovni. Starostové jednotlivých obcí se scházejí min. 4 krát ročně na jednání mikroregionu, aktivně spolu komunikují a spolupracují. Členové realizačního týmu se pravidelně účastní těchto jednání, průběžně informují přítomné starosty o pokračujícím projektu PMOS. Samotní starostové se svými názory a připomínkami osobně podílí na tvorbě dílčích částí strategického dokumentu (problémové okruhy, cíle a indikátory).

Postup zpracování návrhové části strategického dokumentu, harmonogram prací, formulace, finalizace a schvalování jednotlivých částí je uveden v předchozí kapitole 4.4.1.

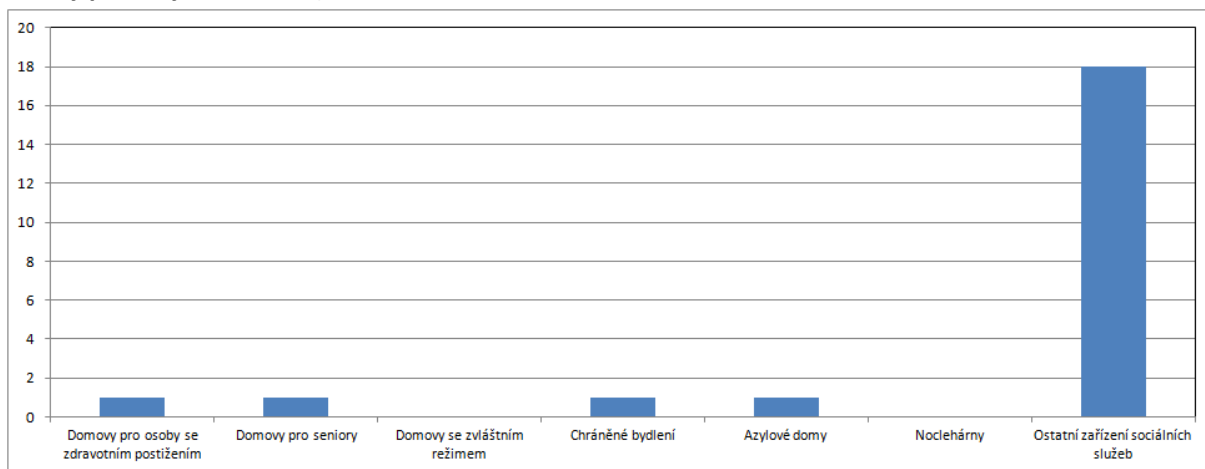
4.5. Přílohy

Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

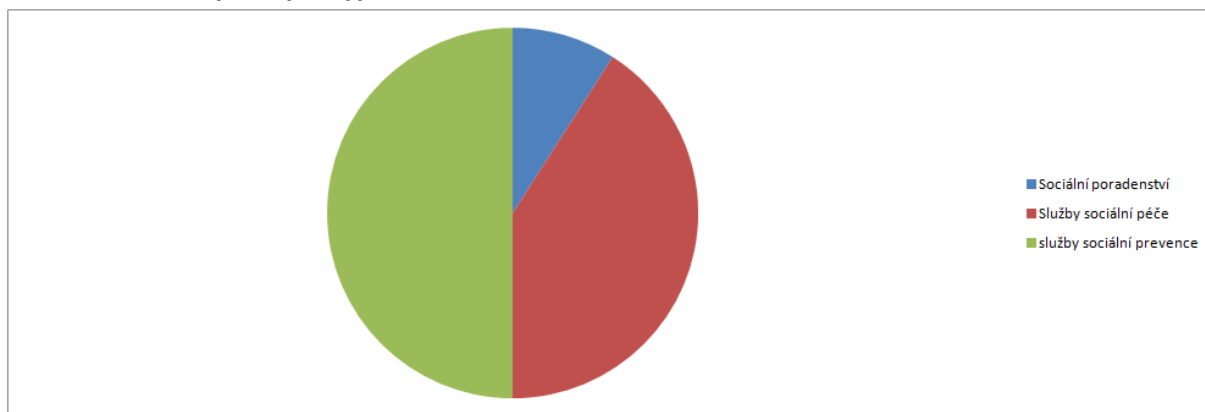
Graf 4.5. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

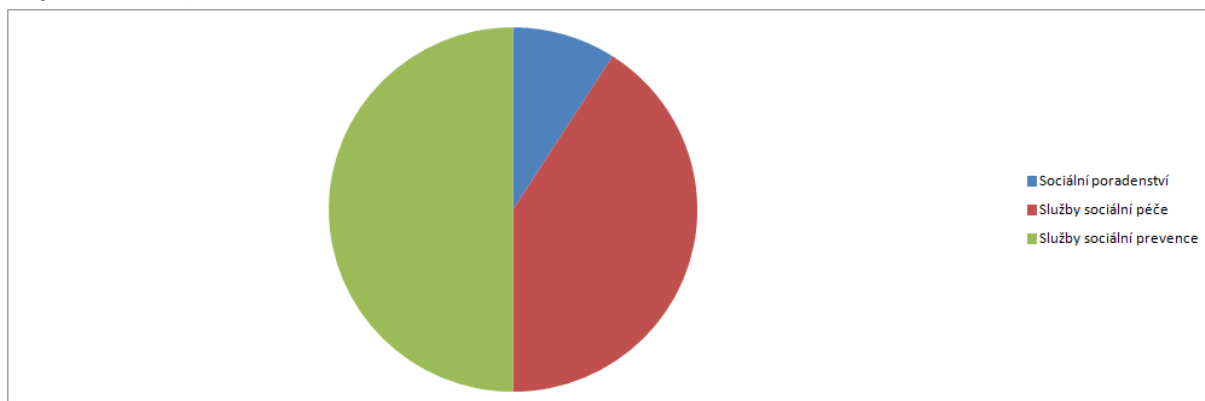
Graf 4.6. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

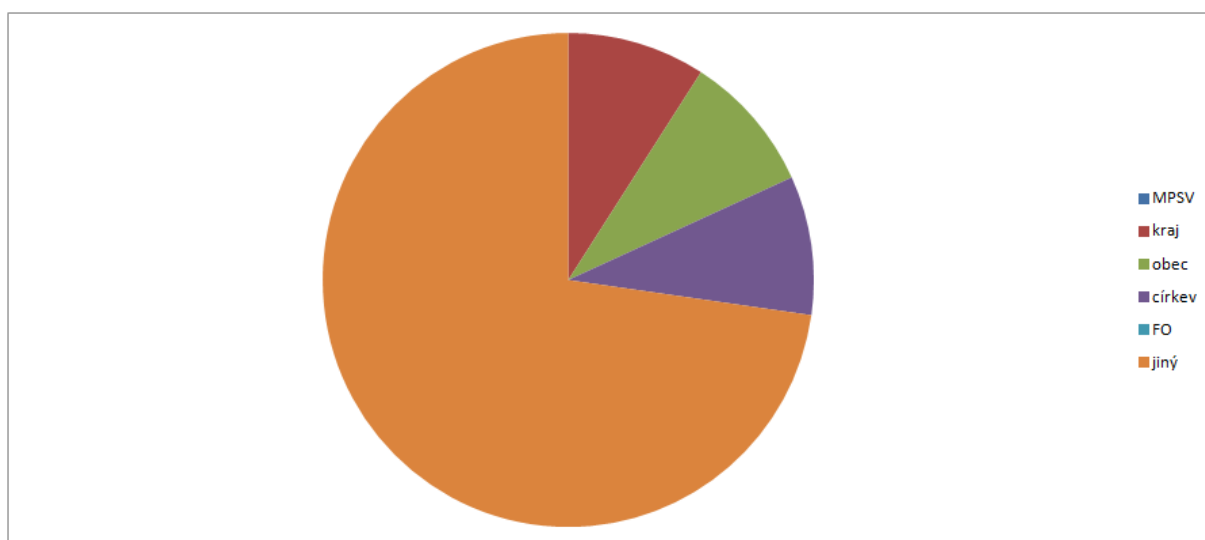
Graf 4.7. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

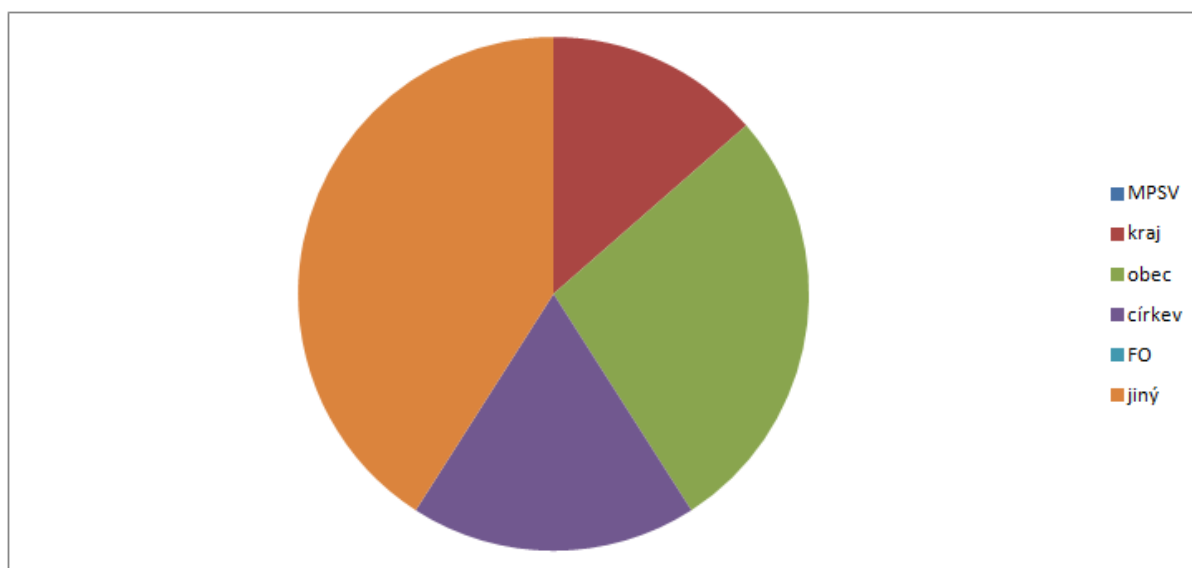
Graf 4.8. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

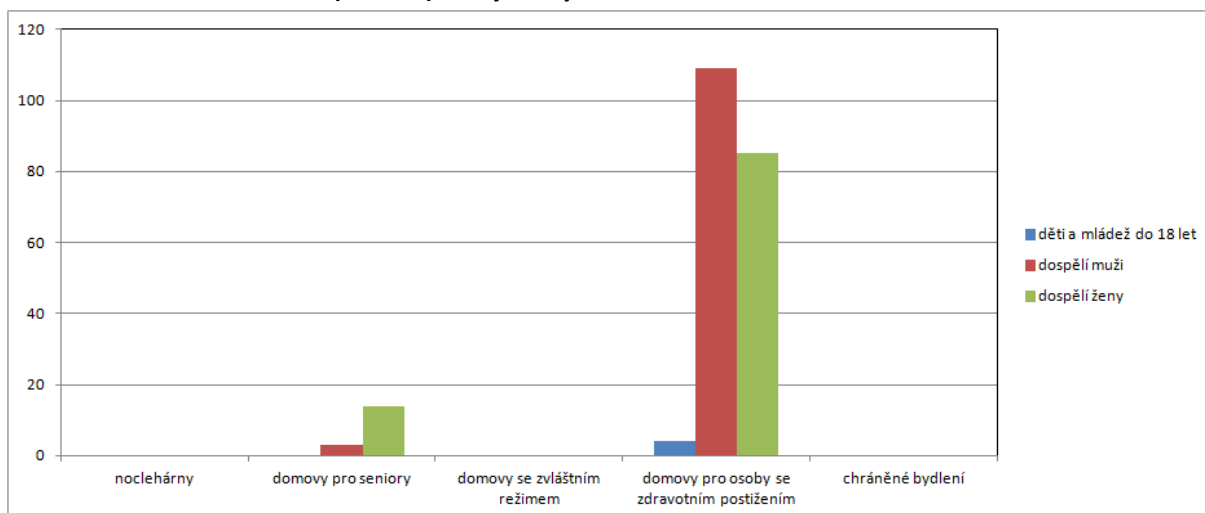
Graf 4.9. Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

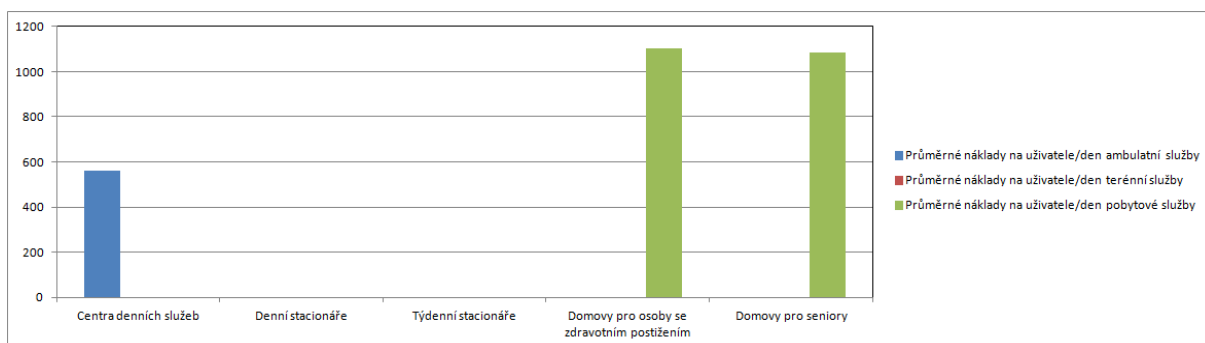
Graf 4.10. Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

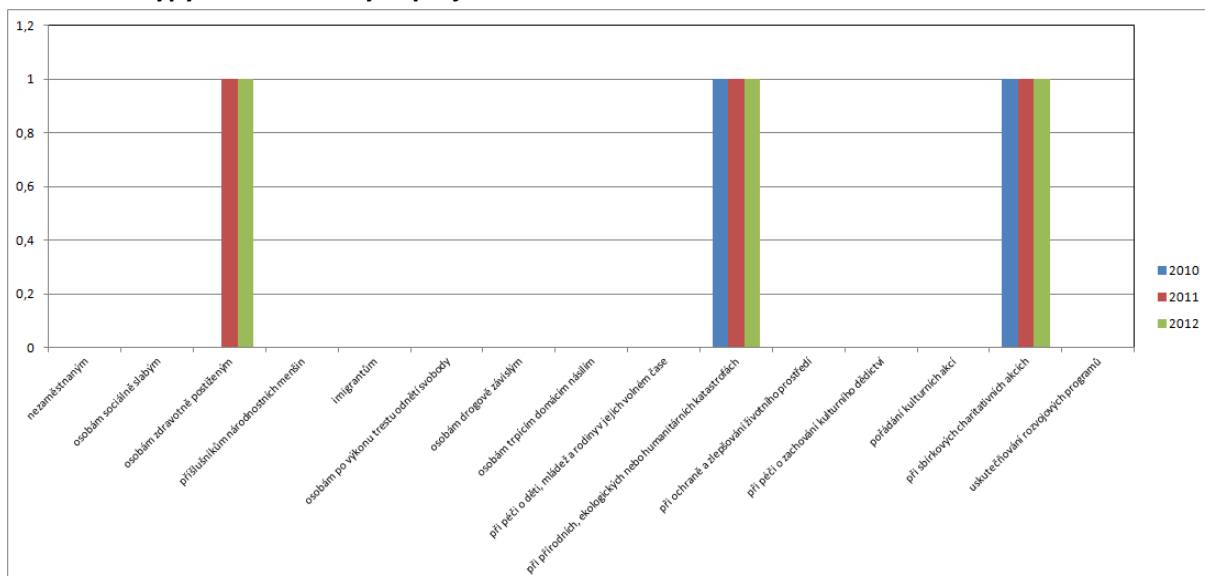
Graf 4.11. Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf 4.12. Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

Graf 4.13. Typy dobrovolnických projektů v ORP

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Při rozhovorech se starosty obcí bylo zjištěno, že je především potřeba zlepšit osvětu zaměřenou na ekologické nakládání s odpady, podporovat třídění odpadů a zamezit vzniku černých skládek. Nebezpečím zůstávají bývalé skládky odpadů a do budoucna nedostatek nových skládkových kapacit. V neposlední řadě je potřeba zaměřit úsilí na získávání dotací.

Dlouhodobě se hovoří o tom, že v rámci ORP by bylo vhodné řešit společně svoz odpadů. V současné době se zakládá samostatná společnost pro celý Olomoucký kraj. Zakladatelskou smlouvu Spolku měst, obcí a mikroregionů podepsalo celkem 13 obcí s rozšířenou působností. Tímto bylo založeno sdružení Odpady Olomouckého kraje z. s. se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc. V plánu je zapojit do tohoto spolku všechny obce, které projeví zájem. Tato otázka byla diskutována již v loňském roce na semináři o odpadech. Bylo řečeno, že pokud budou obce postupovat společně, naskytá se pro ně řada výhod (lepší vyjednávací pozice vůči společnostem, poskytujícím služby v odpadovém hospodářství; koordinace služeb, spolufinancování techniky apod.).

Dalším nedostatkem jsou velké rozdíly a různé přístupy k smluvním podmínkám se svozovými firmami.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Na území ORP působí tři svozové společnosti s mírně odlišnými cenami za tunu svezeneho odpadu i za tunu uložení odpadu. Z celkem 21 obcí v území SO ORP Šternberk, zajišťuje svozová firma Remit s.r.o. svoz odpadků ze 14 obcí. Některé obce mají uzavřenu smlouvu se dvěma společnostmi (viz. níže uvedená mapka). Náklady za činnost pak nejsou obcím fakturovány jednou ale dvěma firmami. Některým obcím jsou účtovány pouze náklady za svoz (a náklady za uložení potom platí přímo společnosti, která skládku provozuje), zatímco jiným obcím jsou účtovány náklady za svoz včetně uložení (což je dáno tím, na kterou skládku odpady vozí a jakou mají uzavřenu smlouvu). Pravidlem je, že obce, na jejichž katastru leží skládka, neplatí poplatek za uložení odpadu na skládku.

Některé obce v ORP uvažují uzavřít smlouvu s jinou svozovou společností. Problém vidí v nepřesných nebo těžko kontrolovatelných údajích o množství svezeneho odpadu z jejich území. Nedá se zjistit přesně, kolik tun směsného odpadu bylo svezeno z jednotlivých obcí. Některé obce by to chtěly řešit instalací tenzo vah, aby tento údaj získaly. Četnost svozu odpadků v jednotlivých obcích je různá (ve městě je to pravidelně každý týden), v obcích často jen dvakrát nebo dokonce jedenkrát do měsíce.

Ve většině obcí probíhá minimálně jedenkrát do roka sběr velkoobjemových odpadů (včetně zeleně), minimálně dvakrát do roka probíhá sběr do velkoobjemových kontejnerů dle jednotlivých druhů odpadů (sběr nebezpečných odpadů), sběr kovů. Obce nevlastní žádné své technické vybavení (jako např. kontejnery, svozové vozy, apod.), na tyto akce si potřebné zařízení pronajímají.

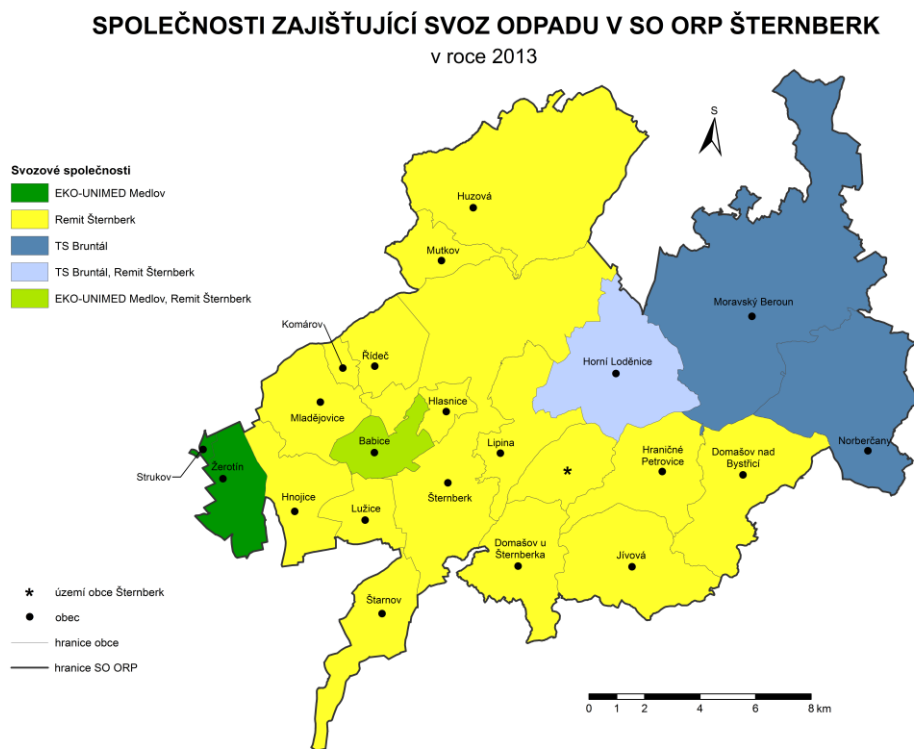
V září 2011 bylo městu Šternberk doporučeno Olomouckým krajem přijetí Memoranda o spolupráci a společném postupu při tvorbě Integrovaného systému nakládání s odpady v Olomouckém kraji. Memorandum bylo přijato všemi obcemi s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Vznikl řídicí tým (za město Šternberk je v řídicím týmu starosta města), který se schází na pracovních jednáních dle potřeby. Hlavním cílem je sjednocení přístupu obcí v Olomouckém kraji v problematice odpadů a vytvoření strategie nakládá-

ní s odpady po legislativních změnách, kdy se jedná především o samotný zákaz skládkování a to výhledově v letech 2023 - 2025.

První kroky už byly učiněny. V prosinci roku 2011 podepsali zástupci kraje a 13ti největších měst v regionu Memorandum o společném postupu v oblasti nakládání s odpady. Byl navržen Integrovaný systém nakládání s odpady, který řeší nakládání s komunálním odpadem ve všech jeho fázích - od jeho vzniku, až po jeho využití a odstranění. Integrovaný systém nakládání s odpady Olomouckého kraje (dále jen ISNOOK) vznikl proto, aby vytvořil takové podmínky, díky kterým bude nakládání s odpady v našem kraji pokud možno co nejehospodárnější a nejekologičtější. Koncovými jednotkami ISNOOK by měly být dotřídovací linky, zařízení na nakládání s bioodpadem, zařízení k energetickému využití odpadů a již existující skládky.

Nezbytnou podmínkou koncepčního rozvoje odpadového hospodářství kraje je tedy vytvoření ISNOOK a dobudování chybějící infrastruktury, která by dlouhodobě zajistila možnost přepravy a dostatečné množství odpadu pro případné vybudování zařízení k energetickému využití zbytkových (směsných) odpadů. Jedná se o překládací stanice a systém přepravy. Právě z tohoto důvodu se řeší realizace ZEVO - zařízení pro energetické využití odpadů. Činnost takového zařízení by nahradila masivní skládkování odpadů. Momentálně je tento systém používán v zahraničí – například Rakousko, Německo, atd. ZEVO je sofistikované zařízení na energetické využití odpadu, elektrárna i teplárna zároveň, podléhající stejně přísným kritériím, jako jiné energetické zdroje. Po právních rozborech a vzhledem k novým právním předpisům byla navržena forma spolku obcí za účasti Olomouckého kraje v roli koordinátora. V této záležitosti byli informováni také představitelé mikroregionů v Olomouckém kraji.

Mapa 5.1. Společnosti zajišťující svoz odpadu v SO ORP Šternberk

Zdroj: vlastní zpracování

Průměrná cena za svoz směsného komunálního odpadu v ORP Šternberk činí 1 335,- Kč/t (bez DPH).

Průměrnou cenu za svoz tříděného odpadu nelze přesně určit, protože některé náklady se vynulují příjmem odměn od spol. EKO-KOM a.s. (jinak lze uvést průměrnou cenu cca 2 219,- Kč/t separovaného odpadu, která je nižší v porovnání s průměrnou cenou v ČR).

Příklad výpočtu: příklad jedné malé obce, která uvádí cenu za 1 t svezeneho tříděného odpadu ve výši cca 2 406 Kč: Cena je vypočítána rovnicí, ve které se zohledňuje odvezené množství odpadu a počet svozových dnů. To vše je navíc zprůměrováno. Jedná se tedy pouze o odhad ceny. Každý občan při odvozu popelnice odevzdá svozové službě kartičku a svozová firma odevzdá vybrané kartičky každé obci k vyúčtování. Cena za 1 t svezeneho směsného komunálního odpadu činí cca 2 163,- Kč (Výpočet: průměrná hmotnost 1 plné popelnice činí podle svozové společnosti 30 kg. V 1 t je tedy cca 33 popelnic. Cena odvezeného obsahu z 1 popelnice stojí s DPH 65,55 Kč, cena za 1 t odvezeného TKO: $65,55 \times 33 = 2\,163,-$ Kč).

V uváděných analytických hodnotách není dále zohledněno, že u některých malých obcí se svozy netříděného odpadu provádí pouze každý 3. týden a objemný odpad se sváží jen 1x ročně. Mohou tak vznikat nepřesné a zkreslené údaje za celé ORP.

Průměrná cena, kterou účtují obce za sběr, svoz a nakládání s komunálními odpady na dospělého občana za rok v ORP Šternberk, činí 430 Kč. Celorepublikový průměr činí 547 Kč/obyv./rok. Průměrná částka z rozpočtu obcí v ORP Šternberk, kterou obce doplácí na občana, činí 107 Kč. Celkové náklady na OH obcí činí v ČR v průměru 884 Kč/obyv./rok.

Z výsledků řízených rozhovorů se starosty obcí vyplývá, že nejnižší cena za svoz a nakládání se směsným komunálním odpadem v ORP Šternberk činí 584 Kč/t a naopak nejvyšší je 2 503 Kč/t. Tato cena za sběr, svoz a odstranění odpadu na skládce samozřejmě závisí na více okolnostech (vzdálenost na skládku, rozloha katastru, spádovost vůči okolním obcím apod.). Dalším aspektem, který ovlivňuje cenu za nakládání se směsným komunálním odpadem je přítomnost skládky na katastru obcí. V porovnání s průměrnou cenou v ČR (min. 166,- Kč/t a max. 2 549,- Kč/t) jsou tyto údaje z ORP Šternberk přibližně srovnatelné.

Přehled jednotkových nákladů na odstraňování SKO v Olomouckém kraji:

- skládkování celkem 1 149,- Kč/t
- z toho skládkování v obci se skládkou 786,- Kč/t
- skládkování v obcích bez skládky 1 161,- Kč/t.

Výrobci obalů platí společnosti EKO-KOM za zajištění sběrné sítě pro zpětný odběr odpadů. Obci, která provozuje sběrnou síť pak společnost hradí náklady za zpětný odběr obalů. EKO-KOM se zavazuje zaplatit obci za smluvní plnění odměnu, která je tvořena několika složkami: paušální odměnou za zajištění zpětného odběru a odměnou za zajišťování využití. Výsledná odměna je pak součtem jednotlivých složek odměny a závisí také na velikosti obce (zohlednění rozdílných nákladů u malých a velkých obcí a měst), výtěžnosti tříděného sběru (v kg/obyv./rok), hustotě a dostupnosti sběrné sítě pro tříděné odpady a dalších technických parametrech. Odměna je vztažena pouze na obalovou složku vytríděných odpadů, tj. množství obalových odpadů obsažených v jednotlivých materiálových komoditách: papír, plast, sklo, nápojový karton, kovy (stanovuje se pravidelně standardizovanými rozbory komunálních odpadů).

Rovněž výše poplatku na obyvatele obce (pouze dospělou osobu) je u všech 21 obcí v ORP Šternberk různá. Nejvyšší přitom nemusí být zákonitě v největších obcích. Z průzkumu vyplynulo, že nejvyšší poplatek činí 700 Kč/obyv. a naopak nejnižší činí 250 Kč/obyv. V porovnání s celorepublikovým průměrem je max. hodnota s částkou 1 466,4 Kč/obyv. vyšší a min. hodnota s částkou 53,7 Kč/obyv. zase nižší. V tomto případě se však nedá nevyzdvihnout jednu obec v ORP Šternberk a tou je Domašov nad Bystřicí, kde je tato částka nulová, protože občané obce tak důsledně třídí odpad, že získané bonusy a odměny jí to umožňují. Znamená to, že obec za svoz a nakládání s odpady nevybírá žádný poplatek, a to nejen od občanů, ale i od chatařů a je nutno konstatovat, že počet chatařů v sezóně převyšuje počet trvale bydlících občanů.

V roce 2014 lze očekávat výraznější nákladové změny sběru, svozu a nakládání s komunálním odpadem. Ve větších městech se mohou náklady zvýšit v průměru o 1,5 %, přičemž větší nárůst nákladů lze očekávat u sběru a svozu tříděného odpadu oproti sběru a svozu směsného komunálního odpadu. Výše celkových nákladů je téměř z jedné třetiny ovlivněna „náklady práce“ a proto předpokládané zvýšení objemu mezd, celkově v ČR téměř o 3 %, bude mít významný dopad i na náklady sběru a svozu odpadů.

U menších měst a obcí může být zvýšení nákladů méně významné, neboť s ohledem na větší přepravní vzdálenost odpadů jsou náklady u těchto obcí převážně zatíženy „náklady na pohonné hmoty“, opět přibližně z jedné třetiny. Predikce ekonomického vývoje ČR předpokládá snížení světových cen ropy, které by se mělo promítnout do cen pohonných hmot. Konkrétně v roce 2014 se očekávané zvýšení nákladů pohybuje mezi 1,0 až 1,2 %.

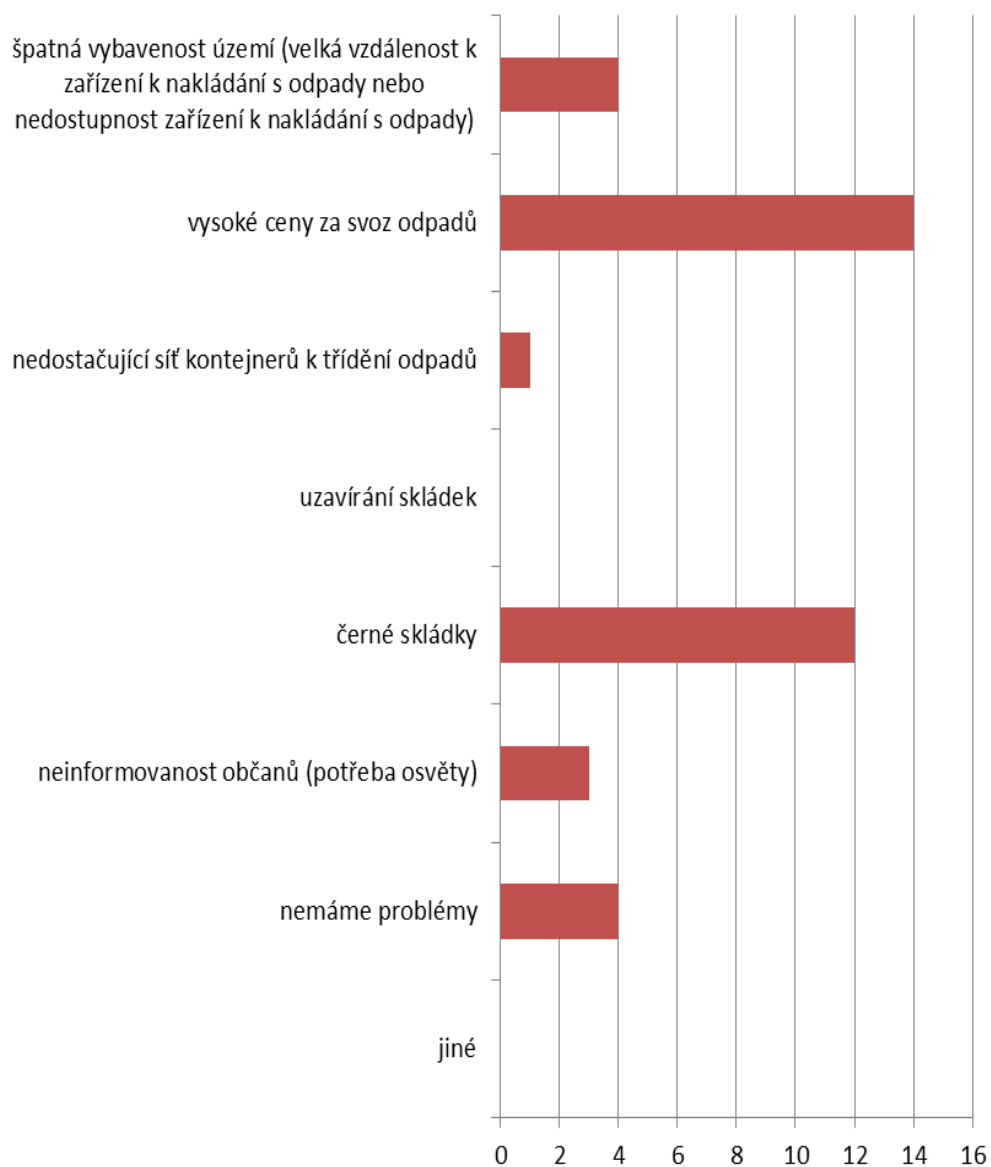
K podstatnějším změnám v nákladech sběru a svozu komunálního odpadu dojde pravděpodobně v roce 2015. Očekává se, že u větších měst se náklady v průměru mohou zvýšit o 2,4 – 2,6 % a u menších měst a obcí pak o 1,8 – 2,0 %. Podstatný vliv na zvýšení nákladů bude mít průběžné zvyšování mezd, respektive nákladů práce. Světové ceny ropy se postupně ustálí.

Náklady na zpracování komunálního odpadu a jejich změny budou závislé především na konkrétním způsobu materiálového či jiného využití odpadu nebo jeho odstranění na skládkách. S tím souvisí především změny v cenách druhotných surovin, legislativní změny spojené např. s úpravou výše poplatku za uložení odpadu na skládku apod. Proto se doporučuje sjednávat ceny sběru a svozu odpadu odděleně od cen za jejich využití či odstranění.

Zdroj: IURMO - Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR Praha, 2013 (http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnocen%20nklad%20OH%20obc_shrnut_F.pdf)

Zde jsou v grafu znázorněny odpovědi starostů obcí ORP Šternberk z dotazníkového šetření č. 2.

Graf 5.1. Jaké největší problémy v rámci odpadového hospodářství v obci řešíte:

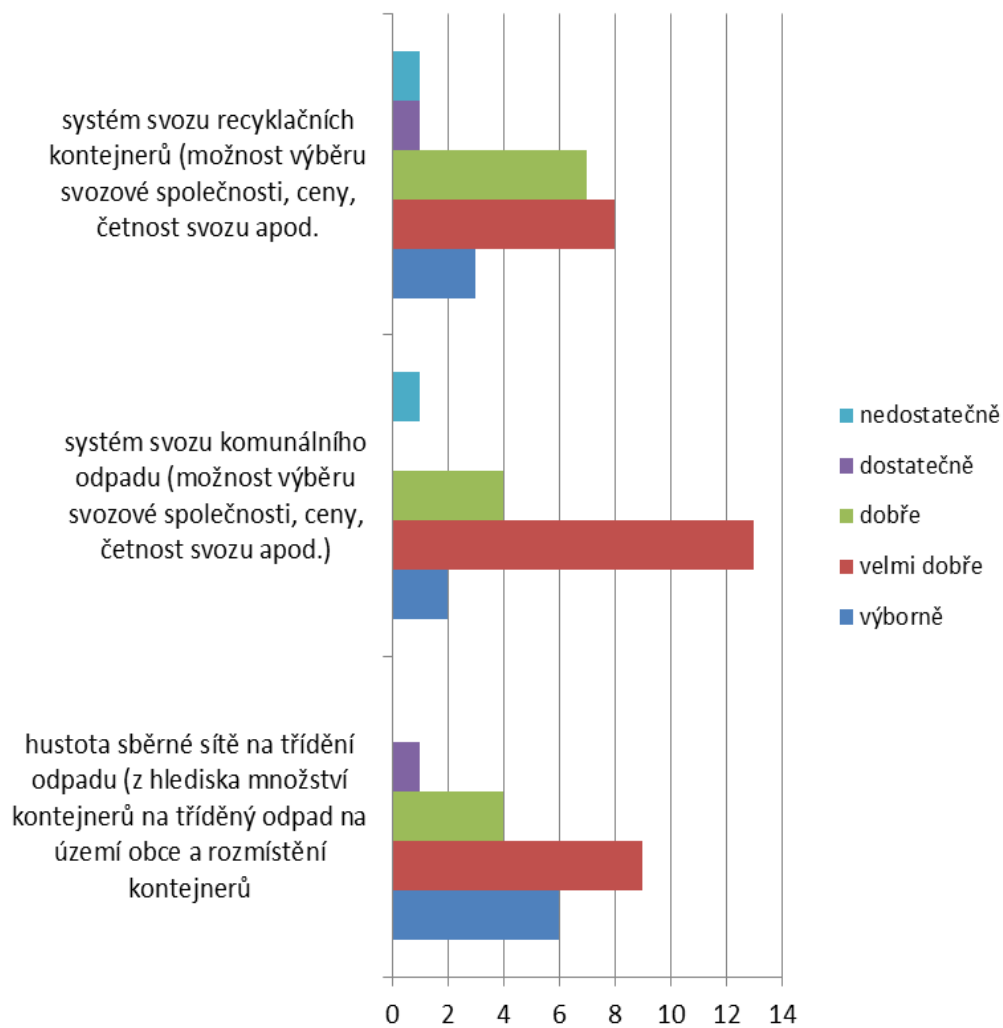
Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Graf 5.2. U jakých témat v oblasti odpadového hospodářství by Vaše obec mohla najít společný zájem s jinou obcí, a bylo by účelné spolupracovat:

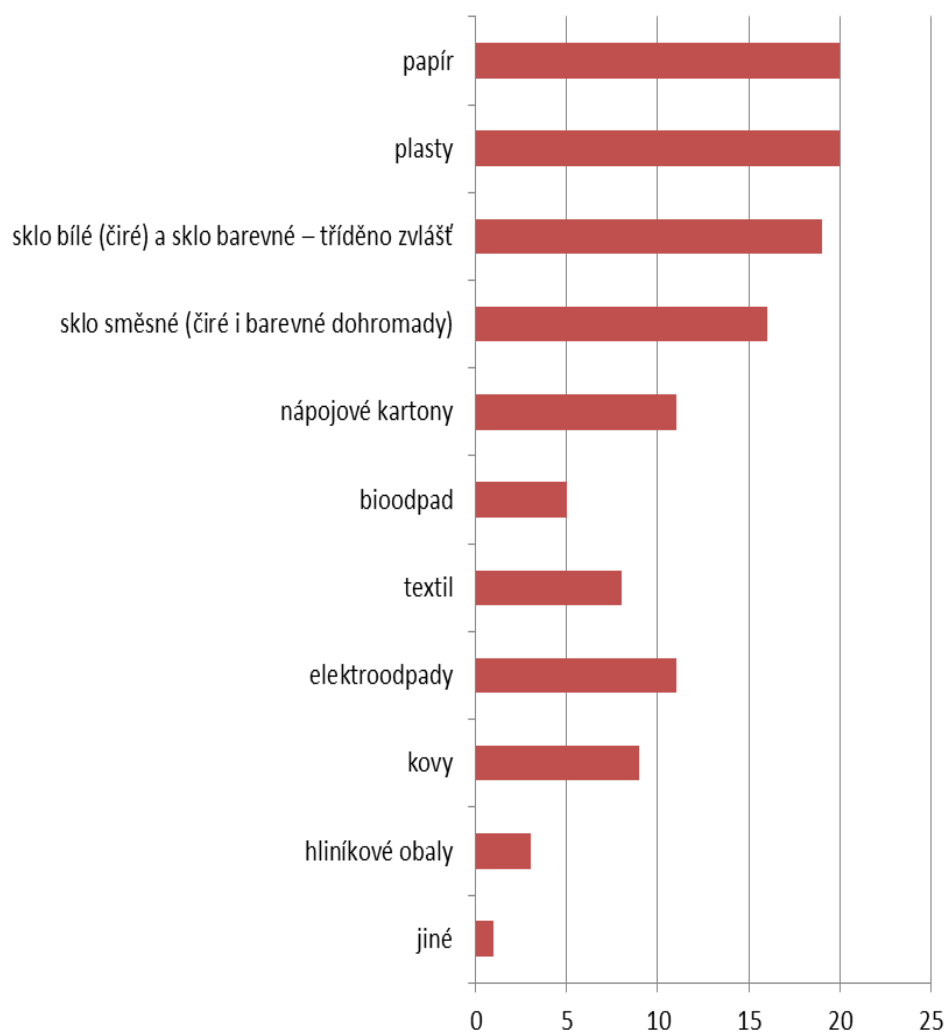
Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Graf 5.3. Jak ve vaší obci funguje nebo je zajištěn:

Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Graf 5.4. Druh a množství separovaného odpadu:

Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014

Třídění odpadů má a musí mít ekonomický smysl a při vyšším množství může přinášet úspory. V dnešní době plast, papír, sklo, obaly od nápojů (nápojové kartony) a kovy jsou cennými surovinami, EKO-KOM a podobné organizace vyplácí bonusy za zajištění sítě pro zpětný odběr obalů a obalových odpadů a za množství, která byla zpětně odebrána. Zákonnou povinnost zpětného odběru a využití odpadů z obalů mají podle zákona osoby (podnikající právnické a fyzické osoby), které uvádějí obaly nebo balené výrobky na trh nebo do oběhu, tzn. dovážejí, plní, importují do ČR nebo prodávají.

Ve třídění se dá jít i dál a některé obce to pochopily, že každá domácnost může obdržet speciální tašky na plast, papír a sklo. Není to tak dlouho, kdy obce platily za nakládání s autobateriemi, které se objevovaly v objemném odpadu. Až výkup této komodity problém s autobateriemi definitivně vyřešil.

Třídít odpad má smysl a je to cesta ke snižování skládkování. Je však potřeba věnovat se této záležitosti intenzivně a systematicky. Je do budoucna cílem, aby v nádobách na směsný komunální odpad zůstal pouze nevyužitelný zbytkový odpad.

Zařízení pro nakládání s odpady

Tab. 5.1. Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Remit s.r.o.	Uničovská 2250/64	Šternberk	505188	4000,00	750,00	S	

Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje.

Sběrné dvory jsou důležitým prvkem odpadového hospodářství obcí, který může sloužit nejen občanům obce, ve které je situován, ale také občanům dalších obcí, když tento vztah bude smluvně zajištěn. Ošetřením smluvních vztahů mezi obcí, která vlastní a zajišťuje provoz sběrného dvora a obcemi, které jej využívají, lze dosáhnout např. spolufinancování provozních nákladů.

Na území ORP se nachází pouze jeden sběrný dvůr. Více informací je uvedeno pod mapovým výstupem níže. Na území ORP se nenachází žádná sběrná místa s vyhovujícími parametry.

Tab. 5.2. Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

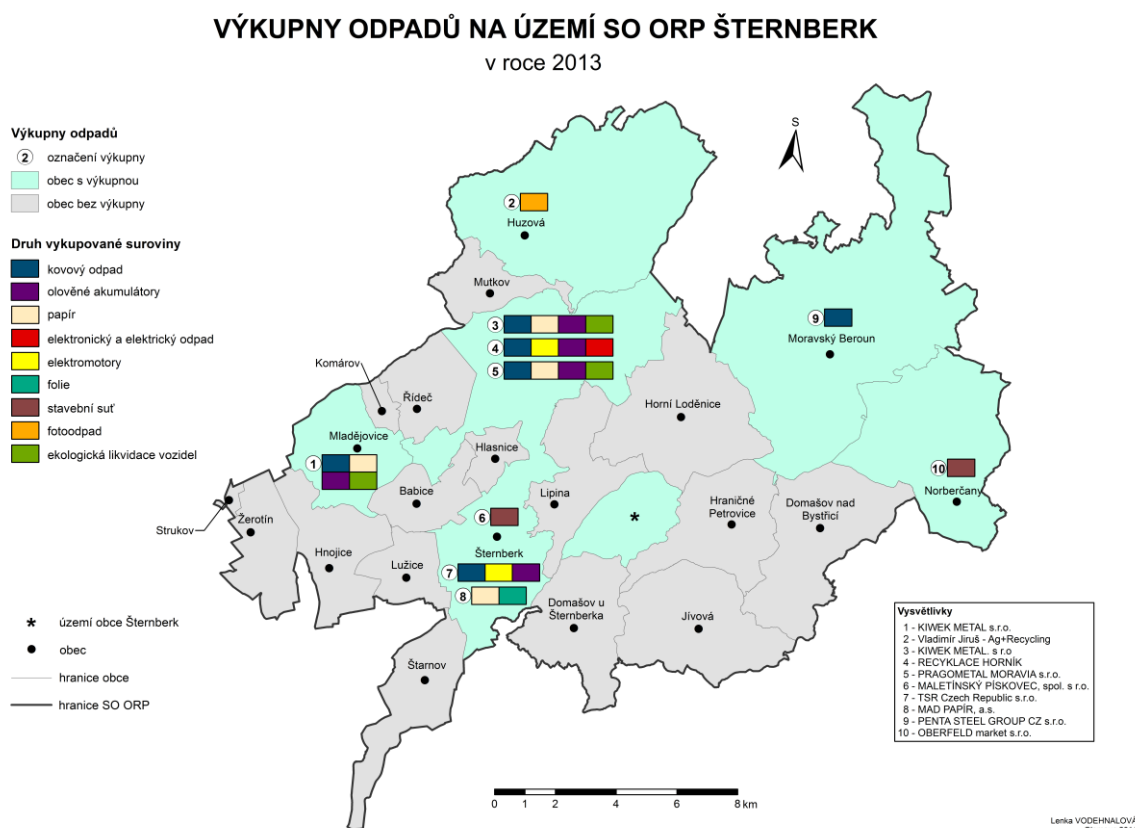
Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	KIWEK METAL s.r.o.	Pískoviště 2584/3, Mladějovice 94	Šternberk, Mladějovice	505188	10750,00	7000,00	S	Kovové odpady, autovraky
2.	PENTA STEEL GROUP CZ s.r.o.	Dvorní cesta 143	Moravský Beroun	597678	7000,00	3700,00	S	Výkup a zpracování kovových odpadů, ekologická likvidace, vozidla.
3.	OBERFELD market s.r.o.	Stará Libavá	Norberčany	597686	125000,00	75000,00	S	Letos zahájili provoz. Pouze stavební suř.
4.	Miroslav Horník	Pískoviště 1423/2	Šternberk	505188	5500,00	4250,00	S	Železný šrot, elektromotory, aku baterie, PC šrot, Euro palety, recyklace odpadu
5.	TSR Czech Republic s.r.o.	Lhota u Šternberka 18600	Šternberk	505188	5500,00	3500,00	S	Pouze železný šrot.
6.	KIWEK spol. s r.o.	Pískoviště 2584/3, Mladějovice 94	Šternberk, Mladějovice	552348	12500,00	10750,00	S	Kovové odpady, papír a lepenka
7.	Moravia-metal, spol. s r.o.	Nádražní 2465/37	Šternberk	505188	7750,00	5750,00	S	Pouze železný šrot.
8.	Vladimír Jiruš - Ag + Recycling	Huzová 84	Huzová	597414	2750,00	2000,00	S	Výkup odpadů a likvidace: vodný roztok vývojek, fotografický film (bez obsahu stříbra), fotografický papír (skarťované fotografie), plastový obal.
9.	MAD PAPÍR a.s.	Dvorská 17	Šternberk	505188	1250,00	950,00	S	Pouze maloodběratelé. Papír a fólie.
10.	MALETÍNSKÝ PÍSKOVEC, spol. s r.o.	Lhota u Šternberka	Šternberk	505188	125000,00	98000,00	S	Stavební suř.

Zdroj: Databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

Výkupny odpadů mohou být po dohodě s provozovatelem, zařazeny obcí do jejího systému nakládání s komunálními odpady obce. Jedná se ale o nestabilní prvek v odpadovém hospodářství, protože odpad vy-

kupují pouze, když je o něj zájem na trhu (příklad krize druhotných surovin 2008 - 2009). Mají z hlediska odpadového hospodářství obcí diskutabilní význam. Bohužel ve stále větší míře vykupují věci/odpady, které pocházejí z trestné činnosti (rozkrádání a ničení soukromého a veřejného majetku, ukradeného vybavení obcí). Část odpadů (např. papír) je také vykrádána z obecní sběrné sítě, což v konečném důsledku vede k nárůstu nákladů obcí za provoz odpadového hospodářství (snížení odměn za vytříděný papír).

Mapa 5.2. Výkupny odpadů na území ORP Šternberk

Zdroj: vlastní zpracování

Občané mohou celoročně odevzdávat odpady zdarma ve sběrném dvoře města Šternberka (Uničovská 64, Šternberk), a to Po – Pá od 06:00 do 18:00 hodin a v So od 06:00 – 12:00 hodin.

V SO ORP Šternberk je pouze jediný sběrný dvůr a to ve městě Šternberk. Jeho využívání platí občané města v poplatku a odpady, anebo náklady platí město ze svého rozpočtu, tedy poplatek se neplatí na místě tak, jak je tomu u občanů jiných obcí, kteří by jej chtěli použít. Sběrný dvůr je zařízení pro přijímání těchto odpadů: OO, tříděné složky odpadu, NO, bioodpad, elektrozařízení, objemný odpad, stavební odpad apod. Nově také použité oleje a tuky z domácností.

Výkupny odpadů jsou soustředěny převážně do centra ORP a jsou zaměřeny jen na určitý typ odpadu, přičemž většina obyvatel o těchto výkupnách neví.

Ve většině obcí probíhá svoz nebezpečného odpadu, objemného odpadu, oděvů a elektrozařízení jednou za půl roku, stejně tak i sběr papíru a železa (ze zkušeností v obcích je známo, že papír lidé raději pálí).

Velkoobjemové svozy probíhaly ve spolupráci se svozovou společností Remit, s. r. o., která veškerý komunální (objemný) odpad odvážela na skládku. Nebezpečné odpady byly odváženy do sběrného dvora, bioodpad na městskou kompostárnu a ostatní odpady (pneumatiky, elektroodpad a zářivky) byly předávány v rámci zpětného odběru některých výrobků k dalšímu využití.

Tab. 5.3. Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Druh materiálu
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Remit s.r.o.	Uničovská 2250/64	Šternberk	505188	3750	1875	Marius Pedersen a.s.	Plasty, papír, kov, sklo

Zdroj: místní šetření 2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

Na území ORP se nachází pouze jedna třídící linka. Obec je původcem a vlastníkem vytříděných komunálních odpadů. Je tedy vhodné, zejména pak u větších měst nebo sdružení a svazků obcí, uzavírat přímé smlouvy s provozovatelem třídící linky, kde je ujednání o dodávkách odpadů a výkupních cenách odpadů. V praxi je tato možnost využívána obcemi jen omezeně a většina obcí nemá povědomí o tom, zda je cena jejich odpadů zakalkulována do ceny za svoz vytříděných odpadů.

Tab. 5.3a Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Druh zařízení
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby města Olomouce, a.s.	U Pane-lárny	Olomouc	500496	2500,00	2500,00	O	kapacita: plasty 150 kg/hod papír a kompo-zitní obal 300 kg/hod,
2.	SITA	U Pane-lárny 456	Olomouc	500496			S	pouze lis na papír,
3.	Van Ganse-winkel	K Mrazír-nám 11	Olomouc	500496			S	nezodpovězeno

Zdroj: vlastní šetření, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

Tab. 5.4. Zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), která dotřídí odpad původem z obcí, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Druh materiálu
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	REMIT s.r.o. Šternberk	Uničovská 64	Šternberk	505188	Babice, Domašov nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Huzová, Hraničné Petrovice, Jívová, Komárov, Lipina, Lužice, Mladějovice, Mutkov, Řídeč, Strukov, Štarnov	S	papír, plasty, nápojový karton, sklo
2.	Van Gansewinkel, a.s. Olomouc	U Panelárny	Olomouc	500496	Údaje neposkytnuty	S	plasty, nápojový karton
3.	ECOPAK spol. s.r.o. Šumperk	Vikýřovická 402	Šumperk	523704	Údaje neposkytnuty	S	plasty, nápojový karton
4.	SITA CZ a.s. Olomouc	U Panelárny, Chválkovice 456	Olomouc	500496	Údaje neposkytnuty	S	papír
5.	MAD PAPÍR, a.s. Olomouc	Hejčín	Olomouc	500496	Údaje neposkytnuty	S	papír
6.	AMT s.r.o. Příbram	Příbram III/168	Příbram		Údaje neposkytnuty	S	sklo-jezdí si sami
7.	SPL Recycling a.s.	Sklárna č. 33	Chudeřice u Bíliny		Údaje neposkytnuty	S	sklo-jezdí si sami
8.	BOHEMIA RECYCLING, s.r.o. Kostelec na Hané	Za Branou 346	Kostelec na Hané		Údaje neposkytnuty	S	papír

Zdroj: místní šetření 2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

Podle zákona o obalech č. 477/2001 Sb. mají povinné osoby (tj. firmy, které uvádějí na trh a do oběhu obaly a balené výrobky) povinnost zajistit zpětný odběr (u prodejních obalů) a využití obalových odpadů. Tuto povinnost velká část povinných osob zajišťuje ve sdruženém plnění, které v současné době zajišťuje autorizovaná obalová společnost.

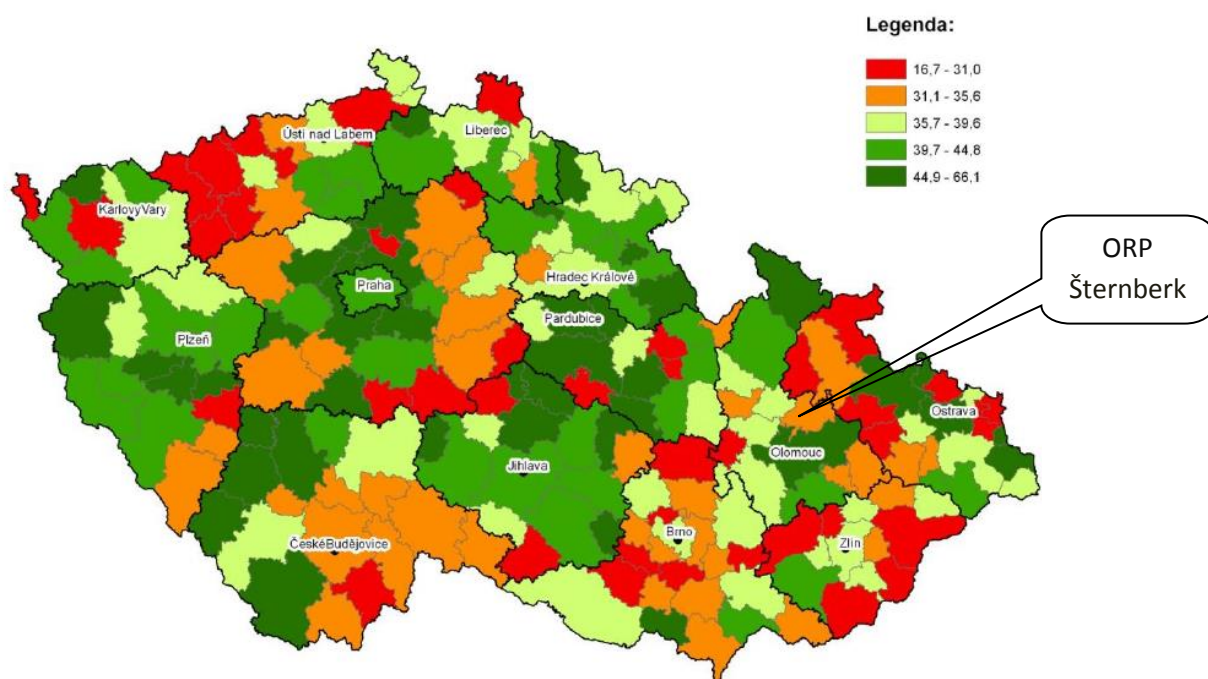
SKO jde přímo na skládku a netřídí se. Tříděný odpad putuje do třídících linek - nápojový karton/plasty - REMIT s. r. o. Šternberk, Van Gansewinkel, a. s. Olomouc, ECOPAK spol. s. r. o. Šumperk. Papír je zpracováván ve společnostech - SITA CZ a.s. Olomouc, MAD PAPÍR, a.s. Olomouc, ECOPAK spol. s. r. o. Šumperk, BOHEMIA RECYCLING, s. r. o. Kostelec na Hané. Kovy z ORP Šternberk jdou převážně do společnosti KIWEK a sklo do AMT s. r. o. Příbram, jež si svoz zajišťují sami a SPL Recycling a. s. také svépomocí.

Příkladem je systém firmy EKO-KOM, který je založen především na spolupráci s obcemi na základě smluv zajišťujících pro sdružené plnění v rámci svých systémů nakládání s odpady také sběr a využití obalových odpa-

dů, které jsou nedílnou součástí komunálních odpadů. Obce dostávají za tuto svoji činnost pravidelnou odměnu, která částečně pokrývá náklady spojené se sběrem a využitím obalové složky komunálních odpadů. Odměny za tříděný odpad jsou z EKO-KOM, a.s. převáděny přímo na účet obcím jednou za čtvrt roku, na základě předložené "evidence" ze společností Remit a EKO-UNIMED. Základní složka odměny za zajištění využití se vypočítá tak, že v rámci celkového množství komunálního odpadu, který obec vytrídila dle Výkazu, je v souladu se standardy složení komunálních odpadů a podílu obalové složky určen množstevní podíl obalové složky jednotlivých vytríděných druhů komunálních odpadů. Dále jsou přidávány bonusy za sběrnou síť. Takto stanovené množstevní podíly jsou vynásobeny sazbami dle ceníku platného pro příslušné období, vyhlášeného společností. Problém je v nepřesném měření hmotnosti. Obce se přesně nedozvědí, kolik tun tříděného odpadu sesbíraly. Jde vždy o podíl odpadů, který vykazuje svozová společnost jednotlivým obcím dle přepočtu. Pokud není vážením přesně stanoven, svozové společnosti jej dopočítávají na jednotlivé obce např. dle počtu nádob.

V rámci kraje existují značné rozdíly ve výkonnosti tříděného sběru využitelných komunálních odpadů. Mezi nejvýkonnější patří obce u SO ORP Olomouc, Jeseník a Přerov. K nejhorším pak patří obce z ORP Konice, Šternberk a Lipník nad Bečvou. Toto nelichotivé konstatování by mohlo rozptýlit odkládání tříděného odpadu přímo ve sběrných dvorech zřízených pro více obcí. Třídění odpadů je závislé na stavu sběrné sítě, způsobech sběru odpadů, ochotě obyvatel třídit a osvětě obyvatel, včetně finanční osvěty

Mapa 5.3. Množství vyříděného komunálního odpadu v ČR dle ORP (kg/obyvatel; rok 2012)

Zdroj: Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. (IURMO)

Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR za rok 2012

Tab. 5.5. Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Město Šternberk	Šternberk bez č. p.	Šternberk	505188	2000,00	1500,00	O	Technologie -na volné ploše v pásových hromadách
2.	Obec Huzová	Huzová 325	Huzová	597414	150,00	149,00	O	Komunitní kompostárna 2/5 štěpky a 3/5 trávy
3.	Město Moravský Beroun	Dvorní cesta 185	Moravský Beroun	597678	150,00	149,00	O	Technologie -na volné ploše v pásových hromadách pod zakrývací plachtou

Zdroj: místní šetření 2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

Tab. 5.5a Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Koncová zařízení a jejich popis
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	RESTA s.r.o. kompostárna	Holice u Olomouce	Olomouc	500496	8000,00	6800,00	S	Kompostování na volné ploše
2.	Ing. Filip Hlavinka	Křelov-Břuchotín	Křelov-Břuchotín	554901	10000,00	8300,00	S	Kompostování na volné ploše v pásech
3.	Technické služby Uničov, spol. s r.o.	Šumperská 941	Uničov	50587	2000,00	2000,00	O	Blízko UNEX a.s.- komunitní kompostárna, loni kapacita 1000 tun a využitelnost 1928 tun
4.	Obec Paseka	Paseka	Paseka	není oficiální	300,00	300,00	OK	Komunitní kompostárna
5.	Obec Dlouhá Loučka	Dlouhá Loučka	Dlouhá Loučka				O	Kompostárna

Zdroj: místní šetření 2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

Sběrná místa bioodpadu jsou jen v obcích Šternberk, Huzová a Moravský Beroun (komunitní kompostárny, sběrný dvůr) a jsou určena jen pro občany vlastní obce. Obec Šternov a Lužice připravují provoz mobilní kompostárny i s jinou obcí mimo území ORP. Většina menších obcí nemá zásadní problém s řešením biologicky rozložitelných odpadů, kromě obcí, ve kterých se nacházejí rekreační objekty. Tam často vznikají černé skládky, hlavně na okrajích lesa. Bioodpad lze odkládat i na sběrných dvorech.

Ve Městě Šternberk si od letošního roku mohou vlastníci rodinných domů ve Šternberku, Lhotě nebo Dolním Žlebu podat žádost o poskytnutí nádoby na bioodpad. Speciální nádoby na bioodpad mají objem 240 litrů, vyvázeny budou 1x za 14 dní od dubna do listopadu a vlastníků domů budou poskytnuty do výpůjčky. Jedná se o první etapu tohoto projektu, druhá etapa již začala – kromě nádob 240 l na BRO jsou již poskytovány i kontejnery 770 l (bytovým domům). Tento bioodpad bude odvážen na nově vybudovanou městskou kompostárnu, kde bude materiálově využit (kompostován).

Sběrná místa bioodpadu jsou jen v obcích Šternberk a Huzová (komunitní kompostárny) a v letošním roce byla zprovozněna kompostárna i v Moravském Berouně. Tyto kompostárny slouží jen pro občany vlastní obce. Obec Šternov připravuje dohodu s jinou obcí mimo území ORP na provozování tzv. mobilní kompostovací stanice. Většina menších obcí nemá zásadní problém s řešením BRO, kromě obcí kde se nacházejí rekreační objekty. Tam často vznikají černé skládky, hlavně na okrajích lesa.

Někteří občané z rodinných domů mají vlastní komposty na zahradách - chtělo by se zamyslet, jak občany více motivovat ke kompostování. Některé obce uvažují o zakoupení kompostérů pro rodinné domy, které by byly obcí pronajímány. Ve Šternberku si mohou občané města bezplatně vyzvednout nádobu na svoz

BRO, svoz bude zajišťovat Remit, s. r. o. do vlastní městské kompostárny. Od března 2015 město Šternberk zapůjčuje občanům, kterým není svážen BRO, kompostéry (jedná se o obyvatele z místních částí a uživatele nemovitostí v zahrádkářských koloniích a chatovištích). Separace BRO se od začátku roku 2015 posunula – je již stanovena povinnost obcí separaci tohoto odpadu zajistit (např. v Domašově u Šternberka připravuje kompostárnu společnost ZEVYR). Část obcí řeší i svoz (Mladějovice + Komárov + Řídeč).

Výsledky letošních svozů odpadu z dubna 2014 např. ve Šternberku.

153 tun objemného odpadu, 280 spotřebičů a zářivek, 7 tun pneumatik, přes dvě tuny nebezpečného odpadu, 29 tun bioodpadu: to je výsledek velkoobjemových svozů odpadu, které probíhaly letos v dubnu. Svozy odpadů probíhaly letos v dubnu, a to každou sobotu dopoledne, ve Šternberku a místních částech. Kontejnery na objemný a nebezpečný odpad byly rozmístěny na 34 stanovištích, ve 22 lokalitách byly k dispozici také nádoby na bioodpad.

Celkové náklady města Šternberka na velkoobjemové svozy v dubnu 2014 činily 361 tisíc korun.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Na území ORP Šternberk se žádné zařízení tohoto typu nenachází.

Tab. 5.6. Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	Sako Brno, a.s.	Jedovnická 4247/2	Brno-Židenice	551058	50000,00	35000,00	ZEVO KO	S	komunální odpad
2.	MEGA-WASTE-EKO-TERM,s.r.o.	U Spalovny 6/4225	Prostějov	589250	7000,00	5600,00	NO	S	nebezpečné průmyslové odpady, oleje
3.	Cement Hranice, a.s	Bělotínská 288	Hranice	513750			Alternativní paliva	S	spoluspalování odpadu
4.	SITA CZ a.s.	I.P.Pavlova 185/6	Olomouc	500496	750,00	850,00	jen NO, který si sama svezí	S	NO

Zdroj: místní šetření 2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

V současné době se na území ani v blízkosti území ORP Šternberk nenachází žádná spalovna nebo zařízení pro energetické využití odpadů. Nejbližší zařízení pro energetické využití komunálního odpadu je od ORP vzdálena asi 50 – 70 km (Brno), v ORP není její jeho využitelnost doložitelná. Směsný komunální odpad putuje přímo na skládku, tříděný odpad na třídící linky, viz tabulka č. 4.

Nejbližší spalovna nebezpečného odpadu se nachází v areálu FN Olomouc a provozuje ji společnost SITA, a. s. Tato spalovna slouží převážně k odstranění odpadů ze zdravotní a veterinární péče (v r. 2012 spáleno 913 tun odpadu). Větší spalovna pro nebezpečné odpady z různých odvětví průmyslové činnosti, odpadní obaly a sorbenty, odpadní oleje a zdravotnické odpady je postavena v Prostějově. Spalovnu provozuje MEGA-WASTE-EKOTERM, s. r. o (v r. 2012 spáleno 3 523 tun odpadu).

Dále existuje možnost, že bude postaveno nové zařízení pro energetické využití komunálních odpadů v Mohelnici či Přerově v rámci vznikajícího Integrovaného systému nakládání s odpady Olomouckého kraje.

Tab. 5.7. Nejblíží sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	EKO-UNIMED s.r.o.	Medlov	Medlov	552372	OO,NO	Životnost cca 15 let při 29000 tunách odpadů za rok	O	
2.	LO Haná s.r.o. k. ú.	Mrsklesy	Mrsklesy	554944	OO	Otevřená	S	
3.	ITALPE s.r.o.	Dvorce - Rejchartice	Rejchartice	553395	OO	Otevřená	S	
4.	Obec Bohuňovice	Moravská Loděnice	Bohuňovice	500852	OO	Otevřená	O	

Zdroj: místní šetření 2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

Tab. 5.8. Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	EKO-UNIMED, s.r.o.	Medlov 187	Medlov	552372	Žerotín, Strukov, Babice, Mladějovice, Komárov, Řídeč, Mutkov, Hlásnice, Domašov u Šternberka, Hnojice, Hraničné Petrovice, Jívová, Lipina, Šternberk, Žerotín	S	
2.	Obec Bohuňovice	Moravská Loděnice	Bohuňovice	500852	Lužice, Štarnov	O	
3.	LO Haná s.r.o. k. ú.	Mrsklesy	Mrsklesy	554944	Domašov nad Bystřicí	S	
4.	ITALPE s.r.o.	Dvorce - Rejchartice	Rejchartice	553395	Norberčany, Moravský Beroun, Horní Loděnice	S	

Zdroj: místní šetření 2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

V ORP Šternberk není žádná skládka. Nejvíce je využívána skládka v obci Medlov (ORP Uničov), která má dostatečnou kapacitu k ukládání odpadu na 16 let při 29 000 tunách ukládaného odpadu ročně. Dále jsou využívány obecní sklárky v Bohuňovicích (ORP Olomouc), odpady z nejvýše položených obcí sváží TS Bruntál a ty jsou ukládány na skládku v Rejcharticích (svoz odpadu funguje pravidelně 1 svozovou společností a to dle požadavků obcí - někde každý týden, ve většině obcí 1x za 14 dní nebo 1x za měsíc. Občané mají zapláceno za svoz a nakládání s odpady – viz výše uvedeno.) Na území ORP rovněž působí jedna firma, specializující se na nakládání s filmovými odpady a jinými koncentráty. Jedná se o firmu Ag Recycling. CZ, která má sídlo v obci Huzová. Firma byla založena v roce 1992 a od té doby se úspěšně podílí na nakládání s odpady z fotoprůmyslu. Jedná se o moderní kompletní zařízení, jež využívá principu vakuové destilace nebezpečných odpadů, který je v zemích EU plně preferován a využíván. Výhodou tohoto systému je, že odpadem z něj je naprosto vyčištěná voda, bez přítomností jakýchkoliv solí.

Doplňující informace - černé sklárky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Množství odpadu na občana není omezováno - obce mají většinou povoleno více nádob na SKO na domácnost - občané by neměli mít potřebu vytvářet černé sklárky. Dle názorů svozových firem se třídí málo (hlavně na sídlištích), protože do nádob pro směsný komunální odpad se stále ukládá velké množství odpadu, které by patřily do nádob pro separaci. Tzv. "černé sklárky" tak vznikají někdy přímo u kontejnerů. Problém s černými skládkami musí řešit i většina obcí v SO ORP Šternberk. Ty vznikají nahodile a jejich likvidaci potom musí řešit obce na svoje náklady.

Evidovaná kontaminovaná místa na území ORP Šternberk (zdroj: <http://kontaminace.cenia.cz/>.)

Na území SO ORP Šternberk je evidováno celkem 38 kontaminovaných míst.

1. Šternberk celkem 12 míst: Sídliště Uničovská, EUTECH a.s., Chronotechna Šternberk s.r.o., Mora Moravia Šternberk s.r.o., Zmrzlíkova cesta, Tankodrom, Skládka rumiska, Hlásnice-skládka rumiska. Místní část Chabičov: Levín, Rumisko u statku. Místní část Dalov: Dalov skládka. Místní část Těšíkov: Niva potoka.
2. Hlásnice celkem 1 místo: Skládka Hanáckého nábytku.
3. Babice celkem 2 místa: Kamínka, Babice obalovna.
4. Komárov celkem 1 místo: Remízek.
5. Mutkov celkem 1 místo: Mutkov.
6. Huzová celkem 1 místo: Skládka Huzová.
7. Moravský Beroun celkem 4 místa: Granitol a.s., Granitol a.s. – mlékárna, Šibeniční vrch, Moravský Beroun – Helios.
8. Domašov nad Bystřicí celkem 3 místa: Skládka nad Lesní správou, Skládka za lihovarem, Skládka pod hrází rybníka.
9. Jívová celkem 2 místa: Skládka na Petrovické, Skládka Nádraží.
10. Domašov u Šternberka celkem 2 místa: Skládka Chronotechny, Skládka VOP 026.
11. Hnojice celkem 2 místa: Stará rekultivovaná skládka, Bahno.
12. Šternov celkem 3 místa: Rybníček, U trati, Řízená skládka Bohuňovice (hranice KÚ).
13. Lipina celkem 1 místo: Ecce Homo, Skládka pilin – nová zatáčka.
14. Žerotín celkem 1 místo: U výmola.

Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.).

Tab. 5.9. Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	73 305,56	31 340,00	23 981,00	165 597,00	36 284,00	34 077,00
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	1 429,04	697,00	1 195,00	922,00	893,00	717,00
Celková produkce (OO a NO)	75 688,20	32 037,00	25 176,00	166 519,00	37 177,00	34 794,00

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Produkce odpadů byla sledována v letech 2008 až 2012. Produkce ostatních odpadů ORP Šternberk má kolísavý charakter. V roce 2009 se produkce odpadů dostala na minimum. Extrémní nárůst produkce odpadu je zaznamenán v roce 2010. Tento nárůst je zapříčiněn úpravou stavební plochy pro stavbu supermarketu TESCO spojenou s asanací asi jedné třetiny areálů bývalé Chronotechny Šternberk, kdy byla vybourána suť odvážena na skládky. V roce 2011 celková produkce odpadů opět klesla na průměr. Posledním sledovaným rokem je rok 2012, kdy došlo k poklesu celkové produkce odpadů o 6 % v komparaci s předešlým rokem.

Co se týká trendu celkové produkce nebezpečných odpadů dochází ve sledovaných letech k poklesu na více jak polovinu při porovnání s výší tohoto odpadu v roce 2002.

Tab. 5.9a Celková a měrná produkce ostatních nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Šternberk	23 657	214,32	9,06	12 220,44	516,57	12 434,76	525,63
Olomoucký kraj	637 609	7 762,33	12,17	347 668,29	545,27	355 430,62	557,44

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 9a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 36 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 30 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 64 % z celkové

produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Olomoucký kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,11 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 28,7 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 5.10. Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,30	0,20	0,50	0,90	1,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	6 579,00	3 013,00	3 347,00	562,00	3 070,00
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	205,00	139,00	61,00	0,09	1,20
04	Odpady z kožedělného, kožesnického a textilního průmyslu	5,00	1,27	0,69	1,32	0,55
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,12	0,05	0,27	0,28	0,12
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	23,00	20,00	17,00	16,23	11,01
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	29,02	17,98	11,80	12,31	12,90
09	Odpady z fotografického průmyslu	56,55	33,81	26,93	28,90	38,28
10	Odpady z tepelných procesů	31,13	68,67	53,65	198,35	141,66
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	45,10	17,41	99,41	68,67	64,83
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	238,71	152,03	260,57	365,76	334,33
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	42,44	31,95	95,48	76,50	88,52
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	1,56	3,45	1,35	1,49	2,21
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	3 518,00	1 082,32	1 257,36	996,81	1 339,89
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	136,85	261,81	435,61	480,86	118,24
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	7 869,36	4 733,88	145 510,04	14 616,36	14 640,64
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	246,21	222,63	236,30	214,52	213,86
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	6 864,20	3 891,48	6 401,18	6 536,49	2 202,26
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	6 145,66	11 484,20	8 702,24	13 009,99	12 713,31
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		32 037,00	25 176,00	166 519,00	37 177,00	34 794,00

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nejvíce odpadů bylo v roce 2012 vyprodukováno v následujících 5 skupinách (seřazeno sestupně):

17 - Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) - extrémní nárůst v roce 2010 z důvodu přípravy ploch pro supermarket ve Šternberku,

20 - Komunální odpady jejichž původcem je obec (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru,

02 - Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin

19 - Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod, které se nachází na území ORP Šternberk, pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely,

15 - Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené

Prvenství skupiny 17 souvisí s aktivitami stavebnictví na území ORP, zejména města Šternberk.

Pořadí prvních dvou skupin je logické.

Třetí skupina souvisí se zemědělskou povahou ORP a existencí větších zemědělských podniků. (Paseka, zemědělská a.s., apod.)

Tab. 5.11. Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	32 037,00	25 176,00	166 519,00	37 177,00	34 794,00
Celková produkce KO	9 630,40	12 542,53	9 934,56	13 979,75	14 016,48
Celková produkce SKO	3 400,00	10 068,11	6 748,75	9 782,65	10 211,71

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Produkce KO od všech původců v ORP rostla z 9 600 t v roce 2008 na 14 000 t v roce 2012.

Produkce SKO od všech původců v ORP roste v r. 2008 – 3 400 t, v r. 2012 – 10 211 t, výjimkou byl pokles v roce 2010.

Podíl KO na celkové produkci: v průměru tvoří 40 %.

Podíl SKO na produkci KO roste v r. 2008 10 %, v dalších letech se pohybuje v průměru kolem 28 %.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

V roce 2012 bylo identifikováno 5 druhů odpadů s největším zastoupením v KO (řazeno od největšího podílu):

200301 - Směsný komunální odpad,

200140 - Kovy,

200201 - Biologicky rozložitelný odpad,

150101 - Papírové a lepenkové obaly,

200307 - Objemný odpad.

Na čele žebříčku je směsný komunální odpad. Za posledních 5 sledovaných let se produkce tohoto opadu meziročně zvyšuje. Postupně jsou však změny menší. V roce 2012 byla oproti roku 2011 vykázaná produkce o 4 % vyšší.

V případě kovů se produkce meziročně zvyšuje až do roku 2011. V roce 2012 došlo k poklesu produkce o 5%.

Produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) se rok od roku zvyšuje. V roce 2012 byla však oproti roku 2011 nižší. Tento nárůst je nejspíše způsoben zaváděním nádob na oddělený sběr BRKO v obcích.

V případě papírových a lepenkových obalů se produkce do roku 2010 meziročně snižovala; ale poté od roku 2011 dochází k nárůstu.

Produkce objemného odpadu mezi lety 2008 a 2012 výrazně vzrostla, avšak v roce 2011 došlo k výraznému poklesu. Tento jev mohl být ovlivněn četností sběrových akcí.

Tab. 5.11a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Šternberk	23 657	9 350,31	395,24	5 846,19	247,12	245,95
Olomoucký kraj	637 609	236 785,47	371,36	140 717,76	220,70	229,34

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce č. 11a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 67 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 57 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 33 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálního.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO i SKO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 23,88 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 26,42 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a. s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH jsou započítáni producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001

Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 5.12. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	2 551,24	563,75	509,58	514,13	808,49
Sklo	150107, 200102	106,17	199,65	217,44	205,08	225,15
Plast	150102, 200139	798,08	290,93	435,02	226,45	297,25
Nápojové kartony	150105	16,23	5,00	13,11	10,64	6,44
Celkem separovaný sběr		3 471,72	1 059,33	1 175,15	956,30	1 337,33

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Na území SO ORP je nejvíce převažující složkou separovaného sběru papír (150101, 200101). Druhou nejvýznamnější složkou je plast.

Řada obcí kromě výše uvedených odpadů odebírá také elektrozařízení jednou nádobou pro obec, dále se třídí baterie, tonery, apod. Větší obce mají i kontejnery na textil celoročně.

Při analýze vynecháme rok 2008, ve kterém byly výpočty produkce odpadů počítány dle rozdílných metodik. Produkce papíru v dalších letech rostla z 563 na 808 tun.

Produkce plastu nemá stabilní trend, ale má výkyvy v posledních čtyřech letech. Pohybuje se v průměru kolem 300 tun.

Produkce skla má sice trend růstu, ale s velkými meziročními výkyvy. V roce 2012 dosáhl nejvyšší hodnoty, a to 225 tun. Celkem produkce separovaného sběru má vzestupný trend a to na 1.337 tun v roce 2012.

Na data z této tabulky má vliv produkce obalů a obalových složek z podnikatelské sféry. Po stanovení skutečných způsobů nakládání s produkovánými odpady z obcí v ORP (viz výše), se z pohledů cílů POH jeví trend jako pozitivní.

Tab. 5.12a Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Šternberk	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	23 657	360,32	15,23	23,04
Sklo	(150107, 200102)		215,49	9,11	10,46
Plast	(150102, 200139)		231,62	9,79	10,12
Nápojové kartony	(150105)		0,18	0,01	0,40
Kovy	(200140, 150104)		2 110,76	89,22	42,55

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 12a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 45 %, produkce skla tvoří 95 %, produkce plastů tvoří 78 % a produkce nápojových kartonů tvoří 3 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Stejně tak i měrná produkce plastů, skla a nápojových kartonů, zatímco u kovů je tomu naopak. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám v ORP nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a vyšší u kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, u ORP 15, skla 10,96, u ORP 9, plastů 10,1 u ORP 9, nápojových kartonů 0,28 u ORP 0,001 a kovů 40,61 u ORP 89 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tab. 5.12b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Šternberk	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	23 657	13,65	19,63
Sklo	(150107, 200102)		9,08	10,77
Plast	(150102, 200139)		9,45	10,23
Nápojové kartony	(150105)		0,17	0,44
Kovy	(200140, 150104)		9,96	33,83

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce č. 12b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a. s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a. s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a. s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeném produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a. s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 9,72, plastů 10,97, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými průměry na horší úrovni, ale krajské údaje jsou zase na vyšší jako údaje za ČR což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 5.12c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Olomoucký kraj	19,14	10,35	10,52	0,43	28,07	68,51
(0 až 500 obyv. včetně)	5,62	10,50	11,74	0,38	2,56	30,80
(501 až 1000 obyv. včetně)	7,94	10,82	10,84	0,38	2,72	32,71
(1001 až 4000 obyv. včetně)	12,36	11,80	10,82	0,44	18,74	54,17
(4001 až 10000 obyv. včetně)	21,12	9,98	8,91	0,24	49,18	89,44
(10001 až 20000 obyv. včetně)	22,23	9,39	10,36	0,30	49,97	92,25
(20001 až 50000 obyv. včetně)	25,14	8,07	9,45	0,33	33,69	76,68
(50001 až 100000 obyv. včetně)	36,32	10,66	11,18	0,79	44,75	103,70
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	19,1	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Olomouckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Ve SO ORP Šternberk je to celkem 13 obcí: Babice, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Lužice, Mutkov, Norberčany, Řídeč, Komárov, Lipina, Strukov a Žerotín. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 501 do 1000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídají ve SO ORP Šternberk: obce Mladějovice, Hnojice, Domašov nad Bystřicí, Huzová, Štarnov, Jívová a města Moravský Beroun a Šternberk. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 156 obyvatel na jedno

průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji na horší úrovni, přičemž hustota sběrné sítě v Olomouckém kraji je 144 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání s podobnými ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Mohelnice, ORP Litovel) vykazuje ORP Šternberk nižší hustotu sběrné sítě.

Tab. 5.13. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalně odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	6042,00	2259,25	2880,00	0,00	2500,00
020702	Odpad z destilace lihovin	498,00	651,00	371,00	455,00	497,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	555,04	79,02	211,14	378,31	131,64
200201	Biologicky rozložitelný odpad	124,01	31,31	53,12	1040,95	117,46
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	16,27	46,65	39,85	52,06	37,01

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nejvíce zastoupeným druhem BRO je položka: zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalně odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku. Důvodem je zvýšená poptávka po této komponentě u bioplynových stanic, které však nejsou přímo v místě vzniku tohoto odpadu a ten je zpracováván mimo místo vzniku.

Odpad z destilace lihovin obsazuje je druhým nejvíce množstevně zastoupeným odpadem a je to dáno přítomností závodu na výrobu lihovin a také velkým množstvím obecních palíren.

Odpad s katalogovým číslem 190805 - kaly z čištění komunálních odpadních vod se v množství 5 hlavních druhů BRO objevil zřejmě kvůli přítomnosti ČOV Šternberk.

Dalším významným druhem BRO je biologicky rozložitelný odpad (200201), na jehož produkci mají největší podíl obce (oddělený sběr). Množství vyprodukovaného biologicky rozložitelného odpadu postupně roste a v roce 2012 dosahuje 214,4 % hodnot produkce roku 2008.

Tab. 5.14. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	15 657,48	14 256,52	11 379,66	12 608,47	14 943,94
z toho celková produkce BRKO	3 711,32	10 474,37	7 243,25	11 151,35	10 998,83
Měrná produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP	23 890	23 927	23 850	23 734	23 690
Měrná produkce BRO	655,40	595,83	477,13	531,24	630,81
Měrná produkce BRKO	155,35	437,76	303,70	469,85	464,28

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Jestliže u BRO při srovnání posledních pěti let můžeme hovořit o poklesu, pak u BRKO jednoznačně vidíme vzestupný trend. Je to způsobeno tím, že se do obou kategorií započítal také SKO, který obsahuje okolo 48 % biologicky rozložitelné složky. Tento odpad významně ovlivňuje produkci této skupiny odpadů. Obě hodnoty produkce mají sice své meziroční výkyvy, ale trendy zdaleka neodpovídají potřebám a plánům POH.

V tabulce č. 14 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 14 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. 5.14a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Šternberk	23 657	6 383,82	269,85	1,10	0,05
Olomoucký kraj	637 609	184 305,18	289,06	13 135,51	20,60

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, Cenia)

V tabulce č. 14a je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 58 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 42 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeny do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 19,21 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 20,58 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obcích Šternberk, (který má zaveden vlastní svozový systém smluvně zajištěný firmou Remit), Huzová a Moravský Beroun.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. 5.15. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	24 575,53	16 496,00	14 089,00	95 347,00	22 745,00	32 415,00
	Energetické využití	29,61	148,00	93,00	62,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	24 367,77	16 644,00	14 182,00	95 409,00	22 745,00	32 415,00
Celková produkce odpadů		75 688,20	32 037,00	25 176,00	166 519,00	37 177,00	34 794,00
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Na území ORP Šternberk se nenachází žádná skládka, zařízení pro energetické využití odpadu ani spalovna.

Na území ORP Šternberk jsou při nakládání s odpady zastoupeny nevíce tyto druhy: skupina 17 - stavební a demoliční odpady, z nichž v roce 2012 jednoznačně dominuje odpad zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03 (170504). Tento druh odpadu je po celkové recyklaci určen k dalšímu využití především ve stavebnictví. Dalším odpadem je beton (170101), který je také určen k recyklaci a dalšímu využití ve stavebnictví. Zmínit ještě o odpadu zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku (020106), který byl v roce 2012 aplikován do půdy.

Tab. 5.16. Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	735,06	3 847,00	3 547,00	1 957,00	2 069,00	4 345,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	675,57	3 847,00	3 547,00	1 957,00	2 069,00	4 345,00
	Celková produkce KO [t]		8 273,43	9630,40	12542,53	9934,56	13979,75	14016,48
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	1,35	0,16	0,00	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	1,35	0,16	0,00	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Materiálové využití narostlo z hodnoty roku 2000: 735 tun na 4 345 tun v roce 2012. V materiálovém využití KO jsou navíc zastoupeny kovy (200140). V roce 2012 se jedná o 1 605,6 t/ORP. Po předúpravě slouží pro další využití. Lze říci, že většina vyprodukovaného SKO na území SO ORP je odstraňováno skládkováním mimo území ORP.

Tab. 5.17. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	2540,81	2407,73	180,00	98,33	168,41
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	1286,00	1124,03	495,02	480,18	454,20
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	19,76	16,63	0,33	0,10	1,43
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Produkce odpadů od obcí v ORP, kde veškerý vytríděný odpad je po dotřídění na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití. Pokud nám vznikl odpad, je materiálové využití v odpadové hierarchii na předním místě před jeho energetickým využitím nebo odstraněním. Jedná se o souhrn procesů a postupů, které směřují k tomu, aby upravený odpad bylo možné dále materiálově využít, tedy získat z odpadu např. surovinu pro další výrobu. V území ORP se materiálové využití týká nejvíce plastu a papíru.

Tab. 5.18. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání		DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití			8 593,52	4 735,56	4 370,35	1 237,77	2 682,72
		Energetické využití			147,94	93,07	61,81	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití			109,74	73,21	1 277,43	1 118,20	27,23
		Energetické využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		148,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP					23 890	23 927	23 850	23 734	23 690

Zdroj: Veřejná databáze VISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Materiálové využití BRO meziročně klesá. V roce 2008 bylo na hodnotě 8 593 tun a v roce 2012 na hodnotě 2 682 tun. Zde je nejvíce zastoupena položka 020106 – trus a hnůj, jedná se vlastně o recyklaci AR10 - Aplikace do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo zlepšuje ekologii. Další je nakládání s papírem, kde se jedná především o papírové a lepenkové obaly, papír a lepenku, kde část je určena pro prodej jako suroviny a část slouží jako předúprava pro další použití. U BRKO je trend obdobný. Materiálové využití v roce 2008 - 109 tun, v roce 2012 - 27 tun. Největší podíl zde představuje položka 200101 – papír a lepenka, dá se říci, že polovina produkce je určena pro prodej jako suroviny a druhá polovina především pro recyklaci a další využití.

Finanční analýza

Tab. 5.19. Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	860 870	813 910	839 180
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	6 692 890	7 058 490	7 441 510
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	580 080	637 470	241 750
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	2 185 000	1 421 000	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	54 610	644 500	3 149 064
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	139 900	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	874 000	780 000	13 820
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	328 490	414 990	527 990
Celkové náklady		11 715 840	11 770 360	12 213 314

Zdroj: MFČR

Celkové náklady jsou v roce 2012 na 12 mil. Kč a předpokládáme, že by se již neměly zvyšovat. Nejvyšší položkou celkových nákladů je sběr a svoz komunálních odpadů a jeho následné využívání a zneškodňování.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 5.20. Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané	<i>potřeba řádného vyvážení odpadků</i>	<i>ukládání mimo kontejnery</i>	<i>zpravodaj a zpětná vazba</i>	<i>Dostatečná periodičita při vývozu</i>
		<i>co nejnižší poplatky</i>	<i>vznik neplatičů z vysokého poplatku</i>	<i>vysvětlování v obecním zpravodaji či jiných letácích</i>	<i>Společensky únosný poplatek</i>
		<i>nádoby na separovaný sběr v malé vzdálenosti</i>	<i>nebudou třídit</i>	<i>obecní zpravodaj</i>	<i>hledání nových míst pro další nádoby na separovaný sběr, rozšiřování druhů separovaného odpadu (např. kov)</i>

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		možnost odložit ostatní "nesměšný" odpad	černé skládky	obecní zpravodaj	Realizace (provozně únosných) sběrných míst a dvorů na ostatní "nesměšný" odpad (nádoby na bioodpad, stavební suť, velkoobjemový odpad, NO,...)
2.	Ostatní původci komunálního odpadu (podnikatelé,...)	levný systém sběru	dávají do nádob pro SKO obyvatelstva a ty jsou pak přeplněné	individuální komunikace	Větší kontrola a větší postíhy ze strany kontrolního orgánu
3.	Turisté, návštěvníci kulturních, sportovních akcí...	Dostupnost odpadkových košů a nádob na separovaný odpad			Prověřit dostupnost odpadkových košů a umístění kontejnerů u míst, kde je velká koncentrace turistů se konají akce. Separovat odpad (např. plast) i od této cílové skupiny- nádoby na separovaný odpad v ubytovacích zařízeních, benzinkách aj.
4.	Představitelé obcí SO ORP	Uspokojit požadavky vlastních občanů	Nedostatek zdrojů	Jednání mezi obcemi	Meziobecní spolupráce - výměna zkušeností Zlepšení komunikace s občany a zapojení občanů např. do projektu "Uklidme Česko"
		Optimalizovat výdaje na provoz a investice	Pokuty za nedodržování zákona		Meziobecní spolupráce - soutěžit společně svoz odpadů
5.	Ekologické neziskové organizace	Podpora třídění a využití odpadů	Protestní akce proti budování nových zařízení pro nakládání s odpady	Veřejné projednávání k odpadům	Včasná komunikace a seznámení se záměry.
		Odstraňování černých skládek	Emocionální a neodborná oponentura	Tisk, výroční zprávy	Nabídka zapojení do odstraňování skládek vč. projektu Uklidme Česko
		Snižování množství odpadů		vysvětlování v obecním zpravodaji či jiných letácích	
		Ekologická výchova na školách	Riziko šíření jednostranných a neobjektivních informací	Využívat odborné a ověřené zdroje informací	Zajištění odborných seminářů
6.	Školy	Podpora od města v oblasti separovaného sběru	Pasivita v oblasti recyklace	Běžné způsoby komunikace	Pomoc se zavedením separovaného sběru na školách

Č.	Název skupiny	dotčené	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
			Podpora sběru vybraných komodit	Neznalost způsobu nebo nízká motivace snižovat náklady na likvidaci odpadů	Jednání s řediteli škol	Podpora akcí dětí v oblasti recyklace
			Kvalitní výchova v oblasti ekologie	Nedostatek erudovaných učitelů v této oblasti		Analyzovat úroveň a potřeby ekologické výchovy
7.	Svozové společnosti		Získání zakázky	Neplní smlouvu	Jednání, korespondence	Posouzení výhodnosti ceny a služeb a příp. vyhlášení soutěže o svozovou firmu.
			Maximalizace zisku	Navyšování ceny za svoz		Jednání za účelem dosažení lepších podmínek pro svoz
			Využití kapacity zařízení	Porušování zákona		
8.	Média		Náměty pro uveřejnění	Touží většinou jen po senzacích	Komunikace s médii - nachystat jim témata	Pravidelná komunikace.
				Zveličování negativních dopadů, zkreslování informací	Být partnerem - požadavek na autorizace článků aj.	Vybírání témat a zpracování tiskových zpráv.

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 5.21. Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění provozu	1	5	5	Optimalizace svozu odpadů, změna svozové firmy, analýza stavu a návrh opatření, spolupráce s okolními obcemi	Obec
		Vysoké výdaje na odstraňování černých skládek, likvidace škod po vandalech	3	4	12	Prevence - zajištění sběrných míst odpadů, osvěta - informace veřejnosti pomocí tiskovin a sdělení přes média Spolupráce s policií a prevence	Obec
		Nedostatek financí na investice	3	5	15	Využití fondů a jiných dotací. Spolupráce s obcemi. Informační servis pro obce	Obec
		Občané a původci KO neplatí za odpad	3	3	9	Změna způsobu placení, nastavení optimální výše poplatku za odpad, zlepšit způsob kontroly a vymáhání	Obec
2.	Organizační riziko	Špatný systém svozu odpadů v rámci území ORP	3	3	9	Analýza svozu a optimalizace, spolupráce s obcemi	Obec
		Neexistence či špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (skládky, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory,...)	3	4	12	Vytvoření optimální sítě sběrných míst a sběrných dvorů ve vztahu provoz/cena - možnost meziobecní spolupráce. Spolupráce na realizaci takových zařízení	Obec
		Neochota či nezájem obcí o spolupráci	3	2	6	Prezentace příkladů dobré praxe. pravidelná jednání v rámci přípravy Integrovaného systému nakládání s odpady v OK	Obec
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	5	5	25	Připravit strategii úprav a rozvoje systému nakládání s odpady tak aby obce byly schopny plnit cíle z legislativy plynoucí za podmínek omezení skládkování a vyšší míry recyklace	Obec
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení a vybavení	3	2	6	Využití fondů. Společná investice obcí (sběrné dvory, sběrná místa)	Obec - vlastník

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
5.	Věcné riziko	Špatné služby spojené se svozem, porušování podmínek smlouvy o svozu odpadů, stížnosti občanů	2	3	6	Správně nastavené podmínky ve smlouvě o svozu a případné jejich úprava. Jednání s firmou i společně s okolními obcemi. Právní řešení vůči svozové firmě příp. změna svozové firmy.	Obec
		Porušování zákona ze strany občanů a původců odpadů (černé skládky, neplacení poplatků) Nízká ochota separovat odpad	3	5	15	Úprava systému kontroly. Informování o vyšších nákladech spojených s černými skládkami. Akce na čištění prostranství - Čistíme Česko. Informace o potřebnosti a ekonomické výhodnosti separovat. Optimalizovat síť sběrných hnízd vč. sběru nebezpečných odpadů (zářivky, elektrozařízení) např. na obecním úřadě	Obec

b) Další potřebné analýzy

Omezování vzniku odpadů je nejefektivnější a nejšetrnější vůči životnímu prostředí. Jednou z možností je snižování množství komunálního odpadu, jehož produkce je závislá na životní úrovni obyvatel. Toto je ovlivňováno chováním občanů, především dobrovolné omezování spotřeby občanů vycházející z jejich vlastní vůle a ekologického citění a vytvářením obecného tlaku na výrobce, zejména z pohledu snižování množství obalových odpadů. Dále nákup zboží v úsporných baleních, nákupy kvalitnějšího zboží s delší dobou životnosti (kvalitní baterie, kvalitní oděvy, spotřební elektronika, domácí technika apod.), nákup potravin v množství, které bude spotřebováno a nebude odloženo do sběrných nádob, domácí kompostování, v případech, kde je to možné, je žádoucí domácí kompostování kuchyňských zbytků a kompostovatelných odpadů z údržby soukromé zeleně.

ORP Šternberk je v oblasti třídění odpadů v horší situaci než je celorepublikový průměr, důležitým úkolem pro životní prostředí v ORP Šternberk je separace odpadů, oddělení jednotlivých využitelných složek odpadu a objemného odpadu prostřednictvím sběrných dvorů s následným tříděním na jednotlivé složky a tyto předávat k dalšímu využití, což bude mít dopad na omezení skládkování.

Z dotazníkového šetření vyplynula potřeba zřízení sběrných míst odpadu, kde bude odpad roztříděn na jednotlivé složky a určen k dalšímu využití.

Dále je nutné připravit podmínky pro sběr a nakládání s odpady ze zeleně od občanů i v malých obcích dle legislativy. Vhodným opatřením je však také domácí kompostování. To, ale neznamená splnění legislativních podmínek pro oddělený sběr bioodpadů.

SWOT analýza oblasti:

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Tab. 5.22. SWOT analýza – odpady.

Silné stránky	Slabé stránky
1. Fungující systém nakládání s odpady	1. Absence sběrných dvorů u většiny obcí
2. Dobrá lokalizace ORP k možnosti napojení na ZEVO (využití dopravních tepen)	2. Zvýšená frekvence nákladní dopravy
3. Dobrá osvěta obyvatelstva o systému nakládání s odpady	3. Chybí institucionalizace Mikroregionu pro řešení spolupráce
4. Postupné řešení svozu BRO - viz město Šternberk	4. Většina obcí nemá možnost zpracování komunálního biologického odpadu
5. Zakládání komunitních kompostáren viz obec Šternberk a Huzová	5. Malá konkurence v případě svozu směsného KO - většinu zajišťuje firma (Remit.)
6. Dostatečný počet místních svozových společností	6. Slabší komunikace mezi obcemi v souvislosti s OH
7. Vybudování podzemních kontejnerů na tříděný odpad hlavně ve městě	7. Neukázněnost občanů při plnění, zahlcování objemnými předměty
8. Dostatečné umístění sběrných míst v obcích	8. Malá uvědomělost občanů
9. Nárůst sběru a recyklace separovaných složek KO	9. Neplnění plánu POH v ukazateli snižování skládkování BRKO pro rok 2010
Příležitosti	Hrozby
1. Spolupodílet se na budování ZEVO na střední Moravě	1. Zvýšené náklady na svoz a překládku odpadů.
2. Meziobecní spolupráce na společných tendrech	2. Neochota ke spolupráci obcí
3. Spolupráce při budování společných zařízení (sběrné dvory, kompostárna,...)	3. Ekonomická náročnost
4. Zvýšení konkurence mezi svozovými společnostmi - snížení nákladů na OH	4. Negativní vliv změny legislativy
5. Meziobecní spolupráce, vznik regionálního svazku obcí – optimalizace nákladů na OH	5. Nebezpečí vzniku ekologické zátěže - nereaktivovaná již uzavřená skládka Mladějovice
6. Ekologická výchova a osvěta vedoucí k zodpovědné spotřebě - minimalizace produkce odpadu, větší míra třídění a recyklace	6. Nebezpečí vzniku černých skládek
7. Uskutečnění projektů spolufinancovaných z jiných zdrojů (fondy EU a dotace)	7. Hrozba zvýšeného vzniku odpadů
8. Zvýšit třídění BRKO, které sníží skládkování	8. Rostoucí náklady na odpadové hospodářství
9. Vytipovat a vybudovat místo pro překládání SKO pro transport do ZEVO.	9. Nadměrná dopravní zátěž, hluk a prach.
10. Existence MAS kopírující ORP	10. Neplnění podmínek dotačních programů – odebrání dotace

Neexistence ZEVO na střední Moravě může vést do budoucna (po roce 2025) k problémům v udržení společensky únosného poplatku pro obyvatelstvo za nakládání se SKO.

Typickou možností pro spolupráci obcí je řešení sběrného dvora pro více obcí a podílení se na společné koncepci nakládání s odpady v regionu.

5.1.4. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na území ORP působí tři svozové společnosti, většinu území obsluhuje Remit a ostatní jen okrajové části území. Některé obce hledají spolupráci obcí s cílem vysoutěžit lepší cenu za svoz a nakládání s odpady. Obecní poplatek se drží na průměru povoleném zákonem.

Pouze město Šternberk má sběrný dvůr. Menší obce si je provozně nemohou dovolit. Zde je prostor pro případnou spolupráci obcí, a to i s ohledem na možnosti využít dotace EU 2014+.

V ORP je jedna privátní třídící linka, u které jsou možnosti dalšího rozvoje. A to jak do kvantity, tak i do kvality dalšího dotřídění.

ZEVO na střední Moravě chybí. V rámci regionu je potenciál k vybudování ZEVO. To je také nastíněno v koncepci kraje, která stanovuje několik možností nakládání s SKO. V případě naplnění státní strategie (2024 konec skládkování) nastanou na střední Moravě problémy s udržením finančně únosného systému nakládání s odpady.

Skládky v ORP nejsou. Ale v sousedních ORP mají zatím dostatečnou kapacitu pro ukládání komunálního odpadu i do budoucna.

Obyvatelstvo očekává kvalitní služby za přijatelný poplatek.

Neexistence ZEVO na střední Moravě může vést do budoucna (po roce 2025) k problémům v udržení společensky únosné ceny za nakládání s odpady.

Hodnota produkce komunálního odpadu od obcí představuje ročně cca 34 tis. tun, z toho podíl komunálního odpadu tvoří (cca 60 %) a směsný komunální odpad tvoří (cca 40 %). Roční náklady na nakládání s odpady se za celé ORP pohybují okolo 16 mil. Kč. Veškerý SKO je skládkován mimo území ORP a veškerý vytríděný odpad ze systému sběru obcí je dotříděn a dále prodáván k využití (recyklaci). Tříděný bioodpad kompostován v kompostárnách a tím dochází k jeho materiálovému využití. Komunitní kompostárny provozují obec Huzová a město Moravský Berouna Šternberk. Obce Štarnov a Lužice provozují mobilní kompostárnu a vyprodukovaný kompost předávají do ZD Bohuňovice (ORP Olomouc) k dalšímu využití. Největším problémem v území ORP Šternberk je nedostatek sběrných dvorů a nepřesná kalkulace množství svezeneho odpadu z jednotlivých obcí.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců motivujících starostů, členů realizačního týmu a starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

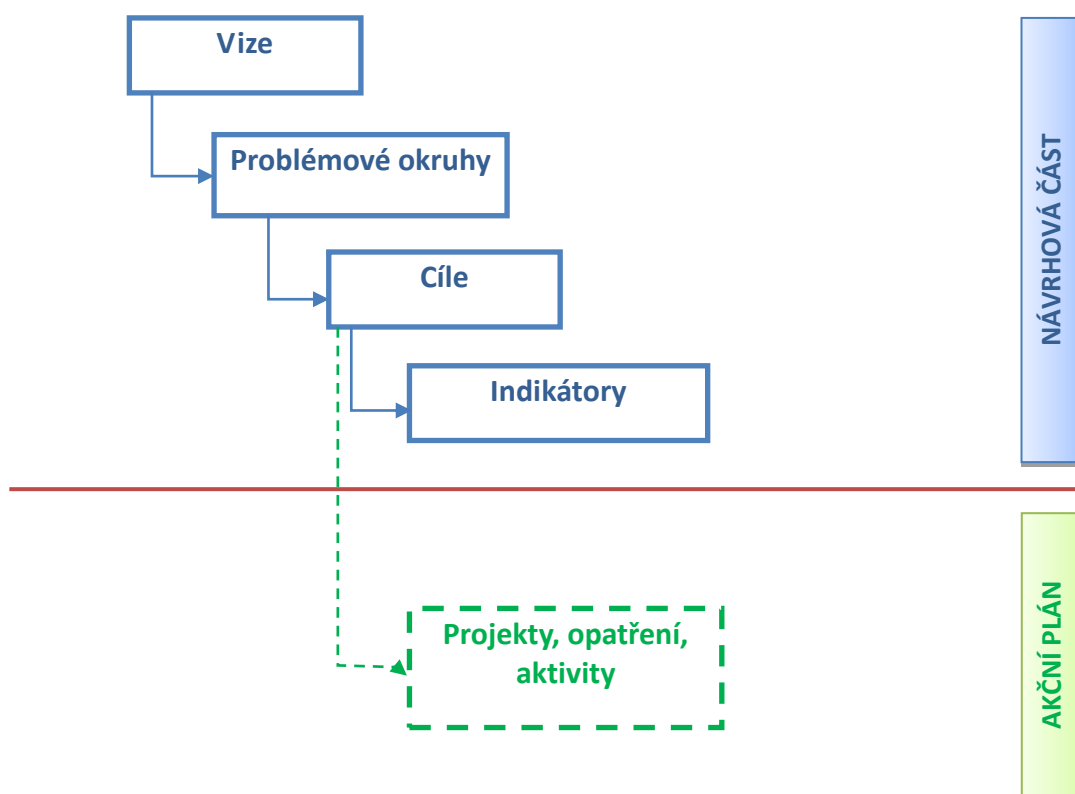
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

V tomto bodě je popsána vize (pokud se tvoří – vize je nepovinná) a popis problémových oblastí. Vizi chápeme jako stav, který má nastat na konci období dokumentu (předpoklad 2023) a současně jako nástroj marketingu (je-li chápána i takto, pak obsahuje také slogany či hlavní hesla, které jsou pro oblast typické a se kterými se lidé mohou ztotožnit). S počtem problémových oblastí je třeba šetřit.

Spolupráce v rámci DSO usnadní práci při náročných administrativních činnostech v oblasti řízení samosprávy. Bude prospěšná především neuvolněným starostům malých obcí. Řešení v podobě společných sběrných dvorů a kompostáren eliminuje zakládání černých skládek, snižuje náklady na svoz komunálního odpadu a přispívá k ochraně životního prostředí. Dostupná a provozuschopná síť předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro vzdělávání a všestranný rozvoj dětí. Zlepšená komunikace mezi mateřskými a základními školami, výměna zkušeností a zvýšení odborných zkušeností také vedou ke kvalitní, atraktivní a vyhledávané mimoškolní činnosti dětí. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb zohledňuje potřeby regionu a hledá způsoby, jak vyhovět co největšímu počtu klientů. Zprovoznění cyklostezky „Hvězdná“ utvrzuje nezaměnitelnou pozici Šternberska, které je v rámci cestovního ruchu považováno za most mezi Hanou a Jeseníky.

Slogan: **Šternbersko – jdeme společně za svým cílem**

Problémové okruhy

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Odpadové hospodářství		
	Problémový okruh PO1 Nakládání s bioodpady	Problémový okruh PO2 Nedostatečná síť sběrných dvorů
	cíl 1.1 Zavést systém sběru a svozu biologicky rozložitelných komunálních odpadů pro zapojené obce ve spádovém území	cíl 2.1 Vybudování sběrného dvoru a užívání sběrných dvorů pro více obcí ve spádovém území

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

Problémový okruh 1 (PO1): Nakládání s bioodpady

Problémové okruhy, které jsou v souladu se zformulovanou vizí, byly sestaveny na základě provedených analýz, nástinů opatření včetně vize. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Následně byly zobrazeny ve stromu problémů, který ukázal vzájemné provazby problémů, příčiny a následky.

Základním podkladem byla SWOT analýza. Vycházeli jsme zejména ze slabých stránek a ohrožení. Realizační tým sestavil problémy podle významnosti a pokusil se je seskupit do určitých tematických celků, které představovaly základ problémových okruhů.

1. Věcné argumenty

Vyplývající problémy s plněním některých zásadních cílů POH, především cíle na snižování skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu, jsou celorepublikovým problémem. Z výsledků analýz a na základě dostupných informací od starostů, popř. občanů obcí a z výsledků pohovorů při vyplňování dotazníků plyne, že by tyto skupiny přivítaly projekt, který by řešil vybudování společné kompostárny ve které by se zpracovával bioodpad z několika obcí. V ORP Šternberk existují pouze 3 zařízení na zpracování bioodpadu. Ve Šternberku si od letošního roku mohou vlastníci rodinných domů ve Šternberku, Lhotě nebo Dolním Žlebu pořídit nádoby na bioodpad. Speciální nádoby na bioodpad mají objem 240 litrů, vyváží se 1x za 14 dní od dubna do listopadu a vlastníkům domů jsou dány do výpůjčky. Tento bioodpad je svážen a kompostován na nově vybudované komunitní kompostárně. Zařízení této kompostárny bohužel nemohou využívat okolní obce z kapacitních důvodů. Město zatím neuvažuje o jejím rozšíření.

Obec Huzová poskytnutím dotace od Státního fondu životního prostředí a fondu Evropské unie zpracovala projekt separace biologicky rozložitelných odpadů v obci Huzová formou komunitního kompostování. Občané obce tím získávají možnost odkládat bioodpad zdarma do obecní kompostárny. V tomto případě se jedná pouze o systém komunitního kompostování, který neumožňuje zpracování BRO z jiných obcí. Tento systém je mezistupněm mezi domácím a komunálním kompostováním vhodným pro menší obce.

Město Moravský Beroun - komunitní kompostárna je určena výhradně pro potřeby města a pouze pro biologické odpady rostlinného původu, vnikající při údržbě veřejné zeleně v městě Moravský Beroun a při údržbě zelených ploch na nemovitostech občanů města. Žádné jiné biologicky rozložitelné odpady nejsou na kompostárnu přijímány. Vzniklý zelený kompost bude zpětně aplikován do ploch obecní zeleně, případně do zelených ploch obyvatel obce.

Tab. 5.23. Zařízení pro nakládání s biologickým odpadem na území ORP, současný stav

		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Město Šternberk	Šternberk bez č. p.	Šternberk	505188	2000,00	1500,00	OK	Komunitní kompostárna
2.	Obec Huzová	Huzová 325	Huzová	597414	200,00	150,00	OK	Komunitní kompostárna 2/5 štěpky a 3/5 trávy
3.	Město Moravský Beroun	Dvorní cesta 185	Město Moravský Beroun	597678	150,00	149,00	OK	Technologie -na volné ploše v páso- vých hromadách pod zakrývací plachtou. Jedná se o komunitní kompostárnu.

Zdroj: místní šetření 2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje

Modelové řešení v regionu by mohlo být zřízení společné kompostárny pro více obcí ve spádově blízkém území. V rámci řešení spolupráce by mohly obce zmapovat potřebu nakládání s bioodpadem jak z domácností, tak z vlastní činnosti. Poté by bylo vhodné zvolit a realizovat řešení vhodné pro celé území. Nabízí se možnost svozu a následného kompostování, spolupráce se zemědělskými subjekty, či realizace menších zařízení pro kompostování – síťově po celém území. Doplnkovým řešením je pořízení domácích kompostérů pro jednotlivé domácnosti, spojené s osvětou mezi obyvatelstvem.

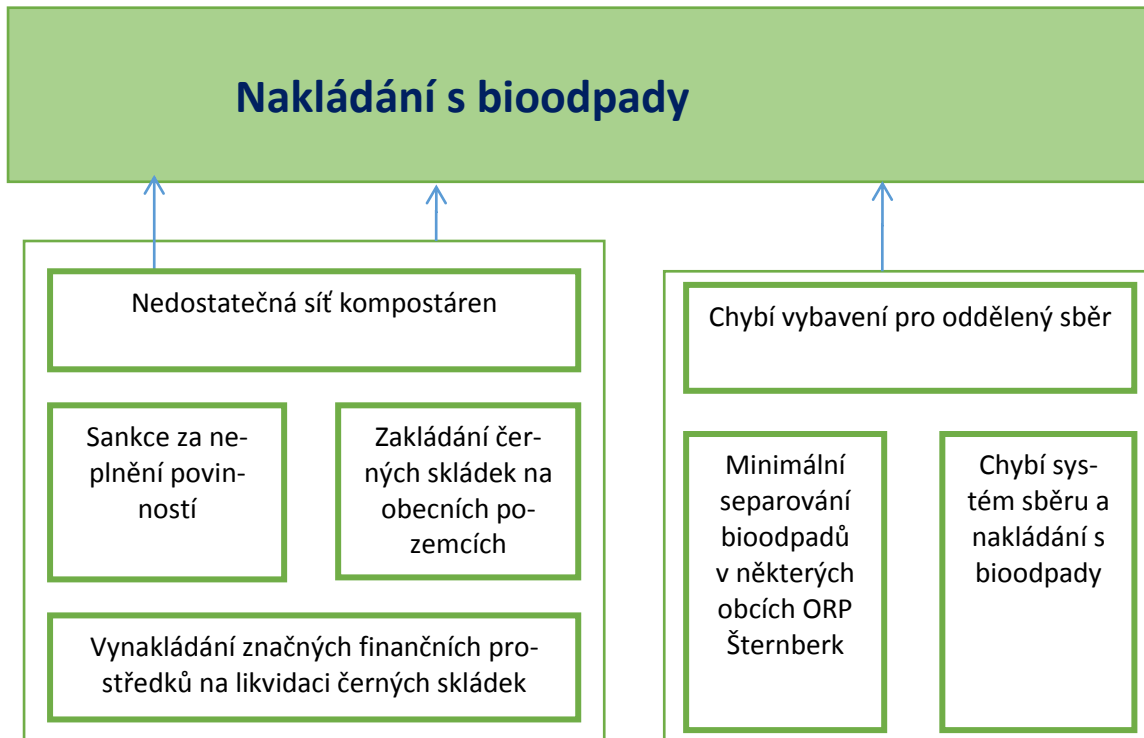
2. Příčiny problému

Ve většině obcí není biologicky rozložitelná složka odpadu řešena. Domácnosti zčásti tento odpad využívají v rámci kompostování na zahradách, míra kompostování však stále klesá (v souvislosti se zmenšením zájmu mladé generace o domácí hospodářství). Bioodpady z hospodaření obcí (údržba VP apod.) většina obcí řeší individuálně, většinou provizorně. Pro většinu domácností zde neexistuje jednoduché řešení a motivace pro vytřídění biologického odpadu a jeho snadného odevzdání do systému pro další zpracování a využití.

3. Důsledky neřešení problému

Důsledkem neřešení tohoto problému by bylo zvýšení nákladů pro všechny zúčastněné strany v odpadovém hospodaření. Po následném zákazu skládkování mezi roky 2023-2025 problém kam ukládat SKO.

Strom problémů

Problémový okruh 2 (PO2): Nedostatečná síť sběrných dvorů

Problémové okruhy, které jsou v souladu se zformulovanou vizí, byly sestaveny na základě provedených analýz, Nástinů opatření včetně vize. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Následně byly zobrazeny ve stromu problémů, který ukázal vzájemné provazby problémů, příčiny a následky.

Základním podkladem byla SWOT analýza. Vycházeli jsme zejména ze slabých stránek a ohrožení. Realizační tým sestavil problémy podle významnosti a pokusil se je seskupit do určitých tematických celků, které představovaly základ problémových okruhů.

1. Věcné argumenty

V ORP Šternberk se nachází pouze jeden sběrný dvůr, který provozuje firma Remit, s.r.o. ve Šternberku. Sběrné dvory, ale v řadě obcí ORP Šternberk chybí a občané tak nemají možnost odložit ostatní odpad, který nepatří do nádob na směsný komunální odpad a je zde vyšší riziko vzniku černých skládek. V Moravském Berouně je zřízeno pouze místo zpětného odběru elektrozařízení.

Sběrné dvory napomáhají zpětnému odběru odpadů, ale pro města či obce je tento systém finančně náročný. Obce musejí na tento systém vynakládat vysoké finanční prostředky, na které obce většinou nemají ve svém rozpočtu mnoho místa.

Důvodem pro toto navrhované řešení může být také nově připravovaná legislativa, která plánuje uložit povinnost pro obce třídit kovy. Kovy z komunální sféry mají 2 hlavní zdroje:

- Z provozu domácností (drobný kovový odpad, konzervy [potraviny, krmivo pro zvířata], plechovky [nápoje, barvy, spreje, tuby], dosloužilé vybavení domácnosti [hrnce, nůžky, malé kovové konstrukční prvky]).
- Z rekonstrukcí domácností včetně objemných odpadů (např. vany, kola, kamna, pletiva apod.).

Z výše uvedeného vyplývá, že v případě omezení výkupu kovů budou hrát klíčovou roli sběrné dvory, kde bude moci občan odložit veškerý kovový odpad včetně kovů z obnovy a rekonstrukce domácností.

Tab. 5.24. Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Remit s.r.o.	Uničovská 2250/64	Šternberk	505188	4000,00	750,00	S	

Zdroj: Dotazníkové šetření 02/2014, databáze souhlasů k nakládání s odpady Olomouckého kraje.

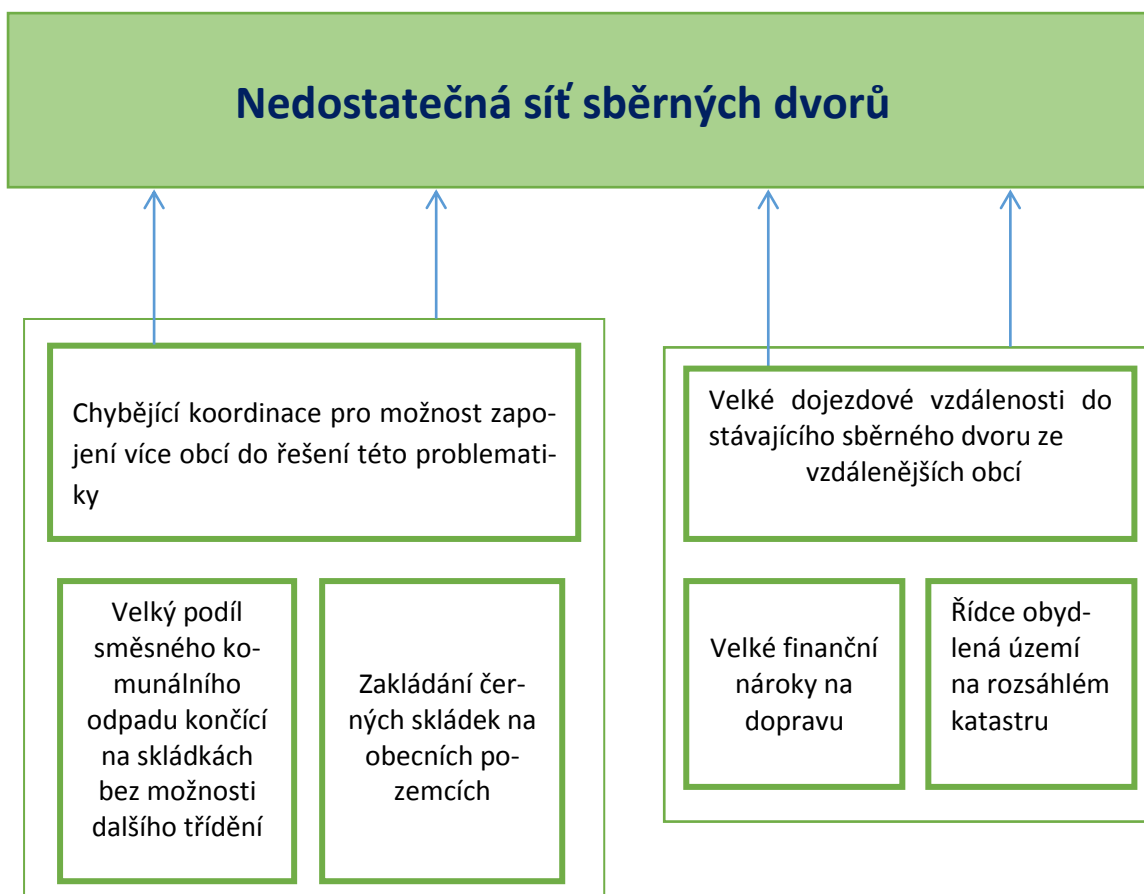
2. Příčiny problému

Hlavní příčinou problému je finanční náročnost provozu sběrného dvora jednou obcí, která s ohledem na své daňové příjmy si nemůže takové zařízení dovolit. V rámci meziobecní spolupráce je možno vybudovat nový sběrný dvůr ve spádovém území pro více obcí, kde sběrný dvůr chybí. Okolní obce se pak mohou společně podílet na financování investice i provozu sběrného dvora.

3. Důsledky neřešení problému

Sběrný dvůr je zařízení, jehož provoz obvykle obce financují z poplatku za odpady od občanů v dané obci. Náklady na jeho provoz se pohybují, podle jeho velikosti v desítkách tisíc Kč měsíčně. Náklady na odstranění černých skládek jsou podstatně vyšší. Využitím sběrného dvora pro občany dalších obcí, vzrostou sice provozní náklady, ty se, ale rozdělí mezi okolní obce. Obec, která sběrný dvůr vlastní, může ušetřit za provoz zařízení, které by jinak financovala samostatně. Využitím sběrných dvorů lze snížit roční náklady na likvidaci černých skládek. Společným sběrem odpadů z většího územního celku s efektem omezení vzniku černých skládek a podílením se na financování provozu sběrného dvora by mohlo dojít k úsporám řádově v desetitisících Kč.

Strom problémů

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Popis cílů je stěžejní složkou návrhové části Souhrnného dokumentu. Na základě provedených analýz jsou stanovené cíle, které povedou k řešení identifikovaných problémových okruhů a které budou následně naplňovány prostřednictvím akčních plánů. Každý cíl musí být jasně popsán s uvedením jeho garanta. Při tvorbě návrhu cílů se vycházelo ze zpracovaných Nástinů opatření.

Tab. 5.25. Cíl 1

Problémový okruh 1	Nakládání s bioodpady
Cíl 1.1	Zavést systém sběru a svozu biologicky rozložitelných komunálních odpadů pro zapojené obce ve spádovém území
Popis cíle	Na území ORP Šternberk působí 3 svozové společnosti. Pouze jedna obec v rámci ORP má uzavřenou smlouvu na zajištění sběru a svozu biologicky rozložitelných komunálních odpadů. Pouze dvě obce řeší svoz BRKO vlastními prostředky do svých komunitních kompostáren. Ostatních 18 obcí v ORP nemají vyřešen sběr a další nakládání s bioodpady v rámci nové legislativy. Na základě porovnání s řešením v okolních obcích sousedních ORP bylo ověřeno, že bude-li zajištěn jednotný systém sběru a svozu bioodpadů v celém ORP s jednou svozovou společností, může být dosaženo výrazných úspor. Společně řešení umožní sdílet infrastrukturu (jednotné sběrné nádoby, jejich efektivnější rozmístění). Individuálním řešením pro obce, které nebudou splňovat podmínku spádového území bude vybavení velkoobjemovými kontejnery, ve vhodných lokalitách, kde občané tak budou moci svůj biologicky rozložitelný odkládat na místa k tomu určená. Pořízení kontejnerů na bioodpad, které by sloužily pro větší objemy bioodpadu a sloužily by rovněž pro odvoz bioodpadu z údržby veřejných prostranství by bylo také vhodné. Toto řešení by mělo v dalších letech snížit podíl biologicky rozložitelné složky v komunálním odpadu. Tímto řešením dojde k menšímu nárůstu cen za odvoz odpadů.
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza • zpracování studie na vytvoření optimálního spádového území a optimálního řešení pro co nejvíce obcí • zpracování právního rámce realizace projektu • zpracování možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy • nastavení harmonogramu svozu z daných obcí A.2 Ekonomická analýza • rozbor ekonomické výhodnosti svozu z jednotlivých obcí • rozbor ekonomické výhodnosti pořízení kompostérů • zpracování obou variant řešení pro snížení nákladů

	B.1 Nastavení parametrů kompostárny, sběru a svozu bioodpadů • stanovení potřebné infrastruktury pro požadovaný objem separovaného bioodpadu • stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit C.1 Výběr ekonomicky efektivní svozové společnosti • porovnání nákladů na svoz z ORP obdobné velikosti • posouzení alternativy svozu vlastním vozem • příprava a realizace společného výběrového řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	INDIKÁTOR VÝSLEDKU: 1.1. MNOŽSTVÍ SEPAROVANÉHO BIOODPADU NA OBYVATELE ZA ROK INDIKÁTOR VÝSTUPU: 1.2. POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ VE SPÁDOVÉM ÚZEMÍ 1.3. POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ ZAVEDEN SYSTÉM DOMÁCIHO KOMPOSTOVÁNÍ VE VHODNÉM TYPU ZÁSTAVBY
Správce cíle	starosta obce Šternov

Tab. 5.26. Cíl 2

Problémový okruh 2	Nedostatečná síť sběrných dvorů
Cíl 2.1	Vybudování sběrného dvoru a užívání sběrných dvorů pro více obcí ve spádovém území
Popis cíle	V ORP Šternberk se nachází pouze jeden sběrný dvůr, který provozuje firma Re-mit, s.r.o. ve Šternberku. Sběrné dvory, ale v řadě obcí ORP Šternberk chybí a občané tak nemají možnost odložit ostatní odpad v dojezdové vzdálenosti a je zde vyšší riziko vzniku černých skládek. V Moravském Berouně je zřízeno pouze místo zpětného odběru. Obec může smlouvou s kolektivním systémem poskytovat místo ke zpětnému odběru, může za to dostávat odměny. Cílem je pořízení sběrného dvoru společného pro více obcí, příp. sdílení všech spádových sběrných dvorů na území ORP, a to smluvně za úplatu. Zde lze využívat SD i jako dočasný sklad, příp. překladiště odpadů ze sběrových dnů (mobilních sběrů) a odvážet velké objemy odpadů do koncových zařízení Důvodem pro toto navrhované řešení může být také nově připravovaná legislativa, která plánuje uložit povinnost pro obce třídit kovy.
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza • zpracování studie na vytvoření optimálního spádového území pro co nejvíce obcí a sdílení sběrných dvorů a nákladů na jejich provoz, příp. řešení mobilních sběrů (sběrové dny) • zpracování možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy • zpracování právního rámce realizace projektu

	A.2 Ekonomická analýza - rozbor ekonomické výhodnosti mobilního sběru z jednotlivých obcí - zpracování variant řešení pro snížení provozních nákladů - předpokládané náklady na provoz B.1 Nastavení parametrů sběrného dvoru, sběru a svozu odpadu - stanovení potřebné infrastruktury pro požadovaný objem odpadu - stanovení frekvence mobilního sběru z jednotlivých lokalit C.1 Výběr ekonomicky efektivní svozové společnosti - posouzení alternativy svozu ze sběrných dvorů vlastním vozem v rámci mobilního sběru - příprava a realizace společného výběrového řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	INDIKÁTOR VÝSLEDKU: 2.1. POČET OBCÍ, KTERÉ NEMAJÍ SBĚRNÝ DVŮR ANI NEVYUŽÍVAJÍ SMLUVNÍ ZAJIŠTĚNÍ SBĚRU ODPADŮ VE SBĚRNÉM DVOŘE JINÉ OBCE INDIKÁTORY VÝSTUPU: 2.2. POČET SBĚRNÝCH DVORŮ NA ÚZEMÍ ORP 2.3. POČET OBCÍ, KTERÉ NEMAJÍ SBĚRNÝ DVŮR ANI NEVYUŽÍVAJÍ SMLUVNÍ ZAJIŠTĚNÍ SBĚRU ODPADŮ VE SBĚRNÉM DVOŘE JINÉ OBCE
Správce cíle	ředitel MAS Šternbersko

5.2.4. Indikátory

Tab. 5.27. Karta indikátorů – Problémový okruh 1

Problémový okruh	Nakládání s bioodpady		
Číslo indikátoru	1.1.		
Název indikátoru	MNOŽSTVÍ SEPAROVANÉHO BIOODPADU NA OBYVATELE ZA ROK		
Měrná jednotka	kg/obyv./rok		
Správce měřítka	Starosta obce Šternov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		300,0	350,00
Skutečnost	269,85		
Popis měřítka:	V území ORP Šternberk bude indikátor sledovat vytříděné množství bioodpadu na jednoho obyvatele ORP.		
Metodika a výpočet:	Součet produkce (způsob nakládání A00, AN60, BN30) odpadu 200201, 200108 přepočtené na počet obyvatel v ORP k 31.12. daného roku, vynásobený 1000.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence o produkci a nakládání s odpady obcí, hlášení o produkci a nakládání s odpady obcí		

Tab. 5.27. Karta indikátorů – cíl 1.1.

Cíl	Zavést systém sběru a svozu biologicky rozložitelných komunálních odpadů pro několik obcí ve spádovém území		
Číslo indikátoru	1.2.		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ VE SPÁDOVÉM ÚZEMÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta obce Štarnov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	12
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Území ORP Šternberk je pouze částečně pokryto zařízením na zajištění sběru a svozu biologicky rozložitelných komunálních odpadů. Pouze tři obce řeší svoz bioodpadů vlastními prostředky do svých komunitních kompostáren. Ostatních 18 obcí v ORP nemá vyřešeno nakládání s bioodpady dle nové legislativy. Indikátor bude sledovat postupné zapojení počtu obcí do společného systému nakládání s bioodpady.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se zapojily do společného systému sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady.		
Zdroj čerpání dat:	Šetření na obcích, příp. informace z DSO.		

Tab. 5.28. Karta indikátorů – cíl 1.1.

Cíl	Zavést systém sběru a svozu biologicky rozložitelných komunálních odpadů pro zapojené obce ve spádovém území		
Číslo indikátoru	1.3.		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ ZAVEDEN SYSTÉM DOMÁCIHO KOMPOSTOVÁNÍ VE VHODNÉM TYPU ZÁSTAVBY		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta obce Štarnov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Z výsledků analýz a na základě dostupných informací od starostů, popř. občanů obcí a z výsledků pohovorů při vyplňování dotazníků vyplynulo, že by tyto skupiny přivítaly projekt, který by distribuoval domovní kompostéry ve kterých by se zpracovával bioodpad z domácností. Indikátor bude sledovat počet obcí, které budou postupně tento systém zavádět. Bude se jednat hlavně o tzv. nespádové obce, s menší dosažitelností do společné kompostárny.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které mají zaveden systém domácího kompostování.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Tab. 5.29. Karta indikátorů – Problémový okruh 2

Problémový okruh	Nedostatečná síť sběrných dvorů		
Číslo indikátoru	2.1.		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ NEMAJÍ SBĚRNÝ DVŮR ANI NEVYUŽÍVAJÍ SMLUVNÍHO ZAJIŠTĚNÍ SBĚRU ODPADŮ VE SBĚRNÉM DVOŘE JINÉ OBCE.		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		9	3
Skutečnost	17		
Popis měřítka:	Na území ORP Šternberk je zřízen pouze jeden sběrný dvůr, který provozuje firma Remit, s.r.o. ve Šternberku. Snahou je, aby se co nejvíce obcí ve spádovém území zapojilo do tohoto projektu a využívalo společná zařízení. Indikátor umožňuje sledovat postupné snižování počtu obcí, které nevyužívají služeb sběrných dvorů.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí, které nemají sběrný dvůr, ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Tab. 5.30. Karta indikátorů – cíl 2.1.

Cíl	Vybudování sběrného dvoru a užívání sběrných dvorů pro více obcí ve spádovém území		
Číslo indikátoru	2.2.		
Název indikátoru	POČET SBĚRNÝCH DVORŮ NA ÚZEMÍ ORP.		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel MAS Šternbersko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Sběrné dvory, ve většině obcí ORP Šternberk chybí. Sběrné dvory napomáhají sběru odpadů, které nepatří do SKO, ale pro města či obce je tento systém finančně náročný. Hlavně menší obce nemají vzhledem k výši svého rozpočtu možnost vybudování takového zařízení. Indikátor umožňuje sledování celkového počtu vybudovaných zařízení na území ORP. Ten by se měl zvýšit.		
Metodika a výpočet:	Počet sběrných dvorů na území ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí, vyhodnocení POH, příp. evidence odpadů.		

Tab. 5.29. Karta indikátorů – problémový okruh 2

Problémový okruh	Vybudování sběrného dvoru a užívání sběrných dvorů pro více obcí ve spádovém území		
Číslo indikátoru	2.3		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ NEMAJÍ SBĚRNÝ DVŮR ANI NEVYUŽÍVAJÍ SMLUVNÍHO ZAJIŠTĚNÍ SBĚRU ODPADŮ VE SBĚRNÉM DVOŘE JINÉ OBCE.		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Šternberk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		9	3
Skutečnost	17		
Popis měřítka:	Na území ORP Šternberk je zřízen pouze jeden sběrný dvůr, který provozuje firma Remit, s.r.o. ve Šternberku. Snahou je, aby se co nejvíce obcí ve spádovém území zapojilo do tohoto projektu a využívalo společná zařízení. Indikátor umožňuje sledovat postupné snižování počtu obcí, které nevyužívají služeb sběrných dvorů.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí, které nemají sběrný dvůr, ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Za účelem dosahování cílů stanovených ve strategii je nutné sledovat, jak se strategie realizuje. Za monitorování a hodnocení realizace strategie je zodpovědný realizační tým. Optimálním složením týmu je manažer, řídicí skupina, správci cílů a gestoři indikátorů. Konkrétní role a procesy budou popsány v samotném souhrnném dokumentu (viz Příloha č. 1 této metodiky).

Výběr **manažera** závisí zejména na společném rozhodnutí starostů. V případě dobrovolného svazku obcí se bude nejčastěji jednat o určeného zaměstnance DSO, který tuto agendu bude mít v náplni práce. Pokud bude meziobecní spolupráce naplňována neformální spoluprací obcí, může být manažerem např. externí subjekt či osoba, nebo určený zaměstnanec jednoho z městských úřadů, který takovou činnost bude mít uvedenou v náplni práce (nemusí jít o plný úvazek, může se jednat o doplňkovou agendu k jiným činnostem, které v rámci svého zařazení vykonává – důležité však je, aby takovému zaměstnanci byl dán reálný prostor činnosti spojené s řízením strategie vykonávat).

Členy **řídicí skupiny** by měli být zejména starostové dotčených obcí. Může být také doplněna o další významné členy, kteří mají přímý vliv na rozvoj území. O členství těchto osob by se měli konsensem shodnout starostové dotčených obcí.

Správci cílů by již měli být uvedeni v šablonách jednotlivých cílů, stejně jako **gestoři indikátorů** v šablonách jednotlivých indikátorů. V souhrnném dokumentu je vhodné uvést jednoduchý tabulkový přehled s uvedením správce cíle. Nejsou-li v době zpracování ještě všechny pozice správců cílů obsazeny, budou doplněny v dalších fázích dopracování souhrnného dokumentu.

Postup:

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídicí skupina**. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plá-

nu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Ing. Stanislav Orság, motivující starosta město Šternberk
Ing. Stanislav Nykl, motivující starosta, obec Štarnov
Ing. Michaela Pruknerová, starostka obce Domašov u Šternberka
Ing. Pavel Horák, ředitel MAS Šternbersko

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Zavést systém sběru a svozu biologicky rozložitelných komunálních odpadů pro několik obcí ve spádovém území	Ing. Stanislav Nykl
2.1.	Vybudování sběrného dvoru a užívání sběrných dvorů pro více obcí ve spádovém území	Ing. Pavel Horák

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.	Množství separovaného bioodpadu na obyvatele za rok.	Ing. Stanislav Nykl
1.2.	Počet zapojených obcí ve spádovém území.	Ing. Stanislav Nykl
1.3.	Počet obcí, které mají zaveden systém domácího kompostování ve vhodném typu zástavby.	Ing. Stanislav Nykl
2.1., 2.3	Počet obcí, které nemají sběrný dvůr ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce.	Ing. Pavel Horák
2.2.	Počet sběrných dvorů na území ORP.	Ing. Stanislav Orság

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu)⁵. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.⁶

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

⁵ resp. 4.3.3, 5.3.3 a 6.3.3

⁶ Tabulka je univerzální a pro konkrétní území je nutné ji zpřesnit podle místních podmínek. V případě, že v době zpracování do souhrnného dokumentu nebudou vyjasněny konkrétní podmínky, bude uvedena obecně a v pozdějším období zaktualizována. To se týká zejména zodpovědné osoby/subjektu. Jakmile bude rozhodnuto o složení řídicí skupiny a o výběru manažera, je vhodné tuto informaci do souhrnného dokumentu doplnit (ne jmenovitě, ale funkčním zastoupením).

5.3.2. Systém změn strategie

Strategie je střednědobým plánem rozvoje. Zároveň by se mělo jednat o živý dokument, který může být podle potřeb upravován. Nemělo by však docházet k neřízeným, nekontrolovaným revizím.

Pro průběžné vyhodnocování úspěšnosti slouží indikátorová soustava. Pokud na základě monitorování a vyhodnocování (viz kapitola 2.2) bude zjištěn neuspokojivý vývoj, je potřeba analyzovat příčiny a přijmout příslušná opatření.

Může se jednat o dílčí opatření, která se naplní tím, že se do akčního plánu následujících let zařadí takové projekty, které umožní efektivnější plnění strategie. Pokud se však dlouhodobě nedaří plnit cíle, je nutné provést hlubší analýzu, která by měla odhalit příčiny problémů. Pokud analýza shledá, že příčinou je chybně naformulovaný cíl (např. proto, že na jeho splnění nemají klíčoví hráči vhodné nástroje – problematika např. vyplývá z legislativy), pak je prostor pro dílčí změnu strategie.

Změna by vždy měla být důsledně prodiskutována v širším týmu obdobně, jako se diskutovalo zaměření strategie při její tvorbě (vhodné je např. opět vytvořit fokusní skupinu). K navrženým změnám je nutné opět nastavit vyhovující indikátory. Navržené změny musí projít stejným schvalovacím procesem jako při samotném schvalování původní strategie. Konkrétní role a procesy jsou popsány v oddíle: Postup.

Postup:

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Vzhledem ke specifickým podmínkám projektu je možné akční plán připravit speciálně pro meziobecní spolupráci. Jde o to, že cíle stanovené ve strategii jsou relativně velmi konkrétní (oproti standardním strategiím, kde bývají cíle stanoveny většinou obecně). Z tohoto důvodu mohou být v akčním plánu uvedeny spíše jednotlivé kroky vedoucí k naplnění cílů (nemusí se nutně jednat o ucelené projekty, ale klíčové kroky).

Akční plán se sestavuje vždy v návaznosti na schválený strategický plán. Návrhová část strategie bude schvalována na setkání starostů až na jaře roku 2015. Může být schválena bez výhrad, nebo bude doporučena její úprava. Jakmile budou zapracovány navržené změny a takto upravená strategie schválena, může být zahájeno plnění strategie prostřednictvím každoročních akčních plánů. Bu-

de-li vysoká pravděpodobnost schválení strategie již na nejbližším setkání starostů, může být na to též jednání připraven také hrubý návrh akčního plánu. Oba dokumenty se pak mohou schvalovat zároveň. V tomto případě je nutné jej pro toto setkání připravit. **Bude-li na nejbližší rok zároveň připraven konkrétní akční plán, uvede se do příloh souhrnného dokumentu.**

Postup:

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁷. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

⁷ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů.⁸ Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orien-

⁸ V současné době jsou na www.strukturalni-fondy.cz k dispozici návrhy operačních programů, které procházejí procesem schvalování v Evropské komisi. Na základě připomínek Evropské komise budou ještě zčásti přepracovány, nicméně nepředpokládá se jejich zásadní revize. Proto je vhodné vycházet z aktuální verze operačních programů, do zdroje financování uvést nejen název operačního programu, ale i jeho konkrétní specifický cíl.

tační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Návrhová část tohoto strategického dokumentu obsahuje především:

- **Slogan** - jedná se o větu či hlavní heslo, které je pro ORP Šternbersko typické a se kterým se lidé mohou ztotožnit:

Šternbersko – jdeme společně za svým cílem

- **Vizi** - jedná se o souhrnnou vizi pro všechny 4 oblasti strategického dokumentu. Vize staví na silných stránkách, které jsme identifikovali ve SWOT analýzách dílčích oblastí. Vizi chápeme jako reálný stav, který má nastat na konci strategického období tohoto dokumentu (předpoklad 2020) a současně jako nástroj marketingu.
- **Problémové okruhy** – Na základě provedených analýz jsme sestavili sadu 2 problémových oblastí, které jsou v souladu se zformulovanou vizí. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena z představitelů jednotlivých spolků a NNO, ze starostů zúčastněných obcí, motivujících starostů a realizačního týmu. Cílem fokusní skupiny bylo ověřit, zda problémové okruhy, které navrhl realizační tým, odpovídají realitě a zda se jedná o ty nejzávažnější problémy v ORP Šternbersko. Popis problémového okruhu obsahoval: věcné ar-

gumenty, příčiny problému a důsledky neřešení problému. Identifikované problémové okruhy jsme znázornili graficky tzv. stromem problémů, v němž jsou zřejmé příčiny a důsledky problémů.

- **Cíle** – Dalším krokem v návrhové části strategického dokumentu bylo stanovit cíle, které vedly k řešení identifikovaných problémových okruhů a které budou následně naplňovány prostřednictvím akčních plánů. Ke každé problémové oblasti jsme přiřadili 1 cíl, celkem tedy 2 cíle. Finalizovány byly členy realizačního týmu. Ke každému cíli byl přiřazen správce, který bude v daném území dohlížet nad plněním příslušného cíle. Na pracovní schůzce proběhla diskuse nad výběrem správců jednotlivých cílů, konečnou personalizaci provedli členové realizačního týmu – viz kapitola 5.3.1 – Správci cílů.
- **Indikátory** - jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosažení stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů jsme se pokusili popsat míru změny. Zvolili jsme snadno dostupné (zjistitelné) indikátory, byla určena výchozí hodnota a stanovena hodnota cílová, vytvořili jsme jednotlivé karty indikátorů. Ke dvěma problémovým okruhům jsme přiřadili 2 indikátory (tzv. indikátory výsledku) a k jednotlivým cílům 4 indikátory (tzv. indikátory výstupu).

Zároveň byli určeni gestoři indikátorů (správci měřítka, kteří zodpovídají za zjištění hodnot indikátorů v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu) - viz kapitola 5.3.1 – Gestoři indikátorů. Indikátory i gestory stanovili členové realizačního týmu pro předchozí diskusi na pracovní schůzce.

- **Systém monitorování a hodnocení realizace strategie** - Pro řízení strategie byly ustanoveni: manažer strategie, řídicí skupina, správci cílů a gestoři indikátorů.
- **Systém změn strategie** - V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími tak vnitřními faktory.
- **Akční plán** - upřesňuje strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Vzhledem k tomu, že strategický plán se bude schvalovat na II. shromážděním zástupců samospráv na jaře 2015, je tato kapitola prozatím nedokončená.

PŘEHLED PROBLÉMOVÝCH OKRUHŮ, CÍLŮ A INDIKÁTORŮ V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ:

Problémový okruh 1.

Nakládání s bioodpady

Cíl 1.1 Zavést systém sběru a svozu biologicky rozložitelných komunálních odpadů pro několik obcí ve spádovém území.

Indikátor výsledku:

1.1. Množství separovaného bioodpadu na obyvatele za rok.

Indikátory výstupu:

1.2. Počet zapojených obcí ve spádovém území.

1.3. Počet obcí, které mají zaveden systém domácího kompostování ve vhodném typu zástavby.

Problémový okruh 2.

Nedostatečná síť sběrných dvorů.

Cíl 2.1 Vybudování sběrného dvoru a užívání sběrných dvorů pro více obcí ve spádovém území.

Indikátor výsledku:

2.1. Počet obcí, které nemají sběrný dvůr ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce.

Indikátory výstupu:

2.2. Počet sběrných dvorů na území ORP.

2.3. Počet obcí, které nemají sběrný dvůr ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce.

SHRNUTÍ Z POHLEDU MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE:

V říjnu proběhly volby představitelů místních samospráv. V ORP Šternberk došlo ke změně u pěti obcí a u jedné obce proběhnou volby znovu v březnu příštího roku. Oba motivující starostové (Ing. Stanislav Orság a Ing. Stanislav Nykl) byli opětovně zvoleni do funkcí starosty. Všichni nově zvolení starostové byli jak písemně tak i ústně informováni o probíhajícím projektu PMOS. Nepředpokládáme, že by tyto změny mohli mít negativní dopad na realizaci projektu PMOS.

Na území Šternberska byl dne 21.9.1998 založen tzv. neformální DSO - Mikroregion Šternbersko, který není institucionalizován. Předsedou je Ing. Stanislav Orság, starosta Města Šternberka. Jeho členem je Město Šternberk a dalších 23 obcí v okolí (Babice, Domašov nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová, Jívová, Komárov, Lipina, Lužice, Mladějovice, Mutkov, Řídeč, Štarnov, Bělkovice-Laštany, Dolany, Bohuňovice, Hlušovice, Samotišky, Liboš a Štěpánov. V současné době je do Mikroregionu Šternbersko sdruženo celkem 24 obcí (17 obcí z ORP Šternberk a 7 obcí z ORP Olomouc).

Kromě Mikroregionu Šternbersko byl na území ORP Šternberk založen další DSO - Mikroregion Moravsko-berounsko. Svazek (založený dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů) vznikl 18. srpna 2006 podepsáním zakladatelské smlouvy a schválením stanov. Předsedkyní je Ing. Zdenka Szukalská, starostka Města Moravský Beroun. Ve svazku je sdruženo celkem 6 obcí Moravský Beroun, Domašov nad Bystřicí, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Norberčany a Jívová.

Město Šternberk v loňském roce vstoupilo do projektu podpora meziobecní spolupráce do které se zapojilo celkem 18 obcí z 21 obcí v SO ORP Šternberk. Starostové obcí ORP Šternberk zapojených do projektu byli o

výhodách spolupráce v klasicky uzavřeném DSO s právní subjektivitou informování, jednak na I. oficiálním setkání zástupců samospráv v rámci PMOS, rovněž tak na posledním jednání mikroregionu dne 9. 12. 2014. Z jeho závěrů vyplynul požadavek na založení nového DSO s právní subjektivitou.

Argumenty pro zřízení svazku vyplývají i z analýzy provedené v rámci řešení volitelného tématu „servis samospráv“ na Šterbersku v srpnu 2014 (poptávka po službách) a z dotazníkového šetření připraveného právním týmem SMO ČR.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část strategie ORP Šternberk byla realizována od září do prosince 2014. Do její tvorby bylo zapojeno cca 6 členů realizačního týmu, oba motivující starostové (Ing. Stanislav Orság a Ing. Stanislav Nykl), 1 externí pracovník, ředitel MAS Šternbersko a ostatní zainteresované osoby.

Členové realizačního týmu se pravidelně zúčastňovali všech jednání, průběžně informovali zainteresované starosty o pokračujícím projektu PMOS. Samotní starostové se se svými názory a připomínkami podíleli na tvorbě dílčích částí strategického dokumentu (problémové okruhy, cíle a indikátory).

Postup zpracování návrhové části strategického dokumentu, harmonogram prací, formulace, finalizace a schvalování jednotlivých částí je uveden v přechodí kapitole 5.4.1.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základy a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

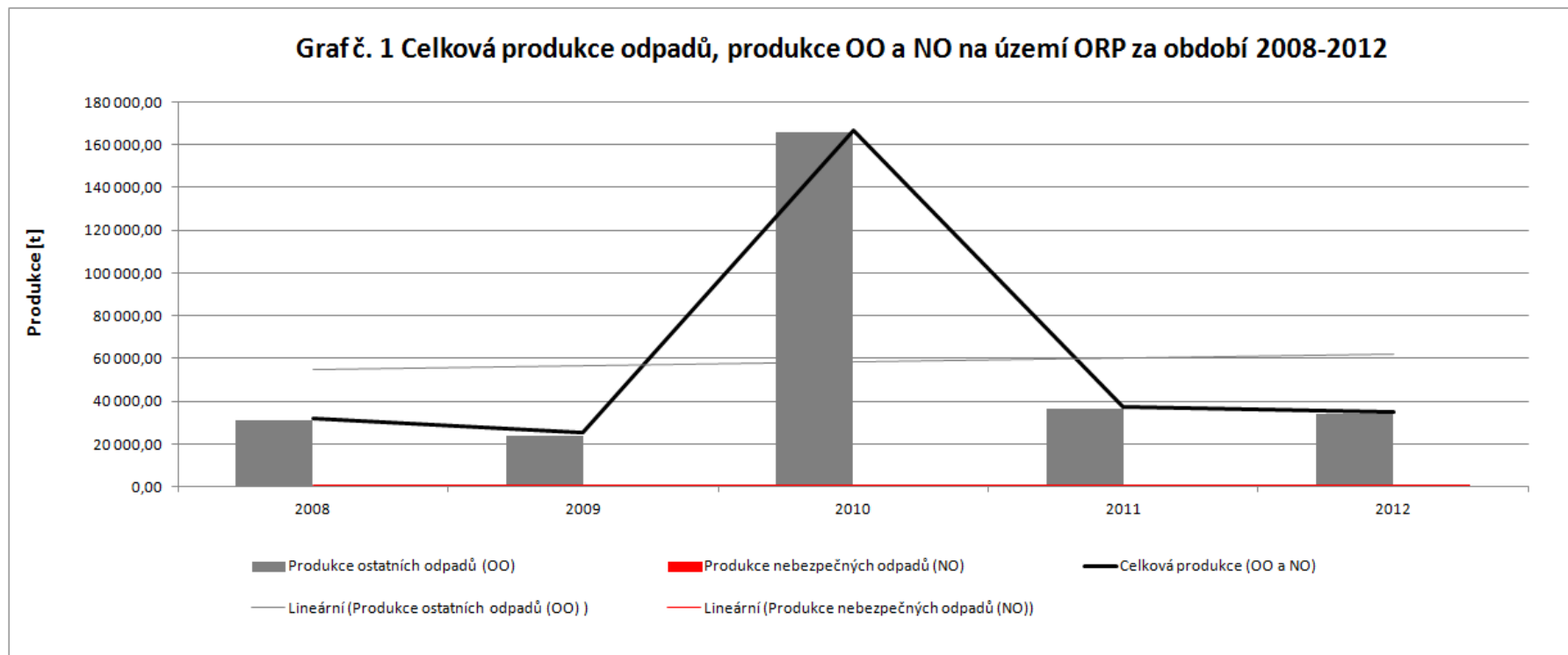
Vložené přílohy tabulek a grafů k odpadovému hospodářství.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
Produkce odpadů [t]							2008	2009	2010	2011
Produkce ostatních odpadů (OO)	73 305,56	31 340,00	23 981,00	165 597,00	36 284,00	34 077,00	42,75	32,71	225,90	49,50
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	1 429,04	697,00	1 195,00	922,00	893,00	717,00	48,77	83,62	64,52	62,49
Celková produkce (OO a NO)	75 688,20	32 037,00	25 176,00	166 519,00	37 177,00	34 794,00	42,33	33,26	220,01	49,12
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		97,82		95,25		99,45		97,60		97,94
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		2,18		4,75		0,55		2,40		2,06
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		23 890		23 927		23 850		23 734		23 690
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 341,02		1 052,20		6 981,93		1 566,40		1 468,72
Měrná produkce OO		1 311,85		1 002,26		6 943,27		1 528,78		1 438,46
Měrná produkce NO	300,20	29,18		49,94		38,66		37,63		30,27
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		9,72		16,64		12,88		12,53		10,08
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-90,28		-83,36		-87,12		-87,47		-89,92

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 1. Celková produkce odpadů, produkce OO na území OPR za období 2008 - 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Produkce odpadů byla sledována v letech 2008 až 2012, kdy došlo k porovnání s datovou základnou roku 2000. Produkce ostatní odpadů obyvatel ORP Šternberk má kolísavý charakter. V roce 2009 se produkce odpadů dostala na minimum a to na 33 % roku 2000. Extrémní nárůst odpadu je zaznamenán v roce 2010. Tento nárůst je zapříčiněn úpravou stavební plochy pro stavbu supermarketu TESCO spojenou s asanací asi jedné třetiny areálů bývalé Chronotechny Šternberk, kdy byla vybouraná suť odvážená na skládky. V roce 2011 opět klesla na průměr tj. s porovnáním roku 2000 na 49%. Posledním sledovaným rokem je rok 2012, kdy došlo k poklesu o 6 % v komparaci s předešlým rokem.

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	56,45	23,75	28,46	20,63	85,42
200102	Sklo	O	3,30	7,43	7,03	7,17	10,12
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	59,40	57,83	44,45	23,01	26,30
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	0,02	0,03	0,01	0,01	0,23
200114*	Kyseliny	N	0,24	0,05	0,10	0,00	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,06	0,07	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,03	0,07	0,06	0,02	0,09
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	1,03	0,12	0,36	0,22	0,02
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	0,87	0,99	0,45	0,82	0,30
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,46	0,09	0,17	0,05	2,09
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,06	0,37	0,26	0,13	0,44
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	4,43	9,87	6,83	6,15	10,84
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,35	0,36	0,16	0,30	0,33

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,49	0,89	0,46	0,11	0,15
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísla 200121 a 200123	N	1,24	0,47	0,12	0,50	0,43
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 200121, 200123 a 200135	O	0,07	0,09	1,40	0,64	2,32
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	10,58	0,00	0,00	0,00
200139	Plasty	O	4,32	50,64	7,22	7,40	11,89
200140	Kovy	O	347,28	837,98	1 413,15	1 727,53	1 631,12
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	124,01	31,31	53,12	1 040,95	117,46
200202	Zemina a kameny	O	16,00	60,27	21,36	63,35	44,35
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,78
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	3 400,00	10 068,11	6 748,75	9 782,65	10 211,71
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	1,65	0,00	0,00	36,15	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 012,50	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	40,00	40,00	0,00	8,10	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	71,00	282,70	368,30	284,06	555,85
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	2 494,79	540,00	481,12	493,50	723,07
150102	Plastové obaly	O	793,76	240,29	427,80	219,05	285,36
150103	Dřevěné obaly	O	6,09	4,21	7,30	0,51	0,00
150104	Kovové obaly	O	9,32	33,77	33,79	21,29	12,92
150105	Kompozitní obaly	O	16,23	5,00	13,11	10,64	6,44
150106	Směsné obaly	O	5,31	2,39	0,58	0,00	0,18
150107	Skleněné obaly	O	102,87	192,22	210,41	197,91	215,03
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	56,65	40,47	58,14	26,85	60,21
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,13	0,11	0,09	0,05	0,03
Celková produkce KO			9 630,40	12 542,53	9 934,56	13 979,75	14 016,48
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			3 711,32	10 474,37	7 243,25	11 151,35	10 998,83
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			1 893,62	5 041,06	3 476,09	5 865,53	5 299,65

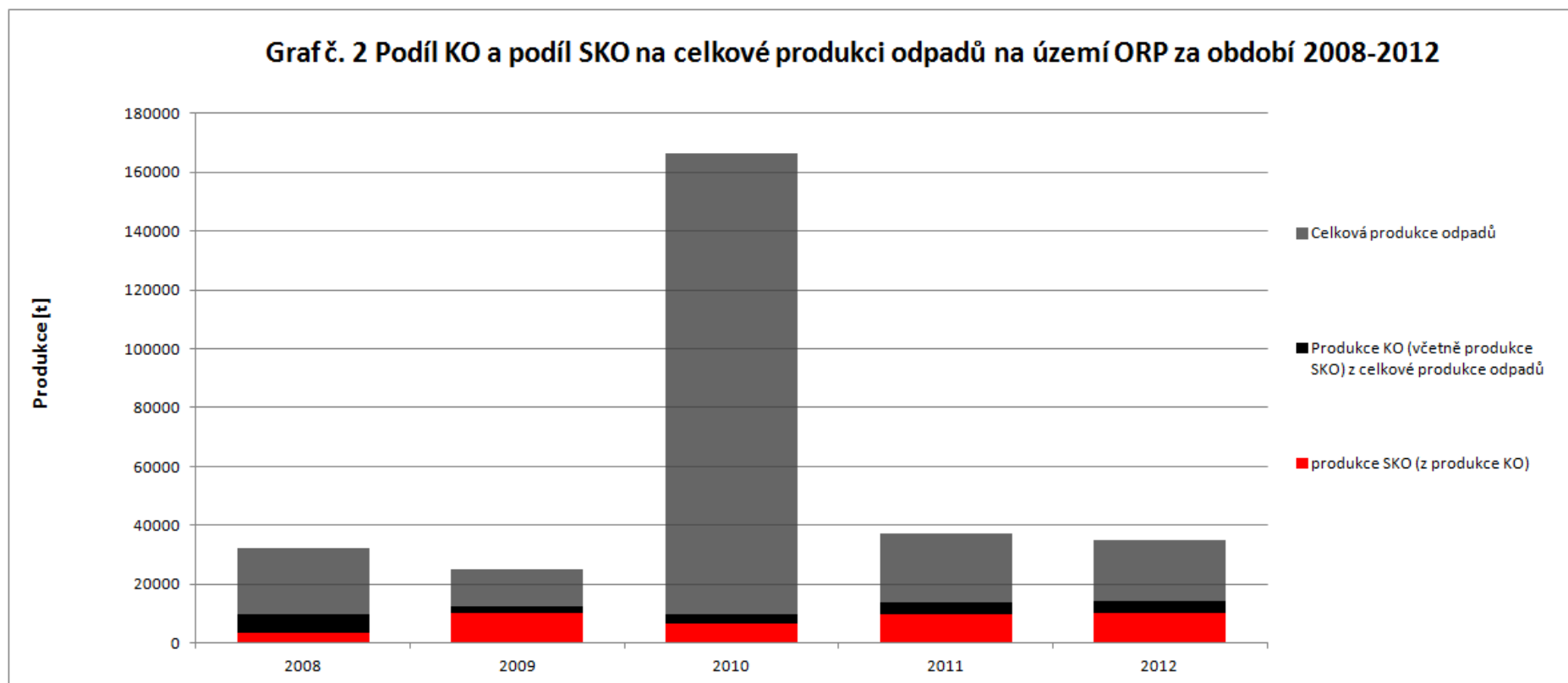
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	32 037,00	25 176,00	166 519,00	37 177,00	34 794,00	-21,42	561,42	-77,67	-6,41
Celková produkce KO	9 630,40	12 542,53	9 934,56	13 979,75	14 016,48	30,24	-20,79	40,72	0,26
Celková produkce SKO	3 400,00	10 068,11	6 748,75	9 782,65	10 211,71	196,12	-32,97	44,95	4,39
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	30,06		49,82		5,97		37,60		40,28
Podíl SKO na produkci KO	35,30		80,27		67,93		69,98		72,86
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	23 890		23 927		23 850		23 734		23 690
Měrná produkce KO	403,11		524,20		416,54		589,02		591,66
Měrná produkce SKO	142,32		420,78		282,97		412,18		431,06

Zdroj:<http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 2. Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

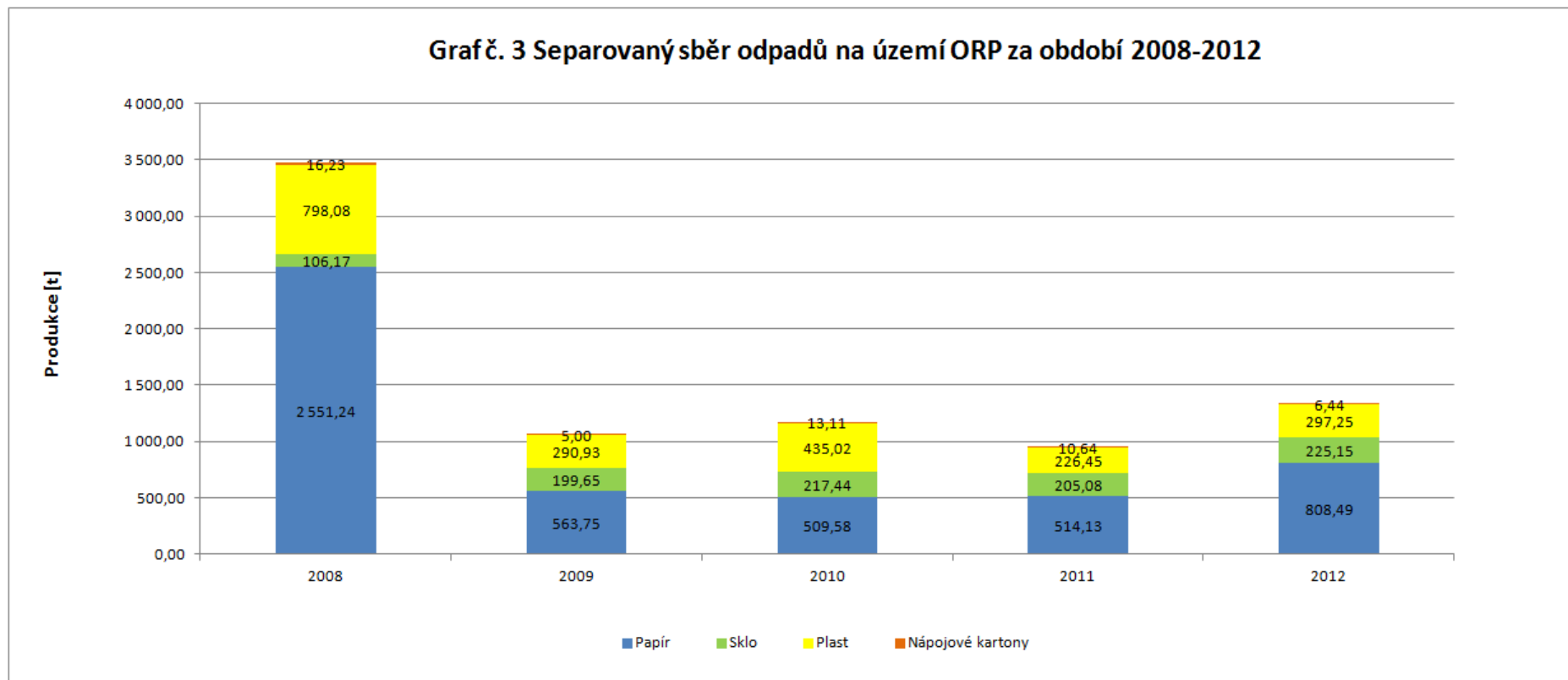
Z grafu je patrná nevyrovnanost při produkci odpadu. Analýza je ovlivněna nejspíš evidenční chybou v roce 2010. Produkce KO roste: z 9.600 v roce 2008 na 14.000 v roce 2012. Produkce SKO roste: 2008 3.400 na 2012: 10.211, výjimkou byl pokles v roce 2010. Podíl KO na celkové produkci: v průměru tvoří 36% (výkyv v roce 2010 na 5%). Podíl SKO na produkci KO: 2008 35%, v dalších letech se pohybuje v průměru na 70%. Při zahrnutí s rokem 2000 lze konstatovat, že POH je plněn. Avšak trend posledních let nenaplnuje POH.

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	2 551,24	563,75	509,58	514,13	808,49	-77,90	-9,61	0,89	57,25
Sklo	150107, 200102	106,17	199,65	217,44	205,08	225,15	88,05	8,91	-5,68	9,78
Plast	150102, 200139	798,08	290,93	435,02	226,45	297,25	-63,55	49,53	-47,94	31,27
Nápojové kartony	150105	16,23	5,00	13,11	10,64	6,44	-69,19	162,20	-18,84	-39,47
Celkem separovaný sběr		3 471,72	1 059,33	1 175,15	956,30	1 337,33	-69,49	10,93	-18,62	39,84
Měrné produkce odpadů [kg. obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		23 890		23 927		23 850		23 734		23 690
Měrná produkce tříděného papíru		106,79		23,56		21,37		21,66		34,13
Měrná produkce tříděného skla		4,44		8,34		9,12		8,64		9,50
Měrná produkce tříděného plastu		33,41		12,16		18,24		9,54		12,55
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,68		0,21		0,55		0,45		0,27
Měrná produkce tříděného odpadu		145,32		44,27		49,27		40,29		56,45

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 3. Separovný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Na území SO ORP je nejvíce převažující složkou separovaného sběru papír (150101, 200101). Druhou nejvýznamnější složkou je plast. Řada obcí kromě výše uvedených odpadů třídí také elektroodpady jednou nádobou pro obec, dále se třídí baterie, tonery, apod. Větší obce mají i kontejnery na oblečení celoročně. Při analýze vynecháme rok 2008, který byl jinak evidován. Papír v dalších letech rostl z 563 na 808 tun. Plast nemá stabilní trend, ale má výkyvy v posledních čtyřech letech. Pohybuje se v průměru kolem 300 tun. Sklo má sice trend růstu, ale s velkými meziročními výkyvy. V roce 2012 dosáhl nejvyššího čísla, a to 225 tun. Celkem separovaný sběr má vzestupný trend, a to na 1.337 tun v roce 2012. Co se týče trendu separace, pak se plán POH plní, avšak zdaleka nedosahuje požadovaných čísel.

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	7,21	0,00	0,50	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředěvané odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	6 042,00	2 259,25	2 880,00	0,00	2 500,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	3,00	2,50	2,70	2,50	2,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	16,27	46,65	39,85	52,06	37,01
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,67	7,23	8,87	8,00	7,50
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	1,74	6,64	9,37	8,40	7,91
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

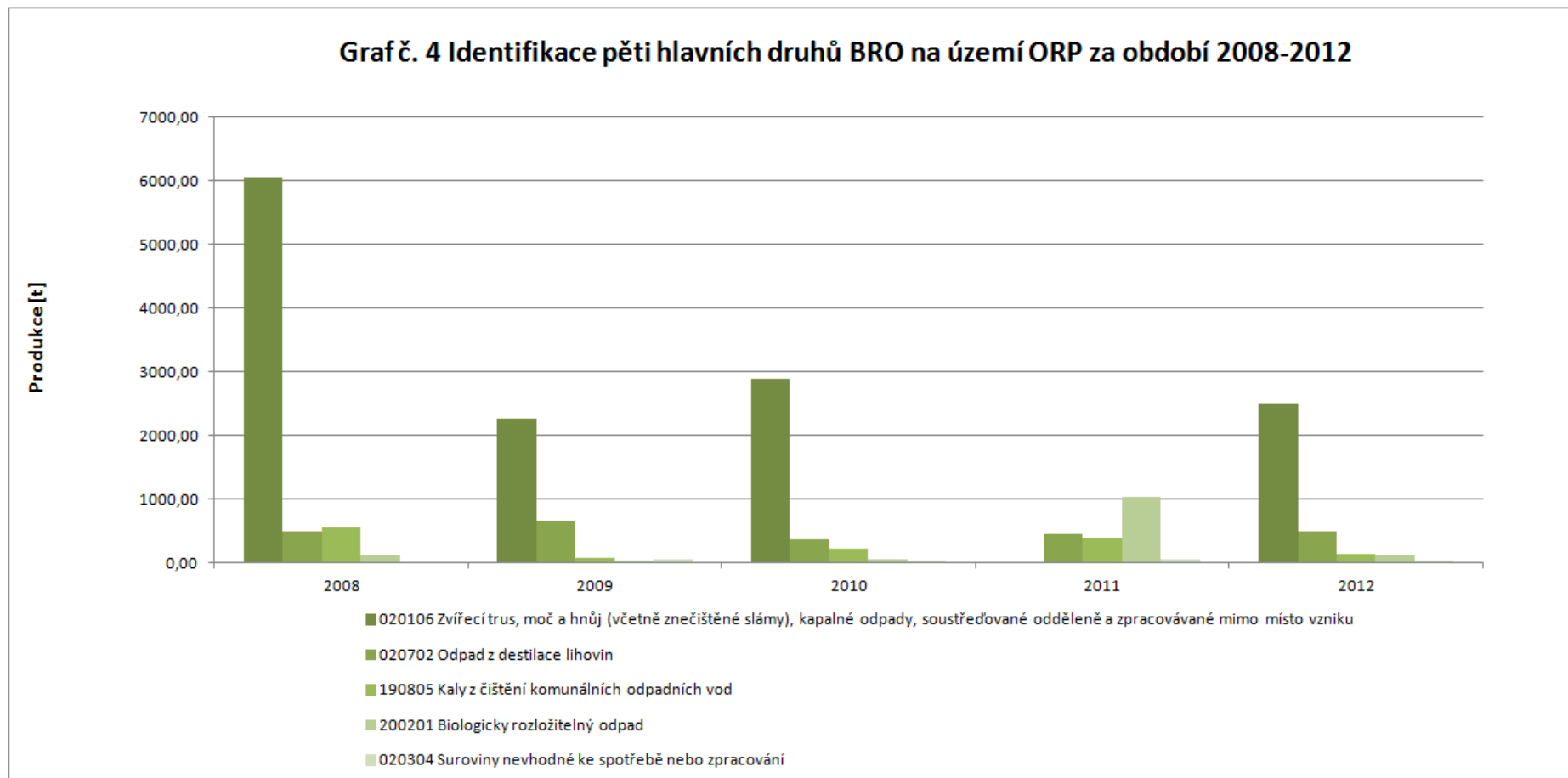
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
	vzniku						
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	498,00	651,00	371,00	455,00	497,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	112,55	64,42	16,41	0,00	1,22
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	92,39	74,84	45,39	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klihovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
	040219						
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	2 494,79	540,00	481,12	493,50	723,07
150103	Dřevěné obaly	O	6,09	4,21	7,30	0,51	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	0,00	0,00	10,98	0,00	10,69
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	555,04	79,02	211,14	378,31	131,64
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	4,50	0,14	0,00	14,98	12,75
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	106,62	39,04	52,28	43,36	14,32
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	56,45	23,75	28,46	20,63	85,42
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	59,40	57,83	44,45	23,01	26,30
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,46	0,09	0,17	0,05	2,09
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	10,58	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	124,01	31,31	53,12	1 040,95	117,46
200301	Směsný komunální odpad	O	3 400,00	10 068,11	6 748,75	9 782,65	10 211,71
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 012,50	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	71,00	282,70	368,30	284,06	555,85
Celková produkce BRO			15 657,48	14 256,52	11 379,66	12 608,47	14 943,94

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 5.4. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORO za období 2008 - 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

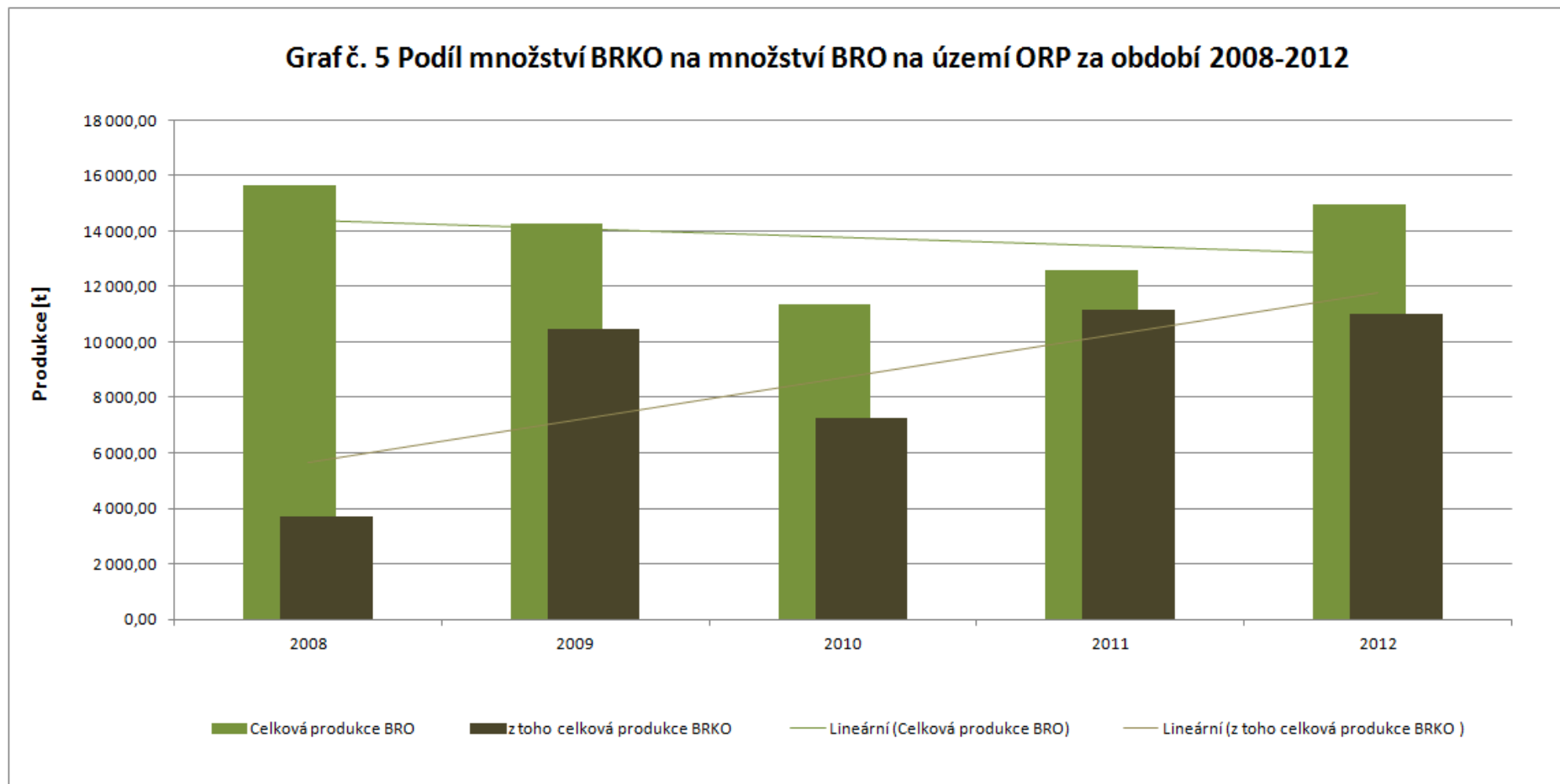
Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	15 657,48	14 256,52	11 379,66	12 608,47	14 943,94	-8,95	-20,18	10,80	18,52
z toho celková produkce BRKO	3 711,32	10 474,37	7 243,25	11 151,35	10 998,83	182,23	-30,85	53,96	-1,37
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	23,70		73,47		63,65		88,44		73,60
Měrné produkce odpadů [kg.obyv ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	23 890		23 927		23 850		23 734		23 690
Měrná produkce BRO	655,40		595,83		477,13		531,24		630,81
Měrná produkce BRKO	155,35		437,76		303,70		469,85		464,28

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 5. Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 208 - 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

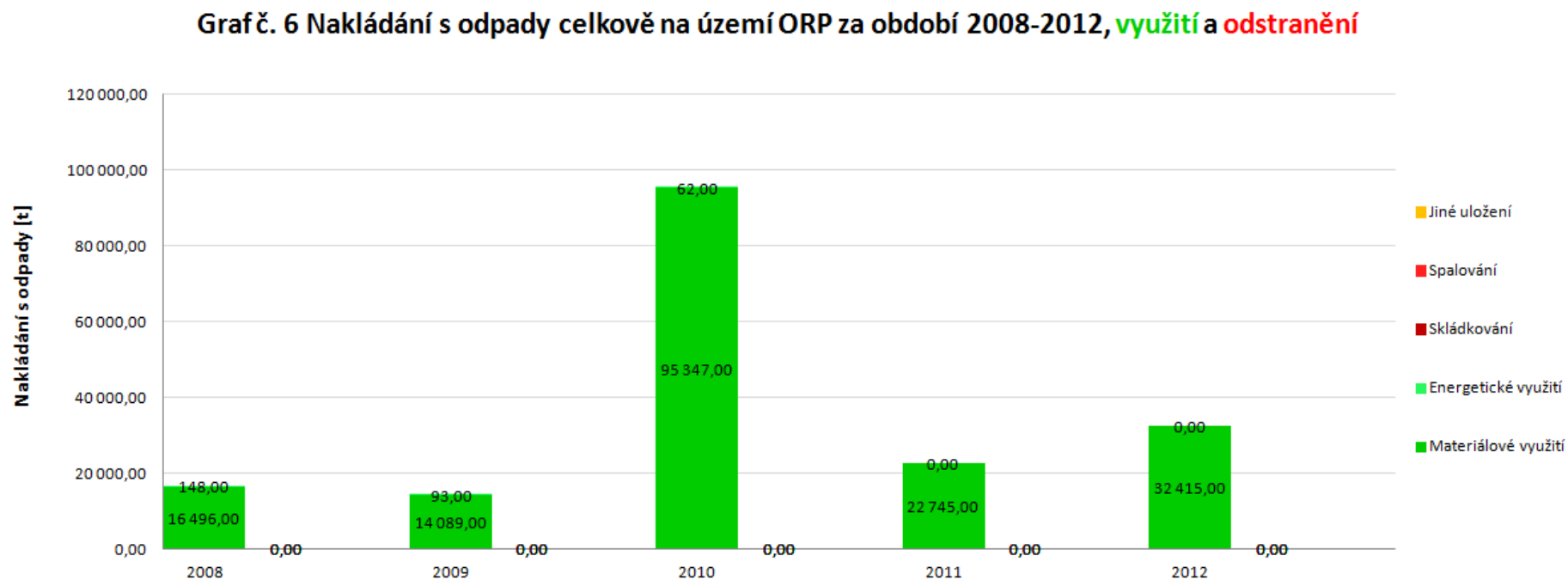
Uvedená čísla nejsou potěšující. Jestliže u BRO při srovnání posledních pěti let můžeme hovořit o poklesu, pak u BRKO jednoznačně vidíme vzestupný trend. Obě hodnoty mají sice své meziroční výkyvy, ale trendy zdaleka neodpovídají potřebám a plánům POH.

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]		2000	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	24 575,53	16 496,00	14 089,00	95 347,00	22 745,00	32 415,00	67,12	57,33	387,98	92,55
		32,47	51,49	55,96	57,26	61,18	93,16				
	Energetické využití	29,61	148,00	93,00	62,00	0,00	0,00	499,81	314,07	209,38	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	24 367,77	16 644,00	14 182,00	95 409,00	22 745,00	32 415,00	68,30	58,20	391,54	93,34
		32,19	51,95	56,33	57,30	61,18	93,16				
Celková produkce odpadů		75 688,20	32 037,00	25 176,00	166 519,00	37 177,00	34 794,00				
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00				
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00				

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 6. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 208 – 2012, využití a odstranění

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Na území ORP Šternberk se nenachází žádná skládka ani spalovna, proto jsou tyto položky nulové.

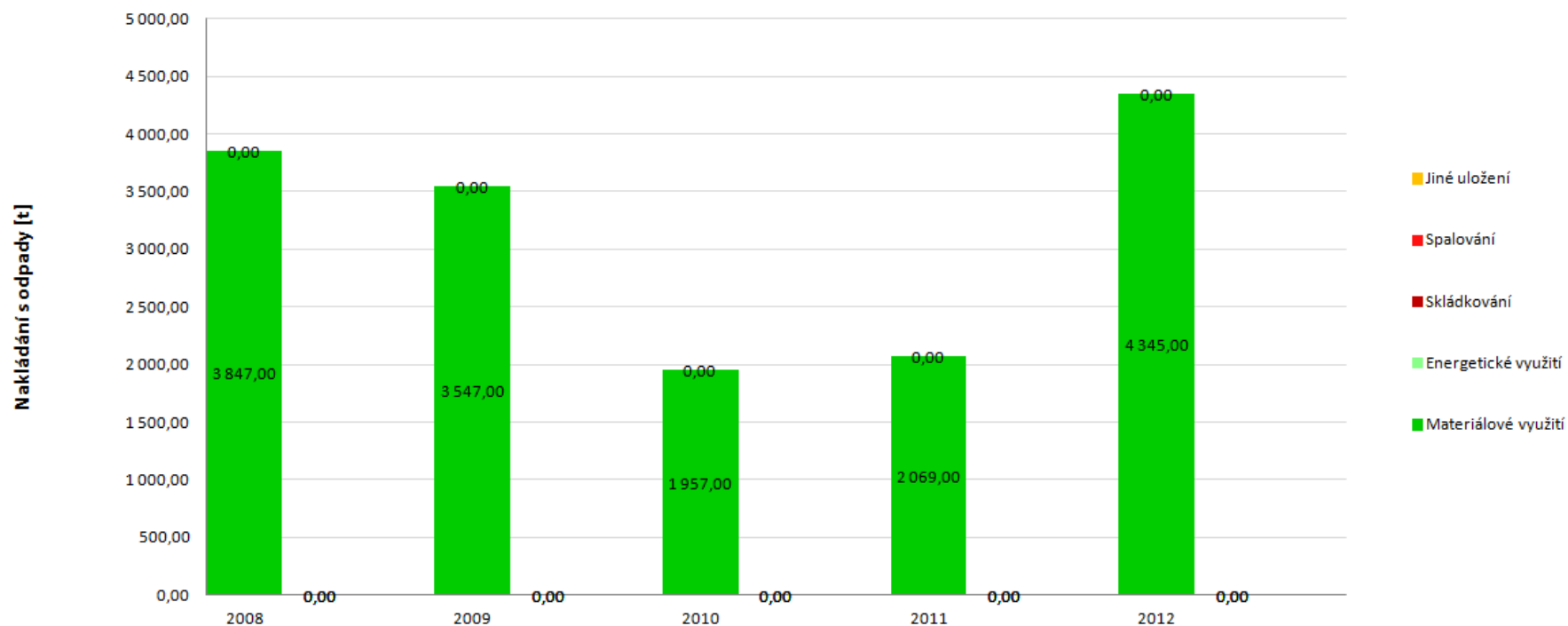
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Nakládání s odpady [t]		Způsob nakládání	DZ 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl k DZ 2000 2008	Podíl k DZ 2000 2009	Podíl k DZ 2000 2010	Podíl k DZ 2000 2011
KO	Využití	Materiálové využití	735,06	3 847,00	3 547,00	1 957,00	2 069,00	4 345,00	523,36	482,55	266,24	281,47
			8,88	39,95	28,28	19,70	14,80	31,00	423,36	382,55	166,24	181,47
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	675,57	3 847,00	3 547,00	1 957,00	2 069,00	4 345,00	569,44	525,04	289,68	306,26
	Celková produkce KO [t]		8 273,43	9630,40	12542,53	9934,56	13979,75	14016,48	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	1,35	0,16	0,00	0,00	0,00	-88,15	-100,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	1,35	0,16	0,00	0,00	0,00	-88,15	-100,00
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 7. Nakládání s KO na území ORP za období 208 – 2012, využití a odstranění

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Materiálové využití narostlo z hodnoty roku 2000: 735 tun na 4345 tun v roce 2012.

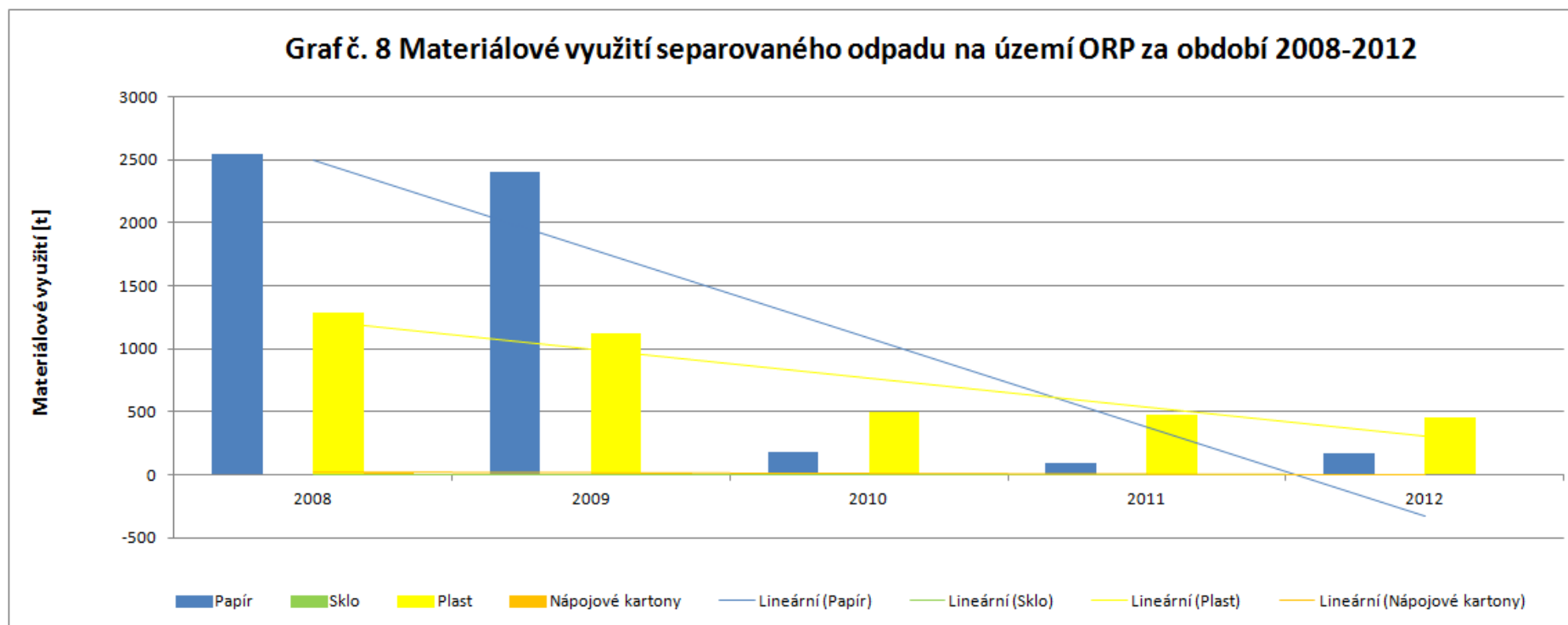
V procentech to znamená navýšení z 8% na 31%.

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	2540,81	2407,73	180,00	98,33
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	1286,00	1124,03	495,02	480,18
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	19,76	16,63	0,33	0,10
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 8. Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 208 - 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Materiálové využití separovaného papíru meziročně klesá. Z 2540 tun v roce 2008 na 168 tun v roce 2012.

Materiálové využití separovaného plastu během posledních pěti let přeskočilo v objemu papír. Trend je však stejně jako u papíru negativní.

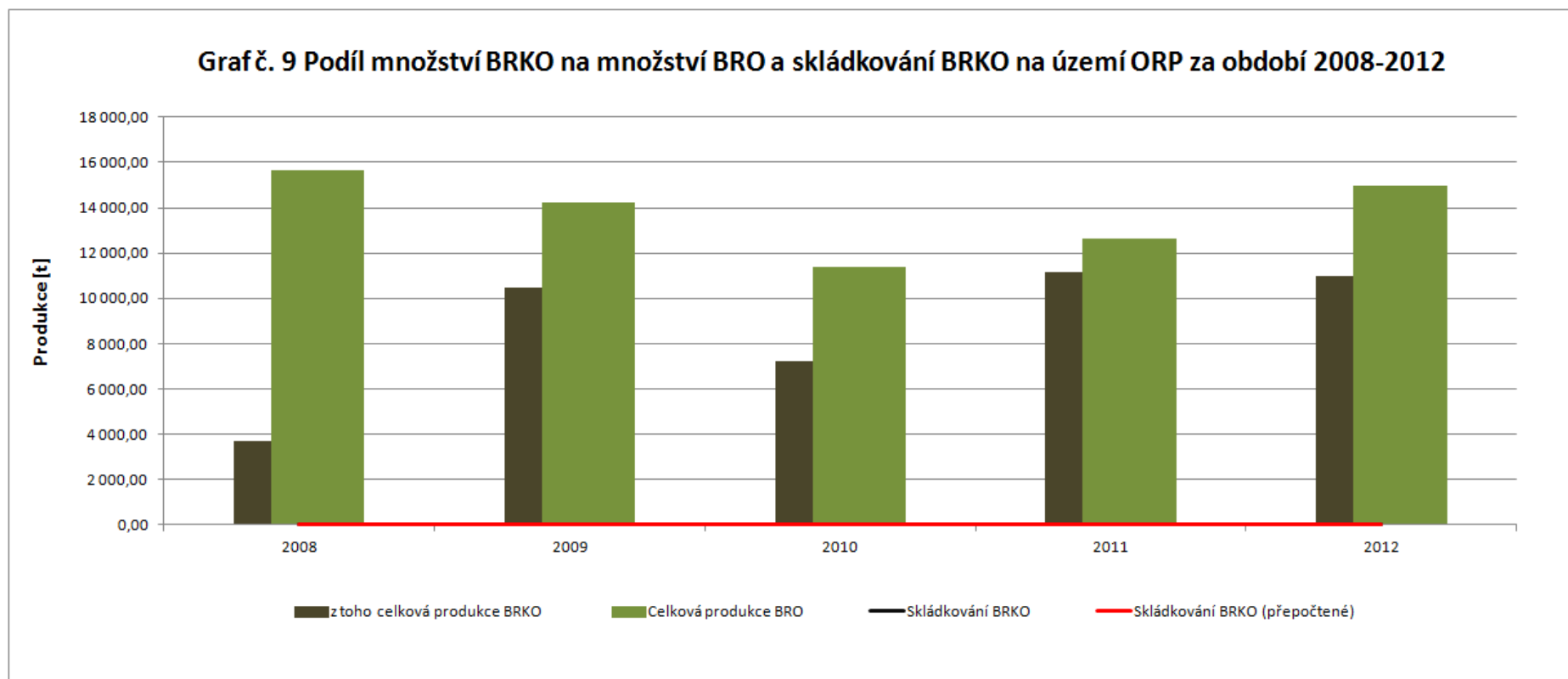
Z 1286 tun v roce 2008 kleslo využití na 454 tun plastu v roce 2012.

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Nakládání s BRO a BR-KO [t]		Způsob nakládání		DZ 1995	2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
BRO	Využití	Materiálové využití			8 593,52	4 735,56	4 370,35	1 237,77	2 682,72	-44,89	-7,71	-71,68	116,74
		Energetické využití			147,94	93,07	61,81	0,00	0,00	-37,09	-33,59	-100,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití			109,74	73,21	1277,43	1 118,20	27,23	-33,29	1644,88	-12,46	-97,56
	Odstranění		Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012
		Skládková- ní	Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				148,0 0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
										2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf 9. Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 208 - 2012

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Materiálové využití BRO meziročně klesá. V roce 2008 bylo na hodnotě 8 593 tun a v roce 2012 na hodnotě 2 682 tun.

U BRKO je trend obdobný. Materiálové využití v roce 2008 - 109 tun, v roce 2012 - 27 tun.

6. Téma 4.: volitelné téma Servis samosprávám

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Řešená problematika MOS v oblasti „servisu samosprávám“ se vztahuje k území správního obvodu ORP Šternberk. SO ORP Šternberk se skládá ze dvou obvodů pověřených městských úřadů:

1. *Obvod pověřeného Městského úřadu Šternberka* – počet obyvatel 20 291 (Město Šternberk a 19 obcí): Babice, Domašov nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová (místní části Veveří, Arnoltice), Jívová, Lipina, Lužice, Komárov, Mladějovice, Mutkov, Řídeč, Strukov, Štarnov, Šternberk (místní části Dálov, Chabičov, Krakořice, Těšíkov), Žerotín.
2. *Obvod pověřeného Městského úřadu Moravský Beroun* – počet obyvatel 3 433 (Město Moravský Beroun a 1 obec): Město Moravský Beroun (místní části Čabová, Nové Valteřice, Ondrášov, Sedm Dvorů), a obec Norberčany (místní části Nová Véska, Stará Libavá a Trhavice).

Region Šternbersko se nachází v severovýchodní části Olomouckého kraje, v okrese Olomouc. Na severu sousedí s Moravskoslezským krajem (ORP Rýmařov), na severozápadě sousedí s obvodem ORP Uničov, na východě má krátkou hranici s obvodem ORP Litovel na jihu sousedí s obvodem krajského města Olomouc. ORP Uničov i Litovel rovněž náleží území Olomouckého kraje. Nejjižnější bod se nachází na území obce Štarnov. Nejsevernější bod spadá pod obec Huzová. Nejzápadnější bod leží na území obce Strukov a konečně nejvýchodnější bod patří k území obce Norberčany. V popisovaném území se v současnosti nachází celkem 21 obcí. Při vzniku jich ale bylo 18 (1. 1. 2005. byly k ORP Šternberk přiřazeny obce Huzová, Moravský Beroun a Norberčany, které se dříve nacházely v okrese Bruntál v Moravskoslezském kraji). Nyní jsou součástí SO ORP Šternberk tyto obce: Babice, Domašov nad Bystřicí, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hnojice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová, Jívová, Komárov, Lipina, Lužice, Mladějovice, Moravský Beroun, Mutkov, Norberčany, Řídeč, Strukov, Štarnov, Šternberk a Žerotín. Většina obcí spadá do velikostní kategorie do 199 obyvatel, nebo 200 – 499 obyvatel (viz tab.). Z uvedených obcí získaly v minulosti statut města pouze Šternberk a Moravský Beroun. Přímo součástí města Šternberk jsou Dálov, Chabičov, Krakořice, Lhota u Šternberka a Těšíkov. Moravský Beroun je obec s pověřeným obecním úřadem (POÚ). Jeho místními částmi jsou Čabová, Nové Valteřice, Ondrášov a Sedm Dvorů. Kromě osmi obcí (jmenovitě Hlásnic, Hraničních Petrovic, Komárova, Lipiny, Mutkova, Norberčan, Řídeče a Strukova) se ve všech obcích daného správního celku nachází mateřská nebo základní škola v místě bydliště.

Tab. 6. 1. Přehled počtu obyvatel v obcích a uvolněných / neuvolněných starostů

	Obec	Počet obyvatel 2013	Starosta pro funkci
1.	Babice	460	neuvolněný
2.	Domašov nad Bystřicí	503	uvolněný
3.	Domašov u Šternberka	326	uvolněný
4.	Hlásnice	207	neuvolněný
5.	Hnojice	618	uvolněný
6.	Horní Loděnice	351	uvolněný
7.	Hraničné Petrovice	137	neuvolněný
8.	Huzová	605	uvolněný
9.	Jívová	579	uvolněný
10.	Komárov	178	neuvolněný
11.	Lipina	154	neuvolněný
12.	Lužice	358	neuvolněný
13.	Mladějovice	680	neuvolněný
14.	Moravský Beroun	3 133	uvolněný
15.	Mutkov	50	neuvolněný
16.	Norberčany	300	neuvolněný
17.	Řídeč	199	neuvolněný
18.	Strukov	145	neuvolněný
19.	Štarnov	686	uvolněný
20.	Šternberk	13 549	uvolněný
21.	Žerotín	436	neuvolněný

Zdroj: ČSÚ 2014, vlastní šetření

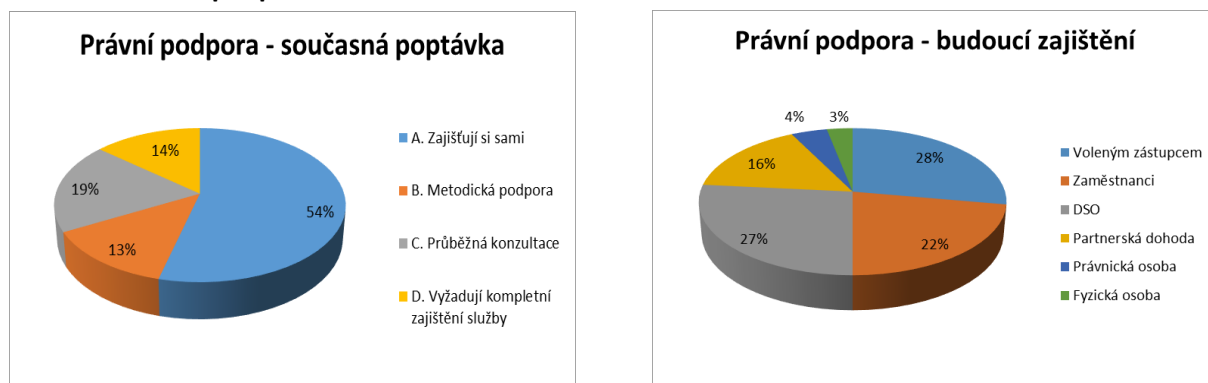
V rámci prvního oficiálního setkání představitelů obcí v územním obvodu ORP Šternberk 24. 6. 2014 proběhla volba volitelného tématu v rámci meziobecní spolupráce. Pro téma servis samosprávám se vyslovilo 13 ze 14 přítomných zástupců obcí. Zdůvodnění výběru tohoto tématu podali v diskusi někteří starostové. Šternbersko je typické specifickou sídelní strukturou, danou geomorfologickými poměry oblasti i historickým vývojem. Větší počet menších obcí zapříčiňuje i vyšší (nadpoloviční) podíl tzv. neuvolněných starostů (12 z 21) v území. Tato situace sebou logicky přináší zvýšenou míru zátěže, kterou tito starostové (a zastupitelstva) při řízení obcí musí zvládat. Proto zástupci obcí přivítali možnost servisu malým obcím, která by jim mohla ulehčit situaci v určitých konkrétních tematických oblastech. Standardní fungování a chod obcí zvládají, ale uvítali by služby spojené s právním poradenstvím, projektovou činností a dotačním managementem.

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Komentář k bodu:

Přesnější definice tematických oblastí, ve kterých by malé obce přivítaly podporu, si vyžádala řízené rozhovory se starosty v území, které byly realizovány při vyplňování společného dotazníku. Vlastní šetření probíhalo v terénu v průběhu srpna 2014. Byly osloveny všechny obce (starostové, případně pro doplnění informací i účetní a hospodářky) v rámci ORP. Dotazníky bylo ochotno vyplnit 17 z 21 celkového počtu obcí, což je téměř 81 %. Dotazníky nebyly vyplněny pouze v obcích Domašov nad Bystřicí, Horní Loděnice, Strukov a u města Šternberk. V případě města Šternberk ovšem vzhledem danému tématu servisu malým obcím nebyl dotazník relevantní. Vzhledem k rozsáhlosti dotazníku i širším možnostem zjišťování byly téměř všechny dotazníky vyplňovány společně se starosty, přičemž problematické otázky byly vysvětlovány a zpřesňovány během rozhovorů. Rovněž cenné informace byly zjištěny během řízených rozhovorů se starosty během vyplňování dotazníků. Jejich názory na danou problematiku pak tvoří další analytický materiál mimo vlastní dotazníky.

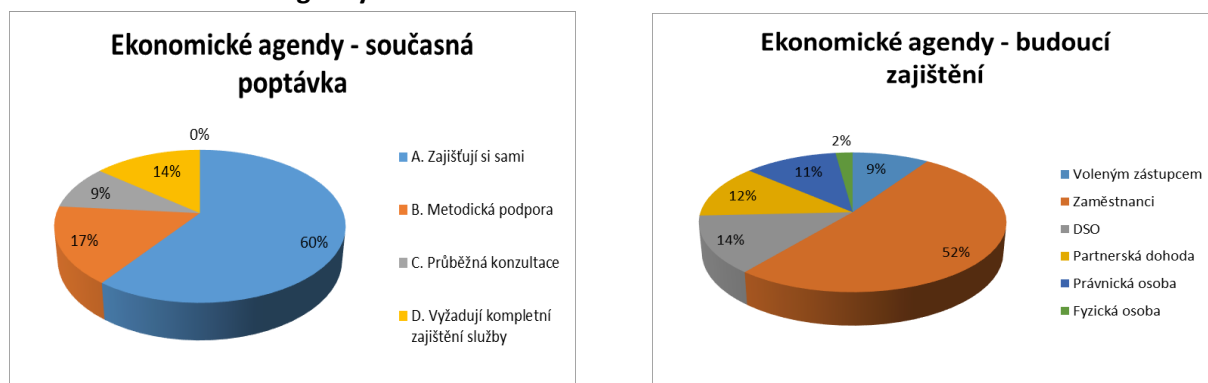
Graf 6.1. Právní podpora

Zdroj: vlastní šetření

V právní oblasti si valnou většinu agendy obce zajišťují především samy. Právní záležitosti řeší vesměs sami starostové nebo některé záležitosti zadávají externě (dle rozsahu). Ve složitějších otázkách se obrací na město Šternberk, které řeší přestupková řízení, obce zatím blokové pokuty neudělují (ale mohou). Některé obce by uvítaly rozdělení kompetencí přes DSO nebo ORP v této oblasti (43 %). Nabízí se zde zřízení pozice právníka, který by tuto agendu měl na starosti a byl obcím k dispozici. Právní podporu prostřednictvím externích služeb i nadále hodlají řešit zhruba ve třetině obcí.

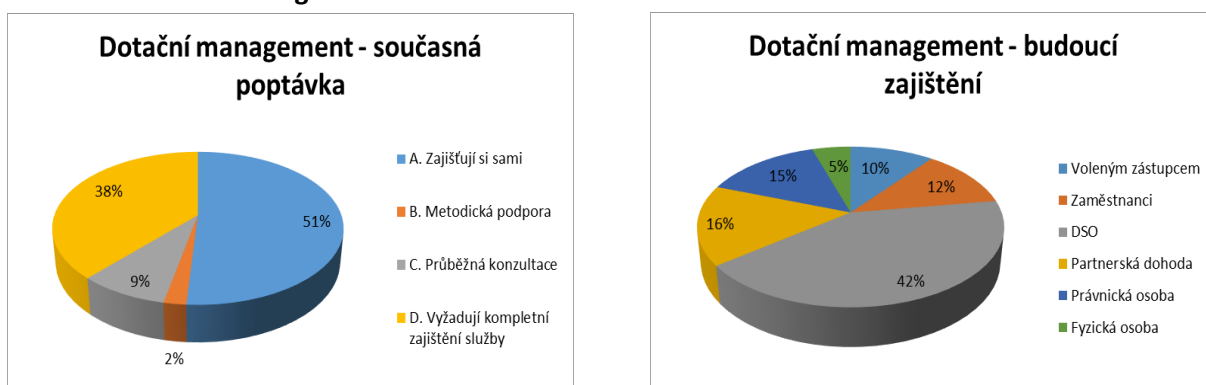
Graf 6.2. Ekonomické agendy

Zdroj: vlastní šetření

V oblasti ekonomických agend není situace ani u malých obcí vnímaná jako problémová. Obce vesměs zajišťují ekonomické agendy vlastními pracovníky (účetními), kteří se naučili ovládat daný software a situaci zvládají (byť se v některých případech obracejí zaměstnanci obcí na sebe navzájem nebo na MÚ Šternberk – v rámci konzultací a metodické podpory). Motivující starosta obce Šternov, ing. Nykl vysvětloval situaci v obcích tak, že každá i malá obec má svou účetní (některá pracuje i pro více obcí), kterou by si rádi ponechali, protože zná stávající stav v obci. Účetní však dojíždí na školení a semináře, což je do jisté míry zatěžující. Nabízí se zejména metodická podpora (např. formou cíleného sdělování novinek nebo i školení) člověkem z praxe. Tato služba by mohla fungovat v rámci DSO nebo ORP.

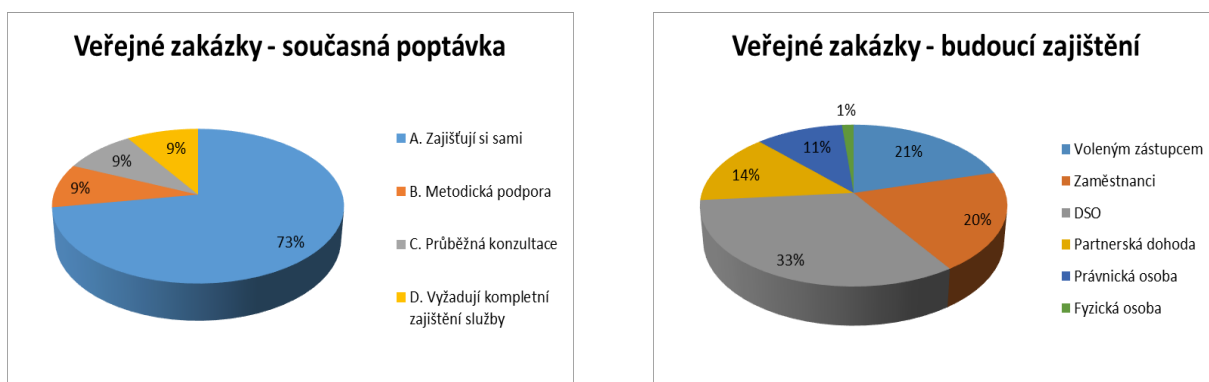
Graf 6.3. Dotační management

Zdroj: vlastní šetření

Oblast dotací je celkově, a to zejména pro neuvolněné starosty menších obcí, velkým problémem. Sledování výzev a výběr projektů, o které se obec uchází, má na starosti většinou starosta. Malé projekty a jednodušší žádosti (např. POV) řeší většinou obce vlastními silami, starosta společně s účetní nebo vybranými zastupiteli. U projektů většího rozsahu je situace různá podle konkrétní obce. Některé obce mají z těchto projektů obavy a vůbec se o ně neucházejí. Některé obce vyžadují tzv. kompletní servis od soukromých firem, které se zabývají dotačním managementem a některé obce si i větší projekty řeší samy, byť za cenu značného úsilí a času. Řešení prostřednictvím outsourcingu je pro malé obce ekonomicky nevýhodné. Téměř 60 % respondentů by proto uvítalo servis v této oblasti (společné sledování možností dotačních titulů, přípravu žádostí i projektové řízení) pracovníkem DSO či ORP. U projektů menšího typu by vyhovovalo ponechání stávajícího stavu, tedy přípravy těchto projektů vlastními silami.

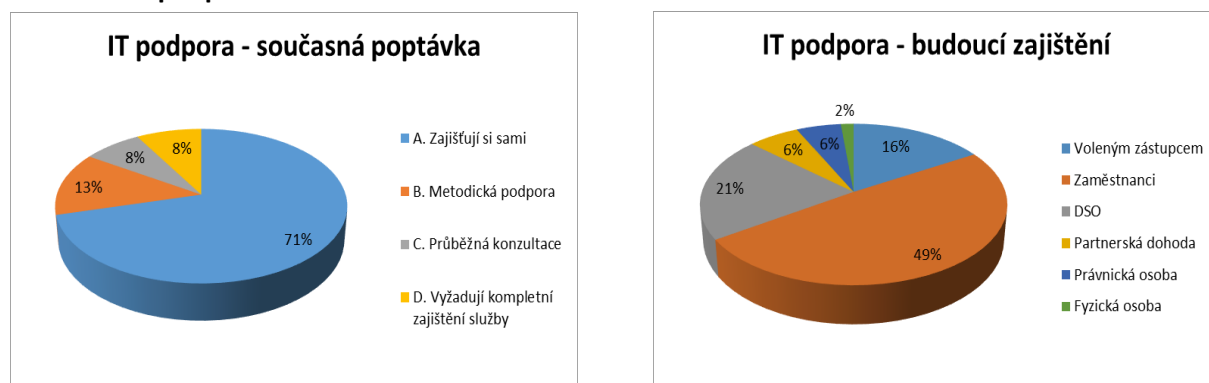
Graf 6.4. Veřejné zakázky

Zdroj: vlastní šetření

Situace v oblasti veřejných zakázek je velmi podobná jako v oblasti projektového managementu. Záleží na velikosti konkrétní zakázky. Zakázky malého rozsahu řeší obce samy, což jim i do budoucna v zásadě vyhovuje. Zpracování větších zakázek zadávají obce externím firmám, ale uvítaly by komplexnější řešení přes DSO nebo ORP (téměř polovina dotázaných). Na druhou stranu někteří starostové vyjádřili obavu, zda by systém centrálního řešení veřejných zakázek v území ORP byl efektivní a dostatečně pružný.

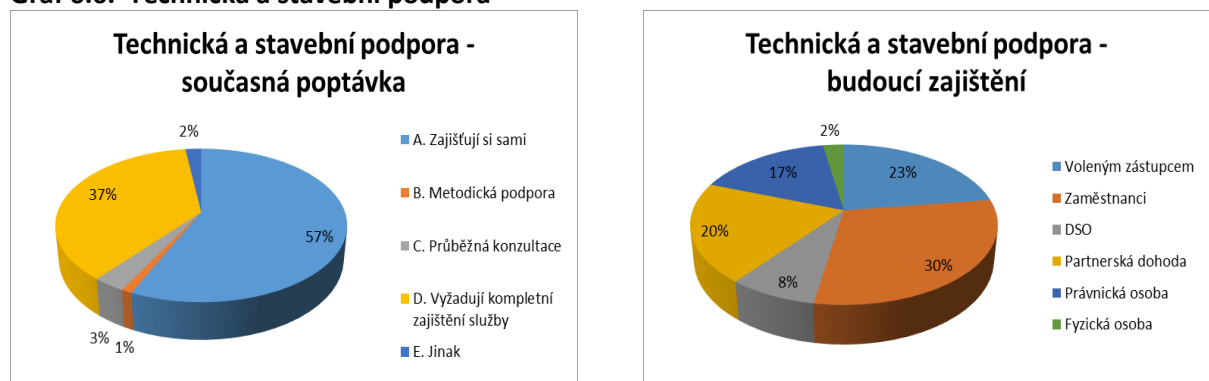
Graf 6.5. IT podpora

Zdroj: vlastní šetření

IT podpora je většinou opět řešena kombinací vlastních zdrojů obcí, metodické podpory a externího zajištění (firmou). Záležitosti IT řeší společně starostové a účetní. Webové stránky obcí vesměs vytváří externí firmy či pracovníci (živnostníci). Stránky jsou potom udržovány a spravovány pravidelně na základě pokynů starostů, což je v zásadě vyhovující systém. V případě komplikací s IT vybavením takové situace řeší obce externě. Zájem o metodickou podporu či zajišťování služeb IT podpory v budoucnu (DSO či ORP) vyjádřila přibližně třetina dotazovaných.

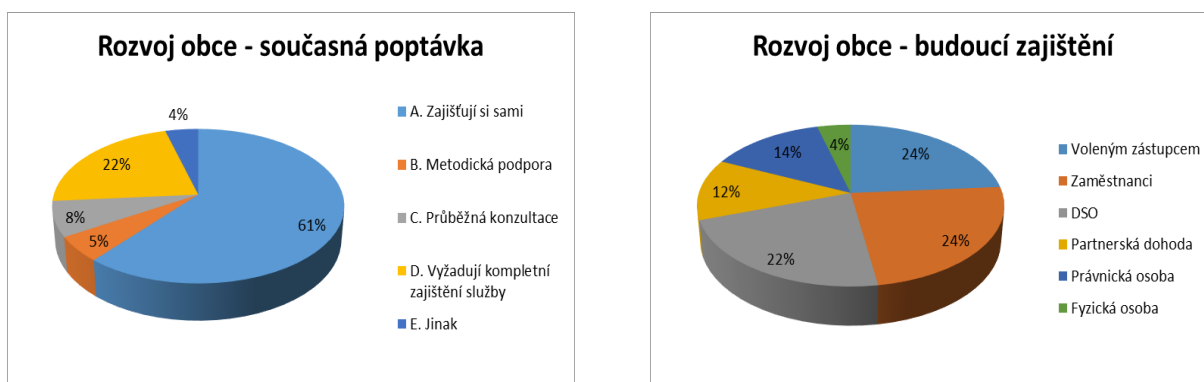
Graf 6.6. Technická a stavební podpora

Zdroj: vlastní šetření

Technická a stavební oblast není identifikována jako problematická. Drobné záležitosti v obci řeší většinou sami starostové. Složitější záležitosti konzultují a řeší ve spolupráci se stavebním odborem městského úřadu Šternberk, což funguje dobře. Při realizaci větších obecních akcí (např. výstavba kanalizace) zajišťují většinou veškeré záležitosti externími firmami. Do budoucna by si starostové představovali užší (systematičtější) spolupráci s městem Šternberk na bázi partnerské dohody. Role DSO v této oblasti nemá mezi starosty příliš velkou podporu.

Graf 6.7. Rozvoj obce

Zdroj: vlastní šetření

Rozvojové materiály si obce ve většině případů připravují samy, většinou si vyžádají externí konzultace. Nabízí se zde do budoucna společné řešení koncepčních dokumentů např. ve spolupráci s ORP Šternberk nebo DSO. Úklid a údržbu obcí si obce zajišťují vesměs samy a nemají důvod tento systém měnit. Obhospodařování lesa má většinou na starosti lesní správce na komerční bázi, což je také hodnoceno jako fungující systém. Některé obce řeší financování provozu kanalizace, ČOV a osvětlení vlastními zdroji, je to levnější než externí forma. Většina obcí však vyžaduje zajištění těchto služeb soukromými společnostmi. V území se připravují společné projekty vodovodů, např. obce Štarnov, Bohuňovice a Hlušovice. V případě, že by se staly tyto obce sdruženým odběratelem, získaly by lepší cenu vody. Zde se nabízí možné prohloubení a společná koordinace těchto aktivit např. DSO. Zajišťování služeb rozvoje obcí do budoucna vidí starostové spíše na soukromé bázi. Pro zapojení DSO či ORP do koordinace a řešení budoucího rozvoje obcí v území se vyslovilo 34 % respondentů. Opět záleží na konkrétní situaci a typu zapojení té či oné obce.

6.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 6.2. Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	malé obce, resp. neuvolnění starostové	Lepší rozvoj obcí, pomoc při zvládnutí vybraných agend v souvislosti s vytvořením	Neochota některých zástupců spolupracovat a sdílet některé z agend obcí.	Osobní komunikace a setkávání.	Jasně daná pravidla spolupráce, příklady dobré praxe, motivace.

		<i>servisní organizace pro pomoc obcím.</i>			
2.	<i>větší obce, resp. uvolnění starostové</i>	<i>Koordinace rozvojových aktivit v území, využití služeb servisního centra zejména v oblasti dotací.</i>	<i>Zvýšení administrativní zátěže, neochota participovat na dané aktivitě.</i>	<i>Osobní komunikace a setkávání, pracovní skupiny.</i>	<i>Jasně daná pravidla spolupráce, příklady dobré praxe, motivace.</i>
3.	<i>města v SO ORP, resp. jejich administrativní aparát</i>	<i>Zlepšení situace v malých obcích obvodu SO ORP.</i>	<i>Změna úhlu pohledu do budoucna, neochota podpořit aktivity servisní organizace.</i>	<i>Školení, metodiky, legislativní opora, setkávání starostů.</i>	<i>Legislativní opatření, vydávání metodik, jednodušší administrativa.</i>
4.	<i>občané malých obcí</i>	<i>Komunitní život v obcích, podpora spolků, dobré životní podmínky, dobrá občanská vybavenost.</i>	<i>Nezájem obyvatel o tyto oblasti života, o podporu aktivních zastupitelů.</i>	<i>Osobní komunikace, setkávání, zasedání zastupitelstev, webové stránky.</i>	<i>Motivace k většímu zapojení občanů do dění obce.</i>
		<i>Vlídny přístup, rychlé vyřizování žádostí, informovanost o dění v obcích.</i>	<i>Nezájem obyvatel o chod a hospodaření obce.</i>	<i>Osobní komunikace, zpravodaje, rozhlas.</i>	<i>Motivace k většímu zapojení občanů do dění obce.</i>
5.	<i>neziskové organizace</i>	<i>Podpora ze strany obcí (finanční, věcná, metodická aj.).</i>	<i>Nízká podpora ze strany obcí.</i>	<i>Osobní komunikace, elektronická a telefonní komunikace.</i>	<i>Zlepšit komunikaci, zjistit potřeby, podpora spolků a volnočasových aktivit.</i>
6.	<i>DSO, mikroregion</i>	<i>Finanční podpora ze strany státu, peníze na provoz.</i>	<i>Zánik DSO.</i>	<i>Komunikace s pověřenými osobami a úřady. Komunikace mezi starosty a vzájemná podpora.</i>	<i>Legislativní podpora, zajištění informací, osobní setkávání.</i>

		<i>Zájem o fungování mikroregionu, ochota k setkávání a řešení problémových oblastí, rozvoj mikroregionu, společné čerpání dotací.</i>	<i>Nefunkční struktura mikroregionu, funguje pouze formálně pod vedením města Šternberk. Další mikroregion funguje v Moravském Berouně.</i>	<i>Pravidelné setkávání na schůzkách mikroregionů. Konstruktivní řešení problémů.</i>	<i>Transformace svazku (ů).</i>
7.	<i>Kraj</i>	<i>Celkový rozvoj území, fungující samospráva.</i>	<i>Neochota poskytovat informace, zasahování do samostatných činností obcí, riziko dvojkolejnosti opatření.</i>	<i>Pravidelné skupiny + elektronická/telefonická komunikace.</i>	<i>Legislativní podpora, zájem ze strany starostů, osobní setkávání.</i>
8.	<i>Místní akční skupiny</i>	<i>Efektivní chod obecních úřadů, vzájemně provázaná činnost v rámci dotačního managementu.</i>	<i>Neochota spolupracovat, neznalost problematiky, nízká podpora ze strany obcí.</i>	<i>Setkávání, pracovní skupiny, účast na valných hromadách a jednáních jednotlivých orgánů.</i>	<i>Provázání spolupráce na základě osobního setkávání, poskytování informací, zapojení aktivních subjektů do činnosti MAS.</i>

Tab. 6.3. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

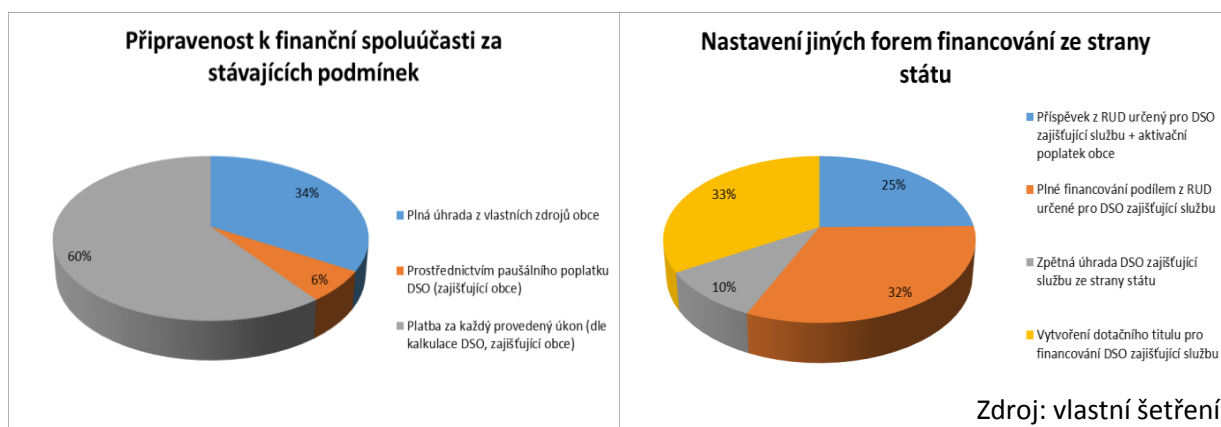
Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nevyjasněnost způsobu financování servisu samosprávám.	3	3	9	Využití vhodného dotačního titulu, podpora ze strany	DSO, ORP
		Neochta podílet se na financování servisu z vlastních zdrojů obcí.	3	4	12	Příklady dobré praxe, motivace úspory finančních prostředků	Obce.
2.	Organizační riziko	Neochota k transformaci stávajícího DSO a tvorbě servisní organizace .	4	4	16	Příklady dobré praxe, motivace úspory finančních prostředků	Obce.
		Chybějící personální kapacity (odborníci).	2	2	4	Zmapování území, meziobecní	DSO, ORP, obce.
3.	Právní riziko	Vhodná právní forma budoucího servisního centra - bude nakládat s citlivými informacemi obcí.	3	3	9	Připravenost, informovanost, meziobecní spolupráce.	DSO, ORP.
4.	Technické riziko	Tvorba technického zázemí pro servisní centrum.	3	3	9	Komunikace s vedením obcí a ORP.	obce, ORP.
5.	Věcné riziko	Nízká kvalita konkrétní služby.	4	3	12	Sledování kvality - tlak na zlepšení. Zvýšení kvalifikace řízení služby a	poskytovatel služby
		Nezájem uživatelů o konkrétní službu servisu.	4	3	12	informovanosti o nabídce služeb. Užší analýza a příp. optimalizace .	příjemce služby

Mezi nejvýznamnější rizika vyplývající z provedené analýzy patří jednak samotné riziko vzniku dané servisní organizace. Pokud k tomu nebude vůle ze strany zainteresovaných aktérů, není možné servisní centrum zřídit. Dalším ze závažných rizik je způsob financování centra - ve smyslu nevyjasněnosti spoluúčasti státu na financování takové organizace do budoucna i neochotě některých obcí podílet se na financování takového servisu z vlastních zdrojů. Mezi další vážná rizika potom patří případná kvalita poskytovaných služeb a zájem o konkrétní služby ze strany obcí.

Další potřebné analýzy – finanční analýza

Většina obcí by byla ochotna podílet se na financování systému servisu samosprávám i za stávajících podmínek. Agendu, kterou by si obce rády ponechaly i do budoucna v dotazníku označovaly odpovědí „plná úhrada z vlastních zdrojů obce“. Nejširší podporu pro financování za stávajících podmínek získala možnost platby za každý provedený úkon. Starostové argumentovali tím, že systém paušálního poplatku není spravedlivý a obce, které by službu využívaly méně, by na ni doplácely.

Graf 6.8. Možnosti financování servisu malým obcím

Nastavení podpory financování ze strany státu by obce celkově uvítaly, konkrétní podoba této podpory pro ně není až tak podstatná. Nejvíce starostů se vyslovovalo pro vytvoření dotačního titulu pro financování DSO, který by službu zajišťoval, nebo např. pro finanční bonifikaci obcím, které jsou členy DSO a službu by využívaly. Velkou podporu získala i myšlenka plného financování podílem z RUD určeného pro DSO, který by zajišťoval služby servisu. Čtvrtina obcí by byla ochotna zaplatit i aktivizační poplatek pro zajištění této služby. Zajímavá myšlenka zpětné úhrady DSO zajišťující službu ze strany státu nezískala příliš velkou podporu, a to z toho důvodu, že dle více starostů by tento systém nemohl reálně dobře fungovat (problematické prokazování služeb, které DSO provedl ve vztahu k státu).

Vyčíslení stávajících nákladů připadajících na konkrétní okruhy (č. 1 – 7) se ukázalo jako velmi problematické. Běžné a kapitálové výdaje obcí nemají vzhledem k dané požadované struktuře výdajů odpovídající vypovídající hodnotu. Bylo tedy realizováno vlastní šetření na obcích a řízené rozhovory se starosty a účetními obcí. Většinu položek nebylo možné přesně vyčíslit, protože dle slov účetních se dané činnosti věnují jednak členové zastupitelstva, starosta či místostarosta (nebo samotné účetní) průběžně v rámci své pracovní činnosti. Konzultace např. v oblasti právních služeb probíhají většinou ad hoc v případě potřeby a fungují na komerční bázi (formou služeb).

Náklady na **právní podporu** se tak u malých obcí pohybují v řádech tisíců až desetitisíců korun ročně (např. obec Mutkov 15 000,- za 3 roky v součtu, obec Mladějovice 10 000,-, obec Norberčany 10–15 000,- ročně). Nejvíce utratila obec Huzová – cca 60 000,- za rok.

Ekonomické agendy pro obce řeší téměř bez výjimky placená účetní (zaměstnanec obce). Pouze v případě některých malých obcí dochází ke sdílení nákladů, např. účetní pracuje pro více obcí. Své služby fakturuje. To se týká např. obce Komárov a Mladějovice. Náklady na ekonomické agendy obce vyčíslily v rozsahu 50 – 150 000,- ročně.

Náklady v oblasti **dotačního managementu** a **veřejných zakázek** byly z hlediska jednotlivých obcí vyčísleny s největším rozptylem. Je to dáno tím, že některé malé obce v posledních letech žádné veřejné zakázky nerealizovaly a dotačních titulů nevyužívaly. Jiné obce naopak vyčíslily náklady na tyto oblasti jako určitou část rozpočtu konkrétních dotačních titulů, jejichž prostřednictvím realizovaly dané akce v obci. Uváděné částky se pohybovaly od 30–50 000,- ročně za přípravu projektových zá-

dostí. Veřejné zakázky bez výjimky malého rozsahu byly připravovány vždy v souvislosti s konkrétními akcemi na obcích a jejich objem dosahoval od 50-260 000,- korun ročně.

Oblast **IT podpory** související s údržbou a poplatky (někdy účetní pod tuto položku zahrnovaly i náklady na telefony) se v jednotlivých obcích pohybuje ročně od cca 15 000,- po 45 000,-. IT podpora je většinou řešena formou externích služeb.

Technická a stavební podpora je dle vyjádření vázána rovněž na konkrétní zakázky či projekty. Vybrané agendy týkající se technické a stavební podpory zajišťuje ze zákona pro obce (občany obcí) město Šternberk, ty tedy nelze vyčíslit. Náklady uváděné malými obcemi za běžný rok v této oblasti jsou od 15 do 60 000,- Kč.

Rozvoj obce není možné relevantně vyčíslit, dle slov starostů veškeré aktivity, které vykonávají, směřují k rozvoji jejich obcí. Rozvoj obcí tedy souvisí s přípravou konkrétních projektů a jejich realizací a je již zahrnut do předchozích položek.

Tab. 6.4. Finanční analýzy

Okruh podpory a spolupráce	Výdaje na služby / rok (cca v tis. Kč) v průměru na malou obec	Osobní náklady / rok (cca v tis. Kč) v průměru na malou obec
1. Právní podpora	5–15	-
2. Ekonomické agendy	50	150
3. Dotační management	30–50	nevyčíslitelné (pracovní náplň starostů a členů zastupitelstev)
4. Veřejné zakázky	souvisí s danými projekty, roční objem zakázek za 50-260	nevyčíslitelné (pracovní náplň starostů a členů zastupitelstev)
5. IT podpora	15-45	-
6. Techn. a stavební podpora	15-60	-
7. Rozvoj obce	-	nevyčíslitelné (pracovní náplň starostů a členů zastupitelstev)

Zdroj: vlastní šetření

Tab. 6.5. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
Existence partnerství obcí s MAS a vzájemné sdílení informací	Absence komunitního rozpočtování a plánování na úrovni ORP (koordinace rozvojových aktivit)
Podpora při strategickém plánování a rozpočtování	Absence metodické podpory obcím
Shoda většiny starostů na požadovaných oblastech budoucího servisu - dotační management, veřejné zakázky a právní poradenství	Chybějící podpora v oblasti dotačního managementu
Služby budoucího servisu na nekomerční bázi	Nedostatečná kapacita servisu samosprávám (funguje spíše ad hoc)
Starosty jasně deklarovaná potřeba servisu samosprávám v území	Nefungující mikroregion s právní subjektivitou v území SO ORP, chybějící jednotná image regionu navenek
Systémová podpora ze strany SMO a státu	Nezačlenění do struktury úřadu ORP Šternberk
Vytvoření databáze projektů, zpracování projektových záměrů a žádostí o dotace	Nízká angažovanost mladých občanů
Znalost území a potřeb místních samospráv	Velký počet neuvolněných starostů
Zprostředkující aparát mezi obcemi a různými institucemi (stát, kraj, právní služby, MAS)	Volené obecní zastupitelstvo, vedení obce - nekvalifikovanost
Příležitosti	Hrozby
Absence regionálního poradenského centra na úrovni ORP	Heterogenní území - nedůvěra v servisní organizace ze strany některých starostů
Budoucí služby poskytovány ve vysoké kvalitě a na míru	Konkurence - komerční služby na trhu
Efektivní komunikace a spolupráce ORP-MAS-mikroregion	Lidské zdroje - kvalifikovaní pracovníci
Informační platforma na území DSO (volnočasové aktivity, služby, atd.)	Nastavení dotací - uznatelných nákladů na služby v dalším dotačním období
Nová zastupitelstva po komunálních volbách budou vyžadovat služby servisní organizace	Neochota podílet se finančně na chodu servisního centra
Obava starostů ze soukromých subjektů nabízejících obdobné služby (dotační management, právní firmy atd.)	Ne příliš funkční mikroregion – starostové nejsou zvyklí na takovouto formu spolupráce
Partnerství s institucemi	Nedůvěra ze strany obcí, kraje, dalších institucí
Podpora neuvolněným starostům - rozvoj území	"Porodní bolesti" servisního centra
Prosazení lokálních zájmů DSO na úrovni Olomouckého kraje	Volby do obecních zastupitelstev - ztráta kontinuity
Rozvoj spolkové činnosti a partnerství v obcích / DSO	Vysoká byrokratická zátěž malých obcí - obavy z prohloubení toho stavu a z toho plynoucí nedůvěra k servisnímu centru
Šíření příkladů dobré praxe	Zohlednění územní dimenze v dalším dotačním období (investic)

Transformace stávajícího mikroregionu v instituci s právní subjektivitou	Způsob financování servisu samosprávám
Vhodné dotační tituly	
Vliv na budoucí rozvoj území	
Zapojení podnikatelského sektoru	
Zprostředkování komunikace mezi obcemi - navázání meziobecní spolupráce	

Předkládaná SWOT analýza představuje soubor silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení tématu servis samosprávám. Seřazení jednotlivých bodů neodráží jejich důležitost, je provedeno abecedně.

Nejvýznamnější silnou stránkou v SO ORP Šternberk je jasně deklarovaná potřeba starostů malých obcí pro vznik podpůrného servisního centra a jejich motivace pro zlepšení situace v obcích. Výhody takovéto organizace spatřují především v koordinaci aktivit, koncepčnosti a nekomerční bázi, na které by tato organizace fungovala. Slibují si od ní především to, že by řešila aktuální potřeby, které by vycházely přímo od starostů malých obcí. Ti díky znalosti místních poměrů znají nejlépe potřeby území. Zároveň by tato servisní organizace byla metodicky řízena a podporována státem, což by garantovalo kvalitu poskytovaných služeb.

Mezi slabé stránky patří zejména současné nedostatky, na které právě sami starostové poukazují. Jde především o jakousi celkovou bezkonceptnost a absenci systematické metodické i jiné podpory obcím. Časová náročnost povolání starosty mnohdy neumožňuje věnovat se jednotlivým oblastem tak, jak by bylo třeba. S tím mají největší problémy starostové, kteří nejsou uvolnění ze zaměstnání pro výkon svojí funkce.

Z hlediska příležitostí pro rozvoj servisu samosprávám byla identifikována celá řada možností. Jedná se především o absenci jakékoli stávající podobné organizace. Příslibem do budoucna je vysoká kvalita služeb poskytovaných centrem, které rovněž může plnit roli informační platformy v území, podílet se na komunikaci uvnitř i vně území, participovat na jeho rozvoji a iniciovat návrhy na jeho zlepšení. Příslibem do budoucna je i úzká spolupráce s Místní akční skupinou Šternbersko.

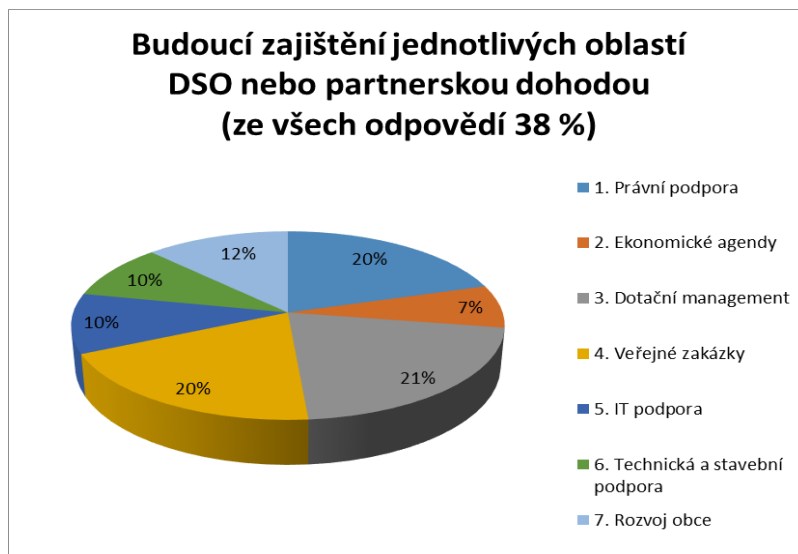
Jako nejvýznamnější hrozby se jeví především nesoulad názorů v území na danou oblast servisu. Dále potom často zmiňovaný argument, že takovéto služby si starostové mohou zajistit sami na komerční bázi (byť někteří s takovouto formou nemají dobré zkušenosti). Problémem může být rovněž nejistota budoucího finančního zajištění služeb servisu, z čehož pramení i nedůvěra některých starostů. Ohrožením jsou mj. i říjnové volby do obecních zastupitelstev, které mohou způsobit ztrátu kontinuity.

6.1.5.Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V rámci šetření pro budoucí zajištění servisu pro malé obce na Šternbersku bylo 38 % všech odpovědí pro DSO či ORP jakožto instituce, které by tento servis zajišťovaly.

Z grafu i výše uvedeného textu je patrné, že z hlediska jednotlivých oblastí by starostové malých obcí měli zájem především o služby právní podpory (20 %), dotačního managementu (21 %) a podporu či servis v oblasti veřejných zakázek (20 %). Nicméně určitou formu zapojení DSO či ORP do servisu pro malé obce si většina dotazovaných dovedla představit ve všech oblastech (např. alespoň metodickou podporu či poradenství).

Graf 6.9. Souhrn zajištění jednotlivých oblastí DSO

Zdroj: vlastní šetření

Většina obcí by byla ochotna podílet se na financování systému servisu samosprávám i za stávajících podmínek. Agendu, kterou by si obce rády ponechaly i do budoucna v dotazníku označovaly odpovědí „plná úhrada z vlastních zdrojů obce“. Nejširší podporu pro financování za stávajících podmínek získala možnost platby za každý provedený úkon. Starostové argumentovali tím, že systém paušálního poplatku není spravedlivý a obce, které by službu využívaly méně, by na ni doplácely.

6.2. Návrhová část pro volitelnou oblast - servis samosprávám

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinové opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav mezi-

obecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců motivujících starostů, členů realizačního týmu a starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

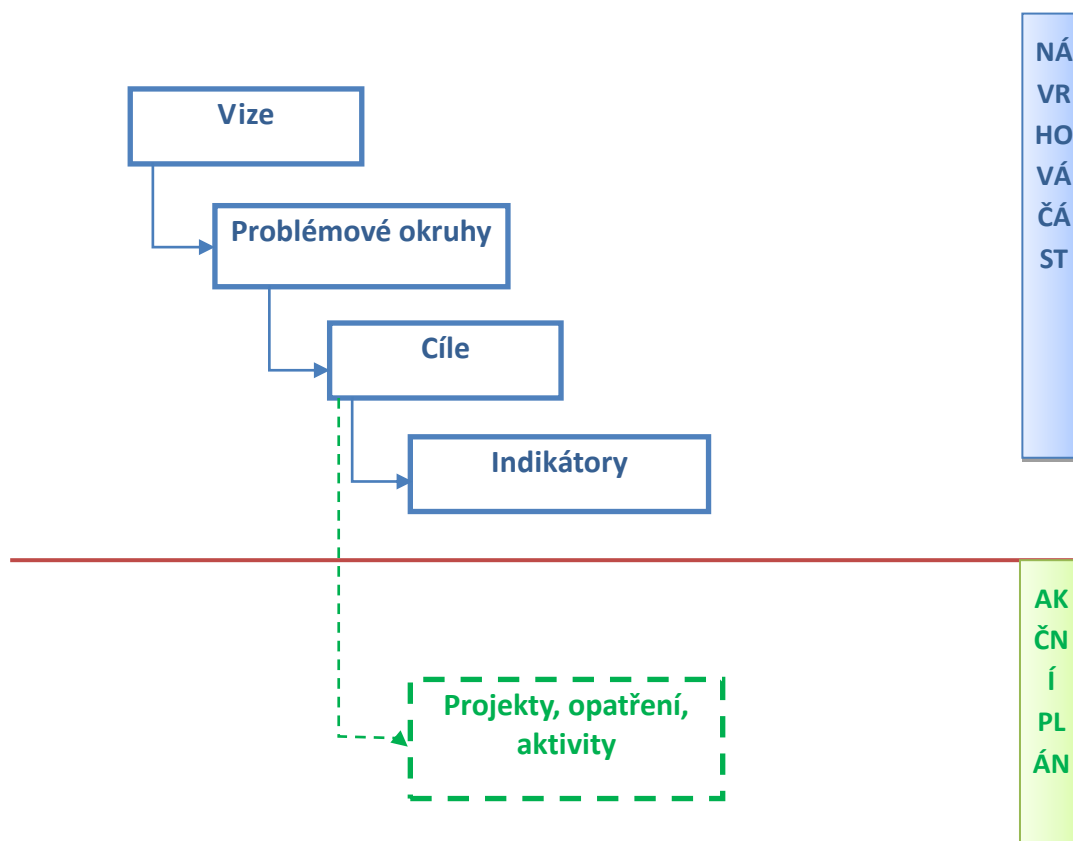
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Servis samosprávám“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Téma	Problémová oblast 1 Chybějící podpora v oblasti dotačního managementu	Problémová oblast 2 Nedostatečná koordinace rozvojových aktivit v území (společného rozvoje území)
	cíl 1.1. Zavedení jednotného systému dotačního managementu v SO ORP Šternberk	cíl 2.1. Zefektivnit celkový rozvoj území SO ORP a snížit vnitřní regionální rozdíly
	cíl 1.2. Profesionalizace aparátu vzniklého servisního centra	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

V tomto bodě je popsána vize (pokud se tvoří – vize je nepovinná) a popis problémových oblastí. Vizi chápeme jako stav, který má nastat na konci období dokumentu (předpoklad 2023) a současně jako nástroj marketingu (je-li chápána i takto, pak obsahuje také slogany či hlavní hesla, které jsou pro oblast typické a se kterými se lidé mohou ztotožnit). S počtem problémových oblastí je třeba šetřit.

Spolupráce v rámci DSO usnadní práci při náročných administrativních činnostech v oblasti řízení samosprávy. Bude prospěšná především neuvolněným starostům malých obcí. Řešení v podobě společných sběrných dvorů a kompostáren eliminuje zakládání černých skládek, snižuje náklady na svoz komunálního odpadu a přispívá k ochraně životního prostředí. Dostupná a provozuschopná síť předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro vzdělávání a všestranný rozvoj dětí. Zlepšená komunikace mezi mateřskými a základními školami, výměna zkušeností a zvýšení odborných zkušeností také vedou ke kvalitní, atraktivní a vyhledávané mimoškolní činnosti dětí. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb zohledňuje potřeby regionu a hledá způsoby, jak vyhovět co největšímu počtu klientů. Zprovoznění cyklostezky „Hvězdná“ utvrzuje nezaměnitelnou pozici Šternberska, které je v rámci cestovního ruchu považováno za most mezi Hanou a Jeseníky.

Slogan: **Šternbersko – jdeme společně za svým cílem**

Problémové okruhy

Problémový okruh 1: Chybějící podpora v oblasti dotačního managementu

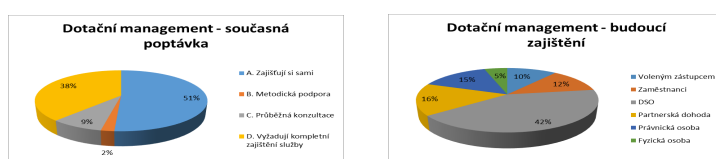
Problémové okruhy, které jsou v souladu se zformulovanou vizí, byly sestaveny na základě provedených analýz, Nástinů opatření včetně vize. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Následně byly zobrazeny ve stromu problémů, který ukázal vzájemné provazby problémů, příčiny a následky.

Základním podkladem byla SWOT analýza. Vycházeli jsme zejména ze slabých stránek a ohrožení. Realizační tým sestavil problémy podle významnosti a pokusil se je seskupit do určitých tematických celků, které představovaly základ problémových okruhů.

1. Věcné argumenty

Z analýzy provedené formou dotazníkového šetření a řízených rozhovorů mezi 17 obcemi v SO ORP (z celkového počtu 21) a dalších analýz vyplynuly následující závěry. Přibližně polovina obcí řeší záležitosti spojené s dotacemi vlastními silami (většinou samotní starostové nebo zaměstnanci obce). Další přibližně 11 % využívá v určité podobě konzultace nebo metodickou podporu a téměř 40 % řeší dotace externí formou, tedy většinou využívají služeb soukromých firem, které nabízí širokou škálu služeb v oblasti dotačního managementu, od sledování výzev v rámci jednotlivých programů, přes tvorbu žádostí o dotace až k následným službám – hlídání monitorovacích ukazatelů, řádného plnění projektu a udržitelnosti projektu. Oblast dotací je celkově, pro zejména neuvolněné starosty menších obcí, velkým problémem.

Graf 6.3. Dotační management

Zdroj: vlastní šetření

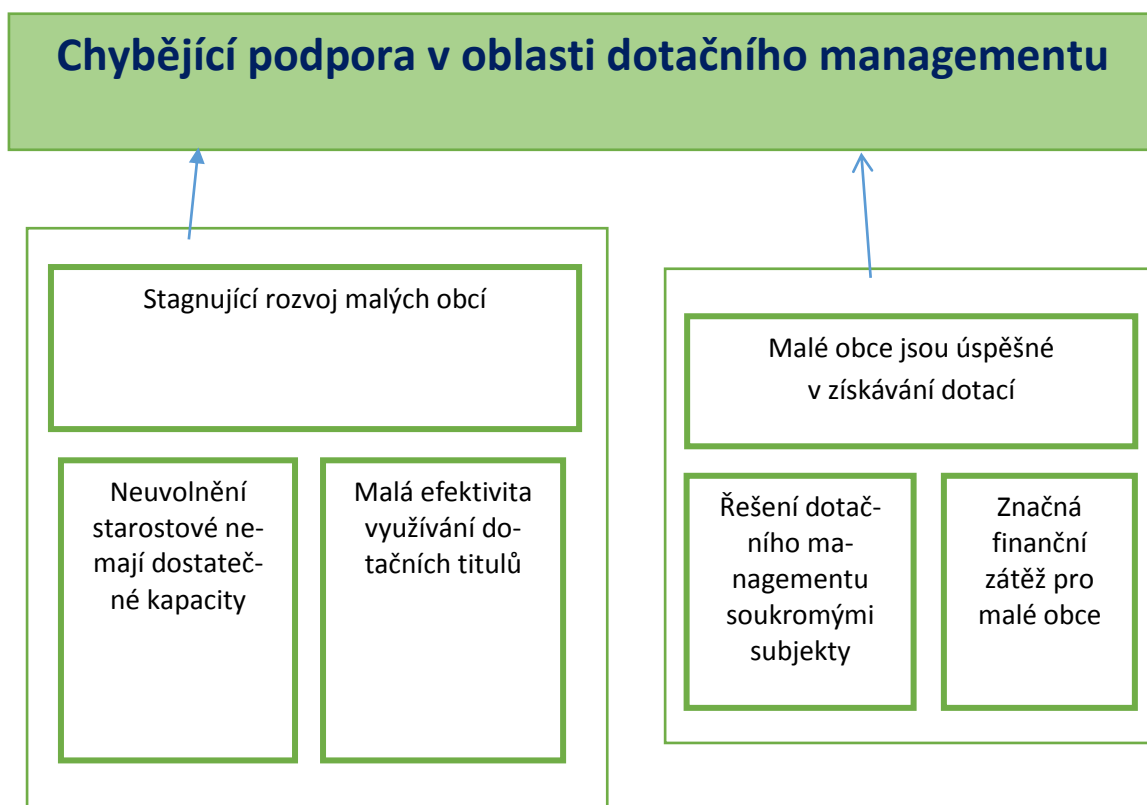
2. Příčiny problému

Sledování výzev a výběr projektů, o které se obce uchází, má na starosti většinou starosta. Malé projekty a jednodušší žádosti (např. POV) řeší většinou obce vlastními silami, starosta společně s účetní nebo vybranými zastupiteli. U projektů většího rozsahu je situace různá podle konkrétní obce. Některé obce mají z těchto projektů obavy a vůbec se o ně neucházejí. Některé obce vyžadují tzv. kompletní servis od soukromých firem, které se zabývají dotačním managementem a některé obce si i větší projekty řeší samy, byť za cenu značného úsilí a času. Řešení prostřednictvím outsourcingu je pro malé obce ekonomicky nevýhodné. Výsledkem je potom značná heterogenita v přístupech k dotacím obecně (v území SO ORP) a malá efektivita využívání dotačních zdrojů v některých obcích. Zejména neuvolnění starostové obvykle nemají takové časové možnosti (a někdy i odborné znalosti), aby mohli oblasti dotací věnovat tolik času, kolik by bylo třeba. U jednodušších programů typu POV se situace zvládat dá, ale složitější dotační tituly se zejména malé obce ve svém důsledku raději ani nepokoušejí získat. Ty obce, které využívají služeb soukromých firem, pak tento přístup stojí velké množství finančních prostředků, které by mohly být účelněji vynaloženy.

3. Důsledky neřešení problému

V případě neřešení problému servisu malým obcím na Šternbersku v oblasti dotačního managementu je velmi pravděpodobné, že zejména malé obce položené v SZ části území budou nadále stagnovat ve svém rozvoji. Téměř 60 % respondentů (starostů) by uvítalo řešení v podobě servisu v této oblasti (společné sledování možností dotačních titulů, přípravu žádostí i projektové řízení) pracovníkem DSO či ORP. U projektů menšího typu by vyhovovalo ponechání stávajícího stavu, tedy přípravy těchto projektů vlastními silami.

Strom problémů

Problémový okruh 2: Nedostatečná koordinace rozvojových aktivit v území (společného rozvoje území)

Problémové okruhy, které jsou v souladu se zformulovanou vizí, byly sestaveny na základě provedených analýz, Nástinů opatření včetně vize. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Následně byly zobrazeny ve stromu problémů, který ukázal vzájemné provazby problémů, příčiny a následky.

Základním podkladem byla SWOT analýza. Vycházeli jsme zejména ze slabých stránek a ohrožení. Realizační tým sestavil problémy podle významnosti a pokusil se je seskupit do určitých tematických celků, které představovaly základ problémových okruhů.

1. Věcné argumenty

Potřeba vzájemného sladění a koordinace rozvojových aktivit je úzce spojena s vymezeným předchozím problémovým okruhem (chybějící podpora v oblasti dotačního managementu). Během šetření v území, zejména při rozhovorech se starosty bylo zjištěno, že Šternbersko jako region trpí nekoordinovaností rozvojových aktivit. To vede k nerovnoměrnému rozvoji území.

2. Příčiny problému

Je to dáno zejména ne plně funkčním mikroregionem (v území existují dva), malou koordinací rozvoje obcí ze strany ORP a také tím, že na Šternbersku dlouhodobě nepůsobila úspěšná MAS (což se ovšem od roku 2013 změnilo). Důsledkem toho je zaostávání zejména menších obcí ve výše položených partiích území. Chybí cílené směřování dotací do území. Regionu rovněž chybí jednotná image (známka) regionu.

3. Důsledky neřešení problému

V rámci služby servisu samosprávám by bylo možné rozvojové aktivity obcí (strategie rozvoje) i celého regionu provázat a společně s oblastí dotačního managementu ve spolupráci s dalšími institucemi definovat priority pro území jako celek, na které by se obce s pomocí nově vzniklého či transformovaného DSO zaměřily. Pokud situace nebude řešena, budou se nadále prohlubovat disparity v území Šternberska, ekonomický rozvoj regionu může stagnovat s region ve srovnání s okolními SO ORP může zaostávat.

4. Strom problémů

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 6.6. Cíl 1.1.

Problémový okruh 1	Chybějící podpora v oblasti dotačního managementu
Cíl 1.1	Zavedení jednotného systému dotačního managementu v SO ORP Šternberk
Popis cíle	Na území SO ORP Šternberk existuje značná heterogenita v přístupech obcí k využívání dotačních titulů • Malé projekty a jednodušší žádosti (např. POV) řeší většinou obce vlastními silami • U projektů většího rozsahu je situace různá podle konkrétní obce • Některé obce mají z těchto projektů obavy a vůbec se o ně neucházejí • Některé obce vyžadují tzv. kompletní servis od soukromých firem, které se zabývají dotačním managementem

	- Některé obce si i větší projekty řeší samy, byť za cenu značného úsilí a času - Výsledkem je potom malá efektivita využívání dotačních zdrojů v některých obcích - Téměř 60 % starostů by uvítalo řešení v podobě servisu v této oblasti V případě zavedení jednotného systému dotačního managementu pro obce na Šternbersku (prostřednictvím transformovaného nebo nově zřízeného DSO) lze očekávat vyšší efektivitu v úspěšnosti získávání dotací a jejich cílené využití.
Hlavní opatření	A. Legislativní opatření - transformace stávajícího DSO do podoby s právní subjektivitou, popř. vznik nového DSO s co největším počtem obcí SO ORP - zpracování návrhu společné smlouvy o této činnosti B. Finanční opatření - rozbor ekonomické výhodnosti jednotného systému dotačního managementu pro obce z obvodu ORP - stanovení finančního modelu fungování organizace v oblasti dotací včetně zajištění možnosti financování a zpracování ceníku služeb C. Věcná opatření - nutnost získání plné podpory představitelů co největšího počtu obcí v území
Název indikátorů k hodnocení cíle	- celkový objem finančních prostředků prostřednictvím získaných dotačních titulů - počet získaných dotačních titulů v (malých) obcích - procentuální úspěšnost v získávání dotací v území
Správce cíle	starosta obce Štarnov (motivující starosta)

Tab. 6.7. Cíl 1.2.

Problémový okruh 1	Chybějící podpora v oblasti dotačního managementu
Cíl 1.2	Profesionalizace aparátu vzniklého servisního centra
Popis cíle	V případě zavedení jednotného systému dotačního managementu pro obce na Šternbersku (prostřednictvím organizační jednotky transformovaného nebo nově zřízeného DSO) budou obcím poskytovány následující služby: - Příprava žádostí do dotačních programů Olomouckého kraje, ministerstev, nadací, operačních programů apod. - Řízení projektů členských obcí z pohledu dotace – monitorovací zprávy, závěrečná vyhodnocení, publicita projektů apod. - Příprava a realizace výběrových řízení, administrace profilů veřejných zadavatelů pro jednotlivé obce - Příprava a realizace společných výběrových řízení na nákup komodit, energií či stavebních prací, což povede k značné úspoře nákladů - Management přípravy projektových dokumentací pro projekty členských

	obcí
Hlavní opatření	A. Legislativní opatření - nastavení vhodných mechanismů fungování servisního centra v oblasti dotačního managementu v souladu s platnou legislativou (formálních i neformálních) B. Finanční opatření - porovnání podmínek od poskytovatelů komerčních služeb v oblasti dotačního managementu - stanovení finančního modelu fungování včetně zajištění možnosti financování a zpracování ceníku služeb - nabídka služeb i subjektům (obcím) mimo území SO ORP - zajištění vhodných podmínek pro případné kofinancování projektů (jednání s bankovními institucemi) C. Věcná opatření - zajištění prostor a odborného personálu pro provoz centra poskytujícího danou službu
Název indikátorů k hodnocení cíle	- celkový objem finančních prostředků prostřednictvím získaných dotačních titulů - počet získaných dotačních titulů v malých obcích - procentuální úspěšnost v získávání dotací v území - finanční úspory ze společných nákupů a organizace společných výběrových řízení
Správce cíle	starosta obce Štarnov (motivující starosta)

Tab. 6.8. Cíl 2.1.

Problémový okruh 2	Nedostatečná koordinace rozvojových aktivit v území (společného rozvoje území)
Cíl 2.1	Zefektivnit celkový rozvoj území SO ORP a snížit vnitřní regionální rozdíly
Popis cíle	Potřeba vzájemného sladění a koordinace rozvojových aktivit je úzce spojena s předchozími definovanými cíli. Šternbersko se rozvíjí značně nerovnoměrně. Je to dáno zejména ne plně funkčním mikroregionem (v území existují dva), malou koordinací rozvoje obcí ze strany ORP a také tím, že zde do roku 2013 nepůsobila úspěšná MAS. Důsledkem toho je zaostávání zejména menších obcí ve výše položených partiích území. Chybí směřování dotací do území zacílené na potřebné aktivity. Regionu rovněž chybí jednotná image (marketingová známka). V rámci naplnění cíle dojde k: - vzniku či transformaci DSO, jehož pracovníci budou zabezpečovat rozvojové (strategické) aktivity - vzájemnému provázání rozvojových aktivit obcí (strategie rozvoje) i celé-

	ho regionu - definování priorit území jako celku ve spolupráci s dalšími institucemi, na které by se obce s pomocí servisního centra DSO zaměřily Fungující DSO, resp. jeho rozvojové oddělení: - zabezpečí integrovaný rozvoj území - nastaví kvalitnější úroveň komunikace mezi obcemi - zabezpečí úsporu nákladů a zefektivní provoz (malých) obcí - minimalizuje problémy související s udržitelností projektů
Hlavní opatření	A. Legislativní opatření - transformace stávajícího DSO do podoby s právní subjektivitou, popř. vznik nového DSO s co největším počtem obcí SO ORP - nastavení vhodných mechanismů fungování servisního centra v oblasti koordinace a strategie rozvojových aktivit B. Finanční opatření - stanovení finančního modelu fungování organizace v oblasti rozvojových aktivit, včetně zajištění možnosti financování a zpracování ceníku služeb (souvisí s oblastí dotačního managementu) - nabídka služeb i subjektům (obcím) mimo území SO ORP – vlastní výdělečná činnost DSO C. Věcná opatření - zajištění prostor a odborného personálu pro provoz centra poskytujícího danou službu - nutnost získání plné podpory představitelů co největšího počtu obcí v území
Název indikátorů k hodnocení cíle	- vyšší využití potenciálu malých obcí, zejména v oblasti cestovního ruchu a rekreace (počty a druh realizovaných projektů) - procentuální úspěšnost v získávání dotací v území - počet získaných dotačních titulů v malých obcích
Správce cíle	starosta obce Štarnov (motivující starosta)

6.2.4. Indikátory

Tab. 6.9. Karta indikátorů– problémový okruh 1

Problémový okruh	Chybějící podpora v oblasti dotačního managementu		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	FUNKČNÍ DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ V SO ORP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Štarnov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1

Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V případě transformace nebo vzniku nového plnohodnotného DSO na Šternbersku, lze očekávat vyšší efektivitu rozvoje území, vzájemnou provázanost aktivit členských obcí. DSO rovněž vytvoří institucionální zázemí pro fungování servisní organizace. To se odrazí ve vyšší míře úspěšnosti získávání dotací a jejich cíleném využití v území.		
Metodika a výpočet:	Nerelevantní vzhledem k danému indikátoru.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Tab. 6.10. Karta indikátorů – cíl 1.1.

Cíl	Zavedení jednotného systému dotačního managementu v SO ORP Šternberk		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	PROCENTUÁLNÍ ÚSPĚŠNOST V ZÍSKÁVÁNÍ DOTACÍ U MALÝCH OBCÍ S NEUVOLNĚNÝM STAROSTOU		
Měrná jednotka	procento úspěšnosti		
Správce měřítka	Vedoucí servisního centra		
Roky	2013	2017	2020
Plán		50 %	60 %
Skutečnost	40 %		
Popis měřítka:	Procento získaných projektů prostřednictvím dotačních titulů monitoruje úspěšnost a efektivitu fungování vzniklého servisního centra. Indikátor může být plněn pouze za předpokladu naplnění indikátoru č. 1 (počítá se zřízením servisního centra samosprávám).		
Metodika a výpočet:	Posouzení procenta úspěšnosti při žádání o dotace vychází z analýzy území SO ORP, rozhovorů se starosty a posouzení přehledu realizovaných projektů, resp. žádostí o dotace.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření na obcích, řízené rozhovory s představiteli samospráv.		

Tab. 6.11. Karta indikátorů – cíl 1.2.

Cíl	Profesionalizace aparátu vzniklého servisního centra		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	FINANČNÍ ÚSPORY ZE SPOLEČNÝCH NÁKUPŮ A ORGANIZACE SPOLEČNÝCH VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ		
Měrná jednotka	Procento úspor		
Správce měřítka	finanční manažer servisního centra		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10 %	15 %

Skutečnost	0 %		
Popis měřítka:	Tým odborných zaměstnanců servisního centra dokáže generovat finanční úspory pro obce v rámci společných nákupů (služeb, energií atd.) a organizací výběrových řízení. Tato oblast bude jednou z témat práce servisního centra. Úspěšnost plnění indikátoru opět navazuje na indikátory předchozí.		
Metodika a výpočet:	Procento úspor vychází z analýzy stávajícího stavu, průzkumu trhu. Očekávané možnosti úspor jsou stanoveny na základě předpokladu silnější vyjednávací pozice v rámci servisního centra, zároveň reflektují zkušenosti a očekávání představitelů obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření, finanční šetření v rámci analýzy pro téma servis samosprávám, řízené rozhovory se starosty a účetními na obcích.		

Tab. 6.12. Karta indikátorů – problémový okruh 2

Problémový okruh	Nedostatečná koordinace rozvojových aktivit v území (společného rozvoje území)		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	SERVISNÍ CENTRUM PRO OBLAST DOTACÍ A ROZVOJE ÚZEMÍ V RÁMCI DSO		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	předseda budoucího DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Potřeba vzájemného sladění a koordinace rozvojových aktivit je úzce spojena s předchozími indikátory. Šternbersko se rozvíjí značně nerovnoměrně. Je to dáno zejména ne plně funkčním DSO (v území existují dva), malou koordinací rozvoje obcí ze strany ORP a také tím, že zde do roku 2013 nepůsobila úspěšná MAS. Vznik DSO vytvoří zázemí pro zřízení specializovaného servisního centra, což podmiňuje naplnění ostatních indikátorů.		
Metodika a výpočet:	Nerelevantní vzhledem k danému indikátoru.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření.		

Tab. 6.13. Karta indikátorů – cíl 2.1.

Cíl	Zefektivnit celkový rozvoj území SO ORP a snížit vnitřní regionální rozdíly
Číslo indikátoru	2.1
Název indikátoru	PRŮMĚRNÝ (ROČNÍ) POČET ÚKONŮ ZPRACOVANÝCH SERVISNÍM CENTREM
Měrná jednotka	Počet úkonů
Správce měřítka	vedoucí servisního centra

Roky	2013	2017	2020
Plán		100	150
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Jedná se o předpokládaný (roční) indikativní ukazatel odrážející aktivitu servisního centra v oblastech dotačního managementu, právního poradenství, organizace společných nákupů a dalších úkonů vykonávaných pracovníky v souladu s jeho zaměřením. Je zřejmé, že v případě tohoto indikátoru nejde jen o samotný počet, ale i o cílené zaměření se na konkrétní úkony v souladu s potřebami daných obcí. Kvantitativní ukazatel zde tedy není zcela na místě.		
Metodika a výpočet:	Průměrný roční počet úkonů zpracovaných servisním centrem vychází z šetření provedeného v rámci sběru dotazníků pro analytickou část tématu „servis samosprávám“, resp. představ starostů o funkčnosti takového centra.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Komentář k bodu:

Za účelem dosahování cílů stanovených ve strategii je nutné sledovat, jak se strategie realizuje. Za monitorování a hodnocení realizace strategie je zodpovědný realizační tým. Optimálním složením týmu je manažer, řídicí skupina, správci cílů a gestoři indikátorů. Konkrétní role a procesy budou popsány v samotném souhrnném dokumentu (viz Příloha č. 1 této metodiky).

Výběr **manažera** závisí zejména na společném rozhodnutí starostů. V případě dobrovolného svazku obcí se bude nejčastěji jednat o určeného zaměstnance DSO, který tuto agendu bude mít v náplni práce. Pokud bude meziobecní spolupráce naplňována neformální spoluprací obcí, může být manažerem např. externí subjekt či osoba, nebo určený zaměstnanec jednoho z městských úřadů, který takovou činnost bude mít uvedenou v náplni práce (nemusí jít o plný úvazek, může se jednat o doplňkovou agendu k jiným činnostem, které v rámci svého zařazení vykonává – důležité však je, aby takovému zaměstnanci byl dán reálný prostor činnosti spojené s řízením strategie vykonávat).

Členy **řídicí skupiny** by měli být zejména starostové dotčených obcí. Může být také doplněna o další významné členy, kteří mají přímý vliv na rozvoj území. O členství těchto osob by se měli konsensem shodnout starostové dotčených obcí.

Správci cílů by již měli být uvedeni v šablonách jednotlivých cílů, stejně jako **gestoři indikátorů** v šablonách jednotlivých indikátorů. V souhrnném dokumentu je vhodné uvést jednoduchý tabulkový přehled s uvedením správce cíle. Nejsou-li v době zpracování ještě všechny pozice správců cílů obsazeny, budou doplněny v dalších fázích dopracování souhrnného dokumentu.

Postup:

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Ing. Stanislav Orság (starosta města Šternberk, motivující starosta)
Ing. Stanislav Nykl (starosta obce Šternov, motivující starosta)
Ing. Pavel Horák (MAS Šternbersko, o.p.s.)
Ing. Michaela Pruknerová (starostka Domašova u Šternberka)
Bc. Ing. Naděžda Studecká (město Šternberk, tajemnice, asistentka mikroregionu)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavedení jednotného systému dotačního managementu v SO ORP Šternberk	Ing. Stanislav Nykl, motivující starosta (obec Štarnov)
1.2	Profesionalizace aparátu vzniklého servisního centra	Ing. Stanislav Nykl, motivující starosta (obec Štarnov)
2.1	Zefektivnit celkový rozvoj území SO ORP a snížit vnitřní regionální rozdíly	Ing. Stanislav Nykl, motivující starosta (obec Štarnov)

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	FUNKČNÍ DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ V SO ORP	Ing. Stanislav Nykl, motivující starosta (obec Štarnov)
1.1	PROCENTUÁLNÍ ÚSPĚŠNOST V ZÍSKÁVÁNÍ DOTACÍ U MALÝCH OBCÍ S NEUVOLNĚNÝM STAROSTOU	Vedoucí servisního centra
1.2	FINANČNÍ ÚSPORY ZE SPOLEČNÝCH NÁKUPŮ A ORGANIZACE SPOLEČNÝCH VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ	Finanční manažer servisního centra
2.	SERVISNÍ CENTRUM PRO OBLAST DOTACÍ A ROZVOJE ÚZEMÍ V RÁMCI DSO	Předseda budoucího DSO
2.1	PRŮMĚRNÝ (ROČNÍ) POČET ÚKONŮ ZPRACOVANÝCH SERVISNÍM CENTREM	Vedoucí servisního centra

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu)⁹. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

⁹ resp. 4.3.3, 5.3.3 a 6.3.3

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.¹⁰

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

Komentář k bodu:

Strategie je střednědobým plánem rozvoje. Zároveň by se mělo jednat o živý dokument, který může být podle potřeb upravován. Nemělo by však docházet k neřízeným, nekontrolovaným revizím.

Pro průběžné vyhodnocování úspěšnosti slouží indikátorová soustava. Pokud na základě monitorování a vyhodnocování (viz kapitola 2.2) bude zjištěn neuspokojivý vývoj, je potřeba analyzovat příčiny a přijmout příslušná opatření.

Může se jednat o dílčí opatření, která se naplní tím, že se do akčního plánu následujících let zařadí takové projekty, které umožní efektivnější plnění strategie. Pokud se však dlouhodobě nedaří plnit cíle, je nutné provést hlubší analýzu, která by měla odhalit příčiny problémů. Pokud analýza shledá, že příčinou je chybně naformulovaný cíl (např. proto, že na jeho splnění nemají klíčoví hráči vhodné nástroje – problematika např. vyplývá z legislativy), pak je prostor pro dílčí změnu strategie.

Změna by vždy měla být důsledně prodiskutována v širším týmu obdobně, jako se diskutovalo zaměření strategie při její tvorbě (vhodné je např. opět vytvořit fokusní skupinu). K navrženým změnám je nutné opět nastavit vyhovující indikátory. Navržené změny musí projít stejným schvalovacím procesem jako při samotném schvalování původní strategie. Konkrétní role a procesy jsou popsány v oddíle: Postup.

¹⁰ Tabulka je univerzální a pro konkrétní území je nutné ji zpřesnit podle místních podmínek. V případě, že v době zapracování do souhrnného dokumentu nebudou vyjasněny konkrétní podmínky, bude uvedena obecně a v pozdějším období zaktualizována. To se týká zejména zodpovědné osoby/subjektu. Jakmile bude rozhodnuto o složení řídící skupiny a o výběru manažera, je vhodné tuto informaci do souhrnného dokumentu doplnit (ne jmenovitě, ale funkčním zastoupením).

Postup:

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Komentář k bodu:

Vzhledem ke specifickým podmínkám projektu je možné akční plán připravit speciálně pro meziobecní spolupráci. Jde o to, že cíle stanovené ve strategii jsou relativně velmi konkrétní (oproti standardním strategiím, kde bývají cíle stanoveny většinou obecně). Z tohoto důvodu mohou být v akčním plánu uvedeny spíše jednotlivé kroky vedoucí k naplnění cílů (nemusí se nutně jednat o ucelené projekty, ale klíčové kroky).

Akční plán se sestavuje vždy v návaznosti na schválený strategický plán. Návrhová část strategie bude schvalována na setkání starostů až na jaře roku 2015. Může být schválena bez výhrad, nebo bude doporučena její úprava. Jakmile budou zapracovány navržené změny a takto upravená strategie schválena, může být zahájeno plnění strategie prostřednictvím každoročních akčních plánů. Bude-li vysoká pravděpodobnost schválení strategie již na nejbližším setkání starostů, může být na totéž jednání připraven také hrubý návrh akčního plánu. Oba dokumenty se pak mohou schvalovat zároveň. V tomto případě je nutné jej pro toto setkání připravit. **Bude-li na nejbližší rok zároveň připraven konkrétní akční plán, uvede se do příloh souhrnného dokumentu.**

Postup:

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních

a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Komentář k bodu:

Ve shrnutí se uvedou základní závěry z návrhové části. Bude stručně zrekapitulováno, kolik a jaké problémové oblasti byly zvoleny a kolik a jaké k nim byly nastaveny cíle. Je vhodné stručně zrekapitulovat, že každý cíl má svého správce a jeho naplňování bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

Návrhová část tohoto strategického dokumentu obsahuje především:

- **Slogan** - jedná se o větu či hlavní heslo, které je pro ORP Šternberk typické a se kterým se lidé mohou ztotožnit:

Šternbersko – jdeme společně za svým cílem

- **Vizi** - jedná se o souhrnnou vizi pro všechny 4 oblasti strategického dokumentu. Vize staví na silných stránkách, které jsme identifikovali ve SWOT analýzách dílčích oblastí. Vizi chápeme jako reálný stav, který má nastat na konci strategického období tohoto dokumentu (předpoklad 2020) a současně jako nástroj marketingu.

- **Problémové okruhy** - Na základě provedených analýz jsme definovali 2 problémové okruhy, které jsou v souladu se zformulovanou vizí. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena z představitelů jednotlivých spolků a NNO, ze starostů zúčastněných obcí, motivujících starostů a realizačního týmu. Popis problémového okruhu obsahoval: věcné argumenty, příčiny problému a důsledky neřešení problému. Identifikované problémové okruhy jsme znázornili graficky tzv. stromem problémů, v němž jsou zřejmé příčiny a důsledky problémů. Byly definovány tyto problémové okruhy:

1) Chybějící podpora v oblasti dotačního managementu

2) Nedostatečná koordinace rozvojových aktivit v území (společného rozvoje území)

- **Cíle** – Navazujícím krokem tvorby návrhové části strategického dokumentu bylo stanovení cílů, které vedly k řešení identifikovaných problémových okruhů a které budou následně naplňovány prostřednictvím akčních plánů. K prvnímu problémovému okruhu jsme přiřadili 2 cíle, k druhému jeden cíl, celkem tedy 3 cíle. Jednotlivé cíle byly definovány a finalizovány řešitelským týmem v souladu s tzv. pravidlem SMART, po konzultaci s motivujícími starosty. Ke každému cíli byl přiřazen správce, který bude v daném území dohlížet nad plněním příslušného cíle - viz kapitola 6.3.1 – Správci cílů.
- **Indikátory** - jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů jsme se pokusili popsat míru změny. Zvolili jsme snadno dostupné (zjistitelné) indikátory, byla určena výchozí hodnota a stanovena hodnota cílová, vytvořili jsme jednotlivé karty indikátorů. Ke dvěma problémovým okruhům jsme přiřadili 2 indikátory (tzv. indikátory výsledku) a k jednotlivým cílům 3 indikátory (tzv. indikátory výstupu).

Zároveň byli určeni gestoři indikátorů (správci měřítka, kteří zodpovídají za zjištění hodnot indikátorů v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu) - viz kapitola 6.3.1 – Gestoři indikátorů. Indikátory i gestory stanovili členové realizačního týmu pro předchozí diskusi se starosty.

- **Systém monitorování a hodnocení realizace strategie** - Pro řízení strategie byli ustanoveni: manažer strategie, řídicí skupina, správci cílů a gestoři indikátorů.
- **Systém změn strategie** - V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími tak vnitřními faktory.
- **Akční plán** - upřesňuje strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Vzhledem k tomu, že strategický plán se bude schvalovat Valným shromážděním starostů na jaře 2015, je tato kapitola prozatím nedokončená.

PŘEHLED PROBLÉMOVÝCH OKRUHŮ, CÍLŮ A INDIKÁTORŮ V OBLASTI SERVISU SAMOSPRÁVÁM:

Problémový okruh 1:

Chybějící podpora v oblasti dotačního managementu

Indikátor 1:

Funkční dobrovolný svazek obcí v SO ORP

Cíl 1.1:

Zavedení jednotného systému dotačního managementu v SO ORP Šternberk

Indikátor 1.1.:

Procentuální úspěšnost v získávání dotací u malých obcí s neuvolněným starostou

Cíl 1.2:

Profesionalizace aparátu vzniklého servisního centra

Indikátor 1.2.:

Finanční úspory ze společných nákupů a organizace společných výběrových řízení

Problémový okruh 2:

Nedostatečná koordinace rozvojových aktivit v území (společného rozvoje území)*Indikátor 2:*

Servisní centrum pro oblast dotací a rozvoje území v rámci DSO

Cíl 2.1:

Zefektivnit celkový rozvoj území SO ORP a snížit vnitřní regionální rozdíly

Indikátor 2.1.:

Průměrný (roční) počet úkonů zpracovaných servisním centrem

SHRNUTÍ Z POHLEDU MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE

V říjnu proběhly volby představitelů místních samospráv. V SO ORP Šternberk došlo ke změně u pěti obcí a u jedné obce proběhnou volby znovu v březnu příštího roku. Oba motivující starostové (Ing. Stanislav Orság a Ing. Stanislav Nykl) byli opětovně zvoleni do funkcí starosty. Všichni nově zvolení starostové byli jak písemně tak i ústně informováni o probíhajícím projektu MOS. Nepředpokládáme, že by tyto změny mohly mít negativní dopad na realizaci projektu PMOS.

Meziobecní spolupráce je v Mikroregionu Šternbersko trvale na dobré úrovni. Starostové jednotlivých obcí se scházejí min. 4 krát ročně na jednání mikroregionu, aktivně spolu komunikují a spolupracují. Členové realizačního týmu se pravidelně účastní těchto jednání, průběžně informují přítomné starosty o pokračujícím projektu PMOS. Samotní starostové se svými názory a připomínkami osobně podílí na tvorbě dílčích částí strategického dokumentu (problémové okruhy, cíle a indikátory).

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Komentář k bodu:

V této části bude stručně zrekapitulován postup, jímž byla návrhová část zpracována. Budou uvedeny základní informace o časové náročnosti zpracování, hrubém počtu osob zapojených do jeho tvorby. Budou zmíněny stěžejní milníky (kdo zpracoval prvotní návrh, kdo jej připomínkoval, kdo rozhodoval o konečné podobě – nemusí být jmenovitě, dostatečné je funkční vymezení, např.: pracovník pro analýzy a strategie navrhl, prodiskutoval s pěti místními odborníky, následně schvalovali starostové na setkání představitelů obcí)...

Návrhová část strategie SO ORP Šternberk byla zpracována od září do prosince 2014. Do její tvorby bylo zapojeno cca 6 členů realizačního týmu, oba motivující starostové (Ing. Stanislav Orság a Ing. Stanislav Nykl), 1 externí pracovník, ředitel MAS Šternbersko a ostatní zainteresované osoby.

Postup zpracování návrhové části strategického dokumentu, harmonogram prací, formulace, finalizace a schvalování jednotlivých částí je uveden v přechozí kapitole 6.4.1.

6.5. Přílohy

Bod neobsahuje přílohy.

7. Závěr, kontakty

REKAPITULACI HLAVNÍCH ZÁVĚRŮ

Tento souhrnný dokument realizuje Strategii území správního obvodu ORP Šternberk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám. Jedná se o místní strategii tematického charakteru. Zadavatelem strategie je Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Gestorem tvorby Strategie je Město Šternberk, který tvoří 18 z celkových 21 obcí ORP Šternberk. Strategie se zpracovávala v průběhu let 2014 – 2015, realizována bude v letech 2014 – 2023. Cílem projektu bylo posílit meziobecní spolupráci v rámci ORP Šternberk a zapojenými obcemi v rámci SO. Na závěr můžeme konstatovat, že díky tomuto projektu se v ORP Šternberk podaří založit, pomocí zpracované metodiky právním týmem SMO, nový DSO.

V rámci projektu byl zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelné):

1. Předškolní výchova a základní školství
2. Sociální služby
3. Odpadové hospodářství
4. Servis samosprávám

ZÁVĚRY ANALYTICKÝCH ČÁSTÍ JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ

1. Předškolní výchova a základní školství

Analýza školství za ORP Šternberk monitoruje území 21 obcí v oblasti předškolního a základního vzdělávání, analyzuje data za školní kluby, školní družiny, základní umělecké školy, jídelny. V analýze je zpracována i otázka financování, která se ukázala být jedním z nejpálčivějších témat projektu meziobecní spolupráce v oblasti školství. Mimo tento problém se často diskutovalo také o snaze zachovat školy v malých obcích a zredukovat počet žáků, dojíždějících do městských škol. O zachování škol bojuje většina starostů, neboť jsou důležitým prvkem v rozvoji obce a tvoří její nepostradatelnou identitu. Z analýzy dále vyplynulo, že je nedostatek volných prostor pro mimoškolní činnost dětí a mládeže. Obce usilují o výstavbu sportovních hřišť, ale nemají na tyto plány dostatek vlastních finančních prostředků. Školy se snaží smyslně využít své volné kapacity a rády by zřídily moderně vybavené učebny, což však bude vyžadovat další investice. Vystala také potřeba vyhovět poptávce rodičů a dětí po současných trendech v oblasti volnočasových aktivit. Zde se nabízí možnost spolupráce mezi jednotlivými školskými zařízeními, které by si mohly v dané záležitosti recipročně vypořádávat.

2. Sociální služby

Analýza sociálních služeb přispěla k podrobnému aktuálnímu zmapování sítě optimálních služeb v území. Jejím zmapováním a za pomoci spolupráce zapojených subjektů – poskytovatelů, uživatelů, zadavatelů byly identifikovány problémové okruhy, vize, cíle a stanoveny indikátory, které povedou k nalezení vhodných řešení.

Město Šternberk jako přirozené regionální centrum území ORP Šternberk (21 obcí) se snaží za pomoci komunitního plánování sociálních služeb podporovat a nastavením dobré spolupráce zachovávat

funkčnost sociálních služeb na území na základě potřeb a priorit uživatelů i poskytovatelů. Komunitní plánování a spolupráce má plně identifikovat poptávku po těchto službách. Meziobecní spolupráce nabízí prostor pro spolupráci a pravidelná setkání u kulatých stolů a společně řešit problémy v sociální oblasti a zajišťovat větší propagaci sociálních služeb na území ORP Šternberk. Kladem této spolupráce by mělo být zajištění dostatečné nabídky, úrovně a kapacity služeb v oblasti sociální péče, sociálního poradenství a sociální prevence a skutečnost na zachování existence služeb k naleznutí jiných forem financování v rámci možností měst a obcí.

Ze závěrů zpracované analýzy jednoznačně vyplývá potřeba s navýšení kapacit některých sociálních služeb na území ORP Šternberk. Z výsledků analýz a na základě dostupných informací od starostů, popř. občanů obcí a z výsledků pohovorů při vyplňování dotazníků (Dotazníkové šetření I. a II.) plyne, že by přivítali navýšení některých terénních služeb v obci.

Z analýzy cílových (dotčených) skupin plyne, že nejvíce dotčenou skupinou v sociální oblasti jsou senioři a osoby se zdravotním postižením. Je potřeba navýšit kapacitu Domova pro seniory, popřípadě zřízení Domova pro osoby se zvláštním režimem. Město Šternberk jako přirozené regionální centrum celého území ORP (21 obcí), bude reagovat navýšením těchto nedostatečných služeb a najít pomocí meziobecní spolupráce optimální řešení tohoto problému.

Z výsledků analýzy rizik plyne, že největší rizika jsou finanční. Nedostatečné jsou zdroje financování těchto zařízení, nízká spoluúčast klientů na financování sociálních služeb, neochota se podílet na financování služeb.

Ze SWOT analýzy vyplývá, že mezi silné stránky území patří současný funkční komunitní plánování a střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (2013-2016), který se snaží podporovat, udržovat a rozvíjet funkčnost stávající sítě sociálních a návazných služeb. Málo neuspokojených žadatelů o některé sociální služby a pestrá nabídka kvalitních poskytovatelů na profesionální úrovni.

3. Odpadové hospodářství

Z výsledků dílčích analýz zaměřených na zjištění dat o odpadovém hospodářství plyne, že v ORP Šternberk není nastaven systém nakládání s odpady optimálně. Byly zjištěny poměrně značné rozdíly v porovnání mezi městy a menšími obcemi.

Na území ORP působí tři svozové společnosti v s mírně odlišnými cenami za tunu svezeneho odpadu i za tunu uložení odpadu. Z celkem 21 obcí v území SO ORP Šternberk, zajišťuje svozová firma Remit s.r.o. svoz odpadků ze 14 obcí. V ORP Šternberk se ročně vyprodukuje cca 34 tis. tun odpadu, z toho největší podíl tvoří komunální odpad (cca 60 %) a stavební a demoliční odpad (cca 40 %). Roční náklady na likvidaci odpadů se pohybují okolo 16 mil. Kč, příjmy za likvidaci odpadů jsou přibližně ve stejné výši. Lze tedy konstatovat, že obce v rámci ORP Šternberk mají vyrovnané hospodaření v systému nakládání s komunálním odpadem. Celkový trend složení odpadů a jejich následného využití však není pozitivní. Ve sledovaném období 5ti let došlo k nárůstu celkového množství komunálního odpadu o cca 17,9 %, z toho směsný komunální odpad narostl dokonce o více než 26,5 %. Největším problémem v území ORP Šternberk je nedostatek sběrných dvorů a nepřesná kalkulace množství svezeneho odpadu z jednotlivých obcí.

Ze závěrů zpracované analýzy jednoznačně vyplývají problémy s plněním některých zásadních cílů POH, především cíle na snižování skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu. Z výsledků analýz a na základě dostupných informací od starostů, popř. občanů obcí a z výsledků pohovorů při vyplňování dotazníků plyne, že by přivítali projekt, který by řešil vybudování společné kompostárny ve které by se zpracovával bioodpad z několika obcí.

ORP Šternberk je v oblasti využívání odpadů v horší situaci než je celorepublikový průměr, důležitým úkolem pro životní prostředí v ORP Šternberk je separace odpadů, oddělení jednotlivých využitelných složek odpadu z velkoobjemového odpadu prostřednictvím sběrných dvorů s následným tříděním na jednotlivé složky a tyto předávat k dalšímu využití a omezení skládkování.

Z analýzy cílových (dotčených) skupin plyne, že nejvíce dotčenou skupinou v oblasti odpadového hospodářství jsou občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu - obce, představitelé obcí SO ORP, školy, místní podniky a svazové společnosti.

Z výsledků analýzy rizik plyne, že největší rizika jsou finanční, obava starostů z budoucí situace, kdy obce neví, jak bude systém v ORP fungovat v souladu s připravovanou koncepcí Olomouckého kraje.

Ze SWOT analýzy vyplývá, že mezi silné stránky území patří současný způsob zajištění svozu odpadů. Mezi slabé stránky území patří absence sběrných dvorů u většiny obcí, většina obcí nemá možnost zpracování komunálního biologického odpadu, slabší komunikace mezi obcemi v souvislosti s OH. Jako příležitosti pro území je vnímána možnost uskutečnění projektů spolufinancovaných z jiných zdrojů (fondy EU a dotace). Mezi hrozby patří obava z nevhodné změny legislativy a zdražení služeb.

4. Servis samosprávám

V rámci analýzy k volitelnému tématu Servis samosprávám bylo provedeno dotazníkové šetření mezi představiteli obcí SO ORP Šternberk. Představitelé obcí vyjádřili přesvědčení, že budoucí institucionální zajištění servisu pro malé obce na Šternbersku by mělo být řešeno prostřednictvím servisního centra při DSO nebo ORP. Pro tuto variantu se vyslovovalo 38 % všech dotazovaných.

Starostové (zejména malých obcí) avizovali zájem především o služby právní podpory (20 %), dotačního managementu (21 %) a podporu či servis v oblasti veřejných zakázek (20 %). Nicméně určitou formu podpory ze strany servisního centra pro malé obce si většina dotazovaných dovedla představit ve všech oblastech (např. alespoň metodickou podporu či poradenství).

Většina obcí by byla ochotna podílet se na financování systému servisu samosprávám i za stávajících podmínek. Agendu, kterou by si obce rády ponechaly i do budoucna v dotazníku označovaly odpovědi „plná úhrada z vlastních zdrojů obce“. Nejširší podporu pro financování za stávajících podmínek získala možnost platby za každý provedený úkon. Starostové argumentovali tím, že systém paušálního poplatku není spravedlivý a obce, které by službu využívaly méně, by na ni doplácely.

ZÁVĚRY NÁVRHOVÝCH ČÁSTÍ JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ

Návrhové části tohoto strategického dokumentu byly zpracovány od září do prosince 2014. Při tvorbě spolupracovali členové realizačního týmu, motivující starostové, zástupci obcí a školských zařízení v ORP Šternberk a jiné zainteresované osoby. Byl formulován slogan a souhrnná vize pro všechny oblasti strategického dokumentu. Členové realizačního týmu stanovili ve všech 4 oblastech problémové okruhy, cíle, indikátory výsledku a výstupu, systém monitorování a hodnocení strategie a systém změn strategie. Tyto dílčí části návrhové strategie byli konzultováni, upřesňováni a finalizováni na pracovních skupinách.

Kapitola 6.3.3. – je zatím nedokončená. Akční plán se sestavuje vždy v návaznosti na schválený strategický plán. Návrhová část strategie bude schvalována na II. Oficiálním setkání zástupců obcí na jaře roku 2015. Může být schválena bez výhrad, nebo bude doporučena její úprava. Jakmile budou zpracovány navržené změny a takto upravená strategie schválena, bude zahájeno plnění strategie prostřednictvím každoročních akčních plánů.

KONTAKTY NA ZPRACOVATELE:

- **Hlavní koordinátor tvorby strategie:** Josef Londa (KMOS ORP Šternberk)

ÚVOD, PROFIL (ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA) ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU ORP Šternberk A SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA, ZÁVĚR:

- Josef Londa (KMOS ORP Šternberk), e-mail: londa@sternberk.cz, mobil: 724 191 893

TÉMA 1 (ŠKOLSTVÍ):

- Kateřina Kuncová Kapková (pracovník pro analýzy a strategie projektu PMOS, e-mail: kapkova@sternberk.cz, mobil: 733 327 195

TÉMA 2 (SOCIÁLNÍ SLUŽBY):

- Petra Mólerová (asistentka projektu PMOS, e-mail: molerova@sternberk.cz, mobil: 739 381 523

TÉMA 3 (ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ):

- Josef Londa (KMOS ORP Šternberk), e-mail: londa@sternberk, mobil: 724 191 893

TÉMA 4 (SERVIS SAMOSPRÁVÁM):

- Mgr. Pavel Roubínek (tématický expert projektu PMOS pro volitelné téma), e-mail: pavel.roubinek@seznam.cz, mobil: 723 276 123

8. Seznam příloh

8.1. Seznam tabulek

Tab. 1.1. Základní informace o strategii	6
Tab. 1.2. Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	7
Tab. 1.3. Relevantní významné strategické dokumenty	9
Tab. 2.1. Charakteristika území ORP	15
Tab. 2.2. Demografický vývoj obyvatel v území ORP	15
Tab. 2.3. Stručná charakteristika školství v území ORP	18
Tab. 2.4. Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	19
Tab. 2.5. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP ..	19
Tab. 2.6. Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	20
Tab. 2.7. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	21
Tab. 2.8. Charakteristika domácností.....	22
Tab. 2.9. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	22
Tab. 2.10. Charakteristika trhu práce v území ORP.....	23
Tab. 2.11. Územní a strategické plánování.....	30
Tab. 2.12. Popis klíčových aktérů	32
Tab. 2.13. SWOT analýza	33
Tab. 3.1. Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	37
Tab. 3.2. Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	38
Tab. 3.3. Pracovníci ve školství ORP	39
Tab. 3.4. Počet ZŠ za ORP	42
Tab. 3.5. Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	42
Tab. 3.6. ZŠ zřizované v ORP	43
Tab. 3.7. Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	43
Tab. 3.8. Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	44
Tab. 3.9. Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	44
Tab. 3.10. Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	45
Tab. 3.11. Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	45
Tab. 3.12. Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	45
Tab. 3.13. Počet absolventů ZŠ v ORP	46
Tab. 3.14. Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	46
Tab. 3.15. Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	47
Tab. 3.16. Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	48
Tab. 3.17. Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	49
Tab. 3.18. Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP.....	50
Tab. 3.19. MŠ v ORP zřizované obcí	51
Tab. 3.20. Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP zřizovaných obcemi.....	52
Tab. 3.21. Popis MŠ v ORP Šternberk ve školním roce 2013/2014	52
Tab. 3.22. Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	53
Tab. 3.23. Školní družiny a školní kluby v ORP	54
Tab. 3.24. Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	55

Tab. 3.25. Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	55
Tab. 3.26. Počet zájemců o obory v ZUŠ Šternberk a Moravský Beroun	56
Tab. 3.27. Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	56
Tab. 3.28. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	56
Tab. 3.29. SVČ zřizované obcemi v ORP	57
Tab. 3.30. Údaje o pracovnících SVČ v ORP	57
Tab. 3.31. Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	57
Tab. 3.32. Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	58
Tab. 3.33. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	58
Tab. 3.34. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	59
Tab. 3.35. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	59
Tab. 3.36. Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	62
Tab. 3.37. Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	62
Tab. 3.38. Analýza cílových (dotčených) skupin	64
Tab. 3.39. Analýza rizik rozdělená do pěti oblastí s nejvýraznějšími riziky	67
Tab. 3.40. SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání	70
Tab. 3.41. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	76
Tab. 3.42. Cíl 1.1	78
Tab. 3.43. Cíl 1.2	79
Tab. 3.44. Cíl 2.1	80
Tab. 3.45. Karta indikátorů – problémový okruh 1	81
Tab. 3.46. Karta indikátorů – cíl 1.1.....	81
Tab. 3.47. Karta indikátorů – cíl 1.2.....	82
Tab. 3.48. Karta indikátorů – problémový okruh 2	82
Tab. 3.49. Karta indikátorů – cíl 2.1.....	83
Tab. 4.1. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	95
Tab. 4.2a Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	96
Tab. 4.2b Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP Šternberk	97
Tab. 4.3. Počet jednotlivých typů sociálních služeb	97
Tab. 4.4. Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	98
Tab. 4.5. Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	99
Tab. 4.6. Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	99
Tab. 4.7. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	100
Tab. 4.8. Kapacita zařízení sociálních služeb	101
Tab. 4.9. Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	102
Tab. 4.10. Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	102
Tab. 4.11. Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	103
Tab. 4.12. Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.	107
Tab. 4.13. Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012	107

Tab. 4.14. Analýza cílových (dotčených) skupin	108
Tab. 4.15. Analýza rizik	109
Tab. 4.16 SWOT analýza sociálních služeb v území ORP	112
Tab. 4.18. Cíl 2	124
Tab. 4.19. Karta indikátorů – cíl 1.1. (Problémový okruh 1)	125
Tab. 4.20. Karta indikátorů – cíl 1.2. (Problémový okruh 1)	125
Tab. 4.21. Karta indikátorů – cíl 2.1. (Problémový okruh 2)	126
Tab. 4.22. Karta indikátorů – cíl 2.2. (Problémový okruh 2)	126
Tab. 5.1. Sběrné dvory na území ORP, současný stav	149
Tab. 5.2. Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	150
Tab. 5.3. Třídící linky na území ORP, současný stav	152
Tab. 5.3a Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	152
Tab. 5.4. Zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), která dotřídí odpad původem z obcí, současný stav	153
Tab. 5.5. Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	155
Tab. 5.5a Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	156
Tab. 5.6. Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	158
Tab. 5.7. Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	159
Tab. 5.8. Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav.....	159
Tab. 5.9. Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012.....	161
Tab. 5.9a Celková a měrná produkce ostatních nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	161
Tab. 5.10. Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	162
Tab. 5.11. Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012	163
Tab. 5.11a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem.....	164
je obec, rok 2012.....	164
Tab. 5.12. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	165
Tab. 5.12a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012	166
Tab. 5.12b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	166
Tab. 5.12c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	167
Tab. 5.13. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	168
Tab. 5.14. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	169
Tab. 5.14a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	170

Tab. 5.15. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	171
Na území ORP Šternberk se nenachází žádná skládka, zařízení pro energetické využití odpadu ani spalovna.	171
Na území ORP Šternberk jsou při nakládání s odpady zastoupeny nevíce tyto druhy: skupina 17 - stavební a demoliční odpady, z nichž v roce 2012 jednoznačně dominuje odpad zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03 (170504). Tento druh odpadu je po celkové recyklaci určen k dalšímu využití především ve stavebnictví. Dalším odpadem je beton (170101), který je také určen k recyklaci a dalšímu využití ve staveb zmínit ještě o odpadu zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustřeďované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku (020106), který byl v roce 2012 aplikován do půdy.	171
Tab. 5.16. Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	172
Tab. 5.17. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	172
Tab. 5.18. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	173
Tab. 5.19. Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	174
Tab. 5.20. Analýza cílových (dotčených) skupin	174
Tab. 5.21. Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	177
Tab. 5.22. SWOT analýza – odpady.	179
Tab. 5.23. Zařízení pro nakládání s biologickým odpadem na území ORP, současný stav	184
Tab. 5.24. Sběrné dvory na území ORP, současný stav	186
Tab. 5.25. Cíl 1	188
Tab. 5.26. Cíl 2	189
Tab. 5.27. Karta indikátorů – Problémový okruh 1	190
Tab. 5.27. Karta indikátorů – cíl 1.1	191
Tab. 5.28. Karta indikátorů – cíl 1.1	191
Tab. 5.29. Karta indikátorů – Problémový okruh 2	192
Tab. 5.30. Karta indikátorů – cíl 2.1	192
Tab. 5.29. Karta indikátorů – problémový okruh 2	193
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	206
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	208
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO) za období 2008-2012	211
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	213
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	215
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	220
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	222
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	224
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	226
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012	228
Tab. 6. 1. Přehled počtu obyvatel v obcích a uvolněných / neuvolněných starostů	231

Tab. 6.2. Analýza cílových (dotčených) skupin	235
Tab. 6.3. Analýza rizik – registr rizik v oblasti	238
Tab. 6.4. Finanční analýzy	240
Tab. 6.5. SWOT analýza oblasti	241
Tab. 6.6. Cíl 1.1.	249
Tab. 6.7. Cíl 1.2.	250
Tab. 6.8. Cíl 2.1.	251
Tab. 6.9. Karta indikátorů– problémový okruh 1	252
Tab. 6.10. Karta indikátorů – cíl 1.1.....	253
Tab. 6.11. Karta indikátorů – cíl 1.2.....	253
Tab. 6.12. Karta indikátorů – problémový okruh 2	254
Tab. 6.13. Karta indikátorů – cíl 2.1.....	254

8.2. Seznam grafů

Graf 2.1. Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012.....	16
Graf 3.1. Počet pracovníků MŠ a ZŠ ve sledovaném období.....	42
Graf 3.1. Počty dětí v MŠ podle zřizovatele.....	51
Graf 3.2. Jaké největší problémy v oblasti školství v obci řešíte:	60
Graf 3.3. U jakých témat v oblasti školství by Vaše obec mohla najít shodu s jinou obcí, a bylo by účelné spolupracovat:	61
Graf 4.1. Jaké největší problémy v oblasti sociálních služeb v obci řešíte	104
Graf 4.2. Které služby v oblasti sociální péče by podle Vašeho názoru mohly obce zajišťovat	105
Graf 4.3. Využíváte nebo jste v minulosti využili dotace pro financování aktivit v oblasti:	105
Graf 4.4. Na jakou skupinu občanů se v současné době zaměřují aktivity vaší obce.....	106
Graf 4.5. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	136
Graf 4.6. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	137
Graf 4.7. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	137
Graf 4.8. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	138
Graf 4.9. Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	138
Graf 4.10. Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	138
Graf 4.11. Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	139
Graf 4.12. Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP.....	139
Graf 4.13. Typy dobrovolnických projektů v ORP.....	139
Graf 5.1. Jaké největší problémy v rámci odpadového hospodářství v obci řešíte:.....	145
Graf 5.2. U jakých témat v oblasti odpadového hospodářství by Vaše obec mohla najít společný... zájem s jinou obcí, a bylo by účelné spolupracovat:	146
Graf 5.3. Jak ve vaší obci funguje nebo je zajištěn:	147
Graf 5.4. Druh a množství separovaného odpadu:	148
Graf 1. Celková produkce odpadů, produkce OO na území OPR za období 2008 - 2012	207
Graf 2. Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012	212
Graf 3. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012	214

Graf 5.4. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORO za období 2008 - 2012	219
Graf 5. Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 208 - 2012	221
Graf 6. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 208 – 2012, využití a odstranění.....	223
Graf 7. Nakládání s KO na území ORP za období 208 – 2012, využití a odstranění	225
Graf 8. Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 208 - 2012.....	227
Graf 9. Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 208 - 2012	229
Graf 6.1. Právní podpora	232
Graf 6.2. Ekonomické agendy.....	232
Graf 6.3. Dotační management	233
Graf 6.4. Veřejné zakázky	233
Graf 6.5. IT podpora	234
Graf 6.6. Technická a stavební podpora.....	234
Graf 6.7. Rozvoj obce.....	235
Graf 6.8. Možnosti financování servisu malým obcím	239
Graf 6.9. Souhrn zajištění jednotlivých oblastí DSO	243
Graf 6.3. Dotační management	246

8.3. Seznam mapových podkladů

Mapa 1.1. Administrativní členění správního obvodu	13
Mapa 1.2. Členění Olomouckého kraje podle jednotlivých ORP.....	14
Mapa 2.1. Administrativní členění dle počtu obyvatel	17
Mapa 2.2. Obce ORP Šternberk s platným územním plánem	30
Mapa 3.1. Přehled školských zařízení v SO ORP Šternberk	41
Mapa 5.1. Společnosti zajišťující svoz odpadu v SO ORP Šternberk	142
Mapa 5.2. Výkupny odpadů na území ORP Šternberk	151
Mapa 5.3. Množství vytríděného komunálního odpadu v ČR dle ORP (kg/obyvatel; rok 2012).....	155